

Załącznik nr 2
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie
ul. Bursaki 12
20-150 Lublin

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Zarządzanie

1. Poziom/y studiów: Studia pierwszego i drugiego stopnia
2. Forma/y studiów: Stacjonarne i niestacjonarne
3. Nazwa dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek¹
Studia I stopnia: nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse
Studia II stopnia: nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse, informatyka techniczna i telekomunikacja, nauki prawne

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia pierwszego stopnia:

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
nauki o zarządzaniu i jakości	157	87

Studia drugiego stopnia:

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
nauki o zarządzaniu i jakości	77	64

---

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia pierwszego stopnia:

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	ekonomia i finanse	23	13

Studia drugiego stopnia:

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	ekonomia i finanse	25	21
2.	informatyka techniczna i telekomunikacja	12	10
3.	nauki prawne	6	5

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK x NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Tabela 1. Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie, obowiązujące cykl kształcenia, który rozpoczął studia w roku akademickim 2024/2025

Efekty uczenia się dla kierunku	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Po zakończeniu studiów I stopnia na kierunku <i>Zarządzanie</i> absolwent:	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji
WIEDZA		
Z1_W01	ma zaawansowaną wiedzę o charakterze nauk społecznych i występującej w nich terminologii, w szczególności w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów oraz ich związku z innymi dyscyplinami naukowymi, odnoszącą się zarówno do historii, jak i obecnego stanu nauki	P6S_WG
Z1_W02	ma zaawansowaną wiedzę o kwalifikacjach menedżerów oraz o stojących przed nimi zadaniach organizacyjnych i współczesnych wyzwaniach	P6S_WG P6S_WK
Z1_W03	ma zaawansowaną wiedzę na temat funkcji kierowania ludźmi w różnego typu organizacjach, zna i rozumie zastosowanie tej wiedzy w procesach zarządzania organizacją	P6S_WG
Z1_W04	ma zaawansowaną wiedzę na temat struktury i obszarów funkcjonowania organizacji oraz zjawisk i procesów w niej zachodzących, w tym powstawania, funkcjonowania, przekształcania i rozwoju organizacji	P6S_WG
Z1_W05	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu oddziaływanie mikroekonomicznego i makroekonomicznego otoczenia zewnętrznego na działalność przedsiębiorstwa; relacje między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami społecznymi tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej odnosząc je do działalności zawodowej związanej z procesami zarządzania	P6S_WG P6S_WK
Z1_W06	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu rolę przywództwa i negocjacji w procesach przemian struktur i organizacji	P6S_WG
Z1_W07	zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zasady funkcjonowania pracowników w organizacji, ich zachowania oraz relacje w kontekście działań indywidualnych i zbiorowych	P6S_WG
Z1_W08	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane metody matematyczne i statystyczne oraz typowe metody badawcze stosowane w poszczególnych obszarach działalności przedsiębiorstwa i narzędzia wspomagające procesy podejmowania decyzji, w tym narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych	P6S_WG
Z1_W09	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz ochrony i bezpieczeństwa danych	P6S_WK

Z1_W10	zna i rozumie istotę i uwarunkowania przedsiębiorczości jednostek ludzkich i zespołów, zna ogólne zasady podejmowania, organizowania, prowadzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P6S_WG P6S_WK
Z1_W11	ma wiedzę o kreatywności, zna i rozumie twórcze i praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy z zakresu zarządzania w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P6S_WG
Z1_W12	zna i rozumie podstawowe przepisy prawa, normy i standardy regulujące funkcjonowanie organizacji, a także wyzwania organizacji związane z dylematami współczesnej cywilizacji, w tym w zakresie zrównoważonego rozwoju	P6S_WG P6S_WK
Z1_W13	posiada wiedzę z zakresu marketingu i technik sprzedaży, w tym narzędzi i badań marketingowych, wykorzystywanych w działalności organizacji	P6S_WG
Z1_W14	zna i rozumie metody i techniki badań społecznych oraz zasady opracowania danych pozyskanych z badań	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
Z1_U01	potrafi rozpoznawać, opisywać, analizować oraz interpretować procesy i zjawiska (np. prawne, społeczne, ekonomiczne, technologiczne), powstające w otoczeniu organizacji i mające wpływ na jej funkcjonowanie, wykorzystując przy tym posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu zarządzania	P6S_UW
Z1_U02	potrafi interpretować, opisywać oraz analizować procesy wewnątrz - i międzyorganizacyjne, wykorzystując posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu zarządzania oraz powiązanych z nią dyscyplin	P6S_UW P6S_UK
Z1_U03	potrafi kierować i współdziałać w projektach, w tym wprowadzających określone zmiany w organizacji, a także przeprowadzić ich ocenę, posługując się przy tym normami, standardami i regułami zawodowymi	P6S_UW P6S_UO
Z1_U04	potrafi dobrać, wykorzystać oraz dokonać oceny skuteczności metod, technik i narzędzi służących do badania, opisu i praktycznej analizy stanu organizacji i/lub jej otoczenia oraz kierunku zachodzących zmian	P6S_UW
Z1_U05	potrafi stosować odpowiednie metody i narzędzia (w tym również matematyczne, statystyczne, informatyczne) do identyfikacji, analizy i rozwiązywania typowych problemów zarządczych i merytorycznych w organizacji i w jej obszarach funkcjonalnych	P6S_UW
Z1_U06	posługuje się normami i standardami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi, jakościowymi) w procesach planowania, organizowania, motywowania i kontroli w celu uzasadniania konkretnych działań i decyzji	P6S_UW
Z1_U07	wykorzystując posiadaną wiedzę z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości potrafi dokonywać analizy poziomu oraz dynamiki wybranych wielkości i mierników osiągnięć organizacji	P6S_UW
Z1_U08	wykonywać zadania organizacji, w tym w warunkach nie w pełni przewidywalnych, analizując motywy zachowania członków organizacji i przewidując ich zachowania wpływać na nie w określonym zakresie	P6S_UW P6S_UO

Z1_U09	posiada umiejętności umożliwiające zaprojektowanie, organizację i prowadzenie działalności gospodarczej	P6S_UW P6S_UO
Z1_U10	umie docierać do źródeł wiedzy, dokonywać ich oceny oraz interpretacji, a także praktycznie korzystać z nich w procesach projektowych i zarządczych	P6S_UW P6S_UO
Z1_U11	potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, brać udział w debacie oraz przygotować prace pisemne i wystąpienia ustne w języku polskim i obcym, dotyczące zagadnień funkcjonowania organizacji, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	P6S_UK
Z1_U12	posiada umiejętności posługiwania się językiem obcym, zgodne z wymogami na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w szczególności w zakresie dyscyplin naukowych, którym został przyporządkowany kierunek studiów	P6S_UK
Z1_U13	rozumie potrzebę podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, potrafi wyznaczać kierunki własnego rozwoju oraz samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UU
Z1_U14	potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz aktywnie i twórczo współdziałać w grupie, przyjmując w niej określone role i wykorzystując umiejętności kreatywnego myślenia i działania, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz posługiwania się metodami skutecznej komunikacji	P6S_UO
Z1_U15	potrafi poprawnie argumentować swoje wypowiedzi, przekonywać i negocjować w imię osiągania wspólnych celów oraz myśleć krytycznie	P6S_UW P6S_UK
Z1_U16	potrafi diagnozować sytuację i problemy organizacji oraz wdrażać usprawnienia organizacyjne i zarządcze	P6S_UW P6S_UO
Z1_U17	potrafi samodzielnie przygotować plan działania prowadzący do realizacji celów organizacyjnych, a także zawodowych	P6S_UW P6S_UO
Z1_U18	dokonać analizy i przygotować plan marketingowy, posługiwać się narzędziami marketingowymi w realizacji celów organizacji, a także monitorować efekty tych działań	P6S_UW
Z1_U19	potrafi zastosować w praktyce metody i techniki badań społecznych niezbędne do przygotowania pracy dyplomowej	P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Z1_K01	jest gotów do krytycznej oceny wyników pracy własnej, rozumie znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów, w przypadku wystąpienia trudności potrafi zwrócić się do eksperta w danej dziedzinie naukowej	P6S_KK
Z1_K02	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy i kreatywny, jest ukierunkowany na realizację zadań i osiąganie założonych celów, posiada umiejętności podejmowania decyzji	P6S_KO

Z1_K03	potrafi określić priorytety oraz identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z realizacją określonego przez siebie lub innych zadania	P6S_KK P6S_KO P6S_KR
Z1_K04	jest gotów do współtworzenia projektów społecznych (polityczne, gospodarcze, obywatelskie) uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne	P6S_KO
Z1_K05	jest zmotywowany do poszukiwania pracy i/lub kreowania swojego miejsca pracy, jak i przygotowania nowego przedsięwzięcia biznesowego	P6S_KO
Z1_K06	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w procesach zarządzania organizacją, rozumie i przestrzega zasad etyki zawodowej i wymaga tego od innych, dba o dorobek i tradycje zawodu menedżera	P6S_KR

Tabela 2. Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie, obowiązujące cykl kształcenia, który rozpoczął studia w roku akademickim 2024/2025

Efekty uczenia się dla kierunku	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Po zakończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku absolwent:	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji
WIEDZA		
Z2_W01	posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą złożonych procesów i zjawisk, w tym mechanizmów psychospołecznych, zachodzących w organizacjach i otaczającym je świecie	P7S_WG
Z2_W02	zna i rozumie nowe, główne nurty i tendencje rozwojowe w dyscyplinach objętych programem studiów, a także posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą klasycznych koncepcji organizacji i zarządzania	P7S_WG
Z2_W03	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodologię badań naukowych, w tym metody badawcze właściwe dla dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, a także zasady tworzenia narzędzi badawczych i wykorzystania metod statystycznych w biznesie	P7S_WG
Z2_W04	posiada pogłębioną wiedzę umożliwiającą rozpoznawanie, diagnozowanie i rozwiązywanie problemów związanych z funkcjami i procesami zarządzania: planowaniem, organizowaniem, motywowaniem, kontrolą i koordynacją	P7S_WG
Z2_W05	zna i rozumie rolę informatyki i narzędzi informatycznych we współczesnym świecie, w tym także roli osiągnięć informatycznych w procesach zarządzania organizacjami i finansami	P7S_WG
Z2_W06	zna i rozumie zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	P7S_WK
Z2_W07	zna i rozumie w pogłębionym stopniu praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy z zakresu zarządzania w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, a także podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7S_WG P7S_WK
Z2_W08	zna i rozumie uwarunkowania ekonomiczne, prawne i etyczne różnego rodzaju działalności zawodowej właściwej dla kierunku zarządzanie, w szczególności związanej z zarządzaniem organizacją	P7S_WG

Z2_W09	posiada pogłębioną wiedzę w zakresie zarządzania strategicznego (w tym zarządzania finansami) na poziomie krajowym i międzynarodowym	P7S_WG
Z2_W10	zna i rozumie w pogłębionym stopniu fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz zmiany zachodzące w otoczeniu społecznym, gospodarczym i prawnym	P7S_WG
Z2_W11	posiada pogłębioną wiedzę na temat zastosowania psychologii i socjotechnik w zarządzaniu	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
Z2_U01	potrafi docierać do źródeł wiedzy z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla zarządzania, integrować i korzystać z nich	P7S_UW
Z2_U02	potrafi samodzielnie prowadzić działalność badawczą i kierować nią, w tym formułować i weryfikować postawione hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi w oparciu o wiedzę z zakresu zarządzania i krytyczną analizę	P7S_UW
Z2_U03	potrafi podejmować działania niezbędne do samodzielnego rozpoczęcia działalności gospodarczej, a także rozwiązywać problemy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	P7S_UW
Z2_U04	umie logicznie myśleć, analizować i przeprowadzać syntezę, w tym w celu tworzenia innowacyjnych rozwiązań złożonych i nietypowych problemów zarządczych	P7S_UW
Z2_U05	ma umiejętność adaptacji do zmiennych wymagań otoczenia i środowiska pracy	P7S_UU
Z2_U06	potrafi dokonać krytycznej analizy, oceny i twórczej interpretacji zjawisk i procesów zarządzania, w tym zarządzania finansami, w różnej skali, z wykorzystaniem metod analitycznych, symulacyjnych i eksperymentalnych	P7S_UW
Z2_U07	umie formułować problemy projektowe, a także planować i kontrolować realizację projektów i programów oraz zarządzać portfelem projektów, w tym z wykorzystaniem nowych technologii	P7S_UW
Z2_U08	potrafi ocenić wpływ otoczenia na zjawiska i procesy zarządzania, opisywać mechanizmy psychospołeczne oraz przygotowywać i podejmować decyzje zarządcze, zwłaszcza strategiczne, uwzględniając nowe trendy w zarządzaniu	P7S_UW
Z2_U09	potrafi posługiwać się systemami normatywnymi (ekonomicznymi, finansowymi, prawnymi i innymi), a także wynikającymi z nich regułami w celu rozwiązywania problemów związanych z zarządzaniem organizacją	P7S_UW
Z2_U10	potrafi dokonać holistycznej oceny sytuacji (w tym oceny ekonomicznej) oraz podejmować decyzje o charakterze taktycznym i strategicznym, w tym z wykorzystaniem nowych technologii	P7S_UW
Z2_U11	posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	P7S_UK
Z2_U12	potrafi prowadzić debatę oraz komunikować się na tematy specjalistyczne z zakresu zarządzania ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7S_UK
Z2_U13	potrafi aktywnie organizować pracę własną i pracę grupową, oraz włączać się aktywnie w działania grupy i przyjmować w niej rolę lidera	P7S_UO

Z2_U14	potrafi samodzielnie planować i realizować karierę zawodową z uwzględnieniem stałego doskonalenia zawodowego i ukierunkowuje oraz angażuje innych w proces uczenia się i samorozwoju	P7S_UU
Z2_U15	posiada umiejętności reagowania i podejmowania decyzji w warunkach niepewności i kryzysu	P7S_UW
Z2_U16	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i pisemnych w zakresie nauk o zarządzaniu, w tym wspartych technologiami audiowizualnymi	P7S_UK
Z2_U17	potrafi wykorzystać w praktyce nowoczesne narzędzia informatyczne w zarządzaniu organizacją	P7S_UW
Z2_U18	potrafi budować zespoły zadaniowe i zarządzać nimi posługując się normami i standardami w procesach planowania, organizowania, motywowania i kontroli na poziomie zintegrowanym	P7S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Z2_K01	jest gotów do krytycznej oceny odbieranych treści i wyników pracy własnej, rozumie znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów, w przypadku wystąpienia trudności potrafi zwrócić się do eksperta w danej dziedzinie naukowej, jest gotów do stałego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych	P7S_KK
Z2_K02	jest gotów do inicjowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego	P7S_KO
Z2_K03	jest gotów do konsekwentnego realizowania określonych celów własnych i organizacyjnych ze świadomością odpowiedzialności za podejmowane decyzje	P7S_KK P7S_KR
Z2_K04	jest gotów do stosowania zasad prawnych, przestrzegania i rozwijania zasad etyki w czasie wykonywania swoich obowiązków zawodowych oraz rozwijania dorobku zawodu i podtrzymywania jego etosu	P7S_KR
Z2_K05	jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy oraz prezentowania aktywnej i twórczej postawy w formułowaniu własnych rozstrzygnięć problemu z uwzględnieniem wielokierunkowych skutków gospodarczych i społecznych	P7S_KR
Z2_K06	jest gotów do samodzielnego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i kreatywny	P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Maria Mazur	Dr, prof. WSPA, Rektor
Anna Bielak	Dziekan ds. kierunku Zarządzanie
Apolonia Walczyna	Dyrektor Centrum Jakości Kształcenia
Ewa Raczkowska	Dyrektor Centrum Studiów Wyższych
Wioletta Montusiewicz	Koordinator ds. obsługi wykładowcy
Magdalena Mitrut	Koordinator ds. studiów wyższych
Paulina Obszańska	Dyrektor Centrum Współpracy Międzynarodowej
Mariusz Wszola	Dyrektor Centrum Informacji Naukowej i Zasobów Bibliotecznych
Mariusz Sołtys	Dyrektor Centrum Administracji
Joanna Zdżalik	Dyrektor Centrum Projektów Zewnętrznych
Joanna Szydłowska-Trzczyk	Specjalista ds. jakości kształcenia
Magdalena Siroń	Doradca Edukacyjno-Zawodowy
Barbara Mosór	Specjalista ds. księgowości

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	4
Prezentacja uczelni	12
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	13
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	13
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	27
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	66
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	86
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	101
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	112
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	121
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	130
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	157
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	162
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	172
Część III. Załączniki	175
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	175

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (WSPA) została powołana 18 sierpnia 1998 roku decyzją Ministra Edukacji Narodowej. Jest wpisana do ewidencji uczelni niepublicznych prowadzonej aktualnie przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod numerem 144.

Pierwotnie założycielem Uczelni było Centrum Kształcenia Menedżerów Przemysłowych w Lublinie Sp. z o.o. - spółka działająca na rynku edukacyjnym od 1992 roku, natomiast obecnie pozwolenie na utworzenie Uczelni zostało przeniesione na Dyplom Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi. Nadzór nad działalnością Uczelni sprawuje Założyciel oraz Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie określonym w ustawie. Bieżące zarządzanie realizują wspólnie Rektor i Kanclerz Uczelni wspomagani przez Senat oraz Prorektora ds. ogólnych.

Uczelnia rozpoczęła swoją działalność w 1998 roku otwierając specjalność „Zarządzanie przedsiębiorstwem”. Na pierwszy rok studiów przyjęto wówczas 415 studentów. W inauguracji następnego roku akademickiego 1999/2000 uczestniczyło już ponad 1400 studentów.

Jako wizję WSPA przyjęto następujące założenie: w efekcie wielowarstwowego transferu kompetencji do otoczenia Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie ma być liderem w obszarze szkolnictwa wyższego kreującym osoby przedsiębiorcze, kreatywne, aktywne we wszystkich sferach życia, wyróżniające się ponadprzeciętnym rozumieniem zjawisk zachodzących w otoczeniu, podejmujące działania zespołowe oraz przedsięwzięcia indywidualne przynoszące korzyści duchowe i materialne.

Zgodnie zaś z obraną misją Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie jest uczelnią kształcącą i integrującą studentów z całego świata, stosującą nowoczesne formy kształcenia, otwartą na różnorodność, kształtującą postawy prospołeczne. Poprzez świadomy proces kształcenia nakierowany na rozwój poczucia podmiotowości człowieka, wzmocniamy kompetencje społeczne i zawodowe niezbędne na globalnym rynku pracy.

Uczelnia oferuje osiem kierunków studiów licencjackich (Administracja, Media i dziennikarstwo, Finanse i rachunkowość, Socjologia, Pielęgniarstwo, Praca socjalna, Stosunki międzynarodowe, Zarządzanie), pięć kierunków inżynierskich (Architektura, Gospodarka przestrzenna, Informatyka, Projektowanie wnętrz, Transport), pięć kierunków studiów drugiego stopnia (Administracja, Architektura, Socjologia, Zarządzanie i Informatyka) oraz jednolite studia magisterskie na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Na Uczelni można studiować w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Paletę oferty edukacyjnej uzupełnia ponad 30 kierunków studiów podyplomowych.

Kierunek Zarządzanie prowadzony jest w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym. Koncepcja kształcenia została ułożona z uwzględnieniem misji i założeń strategicznych WSPA oraz polityki zapewniania jakości. W tworzeniu koncepcji kształcenia o profilu praktycznym wzięte zostały pod uwagę założenia Uczelni w przedmiotowym zakresie, kierunki i prognozy rozwoju rynku pracy oraz potrzeby pracodawców (konsultacje z przedsiębiorcami i instytucjami społecznymi). Proces kształcenia realizowany jest przez wysokiej klasy specjalistów posiadających bogate doświadczenie zawodowe z zakresu zarządzania, w tym kadre kierowniczą i przedstawicieli firm,

instytucji administracji rządowej i samorządowej oraz praktyków życia społecznego. Kształcenie realizowane jest pod kątem bieżących oczekiwań lokalnego i regionalnego rynku pracy z uwzględnieniem aktualnych potrzeb instytucji samorządowych oraz biznesowych. Sposób w jaki przekazywana jest wiedza można uznać za innowacyjny, biorąc pod uwagę zarówno treść, jak również formę przekazu. Zajęcia prowadzone są metodą projektową i warsztatową, odbywają się również bezpośrednio w firmach i instytucjach podczas organizowanych wizyt studyjnych. Proces kształcenia realizowany w trakcie studiów ukierunkowany jest na ustawiczne podnoszenie kompetencji zarówno merytorycznych, jak i osobowych studenta.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Kierunek Zarządzanie w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie prowadzony jest od 1998 roku. W dniu 31 lipca 1998 r. minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego wydał zgodę na utworzenie przez Centrum Kształcenia Menedżerów Przemysłowych Uczelni i prowadzenie w niej specjalności o nazwie Zarządzanie przedsiębiorstwem. W dniu 4 sierpnia 1998 roku podpisany został akt założycielski niepaństwowej uczelni zawodowej (Repertorium A nr 4051/98 pod nazwą Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie). Obecnie kierunek prowadzony jest w ramach studiów pierwszego oraz drugiego stopnia o profilu praktycznym. Studia na kierunku realizowane są w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej.

Studia pierwszego stopnia trwają sześć semestrów i kończą się nadaniem tytułu zawodowego licencjata. Kształcenie obejmuje 2397 godzin zajęć w trybie stacjonarnym oraz 1685 godzin zajęć w trybie niestacjonarnym. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w trakcie studiów wynosi 180. Podstawą przyjęcia na studia na kierunku Zarządzanie są punkty rekrutacyjne przyznawane kandydatowi zgodnie z wynikami egzaminów maturalnych z języka obcego nowożytnego (część pisemna) oraz jednego z następujących przedmiotów: język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie, matematyka lub historia (część pisemna). Każdy student po zaliczeniu drugiego semestru wybiera jedną z dwóch specjalności: Zarządzanie firmą lub Zarządzanie HR. Praktyczny profil kierunku uzupełniają praktyki zawodowe w wymiarze 720 godzin, realizowane na piątym i szóstym semestrze studiów.

Studia drugiego stopnia trwają cztery semestry i kończą się nadaniem tytułu zawodowego magistra. Kształcenie obejmuje 1555 godzin zajęć w trybie stacjonarnym oraz 1160 godzin zajęć w trybie niestacjonarnym. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w trakcie studiów wynosi 120. Rekrutacja na studia drugiego stopnia na kierunek Zarządzanie odbywa się na podstawie konkursu ocen końcowych na dyplomie ukończenia studiów. Studenci od pierwszego roku studiów realizują jedną z trzech specjalności: E-biznes i nowoczesne formy marketingu, Menedżer finansowy lub Menedżer HR i coaching biznesowy. W czwartym semestrze studiów odbywają także praktykę zawodową w wymiarze 420 godzin.

Koncepcja kształcenia na kierunku Zarządzanie została opracowana z uwzględnieniem misji i założeń strategicznych WSPA oraz polityki zapewniania jakości kształcenia. Zgodnie ze Statutem, zadaniem Uczelni w sferze kształcenia jest stwarzanie warunków do rozwoju, wspieranie,

stymulowanie, uczenie innowacyjnej kreatywności oraz poszerzanie perspektywy poznawczej studenta. Cele te na kierunku Zarządzanie osiągnane są poprzez ciągłą weryfikację programu studiów pod kątem adekwatności rynkowej i branżowej w skali lokalnej, ogólnopolskiej i globalnej, a także w odniesieniu do rozwoju dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. W opracowywaniu koncepcji wzięto też pod uwagę przepisy prawa, które zobowiązują Uczelnię do przejścia na kształcenie zorientowane praktycznie. Czynnikiem branżowym pod uwagę w realizowanej obecnie koncepcji kształcenia są kierunki i prognozy rynku pracy w szeroko rozumianej branży związanej z zarządzaniem (na poziomie lokalnym i krajowym), ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dydaktycznych i przygotowania zawodowego absolwentów kierunku, wskazywanych przez pracodawców z Województwa Lubelskiego, których przedstawiciele wchodzi w skład Rady Konsultacyjnej ocenianego kierunku studiów. Zgodnie z polityką kształcenia przyszłych kadr pracowniczych przez WSPA, w koncepcji kształcenia na kierunku o profilu praktycznym założono ponadto holistyczne przygotowanie absolwenta do podjęcia po ukończeniu studiów profesjonalnej aktywności zawodowej, niezależnie od lokalizacji miejsca pracy, ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych do posługiwania się narzędziami uniwersalnymi dla zarządzania, organizowania i prowadzenia nowoczesnych procesów biznesowych oraz zarządzania zasobami ludzkimi i projektami. Koncepcja kształcenia na kierunku Zarządzanie w WSPA zakłada zatem wyposażenie absolwenta zarówno w wiedzę teoretyczną, jak i przede wszystkim w umiejętności praktyczne jej wykorzystania w rozwiązywaniu problemów, jakie stawia przed nim podjęcie w przyszłości pracy zawodowej w obszarze zarządzania. Koncepcja kształcenia na kierunku kształtowana jest w generalnym założeniu w oparciu o przesłanki wewnętrzne oraz zewnętrzne, takie jak:

- a) dobre praktyki, dotyczące wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, właściwych dla kształcenia praktycznego na kierunku Zarządzanie;
- b) utrzymanie równowagi pomiędzy podejściem naukowym i praktycznym poprzez odpowiedni dobór kadry dydaktyczno-naukowej;
- c) stały kontakt z pracodawcami, reprezentującymi sektor publiczny, prywatny, jak i pozarządowy;
- d) uwzględnienie założeń Strategii Miasta Lublin 2030 w kontekście wspólnych działań miasta Lublin, WSPA i biznesu poprzez wzmocnienie funkcji akademickich Lublina zwiększając jego potencjał jako międzynarodowego ośrodka kształcenia i badań oraz dalsze uwalnianie potencjału uczelni w realizacji misji uczelni w zakresie współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym, wraz z jeszcze większą niż dotychczas aktywnością samorządu w tym zakresie.

Koncepcja kształcenia na kierunku Zarządzanie jest opracowywana w ścisłej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. W Uczelni przyjęto zasadę konsultowania koncepcji i programu studiów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności w ramach powołanych dla każdego kierunku Rad Konsultacyjnych, w skład których wchodzi przedstawiciele instytucji i przedsiębiorstw, zajmujących się działalnością bezpośrednio lub pośrednio powiązaną z charakterem kierunku. Przez ostatnie lata skład Rady Konsultacyjnej podlegał zmianom związanym z udoskonalaniem i wypracowywaniem strategii dotyczącej sposobu i zakresu kooperacji kierunku z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz nawiązywaniem nowych porozumień w tym obszarze. Rada Konsultacyjna (wspólna z kierunkiem Finanse i rachunkowość z uwagi na tożsame dyscypliny naukowe) w obecnym składzie została powołana zarządzeniem Rektora WSPA nr 83/R/WSPA/2023-2024 z 30 września 2024 roku, a jej członkami zostali:

- 1) Anna Bielak – Dziekan kierunku Zarządzanie, Przewodnicząca;
- 2) Andrzej Borowski – Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość, Przewodniczący;
- 3) Agnieszka Kusa-Malec - Księgowa, Dyrektor w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;
- 4) Jowita Sosińska - Członek Zarządu Pekao faktoring Sp. z o. o.;
- 5) Iwona Romańska - Dyrektor w Black Red White;
- 6) Wojciech Sobiesiak - Prezes Zarządu w Miejskiej Korporacji Komunikacyjnej Sp. z o. o.;
- 7) Katarzyna Żuk - Główna księgowa w Witopl Sp z o. o.;
- 8) Agnieszka Młynarska - Właściciel Biura Rachunkowego;
- 9) Marzena Wasilek - Manager Oddziału Cash Director;
- 10) Anita Gołębiowska - Dyrektor Operacyjny Cash Director;
- 11) Grzegorz Witek – Menadżer firmy Vistra;
- 12) Artur Palac – Dyrektor Regionalny Lubelskiego Oddziału Sii Polska;
- 13) Marcin Raszewski - Koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O/Lublin;
- 14) Ilona Mierzwa-Kowalik - Koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O/Lublin;
- 15) Grażyna Joachimowicz - Fundacja Inicjatyw Menedżerskich;
- 16) Marek Świć - firma IMPACT;
- 17) Piotr Marek - Grupa TipMedia;
- 18) Grzegorz Teresiński - Ypsilon Consulting Trade & PR;
- 19) Zachary Matijczenko - inPL Group.

Członkowie Rady Konsultacyjnej podczas wspólnego posiedzenia w trakcie dyskusji wyrażają opinie m.in. na temat bieżącego programu studiów i procesu jego realizacji oraz proponują dokonanie zmian (wprowadzanych przez Dziekana kierunku po zasięgnięciu również opinii wewnętrznego Zespołu ds. jakości kształcenia oraz za zgodą Rektora i na podstawie uchwały Senatu). Ostatnie posiedzenie Rady odbyło się w 12 marca 2024 roku, a przedmiotem jej obrad było m. in. uaktualnienie koncepcji i programu studiów, zawierającego nowe specjalności i przedmioty kierunkowe. Warto w tym miejscu nadmienić, iż nad stałym doskonaleniem programu studiów na opisywanym kierunku pracuje kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi również dydaktycy z doświadczeniem zawodowym zgodnym z dyscyplinami naukowymi objętymi programem studiów:

- 1) mgr Anna Bielak – Dziekan kierunku, Przewodnicząca;
- 2) dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA;
- 3) dr inż. Radosław Marciniak, prof. WSPA;
- 4) dr Marta Komorska, prof. WSPA;
- 5) dr Bartosz Sobotka;
- 6) mgr Paweł Prokop;
- 7) Przedstawiciel Studentów.

Koncepcja kształcenia konsultowana jest także z interesariuszami wewnętrznymi – wykładowcami, spośród których większość legitymuje się wieloletnim, praktycznym doświadczeniem w pracy zawodowej w obszarze zarządzania, oraz przedstawicielami studentów, biorącymi udział w pracach kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz w obradach Senatu WSPA. Wykładowcy mają możliwość przekazywania swoich sugestii dotyczących zmian w programach studiów za pośrednictwem kwestionariusza ankiety otrzymywanej od Dziekana kierunku. Ankiety wykładowców są przedmiotem obrad kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, który podejmuje decyzje

o uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu propozycji wykładowców. Studenci mają możliwość wypowiedzenia się w procesie ankietyzacji, prowadzonym anonimowo dwa razy w roku akademickim pod koniec każdego semestru przez Pełnomocnika Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, jak również poprzez kontakt z Pełnomocnikiem Rektora ds. Studentów, Dziekanem Kierunku, Rzecznikiem Akademickim, Pełnomocnikiem Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami, czy pracownikami Dziekanatu. W wyniku powyższych konsultacji program studiów podlega ciągłej kontroli i udoskonalaniu, ostatnio m. in. w zakresie pogłębiania wiedzy i umiejętności w obszarze mapowania i modelowania procesów biznesowych czy wdrażania ESG w przedsiębiorstwie – na studiach pierwszego stopnia, czy też wprowadzenia specjalności Menedżer HR i coaching biznesowy – na studiach drugiego stopnia. Ponadto program studiów został uzupełniony o takie przedmioty jak: Techniki sprzedaży, Przygotowanie, analiza opłacalności i etapy projektu innowacyjnego, Audyt organizacyjny, Metodyka zarządzania kompetencjami, Wyzwania współczesnego menedżera. Modyfikacji dokonano także w przedmiocie Zarządzanie projektami zmieniając jego nazwę na Tradycyjne i zwinne zarządzanie projektami oraz aktualizując treści nauczania. Należy zauważyć, iż ze względu na dynamicznie zachodzące zmiany w gospodarce, biznesie i na rynku pracy program studiów na kierunku Zarządzanie praktycznie modyfikowany jest każdego roku.

W opracowaniu koncepcji kształcenia wzięto pod uwagę także doświadczenia wynikające z wzorców, dobrych praktyk zarządzania i inspiracji zarówno polskich, jak i międzynarodowych. Dobre praktyki i wzorce, o których mowa, dotyczą najnowszych paradygmatów we współczesnym zarządzaniu, do których zaliczyć należy :

- 1) Współpracę;
- 2) Optymalizację;
- 3) Uberyzację;
- 4) Zdalność;
- 5) Zrównoważony rozwój;
- 6) Edukację (nowe modele kompetencji);
- 7) Globalne megatrendy (cyfryzacja, automatyzacja, sztuczna inteligencja, demografia, migracje, bezpieczeństwo).

Powyższe trendy są uwzględniane w takich przedmiotach jak: Nowoczesne metody i techniki zarządzania oraz Nauka o organizacji. Jako narzędzie opracowania koncepcji kształcenia zastosowano analizę standardów stworzonych przez ośrodki edukacji wyższej, zawodowej, osobiste doświadczenia kadry dydaktycznej oraz opinie studentów i absolwentów kierunku. Dzięki tym działaniom, program studiów na kierunku Zarządzanie pozwala studentom nabyć kompetencje związane z kluczowymi obszarami funkcjonowania organizacji i przedsiębiorstw na współczesnym rynku. Studenci w ramach zajęć, obejmujących wykłady, ćwiczenia, warsztaty, laboratoria, zajęcia projektowe, lektoraty oraz seminaria, zapoznają się szczegółowo:

- 1) ze strukturami oraz funkcjonowaniem różnorodnych przedsiębiorstw, w tym firm z sektora usług, produkcji, handlu, a także organizacji działających w sektorze publicznym i prywatnym;
- 2) z zasadami zarządzania kapitałem ludzkim (rekrutacja, selekcja, zarządzanie talentami, motywowanie, ocenianie);
- 3) z zasadami formułowania projektów i metodami zarządzania projektami;
- 4) z metodami planowania zasobów firmy i budowania trwałych relacji z klientami;
- 5) z zasadami projektowania własnej kariery zawodowej;

- 6) z metodami budowania strategii personalnych;
- 7) z zasadami prowadzenia audytu organizacyjnego firmy i wdrażania usprawnień w firmie tworząc ją konkurencyjną na rynku.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie pozwala w szczególności opanować wiedzę dotyczącą kluczowych obszarów organizacji, ich funkcjonowania, struktury oraz wzajemnych relacji, dzięki czemu studenci kierunku potrafią rozpoznawać, analizować oraz interpretować procesy i zjawiska (np. prawne, społeczne, ekonomiczne, technologiczne), powstające wewnątrz i w otoczeniu organizacji, i mające wpływ na jej funkcjonowanie. Studenci nabywają kompetencje związane z zarządzaniem organizacjami, poznają nowoczesne metody i techniki zarządzania, rolę przywództwa i negocjacji oraz zasady funkcjonowania pracowników w organizacji. Rozumieją zadania organizacyjne i współczesne wyzwania stojące przed menadżerami oraz nabywają kompetencje niezbędne do skutecznego zarządzania zespołem. Studenci rozwijają świadomość istoty i uwarunkowań przedsiębiorczości jednostek ludzkich i zespołów, a także oddziaływania mikroekonomicznego i makroekonomicznego otoczenia zewnętrznego na działalność przedsiębiorstwa. Poznają również narzędzia wspomagające procesy podejmowania decyzji, w tym narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych. Program studiów zapewnia nabycie umiejętności diagnozowania sytuacji i problemów organizacji oraz wdrażania usprawnień organizacyjnych i zarządczych. Studenci uczą się posługiwać normami i standardami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi, jakościowymi) w procesach planowania, organizowania, motywowania i kontroli, kierować i współdziałać w projektach oraz stosować narzędzia marketingowe w realizacji celów organizacji.

Program studiów drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie umożliwia nabycie pogłębionej wiedzy na temat złożonych procesów i zjawisk, w tym mechanizmów psychospołecznych, zachodzących w organizacjach i otaczającym je świecie. Studenci nabywają kompetencje w zakresie zarządzania strategicznego (w tym zarządzania finansami) na poziomie krajowym i międzynarodowym, zastosowania psychologii i socjotechnik w zarządzaniu oraz rozwijają świadomość fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji oraz zmian zachodzących w otoczeniu społecznym, gospodarczym i prawnym. Program studiów zapewnia zdobycie umiejętności związanych z logicznym myśleniem, analizowaniem i przeprowadzaniem syntezy, w tym w celu tworzenia innowacyjnych rozwiązań złożonych i nietypowych problemów zarządczych. Studenci uczą się formułować problemy projektowe, a także planować i kontrolować realizację projektów i programów oraz zarządzać portfelem projektów, w tym z wykorzystaniem nowych technologii. Studenci nabywają także umiejętności dokonywania holistycznej oceny sytuacji (w tym oceny ekonomicznej) oraz podejmowania decyzji o charakterze taktycznym i strategicznym, w tym z wykorzystaniem nowych technologii. Przygotowują się też do reagowania i podejmowania decyzji w warunkach niepewności i kryzysu.

Warto podkreślić, iż studenci zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, przygotowują wiele projektów w ramach realizacji poszczególnych przedmiotów. Należy wymienić tu takie przedmioty jak m. in.:

1. Na studiach pierwszego stopnia:

- 1) E-biznes – w ramach przedmiotu studenci pracują nad kompleksowym projektem e-biznesu;
- 2) Mapowanie i modelowanie procesów biznesowych – w ramach przedmiotu studenci realizują projekt polegający na modelowaniu procesu biznesowego;

- 3) Nowe trendy w zarządzaniu potencjałem ludzkim – studenci przygotowują projekt polegający na wdrożeniu jednego z trendów omawianych na zajęciach.
2. Na studiach drugiego stopnia:
- 1) E-marketing – na zajęciach studenci opracowują projekt wydarzeń marketingowych dla wybranej firmy;
  - 2) Metodyka zarządzania kompetencjami – studenci przygotowują projekt modelu kompetencji dla wybranej organizacji;
  - 3) Polityka i procesy personalne w organizacji – opracowanie projektu strategii personalnej dla wybranej firmy.
  - 4) Marketing międzynarodowy – tu studenci opracowują projekt strategii promocji wybranego produktu na rynkach międzynarodowych
  - 5) Zarządzanie strategiczne - opracowanie projektu w zakresie koncepcji strategicznej dla wybranego rynku i wybranej organizacji wraz z identyfikacją kluczowych inicjatyw strategicznych.

Koncepcja kształcenia na kierunku Zarządzanie oparta jest na podejściu interdyscyplinarnym, w związku z czym kierunek łączy w sobie elementy nauczania o zarządzaniu, ekonomii i finansach, marketingu, przedsiębiorczości czy kreatywności. W procesie kształcenia nacisk został położony z jednej strony na wyposażenie studentów w wiedzę ogólną z jednoczesną umiejętnością jej stosowania w zakresie mediów, ale w równie dużym stopniu na wykształcenie praktycznych kompetencji społecznych i osobowościowych, takich jak kreatywność i przedsiębiorczość. Świadczą o tym obecne w programie kształcenia grupy przedmiotów kształcące kompetencje osobowościowe i społeczne. Zgodnie z misją WSPA, Uczelnia tworzy warunki do odkrywania i rozwoju kreatywności, a także wspiera i stymuluje rozwój studentów. Rozwój kreatywności ukierunkowany jest w szczególności na pobudzanie niestandardowego myślenia, przeformułowywanie przyjętych schematów, tworzenia nowych idei i rozwiązań. W tym celu zajęcia na kierunku Zarządzanie nakierowane są na pogłębianie umiejętności i wiedzy, w oparciu o którą studenci, rozwiązując problemy rozwijają własną osobowość i uzyskują nowe kompetencje. Dzięki różnorodnym formom zajęć studenci zyskują świadomość, że rzeczywistość można kreować oraz opisywać z różnych punktów widzenia, a także że można ją zmieniać. Nabywają również umiejętność wyboru różnych opisów rzeczywistości i posługiwania się tymi opisami w rozwiązywaniu konkretnych problemów. Oferowane specjalności i moduły przygotowują absolwenta do budowania własnej kariery zawodowej, a tym samym wpisują się w misję Uczelni.

Studia na kierunku obejmują wszechstronne przygotowanie do udziału w procesach zarządczych. Stanowią także połączenie tradycyjnego, teoretycznego ujęcia zarządzania z innowacyjnym podejściem uwzględniającym aktualne potrzeby i oczekiwania instytucji publicznych, pozarządowych i firm prywatnych oraz rynku pracy. Celem kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie jest:

- 1) przekazanie kompleksowej wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz kształtowanie rozumienia podstaw teoretycznych wiedzy o zjawiskach i procesach ekonomicznych, psychospołecznych, organizacyjnych;
- 2) przygotowanie studentów do realizacji własnej przedsiębiorczości, współzarządzania firmami rodzinnymi oraz do pracy jako specjaliści i menedżerowie w strukturach zarządzania przedsiębiorstw i innych organizacji;

- 3) kształtowanie wrażliwości etycznej, odpowiedzialności społecznej i zaangażowania w środowisku pracy i poza nim;
- 4) uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie oraz rozwoju osobistego.

Absolwent Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, który ukończył studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku Zarządzanie jest przygotowany do podjęcia pracy na stanowiskach specjalistycznych w obszarze zarządzania, menedżerów średniego i wyższego szczebla, ekspertów i specjalistów w organizacjach o charakterze gospodarczym lub publicznym, a także do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent ma zaawansowaną wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz dyscyplin pokrewnych, dotyczącą istoty, zasad, prawidłowości i problemów funkcjonowania różnego rodzaju organizacji. Ponadto absolwent jest przygotowany do samodzielnego doskonalenia i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności w warunkach dynamicznie zmieniającego się świata. Absolwent potrafi rozwiązywać problemy zawodowe, posiada umiejętności komunikowania się z otoczeniem w miejscu pracy, sprawnego posługiwania się dostępnymi środkami informacji, aktywnego uczestniczenia w pracy grupowej oraz formułowania projektów. Ponadto, absolwent jest wyposażony w wiedzę z zakresu nowoczesnych technologii informacyjnych, a poza osiągnięciami związanymi z nabywaniem wiedzy i umiejętności merytorycznych nabywa również kompetencje społeczne i personalne, uczestnicząc w zajęciach dotyczących między innymi filozofii i etyki, higieny psychicznej i technik autoterapii, zastosowania narzędzi sztucznej inteligencji, komunikacji interpersonalnej i międzykulturowej, technik rozwoju kreatywności oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.

Program studiów pierwszego stopnia umożliwia wybór i realizację jednej z dwóch specjalności: Zarządzanie firmą lub Zarządzanie HR. Treści programu specjalności Zarządzanie firmą skoncentrowane są wokół zagadnień związanych z zarządzaniem produkcją, finansami przedsiębiorstw, negocjacjami i mediacjami, audytem organizacyjnym, logistyką i e-biznesem. Przedmioty objęte specjalnością ukierunkowane są na rozwinięcie praktycznych umiejętności zarządzania firmą w różnych obszarach jej funkcjonowania. Absolwent specjalności posiada zaawansowaną wiedzę w zakresie zakładania, prowadzenia i rozwoju firmy. Po skończeniu specjalności ma doskonałe podstawy do tego aby założyć własny biznes. Może też pracować w:

- 1) charakterze menedżera lub kierownika średniego szczebla w firmach prywatnych oraz instytucjach publicznych;
- 2) branży marketingowej (agencjach marketingowych, eventowych, reklamowych);
- 3) branży hotelarskiej (obiektach konferencyjnych, turystycznych);
- 4) branży doradczej (agencjach konsultingowych, firmach doradczych);
- 5) przedsiębiorstwach produkcyjnych, usługowych, handlowych.

Z kolei program specjalności Zarządzanie HR obejmuje zagadnienia z zakresu nowoczesnych trendów zarządzania kapitałem ludzkim, budowania strategii personalnej, metodyki zarządzania kompetencjami, wartościowania pracy i systemów ocen pracowniczych oraz personal branding. Absolwent specjalności dysponuje umiejętnościami opracowania strategii personalnych, budowania wewnętrznych relacji pracowniczych, projektowania systemów wartościowania pracy i oceny pracowników, a także prowadzenia dokumentacji kadrowo-płacowej. Absolwent posiada kwalifikacje niezbędne do pracy menedżera lub specjalisty ds. zarządzania kapitałem ludzkim

w przedsiębiorstwach, administracji publicznej i organizacjach pozarządowych. Po zakończeniu specjalności absolwent posiada kwalifikacje niezbędne do pracy menedżera lub specjalisty ds. zarządzania kapitałem ludzkim w przedsiębiorstwach, administracji publicznej i organizacjach pozarządowych.

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia odbywa się w dwóch ścieżkach językowych: polskiej i angielskiej. Studia w języku angielskim są jednak obecnie realizowane wyłącznie na drugim i trzecim roku studiów, co wynika z decyzji Władz Uczelni o stopniowym wygaszaniu kształcenia cudzoziemców w tym języku. Decyzja ta została podjęta w związku z trudnościami związanymi z uzyskiwaniem wiz oraz nostryfikacją dokumentów edukacyjnych przez obcokrajowców w Polsce. Te czynniki znacząco wpłynęły na możliwość rekrutacji studentów zagranicznych i efektywność realizacji programu w języku angielskim.

Na studiach drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie cele kształcenia obejmują:

- 1) przekazanie pogłębionej wiedzy z zakresu zarządzania;
- 2) przekazanie specjalistycznej wiedzy z zakresu e-biznesu i nowoczesnych form marketingu lub inwestycji na rynku finansowym lub zarządzania HR i coachingu biznesowego;
- 3) przygotowywanie absolwentów do formułowania problemów projektowych, planowania, organizowania i kontrolowania ich realizacji, a także zarządzania portfelem projektów;
- 4) rozwijanie umiejętności pracy zespołowej, kierowania zespołami (w tym zespołami zadaniowymi) oraz organizacji pracy własnej;
- 5) kształtowanie postawy przedsiębiorczej w zakresie rozwiązywania problemów oraz poszukiwania i wdrażania innowacji;
- 6) kształtowanie wrażliwości etycznej i uświadomienie potrzeby uczenia się przez całe życie.

Absolwent studiów drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie posiada nowoczesną i specjalistyczną wiedzę w obszarze zarządzania, w tym posługiwania się różnymi narzędziami informatycznymi wspierającymi pracę menedżerów, marketingu, prawa i rachunkowości. Zdobyte w trakcie procesu nauczania niezbędne umiejętności pozwalają na diagnozowanie i twórcze rozwiązywanie problemów, efektywną organizację pracy, zarządzanie zespołami zadaniowymi, samodzielne prowadzenie działalności badawczej oraz trafną ocenę zjawisk zachodzących we współczesnym świecie. Studia magisterskie na kierunku Zarządzanie gruntownie przygotowują do podjęcia zatrudnienia w organizacjach funkcjonujących w środowisku polskim lub międzynarodowym m. in. w charakterze menedżera wyższego szczebla, kierownika zespołu, specjalisty w zakresie zarządzania, a także przedsiębiorcy. Dodatkowo absolwent jest przygotowany do pracy w środowisku e-biznesu lub w otoczeniu finansowym organizacji. Zdobyte w trakcie studiów umiejętności w zakresie efektywnego wykorzystania swojego potencjału, pracy zespołowej, budowania pozytywnych relacji z ludźmi i organizacji pracy pomagają absolwentom w skutecznym funkcjonowaniu na konkurencyjnym rynku pracy.

Program studiów drugiego stopnia umożliwia wybór i realizację jednej z trzech specjalności:

- 1) E-biznes i nowoczesne formy marketingu – absolwent tej specjalności posiada pogłębioną wiedzę w zakresie zarządzania i funkcjonowania firm w obszarze gospodarki cyfrowej. Po ukończeniu specjalności absolwent wie jak prowadzić biznes w Internecie oraz jak projektować różne modele w e-biznesie. Absolwent potrafi także zaplanować i wdrożyć działania marketingowe w firmach prowadzących działalność w biznesie elektronicznym. Specjalność e-

biznes i nowoczesne formy marketingu przygotowuje studenta do pracy w roli menedżerów e-biznesu; w charakterze analityka lub projektanta, e-biznesu; w roli specjalisty ds. zarządzania treścią; w firmach oferujących e-usługi i e-produkty; w firmach marketingowych, których działalność ma miejsce w sieci; we własnych firmach, które funkcjonują w sieci.

- 2) Menedżer finansowy - absolwent specjalności potrafi wdrażać nowoczesne i skuteczne rozwiązania w zakresie zarządzania finansami w podmiotach sektora prywatnego i publicznego. Umie dokonać analizy zarządzania ryzykiem finansowym w przedsiębiorstwie. Posiada umiejętności reagowania i podejmowania decyzji w warunkach niepewności i kryzysu finansowego. Potrafi projektować strategię finansową przedsiębiorstwa. Specjalność przygotowuje do pracy w charakterze m.in.: menedżera finansowego w sektorze prywatnym i publicznym; analityka finansowego/giełdowego; eksperta ds. bankowości inwestycyjnej; eksperta w zakresie doradztwa finansowego.
- 3) Menedżer HR i coaching biznesowy – absolwent specjalności posiada pogłębioną wiedzę w zakresie polityki i procesów personalnych w organizacji. Wie na czym polega budowanie marki osobistej i zarządzanie własnym rozwojem. Absolwent posiada umiejętności projektowania procesów rekrutacyjnych, zarządzania karierą pracowników i zarządzania zespołem zróżnicowanym kulturowo. Posiada też ugruntowaną wiedzę na temat profesjonalnego coachingu. Potrafi wykorzystać techniki coachingowe w biznesie i konstruować programy rozwojowe. Absolwent specjalności jest dobrze przygotowany do pracy jako menedżer projektów lub team lider specjalizujący się w budowaniu skutecznych zespołów i modeli biznesowych. Może pracować jako specjalista ds. HR, coach, konsultant biznesu. Może stworzyć własną firmę zajmującą się wsparciem przedsiębiorców, kadry menedżerskiej oraz przeprowadzaniem zmian w zespołach.

Definiując zakładane kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku Zarządzanie kierowano się zasadą zachowania spójności z efektami uczenia się opisanymi w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się dla cyklu kształcenia, który rozpoczął studia w roku akademickim 2024/2025 ujęte zostały w programach studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunku Zarządzanie, stanowiących załącznik do uchwały nr 574/2024 Senatu WSPA w Lublinie z dnia 26 czerwca 2024 r. Zgodnie z zapisami wspomnianych wyżej programów studiów kierunkowe efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia przypisano do dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości – jako wiodącej, oraz do dyscypliny naukowej ekonomia i finanse, natomiast na studiach drugiego stopnia do dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości – jako wiodącej, oraz do dyscyplin: ekonomia i finanse, informatyka techniczna i telekomunikacja oraz nauki prawne. Załączniki nr 1 do programów studiów zawierają kompletną tabelę efektów uczenia się dla kierunku Zarządzanie, w której ujęte zostały: opis poszczególnych kierunkowych efektów uczenia się (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) oraz odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 lub 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przegląd poszczególnych efektów uczenia się pozwala na poznanie koncepcji kształcenia oraz umożliwia weryfikację założeń dotyczących sylwetki absolwenta. Efekty uczenia się obejmują najważniejsze, kluczowe dla badań nad zarządzaniem zagadnienia, problemy, kategorie pojęciowe oraz kategorie poznawcze. Powiązane są także ściśle z przyjętymi dla poszczególnych specjalności założeniami programowymi. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności zdobywanie przez

studentów umiejętności praktycznych oraz wiedzy niezbędnej do formułowania i rozwiązywania zadań z zakresu studiowanego kierunku.

Kluczowe, najczęściej pojawiające się w eksplikacjach treści przedmiotowych zawartych w poszczególnych sylabusach obowiązujących w roku akademickim 2024/2025, są następujące efekty uczenia się:

1. Na studiach pierwszego stopnia:

- 1) ma zaawansowaną wiedzę o charakterze nauk społecznych i występującej w nich terminologii, w szczególności w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów oraz ich związku z innymi dyscyplinami naukowymi, odnoszącą się zarówno do historii, jak i obecnego stanu nauki (Z1_W01) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Podstawy zarządzania, w trakcie którego student nabywa wiedzę dotyczącą istoty procesu zarządzania, pojęć występujących w naukach o zarządzaniu oraz współczesnych teorii zarządzania i ich wpływu na otoczenie społeczno-gospodarcze;
- 2) ma zaawansowaną wiedzę na temat struktury i obszarów funkcjonowania organizacji oraz zjawisk i procesów w niej zachodzących, w tym powstawania, funkcjonowania, przekształcania i rozwoju organizacji (Z1_W04) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Nauka o organizacji, w trakcie którego student poznaje typy organizacji, charakter różnego rodzaju organizacji, zjawiska zachodzące w organizacjach i ich otoczeniu oraz relacje między nimi, a także relacje pomiędzy częściami organizacji;
- 3) zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane metody matematyczne i statystyczne oraz typowe metody badawcze stosowane w poszczególnych obszarach działalności przedsiębiorstwa i narzędzia wspomagające procesy podejmowania decyzji, w tym narzędzia informatyczne gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i społecznych (Z1_W08) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Metody ilościowe w zarządzaniu, w trakcie którego student nabywa wiedzę o specyfice metod ilościowych na tle jakościowych, a także o okolicznościach sprzyjających implementacji optymalnej metody do strategii zarządzania;
- 4) zna i rozumie istotę i uwarunkowania przedsiębiorczości jednostek ludzkich i zespołów, zna ogólne zasady podejmowania, organizowania, prowadzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości (Z1_W10) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Nowoczesne modele biznesowe, w trakcie którego student nabywa wiedzę z zakresu tradycyjnych i nowoczesnych modeli biznesowych, ich dynamiki, zasad technik tworzenia innowacji oraz tworzenia strategii modeli biznesowych;
- 5) potrafi rozpoznawać, opisywać, analizować oraz interpretować procesy i zjawiska (np. prawne, społeczne, ekonomiczne, technologiczne), powstające w otoczeniu organizacji i mające wpływ na jej funkcjonowanie, wykorzystując przy tym posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu zarządzania (Z1_U01) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Ekonomia, w ramach którego student nabywa umiejętność opisywania procesów gospodarczych za pomocą pojęć i praw ekonomicznych oraz podstawowych wskaźników statystycznych i socjoekonomicznych;
- 6) potrafi interpretować, opisywać oraz analizować procesy wewnątrz – i międzyorganizacyjne, wykorzystując posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu zarządzania oraz powiązanych z nią dyscyplin (Z1_U02) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu ESG w przedsiębiorstwie, w trakcie którego student uczy się analizować i oceniać działania przedsiębiorstw pod kątem zgodności z zasadami ESG, wykorzystując różne narzędzia i metody oceny;

- 7) potrafi dobrać, wykorzystać oraz dokonać oceny skuteczności metod, technik i narzędzi służących do badania, opisu i praktycznej analizy stanu organizacji i/lub jej otoczenia oraz kierunku zachodzących zmian (Z1_U04) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu ERP, w trakcie którego student nabywa umiejętność wykorzystania metod i narzędzi ERP do optymalizacji przedsiębiorstwa i wdrażania controllingu finansowego;
- 8) potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz aktywnie i twórczo współdziałać w grupie, przyjmując w niej określone role i wykorzystując umiejętności kreatywnego myślenia i działania, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz posługiwania się metodami skutecznej komunikacji (Z1_U14) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Zarządzanie kapitałem ludzkim, w trakcie którego student nabywa umiejętność budowania i utrzymywania efektywnych relacji z pracownikami oraz innymi interesariuszami organizacji, poprzez skuteczną komunikację, zaangażowanie i umiejętność rozwiązywania problemów;
- 9) potrafi samodzielnie przygotować plan działania prowadzący do realizacji celów organizacyjnych, a także zawodowych (Z1_U17) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Biznes plan, w trakcie którego student nabywa umiejętność przygotowania planu działania własnego przedsięwzięcia gospodarczego;
- 10) jest gotów do krytycznej oceny wyników pracy własnej, rozumie znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów, w przypadku wystąpienia trudności potrafi zwrócić się do eksperta w danej dziedzinie naukowej (Z1_K01) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Tradycyjne i zwinne zarządzanie projektami, w trakcie którego student nabywa gotowości do krytycznego oceniania i wnioskowania na temat własnych doświadczeń z zarządzania projektami, wyciągania nauki z sukcesów i niepowodzeń oraz stosowania ciągłego doskonalenia w praktyce zarządzania projektami;
- 11) potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy i kreatywny, jest ukierunkowany na realizację zadań i osiąganie założonych celów, posiada umiejętności podejmowania decyzji (Z1_K02) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Techniki decyzyjne i organizatorskie, w trakcie którego student nabywa gotowości do realnej oceny podejmowanej decyzji bądź wykonywanej pracy z punktu widzenia skuteczności i efektywności wykonywanych czynności;
- 12) jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w procesach zarządzania organizacją, rozumie i przestrzega zasad etyki zawodowej i wymaga tego od innych, dba o dorobek i tradycje zawodu menedżera (Z1_K06) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Techniki sprzedaży, w trakcie którego student, rozumiejąc, na czym polega zastosowanie technik sprzedaży w procesie sprzedażowym, nabywa gotowości do jego oceny z punktu widzenia etyki, jak również przyjętych norm prawnych i branżowych.

2. Na studiach drugiego stopnia:

- 1) posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą złożonych procesów i zjawisk, w tym mechanizmów psychospołecznych, zachodzących w organizacjach i otaczającym je świecie (Z2_W01) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Socjotechniki w zarządzaniu, w trakcie którego student nabywa wiedzę z zakresu funkcjonowania mechanizmów socjotechnicznych, umożliwiających rozpoznawanie, diagnozowanie i rozwiązywanie sytuacji związanych oddziaływaniem na zachowania jednostek i grup;
- 2) zna i rozumie nowe, główne nurty i tendencje rozwojowe w dyscyplinach objętych programem studiów, a także posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą klasycznych koncepcji organizacji

- i zarządzania (Z2_W02) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Zastosowanie informatyki w zarządzaniu, w trakcie którego student pogłębia wiedzę na temat znaczenia informatyki oraz narzędzi cyfrowych w obecnym, dynamicznie zmieniającym się świecie (VUCA), w tym także roli technologii informacyjnych w zarządzaniu organizacjami, a także prawidłowo identyfikuje zmiany technologiczne oraz społeczne;
- 3) posiada pogłębioną wiedzę umożliwiającą rozpoznawanie, diagnozowanie i rozwiązywanie problemów związanych z funkcjami i procesami zarządzania: planowaniem, organizowaniem, motywowaniem, kontrolą i koordynacją (Z2_W04) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Zarządzanie zespołem zadaniowym, w trakcie którego student nabywa wiedzę o etapach i zasadach formowania zespołu, procesach grupowych, w tym rolach i normach, które wpływają na efektywność pracy zespołu;
  - 4) umie logicznie myśleć, analizować i przeprowadzać syntezę, w tym w celu tworzenia innowacyjnych rozwiązań złożonych i nietypowych problemów zarządczych (Z2_U04) – przedmiot realizowany m. in. w ramach przedmiotu Prawo cywilne, w ramach którego student uczy się prawidłowo analizować wybrane orzeczenia oraz inne akty stosowania prawa pod kątem przydatności do rozwiązywania przedstawionych problemów w działalności gospodarczej;
  - 5) potrafi dokonać krytycznej analizy, oceny i twórczej interpretacji zjawisk i procesów zarządzania, w tym zarządzania finansami, w różnej skali, z wykorzystaniem metod analitycznych, symulacyjnych i eksperymentalnych (Z2_U06) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Rachunkowość zarządcza, w ramach którego student nabywa umiejętność doboru i stosowania technik, metod i narzędzi rachunkowości zarządczej do opisu i analizy zjawisk finansowych w działalności gospodarczej z uwzględnieniem potrzeb informacyjnych decydentów;
  - 6) potrafi ocenić wpływ otoczenia na zjawiska i procesy zarządzania, opisywać mechanizmy psychospołeczne oraz przygotowywać i podejmować decyzje zarządcze, zwłaszcza strategiczne, uwzględniając nowe trendy w zarządzaniu (Z2_U08) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Psychologia w biznesie, w trakcie którego student uczy się analizować, interpretować, oceniać przyczyny i przebieg wybranych procesów oraz zjawisk psychologicznych zachodzących w otoczeniu biznesowym oraz podejmować decyzje strategicznie i taktycznie ważne z punktu widzenia funkcjonowania organizacji;
  - 7) jest gotów do krytycznej oceny odbieranych treści i wyników pracy własnej, rozumie znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów, w przypadku wystąpienia trudności potrafi zwrócić się do eksperta w danej dziedzinie naukowej, jest gotów do stałego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych (Z2_K01) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Competence management methodology (Metodyka zarządzania kompetencjami), w trakcie którego student nabywa otwartości na konstruktywną krytykę oraz gotowości do aktywnego poszukiwania możliwości podnoszenia swoich kwalifikacji i kompetencji zawodowych;
  - 8) jest gotów do odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy oraz prezentowania aktywnej i twórczej postawy w formułowaniu własnych rozstrzygnięć problemu z uwzględnieniem wielokierunkowych skutków gospodarczych i społecznych (Z2_K05) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Wprowadzenie do badań naukowych, w trakcie którego student nabywa gotowości do poszukiwania źródeł wiedzy, aby samodzielnie opracować koncepcję badawczą, narzędzia badawcze oraz realizować badania i opracować uzyskane informacje;

- 9) jest gotów do samodzielnego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i kreatywny (Z2_K06) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Strategia organizacji na rynkach międzynarodowych, w trakcie którego student nabywa gotowości do doskonalenia kreatywnego i przedsiębiorczego myślenia o rozwoju organizacji na rynkach międzynarodowych.

Reasumując, kluczową ideą przyświecającą procesowi tworzenia koncepcji studiów na kierunku Zarządzanie prowadzonym w WSPA w Lublinie, jest silne zorientowanie na kształcenie umiejętności praktycznych, przy stałej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym – zarówno kierunku, jak i całej Uczelni – o czym świadczy przede wszystkim przeważająca część kadry dydaktycznej, którą stanowią praktycy biznesu, osoby, które sprawują funkcje kierownicze, a także osoby od wielu lat prowadzące własne firmy. Model kształcenia na kierunku przygotowuje do pracy i samodzielnego funkcjonowania zarówno w firmach prywatnych, jak i instytucjach publicznych oraz organizacjach pozarządowych. Absolwenci kierunku mają też wiedzę i umiejętności pozwalające na założenie i prowadzenie własnego biznesu. Punktem odniesienia i prezentowanym wzorem do naśladowania są doskonale zarządzane instytucje publiczne na świecie stosujące innowacyjne metody zarządzania procesowego i projektowego. Konstrukcja programu na kierunku Zarządzanie ma również charakter antycypowania nowych paradygmatów rozwojowych, uwzględniających globalne zjawiska, takie jak: zrównoważony i zintegrowany rozwój czy wielokulturowość. Źródłem sukcesu w procesie nauczania jest osiąganie efektu synergii na linii dydaktycy – członkowie Rady Konsultacyjnej – szefowie instytucji przyjmujących studentów na praktyki oraz dostosowanie treści kształcenia do bieżących problemów i wyzwań stojących przed współczesnymi menedżerami (kryzysy gospodarcze, zarządzanie zgodne ze zrównoważonym rozwojem, pandemią, wojna w Ukrainie). Przykładem dobrej współpracy z otoczeniem gospodarczym jest zaprojektowanie sposobu realizacji przedmiotu Audyt organizacyjny, gdzie część zajęć odbywa się w siedzibie organizacji partnera technologicznego kierunku. Studenci przeprowadzają audyt organizacyjny w firmach będących klientami partnera technologicznego. Na podstawie wyników audytu formułują projekt ulepszający funkcjonowanie firmy i wdrażają go w życie. Na zakończenie realizacji zajęć studenci otrzymują certyfikat potwierdzający zdobyte umiejętności w zakresie prowadzenia audytu organizacyjnego.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Warto zauważyć, iż studenci kierunku Zarządzanie w WSPA w Lublinie zdobywają dodatkowe kompetencje uczestnicząc w szkoleniach i wydarzeniach organizowanych przez Uczelnię oraz inne podmioty. Należy wymienić tu :

- 1) Projekt „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni” (w ramach Osi Priorytetowej: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój POWER), którego głównym celem jest wzrost jakości kształcenia Uczelni i dopasowanie go do potrzeb społecznych i gospodarczych, prowadzących do zwiększenia interdyscyplinarności i elastyczności konstruowania ścieżek kształcenia, przełamywania wzajemnej izolacji wydziałów

oraz optymalnego wykorzystania zasobów Uczelni, poprzez realizację zintegrowanego programu rozwoju WSPA, obejmującego realizację programów kształcenia, dostosowanych do potrzeb gospodarki i realizacji szkolnictwa, ukierunkowanych na wyposażenie studentów w praktyczne umiejętności, kształcenie w języku obcym, podniesienie kompetencji językowych, zawodowych, komunikacyjnych, informatycznych i analitycznych. W ramach projektu studenci kierunku Zarządzanie uczestniczyli w szkoleniach i warsztatach prowadzących do nabycia kompetencji sporządzania projektów oraz kompetencji miękkich. Brali udział też w kursach języka angielskiego.

- 2) Projekt „Lubelska WySPA IT – zintegrowany rozwój uczelni” (w ramach Osi Priorytetowej: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój POWER). W ramach tego projektu studenci kierunku Zarządzanie uczestniczyli w szkoleniach dotyczących obsługi programu Excel, czy zarządzania projektami.
- 3) Projekt „WySPA kwalifikacji i umiejętności (w ramach Osi Priorytetowej: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)) – w ramach projektu studenci kierunku Zarządzanie m. in. ukończyli szkolenia z zakresu Green HR – zarządzanie zgodne ze zrównoważonym rozwojem.
- 4) Studenci III roku kierunku Zarządzani brali udział w konkursie „Akademickie Mistrzostwa Menedżerskie”. Jest to ogólnopolski konkurs biznesowy dla uczelni wyższych. Dzięki udziałowi w konkursie uczestnicy rozgrywek mieli okazję kształtować kompetencje biznesowe. Opiekunem studentów była Pani mgr Monika Kłós.
- 5) Studenci II roku studiów pierwszego i drugiego stopnia brali udział w dwóch konferencjach międzynarodowych: „Międzynarodowe doświadczenia historyczne odbudowy gospodarczej. Wnioski dla Ukrainy” oraz „Global security and Asymmetry of the World Economy in Conditions of Unstable Development of Economic System”.
- 6) W ramach współpracy z Fundacją Inicjatyw Menadżerskich, w celu poszerzenia wiedzy z zakresu współpracy transgranicznej oraz procesów migracyjnych, w dniach 12-13 grudnia 2022 roku w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie odbyło się jedno z najważniejszych wydarzeń dyplomatycznych w Lublinie - VI Międzynarodowa Konferencja "Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?". Powyższy event łączy wiele środowisk, a jego uczestnicy przez dwa dni obradowali w celu wypracowania rozwiązań w zakresie zwiększenia przepustowości granicy oraz poprawy efektywności transportu kolejowego i drogowego. W wydarzeniu udział wzięli m. in.: Iryna Wereszczuk - Wicepremier Ukrainy, Waldemar Buda - Minister Rozwoju i Technologii, Paweł Szefernaker - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pełnomocnik rządu ds. uchodźców wojennych z Ukrainy, Lech Antoni Kołakowski - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bartosz Zbaraszcuk - Sekretarz Stanu w Ministerstwo Finansów, Szeł Krajowej Administracji Skarbowej, Jacek Piechota - Prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej. Studenci kierunku Zarządzanie byli uczestnikami konferencji. Niektórzy ze studentów byli także wolontariuszami pomagającymi w przygotowaniach do konferencji.
- 7) Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie. Od pierwszego dnia wojny w Ukrainie Uczelnia aktywnie zaangażowała się w pomoc i wsparcie dla uchodźców z Ukrainy, uciekających przed wojną. Studenci uczestniczyli w działaniach pomocowych, a także integracyjnych, realizowanych w Baobab (Krakowskie przedmieście 39B) – nowej przestrzeni w centrum

Lublina służącej integracji, wymianie doświadczeń, realizacji projektów, rozmów, a przede wszystkim spotkań migrantów i migrantek, uchodźców i uchodźczyń, mieszkańców i mieszkanki Lublina. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także w wyniku sytuacji na Ukrainie, Prezydent Miasta Lublin (do Uczelni zostało skierowane pismo w tej sprawie) złożył podziękowania studentom za włączenie się w działania wolontariackie w ramach Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie, który łączy przedstawicieli Stowarzyszenia Homo Faber, Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, Urzędu Miasta, wolontariuszy oraz organizacje międzynarodowe (UNHCR, DRC). Od pierwszych dni wojny studenci WSPA włączyli się w działalność organizacyjną Komitetu, a także wolontariacką, pomagali uchodźcom na Hali Mosir (al. Zygmuntofskie 4), dworcu PKS, dworcu PKP, Hali Start (ul. Piłsudskiego 22), w akademikach Helios (akademik UMCS przy ulicy Czwartaków) i Akademik nr 4 Uniwersytetu Medycznego (przy ulicy Chodźki). Wszyscy studenci realizowali działania związane z asystą międzykulturową (wsparcie i pomoc w urzędach i placówkach medycznych), tłumaczeniami oraz przekazywaniem najważniejszych informacji o Lublinie. Studenci WSPA kierunku Zarządzanie brali i biorą czynny udział w warsztatach w ramach projektu Wolontariat Lubelski, którego celem jest stworzenie i wdrożenie spójnego systemu / struktury wolontariatu w Lublinie, ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z Europejską Stolicą Młodzieży 2023. Rektor uczelni jest ekspertką programu „Wolontariat Lubelski”. Część studentów i absolwentów kierunku Zarządzanie przeszło z wolontariatu do pracy w organizacjach pozarządowych realizujących zadania z zakresu pomocy humanitarnej czy rozwojowej.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia

Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku Zarządzanie zostały zatwierdzone uchwałą nr 574/2024 Senatu Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 26 czerwca 2024 roku. Programy nakierowane są na umożliwienie studentom osiągnięcia efektów uczenia się i kwalifikacji odpowiadającym poziomowi kształcenia. Treści kształcenia kierunkowego przekazywane studentom powiązane są ściśle z dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowany został kierunek (nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse – w przypadku studiów pierwszego stopnia; nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse, informatyka techniczna i telekomunikacja, nauki prawne – w przypadku studiów drugiego stopnia), a ponadto odnoszą się również do umiejętności i kompetencji społecznych oraz znajomości języka obcego.

Na program studiów pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie składa się łącznie 15 modułów, odpowiednio rozdzielonych na części w poszczególnych semestrach. Zostały one rozłożone w kolejności pozwalającej studentom na przyswojenie potrzebnej wiedzy, umiejętności i kompetencji w sposób stopniowy i wynikowy oraz z uwzględnieniem nabywania kompetencji praktycznych. Kluczowe treści kształcenia, w tym powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, realizowane są w ramach 8 modułów, stanowiących pogrupowane przedmioty kierunkowe: Wiedza o zarządzaniu organizacją, Podstawowe kompetencje rachunkowe, Kompetencje menedżerskie,

Marketing i sprzedaż, Procesy biznesowe, Funkcjonowanie organizacji cz. 1-3, Badania marketingowe, Przygotowanie do prowadzenia biznesu. 2 moduły (Wprowadzenie do studiowania, Kompetencje osobowościowe i społeczne cz. 1-5) zawierają przedmioty ogólnouczelniane, odnoszące się do kompetencji społecznych i wiedzy ogólnej m. in. z zakresu ochrony danych osobowych i własności intelektualnej, komunikacji interpersonalnej i międzykulturowej, psychologii, filozofii, BHP czy technologii informacyjnych. Na 1 rozbudowany moduł (w 2 częściach) składają się przedmioty specjalnościowe, w ramach których student nabywa szczegółową wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu wybranej przez siebie specjalności (specjalność Zarządzanie firmą oraz specjalność Zarządzanie HR). 2 moduły (Wprowadzenie do badań społecznych cz. 1-2, Przygotowanie pracy dyplomowej cz. 1-2) przygotowują studentów do prowadzenia badań i napisania pracy dyplomowej. Moduł Praktyka zawodowa cz. 1-2 przygotowuje z kolei do prowadzenia działalności zawodowej, a moduł Język obcy w praktyce rozwija umiejętności językowe. Poniżej szczegółowo przedstawione zostały moduły zaplanowane do realizacji w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie od roku akademickiego 2024/2025:

Tabela 1. Wykaz modułów w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie:

Nr	Nazwa modułu	Przedmioty
1.	Wprowadzenie do studiowania	Komunikacja interpersonalna Ochrona danych osobowych BHP
2.	Kompetencje osobowościowe i społeczne cz. 1-5	Język obcy cz. 1-4 WF Technologie informacyjne Podstawy psychologii Higiena psychiczna i techniki autoterapii Filozofia z etyką Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji Użytkowanie baz danych i prezentacja treści Komunikacja międzykulturowa Techniki rozwoju kreatywności Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów Podstawy prawa Ochrona własności intelektualnej Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne Skuteczne poszukiwanie pracy Autoprezentacja i branding na rynku pracy
3.	Wiedza o zarządzaniu organizacją	Podstawy zarządzania Nauka o organizacji
4.	Podstawowe kompetencje rachunkowe	Ekonomia Matematyka Statystyka opisowa Podstawy rachunkowości
5.	Kompetencje menedżerskie	Zarządzanie kapitałem ludzkim

		Zarządzanie czasem Zarządzanie kryzysowe Kompetencje menedżerskie Techniki decyzyjne i organizatorskie Systemy informatyczne w zarządzaniu
6.	Marketing i sprzedaż	Podstawy marketingu Techniki sprzedaży
7.	Procesy biznesowe	Nowoczesne modele biznesowe
8.	Funkcjonowanie organizacji cz. 1-3	Metody ilościowe w zarządzaniu Nowoczesne metody i techniki zarządzania Tradycyjne i zwinne zarządzanie projektami CRM ERP Diagnozowanie przedsiębiorstw Gry decyzyjne(symulacyjne) ESG w przedsiębiorstwie Zarządzanie innowacjami Mapowanie i modelowanie procesów biznesowych
9.	Badania marketingowe	Badania marketingowe
10.	Wprowadzenie do badań społecznych cz. 1-2	Wprowadzenie do badań społecznych cz. 1-2
11.	Specjalność do wyboru (Zarządzanie firmą, Zarządzanie HR) cz. 1-2	Specjalność Zarządzanie firmą: Finanse przedsiębiorstw Zarządzanie produkcją Negocjacje i mediacje Warsztaty przedsiębiorczości - kreatywność i innowacje Biznes w środowisku lokalnym Audyty organizacyjny Logistyka Projekt systemu zarządzania E-biznes Zarządzanie poprzez wartości Specjalność HR: Dokumentacja kadrowa i płacowa Nowe trendy w zarządzaniu potencjałem ludzkim Zarządzanie poprzez wiedzę Strategie personalne Metodyka zarządzania kompetencjami Elementy coachingu Wartościowanie pracy i systemy ocen Personal branding
12.	Przygotowanie pracy dyplomowej cz. 1-2	Seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej cz. 1-2

13.	Praktyka zawodowa cz. 1-2	Praktyka zawodowa cz. 1-2
14.	Język obcy w praktyce	Intercultural communication in business Event marketing
15.	Przygotowanie do prowadzenia biznesu	Projekt własnego przedsięwzięcia Wyzwania współczesnego menedżera Biznes plan

Z kolei na program studiów drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie składa się łącznie 15 modułów, odpowiednio rozdzielonych na części w poszczególnych semestrach. Kluczowe treści kształcenia realizowane są w ramach 9 modułów, stanowiących pogrupowane przedmioty kierunkowe: Podstawowe kompetencje informatyczne, Kompetencje zarządcze, Zarządzanie organizacją w środowisku globalnym, Zarządzanie kryzysowe, Moduł prawno-etyczny, Moduł finansowo-rachunkowy, Metody matematyczne w zarządzaniu, Kompetencje interpersonalne w zarządzaniu, Zarządzanie procesami. Moduł Technologia kreatywności zawiera przedmioty ogólnouczelniane, odnoszące się do kompetencji społecznych. Na 1 rozbudowany moduł (w 4 częściach) składają się przedmioty specjalnościowe, w ramach których student nabywa szczegółową wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu wybranej przez siebie specjalności (specjalność E-biznes i nowoczesne formy marketingu, Menedżer finansowy, Menedżer HR i coaching biznesowy). 2 moduły (Wprowadzenie do badań naukowych cz. 1-2, Praktyczne umiejętności pisanie pracy magisterskiej cz. 1-2) przygotowują studentów do prowadzenia badań i napisania pracy dyplomowej. Moduł Praktyka zawodowa przygotowuje z kolei do prowadzenia działalności zawodowej, a moduł Kompetencje językowe pogłębia umiejętności językowe. Poniżej szczegółowo przedstawione zostały moduły zaplanowane do realizacji w programie studiów drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie od roku akademickiego 2024/2025:

Tabela 2. Wykaz modułów w programie studiów drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie:

Nr	Nazwa modułu	Przedmioty
1.	Kompetencje językowe cz. 1-2	Język obcy cz. 1-2
2.	Podstawowe kompetencje informatyczne	Narzędzia informatyki Systemy informatyczne w przedsiębiorstwie Zastosowanie informatyki w zarządzaniu
3.	Kompetencje zarządcze	Psychologia w biznesie Zarządzanie strategiczne
4.	Zarządzanie organizacją w środowisku globalnym	Strategie organizacji na rynkach międzynarodowych Marketing międzynarodowy
5.	Zarządzanie kryzysowe cz. 1-2	Zarządzanie bezpieczeństwem w aspekcie globalnym Logistyka humanitarna i pomoc rozwojowa
6.	Technologia kreatywności cz. 1-2	Competence management methodology (Metodyka zarządzania kompetencjami) Decision making (Podejmowanie decyzji)
7.	Wprowadzenie do badań naukowych	Wprowadzenie do badań naukowych cz. 1-2

	cz. 1-2	
8.	Specjalność do wyboru (E-biznes i nowoczesne formy marketingu, Menedżer finansowy, Menedżer HR i coaching biznesowy) cz. 1-4	<p>Specjalność E-biznes i nowoczesne formy marketingu: Zachowania konsumentów Treści i obraz w e-marketingu E-marketing SEM i pozycjonowanie Analiza danych w e-biznesie Logistyka w e-biznesie E-handel Projektowanie modelu e-biznesu Zagrożenia e-biznesu</p> <p>Specjalność Menedżer finansowy: Ekonomia menedżerska Innowacje w zarządzaniu finansami Strategie finansowe firmy Zintegrowane zarządzanie ryzykiem finansowym i inwestycyjnym w firmie Zarządzanie portfelem inwestycyjnym Metody pozyskiwania i wykorzystania kapitału w firmie Fundusze strukturalne i celowe Metody zarządzania płynnością finansową przedsiębiorstwa Zarządzanie finansami osobistymi Audyt wewnętrzny i kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych Analiza portfelowa Zarządzanie finansami publicznymi Metody oceny ekonomicznej przedsiębiorstwa z modelami diagnozowania upadłości przedsiębiorstwa Doradztwo finansowe</p> <p>Specjalność Menedżer HR i coaching biznesowy: Polityka i procesy personalne w organizacji Personal branding i networking Projektowanie procesów rekrutacyjnych Techniki coachingowe w pracy menedżera Zarządzanie karierą pracowników Zarządzanie zespołem zróżnicowanym kulturowo Psychologia w zarządzaniu i biznesie Rola menedżera w kreowaniu i wdrażaniu zmian Modele i narzędzia coachingu biznesowego Zrównoważony rozwój w HR</p>

		Executive i leadership coaching Etyka procesu coachingowego Trening radzenia sobie ze stresem Zarządzanie własnym rozwojem
9.	Moduł prawno-etyczny	Prawo cywilne Prawo handlowe Etyka w zarządzaniu
10.	Moduł finansowo-rachunkowy	Rachunkowość zarządcza Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa
11.	Metody matematyczne w zarządzaniu	Statystyka matematyczna Badania operacyjne
12.	Kompetencje interpersonalne w zarządzaniu	Zarządzanie zespołem zadaniowym Socjotechniki w zarządzaniu
13.	Zarządzanie procesami	Zarządzanie procesami Zarządzanie tożsamością organizacyjną Zarządzanie wiedzą
14.	Praktyczne umiejętności pisania pracy mgr cz. 1-2	Seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej cz. 1-2
15.	Praktyka zawodowa	Praktyka zawodowa

W ramach kluczowych treści kształcenia na studiach pierwszego stopnia studenci nabywają wiedzę z zakresu podstaw zarządzania, nauki o organizacji, zarządzania kapitałem ludzkim, podstaw marketingu, metod ilościowych w zarządzaniu, nowoczesnych metod i technik zarządzania, diagnozowania przedsiębiorstw czy badań marketingowych. Zyskują także kluczowe umiejętności praktyczne z zakresu wybranego języka obcego, technik decyzyjnych i organizatorskich, kompetencji menedżerskich, zarządzania czasem, zarządzania projektami, technik sprzedaży, modelowania procesów biznesowych czy zarządzania kryzysowego. Na studiach drugiego stopnia studenci pogłębiają z kolei kluczową wiedzę dotyczącą zarządzania strategicznego, psychologii w biznesie, strategii organizacji na rynkach międzynarodowych, rachunkowości zarządczej czy badań operacyjnych. Nabywają także kluczowe umiejętności praktyczne z zakresu zarządzania wartością przedsiębiorstwa, zarządzania procesami, zarządzania tożsamością organizacyjną czy zarządzania wiedzą.

Do działalności zawodowej studenci przygotowują się również na praktykach zawodowych, w ramach których zapoznają się m. in. z obowiązkami przestrzegania tajemnicy państwowej i służbowej, przepisami BHP obowiązującymi na danym stanowisku pracy, strukturą organizacyjną, poszczególnymi działami i ich funkcjonowaniem oraz szczegółowymi zadaniami z zakresu którego odbywają praktykę. Absolwent kierunku Zarządzanie, zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia, powinien charakteryzować się praktyczną znajomością języka obcego, dlatego w ramach lektoratów studenci uczą się elementów słownictwa specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów, treści gramatycznych, płynnego porozumiewania się w języku obcym, brania czynnego udziału w dyskusjach i debatach, wyrażania opinii i przedstawiania swoich poglądów, argumentowania i formułowania swojego punktu widzenia, polemizowania i wypracowywania rozwiązań kompromisowych, a także wyrażania emocji i rozmawiania o przeżyciach w różnych sytuacjach życiowych. Dla zachowania zgodności z aktualnym stanem wiedzy treści kształcenia podlegają

bieżącym zmianom i uaktualnieniom. Program studiów oraz sylabusy aktualizowane są co roku, dzięki czemu Dziekan kierunku i nauczyciele akademicy mają możliwość zmiany koncepcji przedmiotu, uwzględnienia nowych publikacji oraz zmian zachodzących w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Wprowadzane zmiany Dziekan konsultuje z Zespołem ds. Jakości Kształcenia, nauczycielami akademickimi, studentami oraz Radą Konsultacyjną kierunku, w skład której wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Należy zwrócić uwagę, że treści programu studiów stanowią odzwierciedlenie szeroko rozbudowanych gałęzi profesjonalizacji i specjalizacji w ramach poszczególnych kompetencji, jakich wymaga się współcześnie od osób pełniących funkcje zarządcze. Wobec powyższego, większość kierunkowych treści programowych zostało zaplanowanych do realizacji z użyciem metod angażujących i projektowych. Warto podkreślić, iż studenci zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, przygotowują wiele projektów w ramach realizacji poszczególnych przedmiotów. Należy wymienić tu takie przedmioty jak m. in.:

1. Na studiach pierwszego stopnia:

- 1) E-biznes – w ramach przedmiotu studenci pracują nad kompleksowym projektem e-biznesu;
- 2) Mapowanie i modelowanie procesów biznesowych – w ramach przedmiotu studenci realizują projekt polegający na modelowaniu procesu biznesowego;
- 3) Nowe trendy w zarządzaniu potencjałem ludzkim – w ramach przedmiotu studenci przygotowują projekt polegający na wdrożeniu jednego z trendów omawianych na zajęciach.

2. Na studiach drugiego stopnia:

- 1) E-marketing – w ramach przedmiotu studenci opracowują projekt wydarzeń marketingowych dla wybranej firmy;
- 2) Metodyka zarządzania kompetencjami – w ramach przedmiotu studenci przygotowują projekt modelu kompetencji dla wybranej organizacji;
- 3) Polityka i procesy personalne w organizacji – w ramach przedmiotu studenci opracowują projekt strategii personalnej dla wybranej firmy;
- 4) Marketing międzynarodowy – w ramach przedmiotu studenci opracowują projekt strategii promocji wybranego produktu na rynkach międzynarodowych;
- 5) Zarządzanie strategiczne – w ramach przedmiotu studenci opracowują projekt w zakresie koncepcji strategicznej dla wybranego rynku i wybranej organizacji wraz z identyfikacją kluczowych inicjatyw strategicznych.

Na studiach pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie realizowany jest również przedmiot Tradycyjne i zwinne zarządzanie projektami, w ramach którego studenci poznają nowoczesne metody prowadzenia projektów, przeprowadzają analizę ryzyka wybranych projektów, uczą się doboru źródeł finansowania projektów. W ten sposób studenci zyskują kluczowe umiejętności praktyczne oraz twarde i miękkie kompetencje związane ze specyfiką studiowanego kierunku. Uzupełniane są one przedmiotami ogólnouczeniowymi, odnoszącymi się zakresem treści do perspektyw ogólnorozwojowych studenta, a także kształtowania zdolności psychospołecznych, postaw i nabywania wiedzy, niezbędnych dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz perspektyw zatrudnienia, wliczając w to takie przedmioty jak:

1. Na studiach pierwszego stopnia:

- 1) Komunikacja interpersonalna – warsztat;
- 2) Ochrona danych osobowych – wykład;
- 3) BHP – wykład;

- 4) Język obcy – laboratorium, do wyboru;
- 5) WF – ćwiczenia, realizowane w profesjonalnych klubach i siłowniach;
- 6) Technologie informacyjne – laboratorium;
- 7) Podstawy psychologii – wykład;
- 8) Higiena psychiczna i techniki autoterapii – warsztat;
- 9) Filozofia z etyką – wykład;
- 10) Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji – laboratorium;
- 11) Komunikacja międzykulturowa – warsztat;
- 12) Techniki rozwoju kreatywności – warsztat;
- 13) Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów – warsztat;
- 14) Podstawy prawa – wykład;
- 15) Ochrona własności intelektualnej – wykład;
- 16) Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne – warsztat;
- 17) Projekt własnego przedsięwzięcia – projekt;
- 18) Praktyki zawodowe w wymiarze 720 godzin.

2. Na studiach drugiego stopnia:

- 1) Competence management methodology (Metodyka zarządzania kompetencjami) – ćwiczenia;
- 2) Decision making (Podejmowanie decyzji) – warsztat;
- 3) Język obcy – laboratorium, do wyboru;
- 4) Praktyki zawodowe w wymiarze 420 godzin.

Treści programowe realizowane na kierunku w ramach poszczególnych przedmiotów są ściśle powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się i zostały dobrane w taki sposób, aby zrealizować wszystkie zakładane efekty uczenia się. Poniżej przedstawiono przykładowe powiązania między treściami kształcenia a kierunkowymi efektami uczenia się:

Tabela 3. Przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się

Przedmiot	Przykładowe kluczowe treści kształcenia	Kierunkowe efekt uczenia się
Studia pierwszego stopnia		
Nauka o organizacji	<p>Wykład:</p> <p>Organizacja i jej rodzaje</p> <p>Organizacja i jej otoczenie</p> <p>Struktury organizacyjne</p> <p>Części organizacji i rodzaje więzi organizacyjnych</p> <p>Planowanie w organizacji</p> <p>Organizowanie działalności przedsiębiorstwa</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Teorie organizacji a nauka o organizacji. Organizacja i jej rodzaje</p> <p>Tradycja i współczesność w nauce organizacji – organizacje i ich otoczenie</p> <p>Rodzaje i typy organizacji – sektor publiczny, sektor biznesu, sektor obywatelski</p>	<p>Z1_W04</p> <p>Z1_W05</p> <p>Z1_W12</p> <p>Z1_U09</p> <p>Z1_U17</p> <p>Z1_K03</p>

	<p>Spółeczna odpowiedzialność organizacji</p> <p>Cykl życia organizacji</p> <p>Zarządzanie w organizacji – planowanie i systemy zarządzania jakością</p> <p>Tworzenie organizacji, kultura organizacyjna i powiązania wewnątrzorganizacyjne</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	
Zarządzanie kapitałem ludzkim	<p>Wykład:</p> <p>Geneza, rozwój, funkcje i kontekst ZKL.</p> <p>Strategiczne zarządzanie kapitałem ludzkim</p> <p>Modele zarządzania kapitałem ludzkim</p> <p>Organizacja funkcji zarządzania zasobami ludzkimi</p> <p>Organizacja procesu rozwoju pracowników</p> <p>Drabina kompetencji w ZKL</p> <p>Elementy zarządzania kapitałem ludzkim: planowanie, rekrutacja i selekcja, utrzymanie pracownika i motywowanie, budowanie kariery, ocenianie, wynagradzanie</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Projekt:</p> <p>Omówienie zajęć projektowych, przedstawienie złożenia projektu, określenie harmonogramu jego realizacji.</p> <p>Temat projektu: Model zarządzania kapitałem ludzkim</p> <p>Praca nad projektem w części dotyczącej budowy struktury organizacji dla realizacji każdej z funkcji w zakresie ZKL</p> <p>Praca nad projektem w części planowania zatrudnienia i określenia form świadczenia pracy</p> <p>Praca nad projektem w części rekrutacji pracowników</p> <p>Praca nad projektem w części poświęconej selekcji pracowników</p> <p>Praca nad projektem w części oceniania i motywacji pracowników</p> <p>Praca nad projektem w części dotyczącej rozwoju kapitału ludzkiego w organizacji</p> <p>Praca nad projektem w części dotyczącej realizacji wynagradzania pracowników</p> <p>Prezentacja projektów.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	<p>Z1_W02</p> <p>Z1_W03</p> <p>Z1_W04</p> <p>Z1_W06</p> <p>Z1_W07</p> <p>Z1_U06</p> <p>Z1_U08</p> <p>Z1_U14</p> <p>Z1_U15</p> <p>Z1_U16</p> <p>Z1_K02</p>
Kompetencje menedżerskie	<p>Warsztat:</p> <p>Zadania i kwalifikacje menedżerów</p> <p>Procesy zachodzące w obszarze zarządzania kompetencjami menedżerskimi</p> <p>Projektowanie portfeli kompetencyjnych</p> <p>Narzędzia i techniki badania kompetencji menedżerskich</p> <p>Analiza luk kompetencyjnych</p> <p>Cel i realizacja – delegowanie zadań, wyznaczanie celów i monitorowanie postępów pracy</p> <p>Odwaga kierownicza</p> <p>Przywództwo w pracy menedżera</p>	<p>Z1_W02</p> <p>Z1_W03</p> <p>Z1_W06</p> <p>Z1_U04</p> <p>Z1_U08</p> <p>Z1_U13</p> <p>Z1_K01</p> <p>Z1_K02</p>

	<p>Kreatywne rozwiązania w obszarze zarządzania kompetencjami</p> <p>Expose menedżera i lidera</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	
Podstawy marketingu	<p>Wykład:</p> <p>Pojęcie, geneza i istota marketingu, koncepcje marketingu</p> <p>Podstawowe pojęcia związane z marketingiem, rynek i zrozumienie potrzeb klienta</p> <p>Projektowanie strategii marketingowej zorientowanej na klienta</p> <p>Strategia marketingowa i marketing mix</p> <p>Analiza otoczenia marketingowego i segmentacja rynku</p> <p>Produkt na rynku, strategia marki, marketing usług</p> <p>Cena rynkowa</p> <p>Reklama i public relations</p> <p>Omówienie i podsumowanie zajęć.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Wprowadzenie wiedzy o marketingu, rodzaje narzędzi, najlepsze kampanie marketingowe.</p> <p>Podstawy realizacji kampanii marketingowej - reaserch, grupy docelowe, uwarunkowania społeczne i kulturowe, potrzeby</p> <p>Storytelling, marketing kontrowersyjny, kanały marketingu, narzędzia audiowizualne</p> <p>Analiza wybranych kampanii marketingowych</p> <p>Doskonalenie podstawowych umiejętności marketingowe w zakresie analizy macierzy BCG, analizy SWOT</p> <p>Analiza otoczenia marketingowego (PEST) – analiza case study, analiza własna</p> <p>Zachowania konsumentckie i analiza czynników podejmowania decyzji zakupowych – analiza case study, zadania</p> <p>Zastosowanie marketingu mix w praktyce</p> <p>Praca nad projektem strategii marketingowej.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	<p>Z1_W04</p> <p>Z1_W08</p> <p>Z1_W13</p> <p>Z1_U01</p> <p>Z1_U04</p> <p>Z1_U05</p> <p>Z1_U07</p> <p>Z1_U18</p> <p>Z1_K02</p>
Nowoczesne metody i techniki zarządzania	<p>Wykład:</p> <p>Zarządzanie w XXI wieku – dynamicznie zmieniający się świat</p> <p>Outsourcing</p> <p>Benchmarking</p> <p>Reengineering</p> <p>Lean management</p> <p>TQM</p> <p>Zarządzanie przez partnerstwo</p> <p>Turkusowe zarządzanie</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Kompetencje przyszłości menadżera – dyskusja</p> <p>Outsourcing – case study</p>	<p>Z1_W03</p> <p>Z1_W07</p> <p>Z1_U10</p> <p>Z1_U16</p> <p>Z1_K01</p> <p>Z1_K06</p>

	<p>Benchmarking – case study Reengineering – case study Lean management – case study TQM – case study Zarządzanie przez partnerstwo – case study Turkusowe zarządzanie – dyskusja Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	
Diagnozowanie przedsiębiorstw	<p>Wykład: Definicje z zakresu diagnozowania przedsiębiorstwa: analiza gospodarcza, diagnoza gospodarcza, techniki i etapy prac analityczno-diagnostycznych, Cele i funkcje diagnozy menedżerskiej: związki diagnozy menedżerskiej z zarządzaniem, obszar diagnozowania menedżerskiego, kryteria ocen, adresaci diagnoz Narzędzia diagnostyczne – metody zbierania danych: analiza danych wtórnych, badania ankietowe, obserwacja, wywiad. Metody rozwiązywania problemów organizacyjnych i podejmowania decyzji Tworzenie mierników i standardów na potrzeby diagnozy przedsiębiorstwa Modele opracowywania diagnozy przedsiębiorstw Diagnozy zasobowo-funkcjonalne i procesowe Nowoczesne metody diagnozowania przedsiębiorstw Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Projekt: Formułowanie celów i funkcji diagnozy menedżerskiej Analiza pionowa i pozioma bilansu, analiza RZIS Analiza wskaźnikowa sprawozdań finansowych - podstawowe grupy wskaźników Ocena kondycji według modelu Mączyńskiej Sporządzanie diagramu Ishikawy, dla wybranych problemów organizacyjnych Diagnozowanie przedsiębiorstw – analiza przypadków Podsumowanie zajęć oraz omówienie projektów i ocen.</p>	<p>Z1_W01 Z1_W04 Z1_W08 Z1_U01 Z1_U03 Z1_U07 Z1_K04</p>
CRM	<p>Projekt: CRM - definicje i istota Korzyści wynikające z wdrożenia systemu CRM Systemy informatyczne wykorzystujące CRM Potencjalne grupy klientów i ich potrzeby. Budowanie strategii CRM i plan jej wdrażania Wykorzystanie narzędzi internetowych w strategii CRM. Praca nad projektem – przygotowanie w grupie strategii CRM na przykładzie wybranego przedsiębiorstwa. Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	<p>Z1_W01 Z1_W08 Z1_U10 Z1_U17 Z1_K02 Z1_K03</p>
Studia drugiego stopnia		
Psychologia w biznesie	<p>Wykład: Wprowadzenie do psychologii biznesu i zarządzania organizacją. Psychologiczne aspekty zarządzania biznesem</p>	<p>Z2_W01 Z2_W04 Z2_W11</p>

	<p>Osobowość i różnice indywidualne w komunikacji Motywacja i decyzje zawodowe, uwarunkowane psychologicznymi uwarunkowaniami Przywództwo w biznesie a styl zarządzania oparty o wiedzę z obszarów psychologii i neurobiologii Zespół – współpraca – role, fazy, emocje, relacje zawodowo-społeczne Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia: Wizerunek w biznesie. Autoprezentacja, efekt pierwszego wrażenia oraz halo. Komunikacja werbalna i niewerbalna w biznesie, analiza przypadku. Psychologia i neurobiologia w procesach decyzyjnych pracowników wiedzy Psychologiczne aspekty motywacji zawodowej, uwarunkowane indywidualnymi cechami wynikającymi z osobowości. Zadaniowanie a kompetencje (kariera zawodowa, rozwój zawodowy, samodoskonalenie) Psychologiczne aspekty prowadzenia negocjacji Zarządzanie relacjami z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym, uwzględniające uwarunkowania psychologiczne (podejmowanie decyzji menedżerskich, zakupowych, społecznych) Wywieranie wpływu na ludzi a zarządzanie organizacją „manipulacja” Zmiana a zarządzanie organizacją (proces zmiany w warunkach uogólnionej niepewności, ryzyka i chaosu) Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	<p>Z2_U08 Z2_U18 Z2_K05</p>
<p>Zarządzanie strategiczne</p>	<p>Wykład: Wprowadzenie do problematyki zarządzania strategicznego Determinanty zarządzania na poziomie strategicznym. Metody adaptacyjnego zarządzania strategicznego. Środowisko działalności organizacji i jego dynamika. Metody analizy strategicznej Metody portfelowe i scenariusze w analizie strategicznej. Analiza potencjału strategicznego organizacji. Istota strategii i jej składowe -treść, architektura, model ekonomiczno-społeczny. Strategie normatywne, konkurencyjne – istota i rodzaje Proces budowy strategii -podejścia Planowanie i wdrażanie inicjatyw strategicznych Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Projekt: Wybór podmiotu do działań projektowych. Proces realizacji opracowania strategii - etapy budowania, Analiza strategiczna - zakres, źródła, metody</p>	<p>Z2_W01 Z2_W02 Z2_W09 Z2_U03 Z2_U07 Z2_U10 Z2_K03 Z2_K06</p>

	<p>Identyfikacja szans i zagrożeń organizacji - Diagnoza otoczenia makro</p> <p>Analiza potencjału strategicznego organizacji - Diagnoza otoczenia konkurencyjnego.</p> <p>Aktywa strategiczne organizacji – fundamenty rozwoju.</p> <p>Potencjał strategiczny organizacji – scenariusz, metody portfelowe,</p> <p>Kluczowe czynniki sukcesu; łańcuch kreowania wartości.</p> <p>Planowanie celów i inicjatyw strategicznych.</p> <p>Praktyczne aspekty opracowania i wdrażania strategii.</p> <p>Prezentacja prac projektowych przez studentów oraz ich omawianie i ocena.</p>	
Strategie organizacji na rynkach międzynarodowych	<p>Wykład:</p> <p>Pojęcie i istota procesu umiędzynarodowienia, internacjonalizacji organizacji.</p> <p>Motywy i czynniki determinujące proces umiędzynarodowienia organizacji.</p> <p>Koncepcje – modele internacjonalizacji organizacji.</p> <p>Formy internacjonalizacji i czynniki determinujące ich wybór</p> <p>Istota zarządzania strategicznego, definicje. Determinanty zarządzania strategicznego w wymiarze międzynarodowym.</p> <p>Istota strategii i jej składowe -treść, architektura, model ekonomiczno-społeczny.</p> <p>Strategie umiędzynarodowienia - rodzaje</p> <p>Metody analizy strategicznej</p> <p>Proces budowy strategii - podejścia</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Projekt:</p> <p>Proces - etapy budowania strategii umiędzynarodowienia.</p> <p>Analiza potencjału strategicznego organizacji -Diagnoza otoczenia makro.</p> <p>Analiza potencjału strategicznego organizacji -Diagnoza otoczenia konkurencyjnego.</p> <p>Analiza potencjału strategicznego organizacji - Diagnoza organizacji.</p> <p>Planowanie inicjatyw strategicznych na rynku międzynarodowym.</p> <p>Praktyczne aspekty opracowania i wdrażania strategii umiędzynarodowienia.</p> <p>Prezentacja grupowych projektów przygotowanych przez studentów oraz ich omawianie i ocena.</p>	<p>Z2_W04</p> <p>Z2_W09</p> <p>Z2_U03</p> <p>Z2_U06</p> <p>Z2_U08</p> <p>Z2_U13</p> <p>Z2_K03</p> <p>Z2_K06</p>
Rachunkowość zarządcza	<p>Wykład:</p> <p>Rachunkowość zarządcza a rachunkowość finansowa. Koszty jako kryterium oceny efektywności decyzji.</p> <p>Rachunek kosztów pełnych a rachunek kosztów zmiennych dla produkcji jednoasortymentowej.</p> <p>Wykorzystanie rachunku kosztów zmiennych w procesach podejmowania decyzji. Ocena opłacalności produktów.</p>	<p>Z2_W04</p> <p>Z2_W08</p> <p>Z2_U03</p> <p>Z2_U06</p> <p>Z2_U09</p> <p>Z2_K01</p> <p>Z2_K03</p>

	<p>Wykorzystanie progu rentowności do szacowania ryzyka operacyjnego i oceny bezpieczeństwa. Dźwignia operacyjna. Metody ustalania cen. Dolny poziom cen. Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia: Metody podziału kosztów na: koszty zmienne i koszty stałe. Wskaźnik elastyczności kosztów. Rachunek kosztów pełnych a rachunek kosztów zmiennych. Problemy decyzyjne krótkoterminowe. Analiza zależności produkcja – koszty – zysk. Analiza progu rentowności. Dźwignia operacyjna. Dolny poziom ceny. Rachunek kosztów działań. Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	
Zarządzanie zespołem zadaniowym	<p>Warsztat: Fazy tworzenia zespołu – dynamika grupowa Wartości i normy w pracy zespołowej Dobór ludzi do zespołu i role grupowe Komunikowanie celów grupowych i udzielanie informacji zwrotnej Motywowanie zespołu Trudne sytuacje i konflikty w zarządzaniu zespołem Podejmowanie decyzji w pracy grupowej Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	<p>Z2_W04 Z2_W11 Z2_U08 Z2_U13 Z2_U16 Z2_U18 Z2_K05</p>
Socjotechniki w zarządzaniu	<p>Wykład: Charakterystyka siatki pojęciowej dyscypliny, rodzajów i modeli uprawniania socjotechniki stosowanych w zarządzaniu, cech i typologii działań socjotechnicznych, obszarów zastosowania wiedzy socjotechnicznej Socjotechnika i psychomanipulacja - Podatność osobista i grupowa. Podstawowe metody wywierania wpływu Manipulacja gospodarką i informacja o Gospodarce. Manipulacja wewnątrz przedsiębiorstwa Piramidy finansowe i sprzedaż bezpośrednia Rozpoznawanie manipulacji (środowiskowe, osobowe, terenowe, problemowe) i wykrywanie manipulacji. Przeciwdziałanie manipulacji z perspektywy przedsiębiorcy .Przeciwdziałanie manipulacji z perspektywy klienta / konsumenta . Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia: Mechanizmy oddziaływania a postawy i zachowania ludzi. Praca w grupie. Praktyczne aspekty stosowania socjotechnik w zarządzaniu Perswazja, manipulacja, facylitacja; metody porządkowania; metody przymusu itd. Praca w grupie.</p>	<p>Z2_W01 Z2_W11 Z2_U06 Z2_U08 Z2_K03</p>

	Reguły współpracy, walki i kompromisy między podmiotami, reguły socjotechniki w zarządzaniu zespołem. Socjotechnika antropotechniczna i metody obrony przed jej konsekwencjami; socjotechnika nieantropotechniczna. Relacja socjotechniki i etyki; kwestia stosowalności socjotechniki w praktyce społecznej Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.	
--	--	--

Dobór metod kształcenia

Metody kształcenia na kierunku Zarządzanie zostały powiązane z efektami uczenia się i umożliwiają ich pełne osiągnięcie przez studentów. W realizacji programu studiów wykorzystywane są w szczególności następujące metody kształcenia:

- 1) metody podające (przyswajanie przekazywanej wiedzy);
- 2) metody problemowe (nabywanie umiejętności przez odkrywanie na podstawie wiedzy nabytej w drodze przekazu i wiedzy przyswajanej w ramach samodzielnej pracy własnej);
- 3) metody praktyczne i aktywizujące (nabywanie umiejętności poprzez aktywne działanie);
- 4) metody projektowe, w ramach których studenci nabywają umiejętności formułowania i realizacji projektów, przygotowują się do pracy metodą projektową.

Wymienione metody kształcenia realizowane są przy wykorzystaniu takich form jak wykład, ćwiczenia, laboratorium, projekt, warsztat, seminarium, z wykorzystaniem takich elementów jak m. in. dyskusja, prezentacje multimedialne, analiza przypadków, przygotowywanie i prezentacja referatów, rozwiązywanie zadań problemowych, design thinking, storytelling. Samokształcenie umożliwia studentom m. in. samodzielne przygotowywanie prezentacji, referatów i prac pisemnych. Informacje na temat metod kształcenia znajdują się w kartach poszczególnych przedmiotów. Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4. Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się

Przedmiot	Kierunkowe efekty uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się	Metody kształcenia
Studia pierwszego stopnia			
Wyzwania współczesnego menedżera	Z1_W02 Z1_W03 Z1_W06 Z1_U02 Z1_U03 Z1_K02	Student: - ma wiedzę w zakresie kierowania pracownikami organizacji i identyfikacji wyzwań stojących przed współczesnymi menedżerami; - ma wiedzę dotyczącą sposobów radzenia sobie z wypaleniem zawodowym, wie jak powinien sobie z nim radzić współczesny menedżer; - potrafi reagować na wyzwania stojące przed współczesnymi menedżerami, wybierając przy tym optymalne rozwiązania na podstawie	Prezentacja zagadnień, rozwiązywanie zadań problemowych związanych z wyzwaniami stojącymi przez współczesnymi menedżerami i liderami, przygotowanie projektu reagowania na konkretne wyzwanie.

		<p>przeprowadzonych analiz;</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi dokonać krytycznej analizy zjawisk zachodzących w organizacji oraz podjętych działań. - potrafi w praktyce zastosować wiedzę dotyczącą sprawczego działania lidera oraz menedżera; - jest gotów do działania w sposób twórczy, jest ukierunkowany na osiągnięcie konkretnego rezultatu w odpowiedzi na pojawiające się wyzwania. 	
ERP	<p>Z1_W02 Z1_W08 Z1_U04 Z1_U05 Z1_U16 Z1_K06</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i rozumie pojęcia i zagadnienia z zakresu ERP; - posiada wiedzę pozwalającą na wdrażanie poszczególnych podsystemów. - zna metody, narzędzia i oprogramowanie wykorzystywane w ERP, rozumie wpływ rozwoju technologicznego na systemy ERP; - rozumie proces decyzyjny podejmowany przez menedżerów odpowiedzialnych za optymalne planowanie zasobów; - potrafi dobrać strukturę funkcjonalną ERP; - potrafi planować proces ERP dla organizacji; - posiada umiejętność oceny efektywności ERP i poszukiwania możliwości dalszej automatyzacji procesów wewnątrz organizacji; - umie wykorzystywać metody i narzędzia ERP do optymalizacji przedsiębiorstwa i wdrażania controllingu finansowego; - jest gotów do praktycznego wdrażania i kontrolowania działania ERP oraz brania za to pełnej odpowiedzialności. 	<p>Prezentacja multimedialna, dyskusja, studium przypadku, analiza materiałów/dokumentów, wykonywanie ćwiczeń w obszarze planowania zasobów firmy i zarządzania nimi.</p>
Negocjacje i mediacje	<p>Z1_W06 Z1_W07 Z1_U03 Z1_U14 Z1_U15 Z1_K03 Z1_K06</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i rozumie pojęcia z zakresu negocjacji i mediacji - rozumie czym różnią się mediacje od negocjacji - zna etapy procesu negocjacji i mediacji - zna strategie i techniki negocjacji i mediacji - zna proces komunikowania się w negocjacjach - potrafi profesjonalnie przygotować się 	<p>Prezentacja treści merytorycznych dyskusja kierowana, analiza przypadków, symulacja konkretnych sytuacji negocjacyjnych i mediacyjnych.</p>

		<p>do negocjacji i mediacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wykorzystać właściwą technikę negocjacji i mediacji - potrafi użyć właściwej argumentacji w negocjacji w założonej sytuacji spornej - potrafi rozpoznać stosowaną technikę negocjacyjną przez drugą stronę i odpowiednio się do niej odnieść - potrafi skutecznie komunikować się w procesie negocjacji - potrafi skutecznie komunikować z otoczeniem. 	
Podstawy marketingu	<p>Z1_W04 Z1_W08 Z1_W13 Z1_U01 Z1_U04 Z1_U05 Z1_U07 Z1_U18 Z1_K02</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiada wiedzę o kluczowych pojęciach z zakresu marketingu, rozumie istotę i mechanizmy funkcjonowania organizacji w relacjach z klientami; - zna i rozumie zasady projektowania strategii marketingowych zorientowanych na klienta; - ma teoretyczną wiedzę o marketingu i jego rodzajach, sposobach działania, intencji reklamodawcy; - ma wiedzę o metodach, narzędziach oraz technikach pozyskiwania danych, odpowiednich dla kampanii marketingowych, pozwalających opisywać proces ich powstawania i realizacji; - potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu marketingu do interpretacji, opisu i praktycznej analizy działań marketingowych; - potrafi posługiwać się nowoczesnymi narzędziami właściwymi dla kampanii marketingowej; - potrafi wchodzić w różne role zawodowe związane ze studiowanym kierunkiem; - potrafi dokonać analizy otoczenia marketingowego z wykorzystaniem narzędzia PEST, macierzy BCG oraz SWOT; - potrafi analizować kampanie marketingowe oraz tworzyć własne projekty kampanii i strategii marketingowych; - potrafi dokonywać selekcji zdobywanych informacji, posiada praktyczną umiejętność przygotowania typowych tekstów niezbędnych do realizacji projektu marketingowego; 	<p>Wykład: zajęcia z wykorzystaniem multimediów, ćwiczenia w zakresie istoty, koncepcji marketingowych, projektowania strategii i stosowania narzędzi marketingowych. Ćwiczenia: ćwiczenia w zakresie analizy otoczenia marketingowego, rozwiązywanie problemów dotyczących projektowania i realizacji kampanii marketingowych, wspólne poszukiwanie rozwiązań podczas moderowanej dyskusji.</p>

		- jest gotów do myślenia i działania w sposób twórczy, koncentruje się na realizacji zadań i osiągnięciu celów, posiada umiejętność podejmowania decyzji w zakresie podstawowych narzędzi i strategii marketingowych.	
Event marketing	Z1_W13 Z1_U01 Z1_U02 Z1_U07 Z1_U18 Z1_K02	Student: - rozumie schemat działań event marketingowych dostosowanych do potrzeb określonego przedsiębiorstwa; - posiada wiedzę na temat poszczególnych kroków planu event marketingu; - potrafi opisać efekty komunikacji marketingowej w formie wydarzenia; - potrafi dokonać analizy i interpretacji działań marketingowych wybranej organizacji (jej misji, grup docelowych i celów głównych) na potrzeby stworzenia projektu odpowiedniego działania event marketingowego spójnego z ogólnymi celami tejże organizacji; - potrafi zaplanować promocje eventu i strategię dotarcia do grupy docelowej; - posiada umiejętność analizy wydatków i ryzyka projektowanego wydarzenia marketingowego; - potrafi myśleć w sposób przedsiębiorczy i kreatywny w zakresie koncepcji działań event marketingu dla wybranej firmy w ramach przygotowania projektu; - jest ukierunkowany na realizację zadań i osiągnięcie założonych celów związanych z projektem event marketingu.	Praca nad projektem, dyskusja i konwersatorium, analiza case study, digital storytelling.
Zarządzanie innowacjami	Z1_W04 Z1_W10 Z1_W11 Z1_U01 Z1_U03 Z1_U04 Z1_U16 Z1_K01 Z1_K06	Student: - definiuje pojęcia z zakresu innowacyjności, rozróżnia różne typy innowacji i charakteryzuje znaczenie innowacji w procesach gospodarczych; - zna rodzaje strategii innowacji i posiada wiedzę w jaki sposób powyższe strategie należy wdrażać w różnego rodzaju organizacjach; - ma wiedzę na temat problemów zarządzania innowacjami w kontekście wyzwań i zagrożeń występujących we współczesnym świecie; - zna, rozumie i rozróżnia poszczególne etapy procesu zarządzania innowacjami;	Prezentacja treści merytorycznych, analiza przypadków, zadania problemowe design thinking.

		<ul style="list-style-type: none"> - potrafi opracować i opisać etapy procesu zarządzania innowacjami; - umie proponować wdrażanie innowacji w oparciu o znajomość zasad, metod i technik skutecznej innowacji; - potrafi wskazać problemy w zakresie zarządzania innowacjami w związku z wyzwaniami i zagrożeniami współczesnego świata; - jest gotów do pracy w sposób etyczny i odpowiedzialny; - potrafi pracować indywidualnie i w zespole przy rozwiązywaniu problemów w zakresie zarządzania innowacjami. 	
Studia drugiego stopnia			
Marketing międzynarodowy	Z2_W01 Z2_W09 Z2_U02 Z2_U06 Z2_U07 Z2_U16 Z2_K02	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w pogłębionym stopniu zna i rozumie istotę i zakres międzynarodowego marketingu; - w pogłębionym stopniu wie jak interpretować i analizować modele internacjonalizacji przedsiębiorstw oraz strategię wchodzenia przedsiębiorstw na rynki zagraniczne; - potrafi prowadzić analizę czynników otoczenia międzynarodowego wpływających na funkcjonowanie firmy na rynkach zagranicznych; - potrafi krytycznie analizować, interpretować i oceniać wyniki badań marketingowych w wymiarze międzynarodowym z wykorzystaniem metod analitycznych, symulacyjnych i eksperymentalnych; - potrafi opracować strategię wprowadzenia produktu/usługi na rynki zagraniczne; - potrafi w sposób aktywny organizować pracę własną, włącza się aktywnie w działania społeczne przyjmując określone role. 	<p>Wykład: wykład konwencjonalny, symulacje sytuacji w zakresie negocjacji z kontrahentem, case study w obszarze wprowadzania produktu na rynek zagraniczny.</p> <p>Projekt: rozwiązywanie zadań problemowych dotyczących otoczenia międzynarodowego, symulacje sytuacji w zakresie negocjacji z kontrahentem, case study w obszarze wprowadzania produktu na rynek zagraniczny.</p>
Badania operacyjne	Z2_W03 Z2_W04 Z2_W05 Z2_U04 Z2_U06 Z2_K03	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w pogłębionym stopniu zna i rozumie metody optymalizacyjne stosowane w zarządzaniu; - zna i rozumie zagadnienia obejmujące badania operacyjne oraz obszary zastosowań badań operacyjnych; - zna i rozumie terminologię analizy i 	<p>Wykład: wykład prowadzonych z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.</p> <p>Ćwiczenia: studenci pod okiem prowadzącego wykonują zadania obejmujące</p>

		<p>optymalizacji decyzji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady modelowania problemów; - posiada w pogłębionym stopniu umiejętność doboru właściwych metod do rozwiązywania problemów decyzyjnych; - potrafi oceniać i interpretować otrzymane rozwiązania zadań decyzyjnych; - potrafi symulować zmiany optymalnych decyzji występujące w wyniku zmian parametrów problemu; - posiada umiejętność analizowania sytuacji problemowych i ich kreatywnego rozwiązywania; - ma świadomość wpływu osobistych preferencji decydenta na podejmowane przez niego decyzje. 	<p>programowanie liniowe oraz zagadnienia transportowe, przy pomocy arkusza kalkulacyjnego.</p>
Doradztwo finansowe		<p>Student zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - różnice między doradcą a sprzedawcą; - rodzaje doradców występujących na rynku, oraz ich zadania (doradca podatkowy, kredytowy, inwestycyjny, finansowy, makler papierów wartościowych); - ścieżkę kariery doradcy finansowego oraz uwarunkowania do wykonywania zawodu; - zasady etyczne obowiązujące w branży doradztwa finansowego. <p>Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzić wstępną analizę finansową klienta indywidualnego; - przeprowadzić wstępną analizę finansową klienta firmowego/korporacyjnego; - zidentyfikować obszary do doradztwa u potencjalnego klienta; - poprowadzić spotkanie z klientem przy zachowaniu standardów etycznych obowiązujących w danej branży. <p>Student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnej analizy i kreatywnego podejścia do problemów klienta oraz uważnego i aktywnego słuchania klienta. 	<p>Omówienie zagadnień teoretycznych, prezentacja multimedialna, praca w grupach, warsztat, przeprowadzenie analizy finansowej ze szczególnym uwzględnieniem poprawnej identyfikacji potrzeb klienta, odgrywanie scenek.</p>
Decision making (Podejmowanie decyzji)	Z2_W01 Z2_W04 Z2_U08	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i rozumie wpływ procesów i zjawisk, także psychospołecznych zachodzących 	<p>Praca nad projektem, dyskusja, case study, omawianie i interpretacja</p>

	Z2_U10 Z2_U11 Z2_K02 Z2_K03	zarówno wewnątrz organizacji, jak i poza nią, na proces podejmowania decyzji; - zna style i etapy podejmowania decyzji, specyfikę indywidualnego i zespołowego podejmowania decyzji, trudności w procesie podejmowania decyzji. Student potrafi: - efektywnie opracowywać decyzje do podjęcia i przygotowywać ich wdrożenie dokonać analizy, interpretacji i oceny różnych stylów podejmowania decyzji; - doskonalić umiejętność podejmowania decyzji, w tym dotyczących samorozwoju oraz organizacji pracy indywidualnej i grupowej; - stosować słownictwo anglojęzyczne potrzebne do przygotowania decyzji biznesowych i ich wdrożenia. Student jest gotów do: - indywidualnego i/lub zespołowego opracowywania, podejmowania i przygotowania wdrażania decyzji; - ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje; - podejmowania i realizowania decyzji i inicjatyw na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego.	przykładowych procesów podejmowania decyzji.
Trening radzenia sobie ze stresem - warsztaty	Z2_W11 Z2_U05 Z2_U15 Z2_K01	Student: - zna i rozumie czynniki stresogenne oraz psychosomatyczne skutki stresu wpływające na organizm człowieka; - zna rodzaje metody w zakresie psychoterapii; - zna i rozumie czynniki decydujące o zdrowiu oraz o zagrożeniu zdrowia; - potrafi zastosować właściwe techniki relaksacyjne i oddechowe, skutecznie obniżając stres i napięcie w organizmie; - potrafi eliminować i przeciwdziałać negatywnym skutkom stresu; - jest gotów do krytycznej oceny działań własnych i współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych; - jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Analiza przypadków, inscenizacja, prezentacja technik relaksacyjnych.

Metody i techniki kształcenia na odległość

W ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia udostępnia studentom i kadrze dydaktycznej Platformę Moodle – Polski Uniwersytet Wirtualny WSPA (www.puw.wspa.pl), a ponadto każdy wykładowca i student WSPA posiada bezpłatny dostęp do pakietu Office 365, w skład którego wchodzi: poczta, OneDrive, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, SharePoint, Teams, Sway, Forms, Stream. Warty podkreślenia jest fakt, iż już w Strategii WSPA na lata 2015-2020 wśród celów strategicznych wskazano rozszerzenie oferty Uczelni w zakresie e-learning oraz blended learning. Wieloletnie doświadczenie Uczelni w prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stanowiło klucz do płynnego przejścia na kształcenie zdalne w związku z sytuacją epidemiczną wywołaną rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2. Mając na uwadze zachowanie bezpieczeństwa w czasie pandemii, zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Uczelnia dokonała zmiany w formie i metodach prowadzenia zajęć dydaktycznych na studiach wyższych i studiach podyplomowych, wprowadzonej Zarządzeniem nr 19/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 11 marca 2020 roku. Przejście na kształcenie przy pomocy metod i technik kształcenia na odległość dotyczyło wszystkich przedmiotów na wszystkich kierunkach prowadzonych w Uczelni. Proces ten w znacznej mierze ułatwił fakt, iż zarówno kadra akademicka, jak i studenci, posiadali już doświadczenie w pracy na platformie e-learningowej WSPA oraz mieli do niej stały dostęp. Obecnie na Platformie Moodle realizowane są głównie wykłady oraz seminaria, a zajęcia dydaktyczne prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość regulowane są m. in. takimi aktami wewnętrznymi jak:

- 1) Uchwała nr 305/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania Regulaminu użytkowania platformy e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 426/2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Regulaminie użytkowania Platformy e-learningowej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 2) Uchwała nr 306/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 436/2020 z dnia 25 września 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 3) Zarządzenie nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku w sprawie zasad hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych;
- 4) Zarządzenie nr 50/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 19 maja 2023 roku w sprawie zasad monitoringu zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 5) Zarządzenie nr 101/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2023 roku w sprawie zasad weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

Uczelniana platforma PUW.WSPA umożliwia stosowanie takich narzędzi aktywności jak: ankieta, bigbluebutton, baza danych, czat klasowy, forum, głosowanie, kwestionariusz, lekcja, pakiet SCROM, rich media, słownik pojęć, test (quiz), warsztat, zadanie. Zasoby można z kolei udostępniać w postaci adresu url, etykiety, folderu, książki, pakietu treści IMS, pliku oraz strony. Dla wszystkich wykładowców i studentów udostępnione zostały szkolenia z zakresu obsługi platformy PUW.WSPA,

zarówno w formie tekstowej, jak i w postaci filmów instruktażowych, które są dostępne całodobowo na platformie w zakładkach szkoleń dla studentów oraz wykładowców. Nad przebiegiem procesu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia czuwają pracownicy Działu obsługi kształcenia on-line, którzy wspierają wykładowców i studentów w bieżącej realizacji zajęć. Terminowość realizacji zajęć dydaktycznych monitorowana jest z kolei przez pracowników Centrum Studiów Wyższych. Dodatkowo zajęcia dydaktyczne poddawane są hospitacjom przez Dziekanów poszczególnych kierunków. Działania te podejmowane są zgodnie z zarządzeniem nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku w sprawie zasad hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych. Dzięki hospitacjom Dziekani mają możliwość bezzwłocznie zareagować w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć. Przeprowadzone w danym roku akademickim hospitacje podsumowywane są w sprawozdaniu przyjmowanym w drodze uchwały przez Senat WSPA.

Dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów

Na Uczelni uwzględniono proces samodzielного uczenia się studentów oraz aktywizujące formy pracy umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych ułatwiających start na rynku pracy. Wyjściem naprzeciw zróżnicowanym potrzebom grup studenckich jest oferta różnych specjalności: na studiach pierwszego stopnia Zarządzanie firmą oraz Zarządzanie HR, a na studiach drugiego stopnia: E-biznes i nowoczesne formy marketingu; Menedżer finansowy; Menedżer HR i coaching biznesowy. Specjalności do wyboru pozwalają studentowi na wybór indywidualnej ścieżki kształcenia, wspierając poczucie sprawczości i możliwość rozwoju osobistego.

Specjalność Zarządzanie firmą na studiach pierwszego stopnia wyposaża absolwentów w wiedzę i umiejętności z zakresu zarządzania produkcją, finansów przedsiębiorstw, negocjacji i mediacji, audytu organizacyjnego, logistyki i e-biznesu. Absolwenci specjalności posiadają zaawansowaną wiedzę w zakresie zakładania, prowadzenia i rozwoju firmy, i są przygotowani do zarządzania firmą w różnych obszarach jej funkcjonowania. Z kolei absolwenci specjalności Zarządzanie HR posiadają specjalistyczną wiedzę i umiejętności praktyczne w zakresie nowoczesnych trendów zarządzania kapitałem ludzkim, budowania strategii personalnej, metodyki zarządzania kompetencjami, wartościowania pracy i systemów ocen pracowniczych oraz personal branding. Absolwenci specjalności dysponują umiejętnościami opracowania strategii personalnych, budowania wewnętrznych relacji pracowniczych, projektowania systemów wartościowania pracy i oceny pracowników, a także prowadzenia dokumentacji kadrowo-płacowej. Absolwenci posiadają kwalifikacje niezbędne do pracy menedżera lub specjalisty ds. zarządzania kapitałem ludzkim w przedsiębiorstwach, administracji publicznej i organizacjach pozarządowych.

Na studiach drugiego stopnia specjalność E-biznes i nowoczesne formy marketingu wyposaża studentów w pogłębioną wiedzę w zakresie zarządzania i funkcjonowania firm w obszarze gospodarki cyfrowej. Po ukończeniu specjalności absolwenci wiedzą jak prowadzić biznes w Internecie oraz jak projektować różne modele w e-biznesie. Potrafią także zaplanować i wdrożyć działania marketingowe w firmach prowadzących działalność w biznesie elektronicznym. Z kolei absolwenci specjalności Menedżer finansowy potrafią wdrażać nowoczesne i skuteczne rozwiązania w zakresie zarządzania finansami w podmiotach sektora prywatnego i publicznego. Posiadają także umiejętności

związane z dokonywaniem analizy zarządzania ryzykiem finansowym w przedsiębiorstwie oraz z reagowaniem i podejmowaniem decyzji w warunkach niepewności i kryzysu finansowego. Potrafią również projektować strategię finansową przedsiębiorstwa. Trzecia specjalność na studiach drugiego stopnia, Menedżer HR i coaching biznesowy pozwala studentom nabyć pogłębioną wiedzę w zakresie polityki i procesów personalnych w organizacji. Absolwenci specjalności wiedzą, na czym polega budowanie marki osobistej i zarządzanie własnym rozwojem. Posiadają umiejętności projektowania procesów rekrutacyjnych, zarządzania karierą pracowników i zarządzania zespołem zróżnicowanym kulturowo. Dysponują także ugruntowaną wiedzę na temat profesjonalnego coachingu i potrafią wykorzystać techniki coachingowe w biznesie oraz konstruować programy rozwojowe.

Na studiach pierwszego stopnia wybrana przez studenta specjalność realizowana jest w semestrach 3 i 4, i umożliwia osiągnięcie łącznie 36 punktów ECTS. Student wybiera także język obcy, które będzie realizował w ramach obowiązkowych zajęć dydaktycznych w semestrach od 1 do 4, i za który otrzyma razem 8 punktów ECTS, a także wybiera promotora i tematykę seminarium, które będzie realizował w semestrach 5 i 6, i za które uzyska razem 12 punktów ECTS, dzięki czemu program studiów zapewnia wybór modułów kształcenia w wymiarze przekraczającym 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

Na studiach drugiego stopnia specjalność realizowana jest w semestrach 1-4 i zapewnia osiągnięcie 29 punktów ECTS. Wybrany przez studenta język obcy realizowany jest z kolei w semestrach 1 i 2, w wymiarze 4 punktów ECTS. Studenci wybierają także promotora i tematykę seminarium, które będą realizowali w semestrach 2 i 3, i za które uzyskają 12 punktów ECTS. Dzięki temu program studiów drugiego stopnia również zapewnia wybór modułów kształcenia w wymiarze przekraczającym 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

Zastosowane na ocenianym kierunku metody kształcenia umożliwiają identyfikację i zaspokojenie spersonalizowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami, poprzez działania organizacyjne, np. indywidualną organizację studiów, w tym sesję egzaminacyjną, dodatkowe konsultacje oraz zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych umożliwiających studentom z niepełnosprawnościami korzystanie z infrastruktury jednostki. Na Uczelni działa Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami oraz Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, które udziela wsparcia studentom z niepełnosprawnościami i przewlekłe chorym w sytuacji, kiedy stan ich zdrowia utrudnia realizację studiów w trybie standardowym. Proponowane przez Biuro rozwiązania mają na celu wyrównanie szans studentów w dostępie do oferty akademickiej. Uczelnia oferuje studentom z niepełnosprawnościami możliwość skorzystania z:

- 1) usług asystenta;
- 2) usług tłumacza języka migowego;
- 3) transportu na zajęcia dydaktyczne;
- 4) dodatkowych zajęć z języka angielskiego – grupowych;
- 5) udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach;
- 6) usług doradczych;
- 7) konsultacji (psychologicznych, logopedycznych, prawnych, zawodowych – prowadzonych w formie stacjonarnej i online);
- 8) wyjazdów edukacyjnych;
- 9) konsultacji związanych z poszukiwaniem pracy, rynkiem pracy itp.;
- 10) dostosowania formy egzaminu lub rozmowy kwalifikacyjnej indywidualnie do osoby;

- 11) zdawania egzaminu z wykorzystaniem dostosowanego komputera;
- 12) adaptacji materiałów egzaminacyjnych (druk powiększony);
- 13) wydłużenia czasu trwania egzaminu maksymalnie o 50%;
- 14) indywidualnej organizacji toku studiów;
- 15) całościowego lub częściowego zwolnienia z obowiązku uczestnictwa w zajęciach – w takim przypadku właściwy Dziekan ustali i określi warunki zaliczenia zajęć dydaktycznych;
- 16) korzystanie ze specjalistycznego sprzętu dla osób z niepełnosprawnością (wypożyczalnia);
- 17) korzystania z innowacyjnej platformy e-learning.

Studenci mają także do dyspozycji tzw. pokój wyciszeń, który przeznaczony jest głównie dla osób z obniżoną sprawnością funkcjonowania społecznego, wynikającą ze spektrum autyzmu. Mogą z niego korzystać również osoby z różnymi dysfunkcjami oraz studenci doświadczający kryzysu psychicznego.

Studenci i pracownicy z niesprawnością wzroku, słuchu oraz osoby z niesprawnością rąk mogą wypożyczyć elektroniczne urządzenia przenośne, takie jak: komputery przenośne (notebooki), systemy FM dla osób słabosłyszących, lupy elektroniczne, klawiatury dla osób z niepełnosprawnością ruchową dłoni, dla osób jednoręcznych, tablety, w tym m.in.: iPady, Samsungi, programy udźwiękawiające Window-Eyes i Jaws, notesy / notatniki brajlowskie (Braille Sense, Kajetek), odtwarzacze dźwięku np. BookSense, iPod, VoiceDream Reader, linijki brajlowskie, dyktafony, programy powiększające Zoom Text i SuperNovaMagnifier, powiększalniki przenośne, alternatywne klawiatury, przenośne skanery A4, systemy Roger wspomagające słyszenie, wózki inwalidzkie. WSPA dysponuje także stroną internetową dedykowaną studentom z niepełnosprawnościami. Pracownicy Uczelni mają możliwość wzięcia udziału w następujących bezpłatnych szkoleniach:

- 1) Edukacja włączająca;
- 2) Uczelnia wobec studentów z zaburzeniami psychicznymi – formy wsparcia edukacyjnego;
- 3) Etykieta wobec osób z niepełnosprawnościami;
- 4) Technologie wspierające edukację osób z niepełnosprawnościami;
- 5) Wrażliwość na niepełnosprawność;
- 6) Kurs lipsspeakingu;
- 7) Kurs fonogestów – I, II stopień;
- 8) Kurs języka migowego – I, II stopień, B1;
- 9) Jak uczyć osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
- 10) Kształcenie osób głuchych i słabosłyszących;
- 11) Projektowanie uniwersalne;
- 12) Funkcjonowanie osób z całościowym zaburzeniem rozwoju.

W latach 2020-2023 WSPA realizowała projekt „WySPA Dostępności”, którego celem głównym było podniesienie poziomu dostępności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w zakresie realizacji potrzeb osób z niepełnosprawnościami w wielu wymiarach, zarówno w obszarze edukacyjnym, świadomościowym, kompetencyjnym, jak i architektonicznym czy technicznym. Projekt obejmował szereg działań, poczynwszy od niwelowania barier architektonicznych i technologicznych, dostosowania procesu kształcenia i materiałów dydaktycznych, assistive technologies, po podniesienie kompetencji kadr uczelni, zatrudnienie specjalistów – doradców edukacyjnych, asystentów dydaktycznych i psychologów oraz tłumaczy języka migowego, czy też wprowadzenie

usprawnień technicznych ułatwiających uczestnictwo studentów i załatwianie bieżących spraw. Opracowane zakresy działań łącznie przyczyniły się do wsparcia zmian organizacyjnych i podniesienia kompetencji kadry oraz poprawy dostępności kształcenia w ramach studiów wyższych. Główne działania w projekcie obejmowały modernizację i rozszerzenie działalności Biura ds. osób z niepełnosprawnościami, opracowanie poradników i folderów traktujących o potrzebach i formach pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami, dostosowanie i likwidację barier architektonicznych, modernizację stron www, audyt procedur i dokumentów, szereg szkoleń dla pracowników kadry dydaktycznej i administracyjnej związanych z podnoszeniem wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób z niepełnosprawnościami, czy też wprowadzenie rozwiązań wspomagających proces kształcenia. Utworzono wypożyczalnię sprzętu wspomagającego kształcenie, opracowano aplikację mobilną dla OzN. Wszystkie powyższe działania mają na celu wykreowanie w Uczelni środowiska niezwykle przyjaznego i dostępnego dla osób z niepełnosprawnościami i zwiększenie dostępności uczelni wyższych dla osób z niepełnosprawnościami, a w konsekwencji ich udział w kształceniu na poziomie studiów wyższych. W ramach realizacji działań projektowych WSPA zniwelowała bariery architektoniczne - zmodernizowano budynek, dobudowano windę przystosowaną do korzystania przez osoby z niepełnosprawnością, zapewniono miejsca parkingowe, ciągi komunikacyjno- ewakuacyjne dla os. z niepełnosprawnością. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji złożyła także projekt „WySPA praktycznego kształcenia” w ramach działania 7.4 Infrastruktura szkół wyższych FELU.07.04, polegający na komplementarnym dostosowaniu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie poprzez dostosowanie budynku do aktualnych przepisów pożarowych w kontekście pełnej dostępności budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W latach 2020-2023 Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji realizowała również projekt „WySPA uniwersalnego projektowania”, który miał na celu podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i umiejętności studentów i pracowników dydaktycznych w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez praktyczne wykorzystanie zasad projektowania uniwersalnego. Wśród podejmowanych aktywności zaplanowano i zrealizowano szkolenia dla kadry dydaktycznej, pozwalające na podniesienie wiedzy na temat projektowania uniwersalnego oraz na prowadzenie zajęć ze studentami w ramach opracowanych modułów - zarówno w projekcie, ale również po jego zakończeniu i na innych kierunkach. Pozwoliło to na przełamanie barier mentalnych w kontekście OzN oraz zwiększenie dostępności szkolnictwa wyższego. W rezultacie realizacji zadań projektowych studenci nabyli wiedzę i umiejętności praktyczne, które pozwolą im kreować przestrzeń w sposób uniwersalny i odpowiedni dla każdego użytkownika - członka społeczeństwa.

Harmonogram realizacji studiów

Studia pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie trwają 6 semestrów niezależnie od formy (stacjonarne i niestacjonarne). Wymiar godzinowy zajęć wynosi 2397 godzin w przypadku studiów stacjonarnych i 1685 godzin w przypadku studiów niestacjonarnych. Nakład pracy studenta potrzebny do zaliczenia studiów to 180 punktów ETCS, które zostały ujęte w układzie 60 punktów ECTS na każdym roku studiów. Z bezpośrednim udziałem nauczyciela odbywają się zajęcia odpowiadające 96 punktom ECTS (53%) na studiach stacjonarnych i 66 punktom ECTS (37%) na studiach niestacjonarnych. W przypadku studiów niestacjonarnych liczby godzin dla poszczególnych przedmiotów są odpowiednio pomniejszone, przy założeniu zwiększenia pracy własnej studenta. Stosunek liczby godzin zajęć realizowanych na studiach niestacjonarnych w odniesieniu do ogólnej

liczby godzin zajęć na studiach stacjonarnych wynosi 70%. W ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym student uzyskuje 124 punkty ECTS (w przypadku wyboru specjalności Zarządzanie firmą) lub 120 punktów ECTS (w przypadku wyboru specjalności Zarządzanie HR), co stanowi odpowiednio 69% i 67% wszystkich punktów ECTS i przekracza 50% wszystkich punktów ECTS, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów. Analogiczne proporcje występują w programie studiów niestacjonarnych. Zajęcia rozwijające kompetencje językowe (lektoraty) realizowane są w semestrach 1-4 i obejmują łącznie 8 ECTS, co stanowi 4% wszystkich punktów ECTS. Grupa zajęć do wyboru obejmuje 56 punktów ECTS, co stanowi 31% wszystkich punktów ECTS. Składają się na nią dwie specjalności: Zarządzanie firmą oraz Zarządzanie HR, obejmujące po 36 punktów ECTS przyporządkowanych do przedmiotów specjalnościowych, seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej, któremu przypisano 12 punktów ECTS, oraz lektoraty z języka obcego, którym, jak wspomniano wyżej, przypisano łącznie 8 punktów ECTS. Program studiów zapewnia więc elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej dla osiągnięcia kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia.

Sekwencja przedmiotów w programie studiów została dobrana w sposób pozwalający studentom na stopniowe pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na pierwszym roku studiów studenci realizują więc przedmioty kluczowe dla wprowadzenia w tematykę zarządzania oraz ekonomii i finansów, takie jak m. in. Podstawy zarządzania, Nauka o organizacji, Ekonomia, Podstawy rachunkowości, Matematyka czy Podstawy marketingu. W ramach wprowadzenia do studiowania prowadzone są zajęcia z zakresu BHP, ochrony danych osobowych, technologii informacyjnych oraz podstaw psychologii. Drugi rok studiów przewiduje pogłębienie wiedzy zarządczej, w szczególności w ramach takich przedmiotów jak Metody ilościowe w zarządzaniu, Nowoczesne metody i techniki zarządzania, czy Badania marketingowe. Studenci rozwijają wtedy też umiejętności praktyczne, m. in. z zakresu tradycyjnego i zwinnego zarządzania projektami oraz stosowania systemów CRM i ERP, a także nabywają specjalistyczną wiedzę i umiejętności w ramach wybranej przez siebie specjalności. Trzeci (ostatni) rok studiów poświęcony jest w szczególności na przygotowanie pracy dyplomowej oraz odbycie praktyk zawodowych, ponadto prowadzone są wtedy przedmioty m. in. z zakresu ESG w przedsiębiorstwie, biznes planu, diagnozowania przedsiębiorstwa czy zarządzania innowacjami. Studenci realizują także zajęcia z zakresu autoprezentacji, skutecznego poszukiwania pracy i projektu własnego przedsięwzięcia, które przede wszystkim mają na celu ułatwienie rozpoczęcia kariery zawodowej. Szczegółowo ujęty program studiów i harmonogram zajęć zostały przedstawione w załącznikach nr 1 i 4 do niniejszego raportu.

Studia drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie trwają 4 semestry niezależnie od formy (stacjonarne i niestacjonarne). Wymiar godzinowy zajęć wynosi 1555 godziny w przypadku studiów stacjonarnych i 1160 godzin w przypadku studiów niestacjonarnych. Nakład pracy studenta potrzebny do zaliczenia studiów to 120 punktów ECTS. Z bezpośrednim udziałem nauczyciela odbywają się zajęcia odpowiadające 62 punktom ECTS (52%) na studiach stacjonarnych i 46 punktom ECTS (38%) na studiach niestacjonarnych. W przypadku studiów niestacjonarnych liczby godzin dla poszczególnych przedmiotów są odpowiednio pomniejszone, przy założeniu zwiększenia pracy własnej studenta. Stosunek liczby godzin zajęć realizowanych na studiach niestacjonarnych w odniesieniu do ogólnej liczby godzin zajęć na studiach stacjonarnych wynosi 75%. W ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym student uzyskuje 74 punkty ECTS

(w przypadku wyboru specjalności E-biznes i nowoczesne formy marketingu) lub 78 punktów ECTS (w przypadku wyboru specjalności Menedżer finansowy) lub 77 punktów ECTS (w przypadku wyboru specjalności Menedżer HR i coaching biznesowy) co przekracza 50% wszystkich punktów ECTS, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów. Analogiczne proporcje występują w programie studiów niestacjonarnych. Zajęcia rozwijające kompetencje językowe (lektoraty) realizowane są w semestrach 1-2 i obejmują łącznie 4 ECTS, co stanowi 4% wszystkich punktów ECTS. Grupa zajęć do wyboru obejmuje 45 punktów ECTS, co stanowi 30% wszystkich punktów ECTS. Składają się na nią trzy specjalności, w ramach których student może uzyskać 29 punktów ECTS; seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej, któremu przypisano 12 punktów ECTS; oraz lektoraty z języka obcego, którym, jak wspomniano wyżej, przypisano łącznie 4 punkty ECTS. Program studiów zapewnia więc elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej dla osiągnięcia kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia.

Sekwencja przedmiotów w programie studiów drugiego stopnia również została dobrana w sposób pozwalający studentom na stopniowe pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na pierwszym roku studiów studenci realizują przedmioty dotyczące kompetencji zarządczych, informatycznych, prawno-etycznych, czy matematycznych, a także lektoraty z języka obcego oraz zajęcia mające na celu rozwój kreatywności. Drugi rok studiów poświęcony jest w głównej mierze na przygotowanie pracy dyplomowej oraz odbycie praktyk zawodowych.

Dobór form zajęć i organizacja procesu kształcenia

Program studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie przewiduje następujące formy zajęć dydaktycznych:

- 1) wykład, uwzględniający tradycyjne metody podające i problemowe, który przyjmuje formę wykładu podającego, problemowego lub konwersatoryjnego;
- 2) ćwiczenia, uwzględniające metody praktyczne i aktywizujące uczestników, w szczególności związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu. Ćwiczenia przyjmują formę case study, symulacji, gier decyzyjnych, burzy mózgów, paneli dyskusyjnych, itp.;
- 3) laboratorium, uwzględniające metody praktyczne i aktywizujące z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu lub specjalistów-lektorów języków obcych;
- 4) projekt, uwzględniający metody praktyczne i problemowe, opierający się przede wszystkim na indywidualnej lub grupowej pracy studenta związanej z rozwiązaniem konkretnego zadania/problemu o charakterze praktycznym;
- 5) warsztat, uwzględniający przede wszystkim metody aktywizujące i problemowe, których istotą jest aktywne uczestnictwo w zajęciach wszystkich studentów, a wykładowca jest mentorem i moderatorem działań. Wszyscy członkowie zajęć działają, uczą się wzajemnie, rozwiązują problemy, wyciągają wnioski. Dzięki tej metodzie każde zajęcia są inne, kształtują inne postawy, uczą rozwiązywania nowych sytuacji problemowych;
- 6) seminarium, uwzględniające przede wszystkim metodę problemową i praktyczną, polegającą na nauczaniu z czynnym uczestnictwem studentów, którzy samodzielnie opracowują część zagadnień poruszanych na seminarium i następnie przedstawiają swoje opracowania w postaci prezentacji, referatu, lub w inny sposób, jak również biorą aktywny udział w dyskusji nad danym zagadnieniem wykazując się posiadaną wiedzą.

Poniżej przedstawiono dobór form zajęć do poszczególnych przedmiotów:

Tabela 5. Dobór form zajęć do poszczególnych przedmiotów

Nr	Forma zajęć	Opis	Przedmioty
1.	wykład	uwzględnia tradycyjne metody podające i problemowe, który przyjmuje formę wykładu podającego, problemowego lub konwersatoryjnego;	<p>Studia pierwszego stopnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona danych osobowych 2. BHP 3. Podstawy zarządzania 4. Nauka o organizacji 5. Ekonomia 6. Matematyka 7. Statystyka opisowa 8. Podstawy rachunkowości 9. Podstawy psychologii 10. Filozofia z etyką 11. Zarządzanie kapitałem ludzkim 12. Podstawy marketingu 13. Metody ilościowe w zarządzaniu 14. Nowoczesne metody i techniki zarządzania 15. Badania marketingowe 16. Finanse przedsiębiorstw 17. Zarządzanie produkcją 18. Dokumentacja kadrowa i płacowa 19. Nowe trendy w zarządzaniu potencjałem ludzkim 20. Strategie personalne 21. Podstawy prawa 22. Ochrona własności intelektualnej 23. Logistyka 24. E-biznes 25. Metodyka zarządzania kompetencjami 26. Wartościowanie pracy i systemy ocen 27. Personal branding 28. Diagnozowanie przedsiębiorstw <p>Studia drugiego stopnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Narzędzia informatyki 2. Systemy informatyczne w przedsiębiorstwie 3. Zastosowanie informatyki w zarządzaniu 4. Psychologia w biznesie 5. Zarządzanie strategiczne

			<ol style="list-style-type: none"> 6. Strategie organizacji na rynkach międzynarodowych 7. Marketing międzynarodowy 8. Zarządzanie bezpieczeństwem w aspekcie globalnym 9. Wprowadzenie do badań naukowych cz. 1 10. Zachowania konsumentów 11. Ekonomia menedżerska 12. Polityka i procesy personalne w organizacji 13. Prawo cywilne 14. Prawo handlowe 15. Etyka w zarządzaniu 16. Rachunkowość zarządcza 17. Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa 18. Statystyka matematyczna 19. Badania operacyjne 20. Treści i obraz w e-marketingu 21. E-marketing 22. SEM i pozycjonowanie 23. Innowacje w zarządzaniu finansami 24. Zarządzanie portfelem inwestycyjnym 25. Techniki coachingowe w pracy menedżera 26. Socjotechniki w zarządzaniu 27. Zarządzanie procesami 28. Zarządzanie tożsamością organizacyjną 29. Zarządzanie wiedzą 30. Analiza danych w e-biznesie 31. Logistyka w e-biznesie 32. E-handel 33. Metody pozyskiwania i wykorzystania kapitału w firmie 34. Rola menedżera w kreowaniu i wdrażaniu zmian 35. Modele i narzędzia coachingu biznesowego 36. Projektowanie modelu e-biznesu 37. Zagrożenia e-biznesu 38. Zarządzanie finansami publicznymi 39. Metody oceny ekonomicznej
--	--	--	---

			<p>przedsiębiorstwa z modelami diagnozowania upadłości przedsiębiorstwa</p> <p>40. Etyka procesu coachingowego</p>
2.	ćwiczenia	<p>uwzględniają metody praktyczne i aktywizujące uczestników, w szczególności związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu. Ćwiczenia przyjmują formę case study, symulacji, gier decyzyjnych, burzy mózgów, paneli dyskusyjnych, itp.;</p>	<p>Studia pierwszego stopnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. WF 2. Podstawy zarządzania 3. Nauka o organizacji 4. Ekonomia 5. Matematyka 6. Statystyka opisowa 7. Podstawy rachunkowości 8. Podstawy marketingu 9. Techniki sprzedaży 10. Nowoczesne metody i techniki zarządzania 11. Finanse przedsiębiorstw 12. Zarządzanie innowacjami <p>Studia drugiego stopnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Psychologia w biznesie 2. Strategie organizacji na rynkach międzynarodowych 3. Competence management methodology (Metodyka zarządzania kompetencjami) w j. angielskim 4. Zachowania konsumentów 5. Ekonomia menedżerska 6. Polityka i procesy personalne w organizacji 7. Prawo cywilne 8. Statystyka matematyczna 9. Badania operacyjne 10. Innowacje w zarządzaniu finansami 11. Zarządzanie portfelem inwestycyjnym 12. Socjotechniki w zarządzaniu 13. Zarządzanie tożsamością organizacyjną 14. Logistyka w e-biznesie 15. Metody pozyskiwania i wykorzystania kapitału w firmie 16. Modele i narzędzia coachingu biznesowego 17. Metody oceny ekonomicznej przedsiębiorstwa z modelami diagnozowania upadłości przedsiębiorstwa

3.	projekt	uwzględnia metody praktyczne, aktywizujące i problemowe, opierający się przede wszystkim na indywidualnej oraz zespołowej pracy studentów związanej z rozwiązaniem konkretnego zadania lub problemu o charakterze praktycznym;	<p>Studia pierwszego stopnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zarządzanie kapitałem ludzkim 2. Techniki decyzyjne i organizatorskie 3. Nowoczesne modele biznesowe 4. Metody ilościowe w zarządzaniu 5. Badania marketingowe 6. Zarządzanie produkcją 7. Dokumentacja kadrowa i płacowa 8. Nowe trendy w zarządzaniu potencjałem ludzkim 9. Zarządzanie poprzez wiedzę 10. Strategie personalne 11. Tradycyjne i zwinne zarządzanie projektami 12. CRM 13. Logistyka 14. Projekt systemu zarządzania 15. Metodyka zarządzania kompetencjami 16. Wartościowanie pracy i systemy ocen 17. Diagnozowanie przedsiębiorstw 18. Event marketing 19. Projekt własnego przedsięwzięcia 20. Wyzwania współczesnego menedżera 21. Biznes plan <p>Studia drugiego stopnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zarządzanie strategiczne 2. Marketing międzynarodowy 3. Prawo handlowe 4. Etyka w zarządzaniu 5. Rachunkowość zarządcza 6. Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa 7. Logistyka humanitarna i pomoc rozwojowa 8. Treści i obraz w e-marketingu 9. E-marketing 10. Strategie finansowe firmy 11. Zintegrowane zarządzanie ryzykiem finansowym i inwestycyjnym w firmie
----	---------	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> 12. Personal branding i networking 13. Projektowanie procesów rekrutacyjnych 14. Techniki coachingowe w pracy menedżera 15. Zarządzanie procesami 16. Zarządzanie wiedzą 17. Zarządzanie finansami osobistymi 18. Analiza portfelowa 19. Zarządzanie karierą pracowników 20. Projektowanie modelu e-biznesu 21. Zagrożenia e-biznesu 22. Zarządzanie finansami publicznymi 23. Zarządzanie własnym rozwojem
4.	laboratorium	uwzględnia metody praktyczne i aktywizujące z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu lub specjalistów-lektorów języków obcych;	<p>Studia pierwszego stopnia:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Język obcy cz. 1-4 2. Technologie informacyjne 3. Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji 4. Użytkowanie baz danych i prezentacja treści 5. Systemy informatyczne w zarządzaniu 6. ERP 7. E-biznes 8. Gry decyzyjne(symulacyjne) <p>Studia drugiego stopnia:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Język obcy cz. 1-2 2. Narzędzia informatyki 3. Systemy informatyczne w przedsiębiorstwie 4. Zastosowanie informatyki w zarządzaniu 5. SEM i pozycjonowanie 6. Analiza danych w e-biznesie 7. E-handel 8. Fundusze strukturalne i celowe 9. Metody zarządzania płynnością finansową przedsiębiorstwa
5.	warsztat	uwzględnia przede wszystkim metody aktywizujące i	<p>Studia pierwszego stopnia:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Komunikacja

		<p>problemowe, których istotą jest aktywne uczestnictwo w zajęciach wszystkich studentów, a wykładowca jest mentorem i moderatorem działań. Wszyscy członkowie zajęć działają, uczą się wzajemnie, rozwiązują problemy, wyciągają wnioski. Dzięki tej metodzie każde zajęcia są inne, kształtują inne postawy, uczą rozwiązywania nowych sytuacji problemowych;</p>	<p>interpersonalna</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Higiena psychiczna i techniki autoterapii 3. Zarządzanie czasem 4. Zarządzanie kryzysowe 5. Kompetencje menedżerskie 6. Komunikacja międzykulturowa 7. Techniki rozwoju kreatywności 8. Wprowadzenie do badań społecznych cz. 1-2 9. Negocjacje i mediacje 10. Warsztaty przedsiębiorczości - kreatywność i innowacje 11. Biznes w środowisku lokalnym 12. Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów 13. Audyt organizacyjny 14. Zarządzanie poprzez wartości 15. Elementy coachingu 16. Personal branding 17. Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne 18. Skuteczne poszukiwanie pracy 19. Autoprezentacja i branding na rynku pracy 20. ESG w przedsiębiorstwie 21. Mapowanie i modelowanie procesów biznesowych 22. Intercultural communication in business <p>Studia drugiego stopnia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Decision making (Podejmowanie decyzji) 2. Wprowadzenie do badań naukowych 3. Zarządzanie zespołem zadaniowym 4. Audyt wewnętrzny i kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych 5. Zarządzanie zespołem zróżnicowanym kulturowo 6. Psychologia w zarządzaniu i biznesie 7. Doradztwo finansowe
--	--	---	--

			8. Zrównoważony rozwój w HR 9. Executive i leadership coaching 10. Trening radzenia sobie ze stresem
6.	seminarium	uwzględnia przede wszystkim metodę problemową i praktyczną, polegającą na nauczaniu z czynnym uczestnictwem studentów, którzy samodzielnie opracowują część zagadnień poruszanych na seminarium i następnie przedstawiają swoje opracowania w postaci prezentacji, referatu, lub w inny sposób, jak również biorą aktywny udział w dyskusji nad danym zagadnieniem wykazując się posiadaną wiedzą.	Studia pierwszego i drugiego stopnia: 1. Seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej cz. 1-2

Kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy teoretycznej realizowane są głównie w ramach wykładów, dzięki którym absolwent studiów pierwszego stopnia posiada m. in. wiedzę o charakterze nauk społecznych i występującej w nich terminologii, w szczególności w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów oraz ich związku z innymi dyscyplinami naukowymi, odnoszącą się zarówno do historii, jak i obecnego stanu nauki, znajomość pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz ochrony i bezpieczeństwa danych, wiedzę na temat struktury i obszarów funkcjonowania organizacji oraz zjawisk i procesów w niej zachodzących, w tym powstawania, funkcjonowania, przekształcania i rozwoju organizacji, znajomość podstawowych przepisów prawa, norm i standardów regulujących funkcjonowanie organizacji, a także wyzwań organizacji związanych z dylematami współczesnej cywilizacji, w tym w zakresie zrównoważonego rozwoju, czy też wiedzę o kwalifikacjach menedżerów oraz o stojących przed nimi zadaniach organizacyjnych i współczesnych wyzwaniach. Absolwent studiów drugiego stopnia dzięki zrealizowanym wykładom posiada z kolei m. in. pogłębioną wiedzę dotyczącą złożonych procesów i zjawisk, w tym mechanizmów psychospołecznych, zachodzących w organizacjach i otaczającym je świecie, znajomość nowych, głównych nurtów i tendencji rozwojowych w dyscyplinach objętych programem studiów oraz klasycznych koncepcji organizacji i zarządzania, a także wiedzę o fundamentalnych dylematach współczesnej cywilizacji oraz o zmianach zachodzących w otoczeniu społecznym, gospodarczym i prawnym.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności, w tym praktycznych umiejętności zawodowych, realizowane są głównie poprzez aktywne formy nauczania jak: projekty, ćwiczenia, laboratoria, warsztaty, czego przykładem jest nabywanie umiejętności planowania promocji eventu i strategii dotarcia do grupy docelowej oraz analizy wydatków i ryzyka projektowanego wydarzenia marketingowego w ramach zajęć projektowych z przedmiotu Event marketing, czy też nabywanie umiejętności dokonywania klasyfikacji zdarzeń gospodarczych podlegających ewidencji i ich poprawnego ujęcia w księgach rachunkowych w ramach zajęć ćwiczeniowych z przedmiotu Podstawy rachunkowości (studia pierwszego stopnia), a także doskonalenie umiejętności podejmowania decyzji,

w tym dotyczących samorozwoju oraz organizacji pracy indywidualnej i grupowej w ramach zajęć warsztatowych z przedmiotu Podejmowanie decyzji, czy też pogłębianie umiejętności dokonywania wyboru systemu informatycznego, planowanego do wdrożenia w przedsiębiorstwie w ramach zajęć laboratoryjnych z przedmiotu Systemy informatyczne w przedsiębiorstwie (studia drugiego stopnia). Najczęściej stosowaną metodą i to w trakcie zajęć z różnych obszarów wiedzy i umiejętności, jest metoda projektowa. Pozwala ona na aktywne uczestnictwo studenta, który prowadzi czynności zmierzające do rozwiązania postawionego problemu. Nacisk na aktualność przekazywanej wiedzy jest bardzo ważny z uwagi na szybkie zmiany zachodzące w gospodarce, zarządzaniu organizacją czy zarządzaniu ludźmi. Gwarantami stałej aktualizacji wiedzy są dydaktycy – praktycy, przenoszący swoje doświadczenia zawodowe, na kontakt ze studentami oraz praktyki zawodowe w selekcyonowanych firmach i instytucjach. Student zostaje również wdrożony do posługiwania się zbiorem pojęć i definicji przypisanych dyscyplinom w jakich się porusza.

Efekty uczenia się z zakresu języków obcych realizowane są w ramach laboratoriów, uwzględniających metody praktyczne i aktywizujące. Laboratoria - lektoraty angażują uczestników do podnoszenia kompetencji językowych pod nadzorem specjalisty - lektora języków obcych. Z kolei podczas zajęć laboratoryjnych z przedmiotu Technologie informacyjne studenci rozwijają m.in. umiejętność przygotowania prezentacji multimedialnej z zastosowaniem różnego typu elementów multimedialnych oraz najlepszych technik autoprezentacji, umiejętność edycji i formatowania dokumentów tekstowych oraz umiejętność pracy w arkuszu kalkulacyjnym w tym wykorzystywania danych statystycznych w arkuszach kalkulacyjnych do przygotowania projektów oraz wykresów ilustrujących wyniki analizy danych.

Efekty uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych realizowane są m. in. na warsztatach w ramach przedmiotów takich jak Komunikacja interpersonalna, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów czy Techniki rozwoju kreatywności (studia pierwszego stopnia) oraz Metodyka zarządzania kompetencjami czy Podejmowanie decyzji (studia drugiego stopnia), dzięki którym studenci potrafią w sposób aktywny organizować pracę własną i zespołową, podejmować decyzje w środowisku biznesowym, włączać się aktywnie w działania społeczne przyjmując określone role, rozumieją zasady etyki wykonywania zawodu oraz potrafią posługiwać się metodami skutecznej komunikacji. Formy aktywne, w jakich w większości prowadzone są zajęcia na kierunku, sprzyjają rozwojowi kompetencji miękkich. Dzięki pracy w grupach studenci uczą się współpracy w zespole, którą to umiejętność następnie rozwijają podczas praktyk zawodowych. Metody projektowe oraz warsztatowe w szczególności sprzyjają przyjmowaniu odpowiedzialności za własną pracę i decyzyjności oraz pozwalają pokonać ograniczenia w kompetencjach do wystąpień publicznych.

Przybliżone proporcje godzinowe przypisane poszczególnym formom prowadzenia zajęć w stosunku do ogółu zajęć dydaktycznych wynoszą:

- 1) na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia: wykłady – 14%, ćwiczenia – 12%, laboratoria – 14%, projekty – 13%, warsztaty – 16%, seminarium – 1%, praktyki zawodowe – 30%; na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia: wykłady – 12%, ćwiczenia – 7%; laboratoria – 13%, projekty – 10%, warsztaty – 13%, seminarium – 2%, praktyki zawodowe – 43%.
- 2) na studiach stacjonarnych drugiego stopnia: wykłady – 24%, ćwiczenia – 13%, laboratoria – 10%, projekty – 16%, warsztaty – 3%, seminarium – 2%, praktyki zawodowe – 27%; na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia: wykłady – 25%, ćwiczenia – 11%; laboratoria – 10%, projekty – 13%, warsztaty – 3%, seminarium – 3%, praktyki zawodowe – 36%.

Organizacja procesu kształcenia obejmuje rok akademicki, który trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry – zimowy i letni. Każdy semestr kończy się sesją egzaminacyjną. Szczegółową organizację każdego roku akademickiego określa Rektor w drodze zarządzenia ogłaszanego przed rozpoczęciem danego roku akademickiego – w roku akademickim 2024/2025 jest to Zarządzenie nr 51/R/WSPA/2023-2024 z dnia 3 czerwca 2024 roku w sprawie organizacji roku akademickiego 2024/2025 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. W Uczelni obowiązuje również Regulamin planowania i monitorowania realizacji zajęć dydaktycznych, zgodnie z którym planowanie zajęć odbywa się tak, aby wykorzystać w jak najlepszym stopniu czas studentów, a także umożliwić im odpowiednie przyswajanie wiedzy, nabycie umiejętności i kompetencji społecznych. Zajęcia rozmieszczane są w planie zajęć w sposób równomierny w miarę możliwości godzinowych i lokalowych. Realizacja zajęć powinna w pierwszej kolejności odbywać się w godzinach porannych i wczesnopopołudniowych. Plany zajęć tworzone są w oparciu o zgłoszone przez nauczycieli akademickich do Działu Obsługi Wykładowcy preferencje co do terminów i godzin realizacji zajęć, z zastrzeżeniem następujących zasad: wykłady planowane są przed innymi formami realizacji zajęć (np. warsztatami, ćwiczeniami bądź projektami) z tego samego przedmiotu; wykłady mogą być prowadzone w blokach nie większych niż 4 godziny lekcyjne dla jednego przedmiotu.

Program i organizacja praktyk

Praktyki zawodowe na studiach pierwszego stopnia realizowane są w trakcie V i VI semestru studiów, w wymiarze 720 godzin i 30 punktów ECTS (I część praktyki w V semestrze, w wymiarze 250 godzin i 10 punktów ECTS, oraz II część praktyk w trakcie VI semestru, w wymiarze 470 godzin i 20 punktów ECTS). Na studiach drugiego stopnia praktyki zawodowe realizowane są w trakcie IV semestru w wymiarze 420 godzin i 17 punktów ECTS. W uzasadnionych przypadkach student może ubiegać się o zgodę Rektora na zmianę terminu realizowania praktyki. Przy wyborze miejsca praktyk studenci mogą skorzystać z propozycji przedstawionych przez Doradcę Edukacyjno-Zawodowego, mogą również sami zaproponować interesujące ich miejsce. W drugim przypadku zgodę na odbycie praktyk w danej firmie/instytucji wyraża Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych, po przeprowadzeniu weryfikacji, czy praktyki te pozwolą na odpowiednie osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia przewidzianych dla praktyk. W ramach procesu weryfikacji pod uwagę brane są przede wszystkim: zakres czynności, jaki dany podmiot przewiduje do wykonywania dla praktykanta, forma, profil i cele działalności tego podmiotu oraz możliwość zapewnienia właściwej opieki merytorycznej. W roku akademickim 2024/2025 wprowadzono formularz zgłoszenia miejsca praktyk, który pozwala na sprawną i przejrzystą ocenę miejsca praktyk, ogląd zakresu zadań przewidzianych na praktykach oraz efektów uczenia się, które może uzyskać student. Formularz student otrzymuje od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego, wypełnia go w porozumieniu z pracodawcą, a następnie dostarcza do Centrum Planowania Kariery, gdzie Doradca zapoznaje się z dokumentem i przestawia go Pełnomocnikowi ds. Praktyk na kierunku Zarządzanie. Po otrzymaniu zgody Pełnomocnika, student otrzymuje dokumenty niezbędne do odbycia praktyk. Studenci kierunku Zarządzanie mogą odbywać praktyki przede wszystkim:

- 1) w działach HR instytucji sektora publicznego, biznesowego i pozarządowego;
- 2) w instytucjach i urzędach państwowych (urzędy miasta, urzędy skarbowe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych);
- 3) w agencjach PR i agencjach marketingowych;

- 4) w dużych przedsiębiorstwach (np. PGE);
- 5) w sektorze MŚP;
- 6) w przedsiębiorstwach branży handlowej;
- 7) w agencjach doradztwa personalnego
- 8) w instytucjach ubezpieczeniowych;
- 9) w izbach przemysłowo-handlowych;
- 10) w stowarzyszeniach.

Praktyki zawodowe odbywają się na podstawie zawartych wcześniej porozumień o współpracy lub umowy, która dotyczy konkretnego studenta na dany okres. Należy podkreślić, że większość studentów ocenianego kierunku preferuje samodzielne wyszukiwanie i organizowanie sobie miejsca praktyk, w czym Uczelnia ich wspiera. Wybrane samodzielnie miejsca praktyk, jak wspomniano wyżej, podlegają ocenie i zatwierdzeniu przez Kierunkowego Pełnomocnika ds. Praktyk Zawodowych. Pełnomocnik weryfikuje przede wszystkim zakres czynności przewidzianych dla studenta na praktyce (czyli jego zgodność z efektami uczenia się przewidzianym w programie praktyk) oraz to, czy miejsce praktyk gwarantuje zdobycie praktycznych umiejętności i doświadczenia w środowisku pracy (analiza profilu działalności podmiotu na podstawie dostępnych danych – KRS, CEiDG, strony internetowe, w przypadku wątpliwości kontakt z przedstawicielem podmiotu). Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych weryfikuje zgodności miejsca praktyki wskazanego przez studenta pod kątem osiągnięcia zakładanych celów i efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych. Obecnie studenci kierunku Zarządzanie w ramach porozumień mają zagwarantowane blisko 50 miejsc praktyk, m. in. w następujących firmach i instytucjach:

- 1) Fundacja Inicjatyw Menadżerskich w Lublinie;
- 2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych ZUS Oddział w Lublinie;
- 3) VII Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Lublinie;
- 4) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji "Bystrzyca" w Lublinie;
- 5) INPL GROUP SP. Z O. O. z siedzibą w Lublinie;
- 6) Grupa Tipmedia Sp. z o. o.;
- 7) Firma Impact;
- 8) Bury Sp. Z o.o.
- 9) MS Consultings Group S.C. ;
- 10) Netrix;
- 11) VOAL Sp. z o.o.;
- 12) VIP for YOU Agencja Managerska;
- 13) Synergia Sp. z o. o.;
- 14) OTEX Spółka Akcyjna;
- 15) Robert Sajnar - Lutur;
- 16) Lubelskie Centrum Konferencyjne;
- 17) Lubelskie Centrum Consultingu;
- 18) Fundacja Managerska Creative;
- 19) Fundacja Instytut Rozwoju Szkolnictwa Wyższego;
- 20) Embiq Sp. z o. o.;
- 21) Exlibra Sp. z o. o.;
- 22) Colian;
- 23) Agencja Nieruchomości Posesja;

- 24) Stokrotka Sp. z o. o.;
- 25) Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w Lublinie;
- 26) REALL Agencja Zaopatrzenia Technicznego
- 27) Targi Lublin S. A.;
- 28) Fundacja Fuga Mundi;
- 29) POL – SKONE;
- 30) New At Work Agencja Pracy Tymczasowej;
- 31) Fundacja HELP FOR YOU;
- 32) Pracodawcy Ziemi Lubelskiej;
- 33) Nazaruk Service;
- 34) Hemplab Sp. z o. o.;
- 35) PAG Sp. z o.o.;
- 36) Spółka Simba s. c.;
- 37) Herbapol;
- 38) Nestle Waters
- 39) EL-KA Sp. Z o. o.;
- 40) Modern Expo;
- 41) J&C Group;
- 42) Fundacja Dawida;
- 43) Lentewenc;
- 44) Finanse Agnieszka Janusz;
- 45) Lokalna Grupa Działania na Rzecz Rozwoju Gmin Powiatu Lubelskiego;
- 46) Eurohome.tv sp. z o. o.;
- 47) Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie;
- 48) Optimal Poland/Europlast Sławomir Więsyk.

Dodatkowym wsparciem, jakie mogą otrzymać studenci w ramach wizyty w Centrum Planowania Kariery podczas poszukiwania miejsc praktyk, jest rozmowa doradcza, wraz z użyciem narzędzi diagnostycznych. Zdarzają się sytuacje, w których student nie jest pewny, w jakim miejscu mógłby odbyć praktyki, jaki konkretnie obszar w zakresie zarządzania go interesuje oraz jakie są jego predyspozycje i możliwości. Doradca Edukacyjno-Zawodowy proponuje wówczas narzędzia takie jak: ankieta głównego celu zawodowego, stworzenie indywidualnego planu działania, a także testy predyspozycji i zainteresowań zawodowych. Podczas spotkania z doradcą omawiane są możliwości odbywania praktyk zawodowych. Przedstawiana jest oferta pracodawców, u których odbywać się mogą praktyki w ramach zawartych przez Uczelnię porozumień. Omawiane są także zasady odbywania praktyk, kwestie formalne oraz dokumenty niezbędne do odbycia praktyk. Doradca przekazuje informacje dotyczące korzyści z odbywania praktyk (nowe umiejętności, wiedza, poznanie danej branży, możliwość zdobycia doświadczenia). Po pozytywnej weryfikacji miejsca praktyk przez Kierunkowego Pełnomocnika ds. Praktyk Zawodowych student otrzymuje od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego potwierdzenie udzielenia porady. W kolejnym kroku student kontaktuje się z Asystentem ds. Praktyk Zawodowych, przedstawiając uzyskany dokument od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego. Na tej podstawie Asystent ds. Praktyk Zawodowych przygotowuje: skierowanie na praktykę oraz umowę o organizację praktyk. Po zrealizowaniu praktyk student jest zobowiązany do przedstawienia dziennika praktyk zawodowych (wcześniej sprawozdania) oraz zaświadczenia o odbyciu praktyk. Na podstawie złożonych dokumentów Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk

Zawodowych dokonuje oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się i podejmuje decyzję o zaliczeniu lub niezaliczeniu praktyk zawodowych.

Warto podkreślić, iż dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia. Studenci kierunku Zarządzaniu mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z wieloma uczelniami zagranicznymi, oferującymi możliwość wymiany dla kierunku Zarządzanie w takich krajach jak Chorwacja, Cypr, Niemcy, Węgry, Włochy, Łotwa, Litwa, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania.

Podsumowując zakres tematyczny kierunku Zarządzanie obejmuje kluczowe zagadnienia, zgodne z efektami uczenia się i wymaganiami rynku pracy. Omawiane treści są ze sobą logicznie powiązane, ich poziom trudności rośnie w miarę postępów w nauce. Poruszane zagadnienia są stale aktualizowane. Harmonogram zajęć jest przejrzysty, logicznie zaplanowany, zapewniający efektywność nauki. Formy prowadzenia zajęć odpowiadają charakterowi nauczanych treści. Metody kształcenia zakładają interaktywność, aktywizację i angażowanie Studentów. Praktyki są powiązane z profilem studiów i pełnią istotną rolę z zdobywaniu umiejętności praktycznych. Studenci mają pełne wsparcie ze strony Uczelni oraz dostęp do jej infrastruktury i zasobów.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Warto podkreślić, iż program studiów jest stale konsultowany z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Zgodnie z propozycją Rady konsultacyjnej m. in. wprowadzono przedmiot ESG w przedsiębiorstwie, który umożliwi zdobycie umiejętności niezbędnych do planowania i wdrażania strategii ESG, oceny ryzyka oraz integracji zasad zrównoważonego rozwoju w codziennej działalności firmy. Dzięki sugestiom partnerów kierunku zmieniono także nazwę specjalności z Innowacyjne zarządzanie firmą na Zarządzanie firmą, ze względu na fakt, iż program specjalności ujmuje szeroko zakres zagadnień, a nie specjalistyczny fragment innowacyjnego zarządzania firmą. Studenci kierunku Zarządzanie mają także możliwość doskonalenia swoich kompetencji językowych nie tylko w ramach lektoratów, ale także w trakcie zajęć z zakresu Ekonomii – wykładu prowadzonego z elementami języka angielskiego oraz anglojęzycznych zajęć prowadzonych w ramach przedmiotów Intercultural communication in business oraz Event marketing (studia pierwszego stopnia), a także Competence management methodology oraz Decision making (studia drugiego stopnia).

Dodatkową wartością programu studiów są wprowadzone od roku akademickiego 2024/2025 nowe przedmioty ogólnouczelniane takie jak:

- 1) Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne - przedmiot ten wzmacnia świadomość obywatelską studentów i przygotowuje ich do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na zasadach prawa i odpowiedzialności społecznej. Wiedza o mechanizmach bezpieczeństwa publicznego, zarówno w kontekście fizycznym, jak i cyfrowym (np. ochrona przed

cyberzagrożeniami), jest kluczowa w pracy zawodowej, szczególnie w sektorze związanym z zarządzaniem, gdzie etyczne podejście i zdolność reagowania na ryzyko mają bezpośrednie przełożenie na efektywność i reputację. Ponadto w świetle sytuacji geopolitycznej regionu Europy Środkowo-Wschodniej, w tym trwającej od prawie 3 lat wojny w Ukrainie, wprowadzenie przedmiotu jest kluczowe.

- 2) Higiena psychiczna i techniki autoterapii – zajęcia te pozwalają studentom radzić sobie z presją i stresem, które są konsekwencją pandemii, trwającej wojny w Ukrainie oraz są nieodłącznymi elementami pracy w zawodach związanych z zarządzaniem. Praktyczne techniki autoterapii pomagają zapobiegać wypaleniu zawodowemu i wspierają rozwój umiejętności radzenia sobie z trudnościami zawodowymi i osobistymi. Dzięki temu przyszli absolwenci będą bardziej odporni psychicznie i lepiej przystosowani do pracy w wymagającym środowisku.
- 3) Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji - włączenie tego przedmiotu do programu kształcenia jest odpowiedzią na rosnącą rolę nowych technologii, które przekształcają zarówno gospodarkę, jak i codzienną praktykę zawodową. Znajomość podstaw działania sztucznej inteligencji (AI) oraz jej zastosowań, szczególnie w dziedzinie zarządzania, pozwala studentom lepiej rozumieć i wykorzystywać narzędzia automatyzacji, analityki predykcyjnej czy systemów wspomaganie decyzji. Wiedza z zakresu AI przygotowuje przyszłych specjalistów do pracy w dynamicznie zmieniającym się środowisku, gdzie technologia jest kluczowym elementem przewagi konkurencyjnej.

Wprowadzenie powyższych przedmiotów wzbogaca proces kształcenia o elementy interdyscyplinarne, które rozwijają zarówno kompetencje społeczne, jak i technologiczne oraz osobiste. Dzięki temu absolwenci będą nie tylko lepiej przygotowani do wymagań rynku pracy, ale również zdolni do efektywnego działania w złożonym środowisku społecznym i zawodowym.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów

Rekrutacja na kierunek Zarządzanie odbywa się bezpośrednio w siedzibie Uczelni oraz za pomocą internetowej rekrutacji WSPA. W Uczelni istnieje możliwość rozmowy z Doradcą Edukacyjno-Zawodowym, który może rozwiązać wątpliwości dotyczące wyboru kierunku studiów. Szczegółowe zasady rekrutacji określają następujące dokumenty: Uchwała nr 547/2023 Senatu WSPA Lublinie z dnia 29 maja 2023 roku w sprawie zasad rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2024/2025 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz Uchwała nr 570/2024 Senatu WSPA w Lublinie z dnia 26 czerwca 2024 roku w sprawie zasad rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2025/2026 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Zgodnie z powyższymi dokumentami kandydaci na studia na kierunku Zarządzanie w WSPA zobowiązani są do złożenia kompletu dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji tj.:

- 1) kwestionariusza wraz z podaniem o przyjęcie na studia oraz ankiety osobowej zawierającej zdjęcie kandydata, imiona i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, numer PESEL, a w przypadku jego braku - nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało, płeć, miejsce zamieszkania przed rozpoczęciem studiów: wieś albo miasto, adres zamieszkania oraz adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej, numer telefonu,

obywatelstwo, a w przypadku cudzoziemców - również nazwę państwa urodzenia i informacje o posiadaniu Karty Polaka;

- 2) świadectwa dojrzałości lub poświadczonej przez Uczelnię kopii świadectwa dojrzałości (oryginał do wglądu) - w przypadku kandydata na studia pierwszego stopnia lub studia jednolite magisterskie;
- 3) dyplomu ukończenia studiów wyższych z suplementem lub poświadczonej przez Uczelnię kopii dyplomu ukończenia studiów wyższych z suplementem (oryginał do wglądu) - w przypadku kandydata na studia drugiego stopnia;
- 4) oryginału dowodu osobistego do wglądu, a w przypadku cudzoziemców dokumentu potwierdzającego tożsamość kandydata, w celu weryfikacji tożsamości i zgodności danych;
- 5) dwóch aktualnych fotografii kandydata, zgodnych z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych;
- 6) dowodu opłaty wpisowej zgodnie z Zarządzeniem Kanclerza WSPA,
- 7) oświadczenia o posiadanych kompetencjach cyfrowych.

Co istotne, komplet dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji musi zawierać oświadczenie o posiadanych kompetencjach cyfrowych. Treść oświadczenia, stanowiącego załącznik do uchwały rekrutacyjnej, brzmi następująco: „W związku z realizacją części zajęć dydaktycznych w sposób zdalny wyrażam zgodę na kształcenie z użyciem sprzętu niezbędnego do aktywnego uczestnictwa w zajęciach (włączona kamera, sprawny mikrofon, zainstalowana aplikacja MStTeams). Ponadto potwierdzam, iż dysponuję właściwym sprzętem informatycznym oraz posiadam odpowiednie kompetencje cyfrowe. Jednocześnie oświadczam, że zapoznałem/łam się ze stroną internetową Uczelni – www.wspa.pl i umieszczonymi w zakładce BIP aktami prawnymi, w szczególności z treścią Regulaminu Studiów Wyższych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.”.

Na studia pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie może być przyjęta osoba, która posiada:

- 1) świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o których mowa w przepisach o systemie oświaty;
- 2) świadectwo lub inny dokument uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z art. 93 dokumenty potwierdzające wykształcenie średnie i uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915);
- 3) świadectwo i inny dokument lub dyplom, o których mowa w art.93 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.);
- 4) świadectwo lub dyplom uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z umową bilateralną o wzajemnym uznawaniu wykształcenia;
- 5) świadectwo lub inny dokument uznany za równorzędny polskiemu świadectwu dojrzałości na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 marca 2015 r..

Na studia drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie może być przyjęta osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów wydany przez uprawnioną uczelnię działającą w polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki; lub w systemie szkolnictwa wyższego państwa członkowskiego

Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), lub

- 2) zalegalizowany lub zaopatrzony w apostille dyplom potwierdzający ukończenie studiów za granicą uprawniający do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia w państwie, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa uczelnia, która ten dyplom wydała (dyplom uznany na mocy art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce), lub
- 3) zalegalizowany lub zaopatrzony w apostille dyplom ukończenia studiów za granicą uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu, także na podstawie umowy międzynarodowej określającej równoważność (dyplom uznany na podstawie umowy międzynarodowej), lub
- 4) zalegalizowany lub zaopatrzony w apostille dyplom ukończenia studiów za granicą uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu w drodze postępowania nostryfikacyjnego (dyplom uznany w wyniku nostryfikacji), lub
- 5) zaświadczenie lub inny dokument potwierdzający ukończenie studiów na określonym poziomie wydane w wyniku przeprowadzenia postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie, o którym mowa w art. 327 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (potwierdzenie ukończenia studiów na określonym poziomie w razie braku dyplomu ukończenia studiów w szczególnych przypadkach).

Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie są punkty rekrutacyjne przyznawane kandydatowi zgodnie z wynikami egzaminów maturalnych z języka obcego nowożytnego (część pisemna) oraz jednego z następujących przedmiotów: język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie, matematyka lub historia (część pisemna). Jeżeli egzamin z danego przedmiotu zdawany był na dwóch poziomach, pod uwagę brany jest wynik korzystniejszy dla kandydata. Minimalna liczba uzyskanych punktów, na podstawie której student może zostać zakwalifikowany na studia, wynosi 40. Maksymalna liczba punktów, którą może uzyskać kandydat, wynosi 200. W przypadku niewykorzystania limitu miejsc kandydaci są przyjmowani na podstawie złożonego kompletu dokumentów. Postępowanie kwalifikacyjne na studia drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie odbywa się na podstawie konkursu ocen końcowych na dyplomie ukończenia studiów. Podstawę kwalifikacji stanowi: wartość wskaźnika rekrutacyjnego (W) określonego wzorem: $W = 2 \times K + P$, gdzie: K, P – oznaczają ocenę końcową na dyplomie ukończenia studiów (K – na tym samym kierunku, P – na pozostałych kierunkach).

Cudzoziemcy mogą rozpocząć naukę w WSPA na studiach polskojęzycznych, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego przynajmniej na poziomie B2, a w szczególności:

- 1) ukończą roczny kurs przygotowawczy do podjęcia nauki w języku polskim w jednostkach wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, lub
- 2) posiadają certyfikat znajomości języka polskiego wydany przez Państwową Komisję Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, lub
- 3) uzyskają potwierdzenie WSPA w Lublinie, że ich znajomość języka polskiego jest przynajmniej na poziomie B2, lub
- 4) ukończyli szkołę ponadpodstawową za granicą, w której zajęcia były prowadzone w języku polskim, lub

- 5) ukończyli szkołę ponadpodstawową w Polsce, lub
- 6) ukończyli studia wyższe w Polsce na kierunku prowadzonym w języku polskim.

Warto podkreślić, iż decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 sierpnia 2024 roku Uczelnia już po raz kolejny została zatwierdzona na potrzeby przyjmowania cudzoziemców w celu podjęcia lub kontynuacji studiów. Cudzoziemcy mogą podejmować i odbywać studia na zasadach obowiązujących obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, za wyjątkiem indywidualnych sytuacji, w których Uczelnia poweźmie wątpliwości, co do okoliczności faktycznych wynikających z dokumentów lub oświadczeń kandydata. W przypadku wątpliwości Uczelnia może zażądać przedstawienia dodatkowych dokumentów lub oświadczeń. Cudzoziemcy mogą rozpocząć naukę w WSPA na studiach polskojęzycznych, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego. Kandydaci przyjmowani na studia prowadzone w języku obcym mogą rozpocząć naukę w WSPA, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka obcego. Od cudzoziemców oprócz wymaganych dokumentów uczelnia może żądać kserokopii Paszportu, Wizy, Karty Pobytu albo innego dokumentu uprawniającego do legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wymagają tego okoliczności w szczególności weryfikacja autentyczności danych.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Procedura uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym uregulowana została w Regulaminie studiów wyższych, stanowiącym uchwałę nr 540/2023 Senatu WSPA w Lublinie z dnia 26 kwietnia 2023 roku. Zgodnie ze wspomnianym wyżej Regulaminem Student może przenieść się z innej Uczelni krajowej lub zagranicznej, z jednego kierunku na drugi lub z jednej specjalności na drugą w ramach tego samego kierunku, za zgodą Rektora lub osoby działającej z jego upoważnienia wyrażoną w formie decyzji, o ile wypełnił wszystkie warunki wynikające z przepisów Uczelni. Po przeniesieniu Student zobowiązany jest do uzupełnienia różnic programowych wynikających z programu studiów. Zgodnie z Regulaminem wyrównywania różnic programowych w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, przyjętym zarządzeniem nr 49/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 19 maja 2023 roku, dokumentem, w oparciu o który student dokonuje wyrównania różnic programowych jest karta różnic programowych, zawierająca takie elementy jak: dane studenta, wykaz przedmiotów do zaliczenia, efekty uczenia się, formę zaliczenia przedmiotu, punkty ECTS, należne opłaty. Określenie różnic programowych na podstawie identyfikacji i porównania efektów uczenia się należy do kompetencji Dziekana ds. właściwego kierunku lub upoważnionej przez niego osoby (Koordynatora ds. różnic programowych). Wniosek o umożliwienie zaliczenia różnic programowych, wraz z niezbędną dokumentacją, Student składa w Centrum Studiów Wyższych. Na podstawie analizy dokumentacji otrzymanej z Centrum Studiów Wyższych, potwierdzającej dotychczasowy przebieg studiów, Koordynator ds. różnic programowych dokonuje identyfikacji i porównania efektów uczenia się i podejmuje decyzję o uznaniu lub nieuznaniu efektów uczenia się. Uznanie efektów uczenia się jest równoznaczne z zaliczeniem przedmiotu i uznaniem uzyskanej oceny. Nieuznanie efektów uczenia się jest równoznaczne z niezaliczeniem przedmiotu i koniecznością wyrównania różnic programowych. Wymiana studentów pomiędzy WSPA a innymi uczelniami, w tym zagranicznymi, realizowana jest w Uczelni z zachowaniem systemu transferu i akumulacji punktów ECTS. Student po przeniesieniu

uzyskuje taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana zajęciom realizowanym na kierunku studiów, na który student jest przyjmowany.

WSPA w Lublinie zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w trakcie procesu kształcenia w wymianie międzynarodowej - Uczelnia od 2006 roku czynnie uczestniczy w Programie wymiany międzynarodowej Erasmus, od 2014 roku w Programie Erasmus+, od 2021 roku w nowej edycji Programu Erasmus +, ma za sobą dwie edycje programów mobilnościowych finansowanych ze środków norweskich Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy, później Edukacja i Program PO WER. Obecnie uczelnia realizuje projekty w ramach z Programu Erasmus +. Zasady wymian studenckich obejmują proces uznawalności dokonań studenta zagranicą, uznanie okresu wymiany i zdobytych wyników w nauce, w tym punktów ECTS. Dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus+, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia. Studenci kierunku Zarządzanie mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z wieloma uczelniami zagranicznymi, oferującymi możliwość wymiany dla kierunku Zarządzanie, takimi jak: University of Applied Sciences BALTAZAR ZAPRESIC - Chorwacja, Frederick University - Cypr, Deggendorf Institute of Technology - Niemcy, DHBW Karlsruhe - Niemcy, Kodolanyi Janos University of Applied Sciences - Węgry, Università Ca' Foscari Venezia - Włochy, Università degli Studi di Teramo - Włochy, ISMA University - Łotwa, RISEBA University of Applied Sciences - Łotwa, Šiauliai State College - Litwa, Instituto Politecnico de Castelo Branco - Portugalia, Instituto Politécnico de Setúbal - Portugalia, University of Security Management in Kosice - Słowacja, International School for Social and Business Studies - Słowenia, Universidad de Málaga - Hiszpania, Universidad de Jaèn – Hiszpania.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

System potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie został uregulowany Uchwałą Senatu WSPA w Lublinie nr 544/2023 z dnia 29 maja 2023 r. W ramach procedury istnieje możliwość potwierdzenia efektów uczenia się w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów danego kierunku. W celu przystąpienia do procedury kandydat na studia składa wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się, do którego dołącza dokumenty pozwalające ocenić wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w systemach uczenia się zorganizowanego lub niezorganizowanego instytucjonalnie, takie jak: świadectwo dojrzałości dla kandydatów na studia I stopnia, dyplom ukończenia studiów I stopnia dla kandydatów na studia II stopnia, dyplom magistra dla kandydatów na kolejny kierunek studiów, dokument lub dokumenty potwierdzające wymagany staż pracy, dokumenty potwierdzające uzyskanie efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz dowód wniesienia opłaty pokrywającej koszty procesu potwierdzania efektów uczenia się w wysokości ustalonej przez Władze Uczelni. Na dokumentację dotyczącą potwierdzenia stażu pracy i uzyskania efektów uczenia się poza systemem studiów składają się w szczególności:

- 1) zaświadczenie z zakładu pracy wraz z zakresem obowiązków, potwierdzające wymagany staż pracy zawodowej;
- 2) opinie pracodawcy(ów), rekomendacje;
- 3) opis stanowiska pracy;

- 4) certyfikaty, świadectwa i zaświadczenia ukończonych kursów/szkoleń;
- 5) zaświadczenie o udziale w wolontariacie bądź innych akcjach społecznych;
- 6) opis doświadczenia zawodowego;
- 7) inne.

Wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się, wraz z wymaganymi załącznikami, składany jest przez wnioskodawcę w Centrum Studiów Wyższych. Kierunkowa Komisja ds. potwierdzania uczenia się identyfikuje i porównuje efekty uczenia się osiągnięte przez kandydata z efektami uczenia się przewidzianymi dla wnioskowanych przedmiotów. W przypadku pozytywnej opinii Komisji dotyczącej identyfikacji i porównania efektów uczenia się osiągniętych przez kandydata Dziekan właściwy ds. kierunku wyznacza termin egzaminu ustnego, weryfikującego doświadczenie zawodowe. Egzamin odbywa się przed kierunkową Komisją ds. potwierdzania efektów uczenia się. Po przeprowadzeniu egzaminu Komisja podejmuje decyzję w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się i wystawia oceny w protokole z przedmiotów, dla których zostały potwierdzone efekty uczenia się, oraz określa semestr, na który wnioskodawca zostaje przyjęty. O kolejności przyjęcia na studia decyduje wynik potwierdzenia efektów uczenia się. Osoby przyjęte na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się będą włączone do regularnego trybu studiów, na określony rok studiów, i zwolnione z realizacji przedmiotów/modułów zajęć, dla których efekty zostały uznane w procesie potwierdzania efektów uczenia się.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Zasady przeprowadzania procesu dyplomowania określa Regulamin studiów wyższych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Zarządzanie. Zgodnie z ich zapisami na ostatnim roku studiów student zobowiązany jest złożyć egzamin dyplomowy oraz przygotować i obronić pracę dyplomową. Student przygotowuje pracę dyplomową pod kierunkiem promotora, wybranego spośród nauczycieli akademickich wskazanych przez Rektora lub upoważnioną przez niego osobę. Temat pracy dyplomowej ustalany jest najpóźniej do końca pierwszego semestru, w którym rozpoczyna się seminarium dyplomowe. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej powinny być brane pod uwagę zainteresowania studenta, praktyczny charakter pracy oraz realne możliwości wykonania danej pracy. Praca dyplomowa na kierunku Zarządzanie jest opracowaniem praktycznym, podejmującym rozwiązanie konkretnego problemu badawczego o charakterze praktycznym, w tym projektowym lub analitycznym. Praca dotyczy konkretnego problemu, który ma odzwierciedlenie w tytule pracy. Praca licencjacka składa się z części teoretycznej, analitycznej i metodycznej lub konkretnego przykładu z praktyki. Praca magisterska składa się z części teoretycznej, metodycznej i badawczej. Praca magisterska powinna przyczyniać się do rozwiązania problemu w oparciu o metodę naukową i musi zawierać znaczące wyniki empiryczne. Praca magisterska powinna także przyczyniać się do rozwoju dyscyplin, w których osadzony jest kierunek Zarządzanie.

Końcowego zaliczenia seminarium dyplomowego dokonuje promotor na ostatnim semestrze studiów, po przedstawieniu przez studenta ostatecznej wersji pracy dyplomowej. Pracę dyplomową promotor sprawdza przed egzaminem dyplomowym w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Każda praca dyplomowa podlega ocenie recenzenta. Opinia pracy dokonywana przez recenzenta powinna obejmować następujące elementy :

1. W przypadku prac licencjackich:

- 1) ocenę zgodności treści pracy z tytułem pracy;
  - 2) ocenę układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności;
  - 3) ocenę merytoryczną pracy;
  - 4) ocenę koncepcji pracy pod kątem zgodności z dyscypliną do której przypisany jest kierunek Zarządzanie;
  - 5) ocenę pracy pod kątem tego czy jest opracowaniem praktycznym, podejmującym rozwiązanie konkretnego problemu badawczego o charakterze praktycznym, w tym projektowym lub analitycznym;
  - 6) ocenę doboru źródeł;
  - 7) ocenę formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisanie pracy, spis rzeczy, odsyłacze).
2. W przypadku prac magisterskich:
- 1) ocenę zgodność treści pracy z tytułem pracy;
  - 2) ocenę układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności;
  - 3) ocenę merytoryczną pracy;
  - 4) ocenę koncepcji pracy pod kątem zgodności z dyscypliną do której przypisany jest kierunek Zarządzanie;
  - 5) ocenę na ile praca przyczynia się do rozwoju dyscypliny, w której osadzony jest kierunek Zarządzanie i czy przyczynia się do rozwiązania problemu w oparciu o metodę naukową;
  - 6) czy praca zawiera wyniki empiryczne;
  - 7) czy praca magisterska składa się z części teoretycznej, metodycznej lub badawczej;
  - 8) ocenę doboru źródeł;
  - 9) ocenę formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisanie pracy, spis rzeczy, odsyłacze).

Ostateczna ocena pracy dyplomowej, uwzględniana przy obliczaniu ostatecznego wyniku studiów, jest średnią arytmetyczną oceny promotora i recenzenta pracy lub oceny promotora i recenzentów, jeśli powołano więcej niż jednego. Student składa pracę dyplomową najpóźniej do 31 stycznia na studiach kończących się semestrem zimowym lub do 31 lipca na studiach kończących się semestrem letnim. W uzasadnionych przypadkach Rektor lub upoważniona przez niego osoba może przedłużyć termin oddania pracy dyplomowej o 5 miesięcy. Student zobowiązany jest wówczas złożyć stosowne podanie wraz z uzasadnieniem, odpowiednio do dnia 31 stycznia albo do dnia 31 lipca oraz uzyskać zgodę promotora. Student, który nie złożył pracy dyplomowej w obowiązującym terminie zostaje skreślony z listy studentów odpowiednio z dniem 1 sierpnia - na studiach kończących się semestrem letnim, z dniem 1 lutego – na studiach kończących się semestrem zimowym. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:

- 1) osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów;
- 2) uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS;
- 3) uzyskanie ocen co najmniej dostatecznych z pracy dyplomowej;
- 4) złożenie w Dziekanacie najpóźniej 14 dni roboczych przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego wymaganych dokumentów;
- 5) uregulowanie wszystkich zobowiązań finansowych wobec Uczelni.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed co najmniej trzyosobową komisją, w skład której wchodzi: Rektor lub wskazana przez niego osoba jako przewodniczący komisji, promotor oraz recenzent.

Termin egzaminu wyznacza przewodniczący komisji, przy czym egzamin powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym dwóch miesięcy od daty złożenia pracy. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia bez usprawiedliwienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie przewodniczący komisji wyznacza drugi termin egzaminu, jako ostateczny. Powtórny egzamin może się odbyć nie później niż po upływie jednego miesiąca od daty pierwszego egzaminu. Przy ustalaniu terminów egzaminów dyplomowych należy pominąć okresy wolne od zajęć dydaktycznych wynikających ze szczegółowej organizacji roku akademickiego. W przypadku niezłożenia egzaminu dyplomowego w drugim terminie Rektor lub upoważniona przez niego osoba wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów.

Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Data złożenia egzaminu dyplomowego jest datą ukończenia studiów. Na ostateczny wynik ze studiów składają się:

- 1) 50% z średniej arytmetycznej z ostatecznych (końcowych) ocen ze wszystkich zaliczeń i egzaminów ze wszystkich przedmiotów kończących się oceną, składających się na program studiów, z zaokrągleniem do części setnych;
- 2) 25% ocena pracy dyplomowej (średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta);
- 3) 25% ocena z egzaminu końcowego (średnia arytmetyczna ocen z pytań zadanych przed komisją).

W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik ze studiów, zgodnie z zasadą:

- 1) do 3,25 – dostateczny (3,0);
- 2) od 3,26 do 3,75 – dostateczny plus (3,5);
- 3) od 3,76 do 4,25 – dobry (4,0);
- 4) od 4,26 do 4,60 – dobry plus (4,5);
- 5) od 4,61 do 5,00 – bardzo dobry (5).

Informacje dotyczące przygotowania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego dostępne są dla studentów na stronie internetowej Uczelni w zakładce Dziekanat – Praca dyplomowa i obrona.

Sposoby i narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów

Analiza wyników nauczania odbywa się na podstawie opinii nauczycieli akademickich oraz w ramach monitoringu struktury ocen studentów, dokonywanej przez Pełnomocnika Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. W toku analizy wystawianych ocen końcowych z poszczególnych zajęć zwraca się szczególną uwagę na najwyższe i najniższe średnie arytmetyczne tych ocen, co może wskazywać na zbyt wysokie lub zbyt niskie wymagania stawiane studentom przez wykładowców w zakresie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Wyniki nauczania podlegają także analizie w ramach sprawozdania Dziekana z osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie procesu dyplomowania. W przypadku praktyk zawodowych osiągnięcia efektów uczenia się określa się na podstawie analizy dzienników z przebiegu praktyk z minionego roku akademickiego, ocen uzyskanych przez studentów z praktyk, uwag i informacji pozyskanych w trakcie rozmów ze studentami ubiegającymi się o zaliczenie praktyk zawodowych oraz opinii pracodawców, u których studenci odbywali praktyki zawodowe. Do monitorowania zawodowych losów absolwentów WSPA wykorzystywane są z kolei raporty opracowywane przez Akademickie Biuro Karier. Interpretacja wyników kształcenia i innych

danych ilościowych oraz przedstawianych opinii jest wykorzystywana przez Dziekana i kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na potrzeby doskonalenia procesu nauczania i programu studiów, a w szczególności w zakresie: treści programowych, stosowanych metod dydaktycznych, rozkładu godzin zajęć pomiędzy poszczególne przedmioty, systemu punktowego ECTS, jak również doboru metod sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Wszelkich modyfikacji w zakresie programu studiów i efektów uczenia się dokonuje się po zasięgnięciu opinii Rady Konsultacyjnej, która ocenia przydatność założonych efektów uczenia się na rynku pracy, a także po przeanalizowaniu przez Zespół ds. Jakości Kształcenia danych dotyczących stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku, losów zawodowych absolwentów, wyników ankiet przeprowadzanych wśród studentów oraz zaleceń sformułowanych przez podmioty zewnętrzne.

Monitoringowi podlega także proces rekrutacji na studia - podczas przeprowadzania naboru studentów Centrum Rekrutacji na bieżąco przekazuje Władzom Uczelni informację o liczbie kandydatów. Władze Uczelni po analizie powyższych informacji podejmują decyzje o podjęciu dodatkowych działań promocyjnych. Warunkiem przyjęcia kandydatów na studia jest złożenie kompletu dokumentów do Centrum Rekrutacji oraz uzyskanie decyzji o przyjęciu na studia. Centrum Studiów Wyższych monitorując odsiew studentów jako najczęstsze przyczyny skreśleń z listy studentów wskazuje problemy finansowe studentów lub powody osobiste, natomiast ewentualne powody nieukończenia studiów w terminie to niez uzyskanie zaliczeń we właściwym terminie lub przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej. Uczelnia podejmuje działania mające na celu wspieranie studentów poprzez udzielanie zniżek na czesne, zwolnień z opłaty rekrutacyjnej, motywowanie ze strony nauczycieli akademickich do terminowego zaliczania prac etapowych i dyplomowych, oraz dbałość o wysoką jakość kształcenia.

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Ogólne zasady zaliczania etapów studiów zawiera Regulamin studiów Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. W rozliczeniu etapu studiów uwzględnia się wszystkie przedmioty, które składają się na program studiów danego etapu. Oceny studentów ze wszystkich egzaminów i zaliczeń wpisywane są do protokołu w wersji elektronicznej, udostępnionego poprzez informatyczny system uczelni (ESS) wyłącznie przez prowadzącego zajęcia. Wpisane i zatwierdzone oceny importowane są poprzez system do elektronicznej karty okresowych osiągnięć studenta. Zatwierdzona karta okresowych osiągnięć jest drukowana i zatwierdzona przez Dziekana kierunku i umieszczona w teczce osobowej studenta. Studenci mają dostęp do dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez informatyczny system uczelni (Wirtualny Pokój Studenta wps.wspa.pl). Na prośbę studenta Uczelnia wydaje wydruk z dokumentacji przebiegu studiów. Wykładowca ma obowiązek poinformować każdego studenta o uzyskanych wynikach zaliczeń i egzaminów.

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określa Zarządzenie nr 77/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 21 czerwca 2023 roku w sprawie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Zgodnie z powyższym zarządzeniem kierunkowe efekty uczenia się są przyjmowane w ustalony sposób odpowiednimi przepisami WSPA w Lublinie oraz wprowadzane do odpowiednich sylabusów z założeniem, że powinny zostać dokładnie i szczegółowo

opisane w postaci przedmiotowych efektów uczenia się, w taki sposób, aby jednoznacznie możliwe było określenie, czy zostały one osiągnięte przez studenta. Efekty uczenia się stanowią podstawę wyznaczania zakresu treści kształcenia, ich usytuowania w modułach kształcenia, sekwencyjność przedmiotów. Efekty powinny być szczegółowe, konkretne, mierzalne i wyczerpujące zakładane cele kształcenia. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia:

- 1) weryfikacja efektów uczenia się w toku zajęć dydaktycznych;
- 2) weryfikacja efektów uczenia się w toku praktyk zawodowych;
- 3) weryfikacja efektów uczenia się w toku przygotowania pracy dyplomowej oraz złożonego egzaminu dyplomowego.

Program studiów każdego kierunku określa celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów. Dobór sposobów weryfikowania efektów uczenia się powinien uwzględniać formę prowadzenia zajęć i wynikać z celów edukacyjnych. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się założonych w poszczególnych przedmiotach są określone w sylabusie zatwierdzonym wraz z programami studiów przez Senat Uczelni. Sylabus precyzuje metody weryfikacji efektów uwzględniając zgodność metody weryfikacji do określonych treści. Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów obejmuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem. Nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględnia osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta, zarówno formującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej – w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Nauczyciel akademicki zobowiązany jest do każdorazowego informowania studenta o jego osiągnięciach lub brakach (i ich ocenie). Prace etapowe (egzaminacyjne, zaliczeniowe) mogą być realizowane m. in. w formach takich jak: egzamin ustny, egzamin pisemny, kolokwium, test zaliczeniowy, odpowiedź ustna, praca pisemna, projekt indywidualny, projekt grupowy, realizacja zadań/ćwiczeń, dyskusja, debata, prezentacja multimedialna, prezentacja ustna, obserwacja, symulacje sytuacji. Egzaminy i zaliczenia w formie ustnej powinny odbywać się w obecności co najmniej dwóch studentów. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus). Obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się. Ostateczna ocena studenta jest wprowadzana do protokołu i stanowi podsumowanie ocen z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie przedmiotu. Sposób weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyki jest określony przez odpowiedni Regulamin studenckich praktyk zawodowych. Z kolei przebieg i realizację procesu dyplomowania określa Regulamin studiów w WSPA w Lublinie.

Zgodnie ze wspomnianym wyżej zarządzeniem w sprawie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami dostosowanie sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się do ich indywidualnych potrzeb poprzez zapewnienie możliwości:

- 1) dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności studenta, w tym zmiany formy egzaminu / zaliczenia z pisemnej na ustną i odwrotnie;
- 2) wydłużenia czasu zdawanych egzaminów i zaliczeń;
- 3) pomocy asystenta przy czytaniu pytań i zaznaczaniu odpowiedzi;
- 4) dostosowania materiałów egzaminacyjnych i zaliczeniowych (większa czcionka, forma elektroniczna, dokumenty w brajlu);
- 5) zdawania egzaminu w osobnym pomieszczeniu;
- 6) indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej.

Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia ma obowiązek udokumentować prowadzenie bieżącej i końcowej weryfikacji efektów uczenia się poprzez przechowywanie prac pisemnych opracowanych przez studentów oraz przechowywanie dokumentu wskazującego na przeprowadzenie ustnej weryfikacji efektów (np. lista studentów wraz z wykazem zadanych pytań lub zadań). Sprawdzenie i ocenianie efektów uczenia się na zakończenie danego przedmiotu powinno nastąpić nie później niż na ostatnich zajęciach dydaktycznych w ramach danego cyklu zajęć. Po zakończeniu semestru nauczyciel akademicki ma obowiązek przekazać wszystkie prace egzaminacyjne i zaliczeniowe studentów do Biblioteki WSPA lub zamieścić je w zakładkach odpowiednich przedmiotów na platformie zdalnego nauczania.

Warunkiem zaliczenia etapu studiów jest pozytywne złożenie egzaminów i zaliczeń przewidzianych w programie studiów oraz uzyskanie przez studenta wymaganej liczby punktów ECTS. Zaliczanie etapu studiów (tj. sesja egzaminacyjna i poprawkowa) odbywa się w terminach przewidzianych w organizacji danego roku akademickiego. W przypadku niezaliczenia zajęć z przedmiotu w pierwszym terminie lub uzyskania oceny niedostatecznej student ma prawo przystąpić do dwóch terminów poprawkowych (zaliczeń i egzaminów). Nieusprawiedliwione nieprzystąpienie do egzaminu lub zaliczenia jest równoznaczne z uzyskaniem z egzaminu lub zaliczenia oceny niedostatecznej. W przypadku usprawiedliwienia nieobecności studentowi przysługuje utracony termin egzaminu lub zaliczenia. Uzyskanie oceny niedostatecznej skutkuje niezaliczeniem przedmiotu. W uzasadnionych przypadkach Rektor lub upoważniona przez niego osoba, może wyznaczyć dodatkowy termin poprawkowy zaliczenia lub egzaminu. Na umotywowany wniosek studenta Rektor lub upoważniona przez niego osoba może przedłużyć sesję w celu uzyskania brakujących zaliczeń lub egzaminów maksymalnie o 30 dni od zakończenia sesji egzaminacyjnej poprawkowej. Student ma prawo wglądu do ocenianej pracy egzaminacyjnej lub zaliczeniowej i do otrzymania uzasadnienia oceny. Brakującą ocenę z egzaminu lub zaliczenia z przedmiotu, po wyczerpaniu limitu możliwości zaliczeń i/lub egzaminów poprawkowych, student może uzyskać poprzez ponowne przystąpienie do zaliczeń lub egzaminów, po powtórnym odbyciu zajęć z danego przedmiotu.

W stosunku do studenta, który nie spełnił wszystkich wymagań przewidzianych w programie studiów danego etapu, Rektor lub upoważniona przez niego osoba może wydać decyzję: 1) o warunkowym wpisie na kolejny etap studiów, 2) zezwalającą na powtórzenie roku lub semestru, 3) o skreśleniu z listy studentów. Student, który zgłasza zastrzeżenia co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawianiu oceny, ma prawo złożyć do Rektora lub upoważnionej przez niego osoby wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Rektor lub upoważniona przez niego osoba może podjąć decyzję o przeprowadzeniu egzaminu komisyjnego, jeśli uzna zasadność wniosku.

W uzasadnionych przypadkach Rektor lub upoważniona przez niego osoba może zarządzić egzamin komisyjny z własnej inicjatywy, na wniosek egzaminatora lub organu Samorządu Studenckiego. Formę egzaminu komisyjnego ustala przewodniczący komisji. W skład komisji egzaminacyjnej, wyznaczonej przez Rektora lub upoważnioną przez niego osobę, wchodzi: 1) kierownik danej jednostki organizacyjnej uczelni, do której przyporządkowany jest kierunek studiów lub wyznaczona przez niego osoba jako przewodniczący, 2) nauczyciel akademicki reprezentujący ten sam lub pokrewny przedmiot jako egzaminator, 3) przedstawiciel organu Samorządu Studenckiego. Ocena uzyskana w wyniku egzaminu komisyjnego jest ostateczna i zastępuje ocenę kwestionowaną. Negatywny wynik egzaminu jest równoznaczny z obowiązkiem powtarzania przedmiotu.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz uczenia się

Metody oceniania i sprawdzania osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się obejmują wszystkie formy studiów oraz wszystkie kategorie efektów, tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Wśród metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dopuszcza się w szczególności wykorzystywanie: testów pisemnych jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, prac pisemnych opisowych, odpowiedzi ustnych, prezentacji, projektów indywidualnych i zespołowych, referatów, kazusów, analiz przypadków. Tematyka, rodzaje i metodyka powyższych prac jest dostosowana do różnych form zajęć. Informacje na temat stosowanych zasad i metody weryfikacji efektów uczenia się oraz kryteria uzyskania oceny zamieszczone są w sylabusie. Efekty uczenia się z zakresu wiedzy najczęściej sprawdzane są w formie egzaminu pisemnego lub ustnego bądź kolokwium pisemnego, czego przykładem jest:

- 1) na studiach pierwszego stopnia: egzamin pisemny podsumowujący wykład do przedmiotu Nauka o organizacji, w trakcie którego osiągnięte są następujące kierunkowe efekty uczenia się z zakresu wiedzy: Z1_W04 (ma zaawansowaną wiedzę na temat struktury i obszarów funkcjonowania organizacji oraz zjawisk i procesów w niej zachodzących, w tym powstawania, funkcjonowania, przekształcania i rozwoju organizacji), Z1_W05 (zna i rozumie w zaawansowanym stopniu oddziaływanie mikroekonomicznego i makroekonomicznego otoczenia zewnętrznego na działalność przedsiębiorstwa; relacje między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami społecznymi tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej odnosząc je do działalności zawodowej związanej z procesami zarządzania), Z1_W12 (zna i rozumie podstawowe przepisy prawa, normy i standardy regulujące funkcjonowanie organizacji, a także wyzwania organizacji związane z dylematami współczesnej cywilizacji, w tym w zakresie zrównoważonego rozwoju);
- 2) na studiach drugiego stopnia: egzamin pisemny podsumowujący wykład do przedmiotu Psychologia w biznesie, w trakcie którego osiągnięte są następujące kierunkowe efekty uczenia się z zakresu wiedzy: Z2_W01 (posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą złożonych procesów i zjawisk, w tym mechanizmów psychospołecznych, zachodzących w organizacjach i otaczającym je świecie), Z2_W04 (posiada pogłębioną wiedzę umożliwiającą rozpoznawanie, diagnozowanie i rozwiązywanie problemów związanych z funkcjami i procesami zarządzania: planowaniem, organizowaniem, motywowaniem, kontrolą i koordynacją), Z2_W11 (posiada pogłębioną wiedzę na temat zastosowania psychologii i socjotechnik w zarządzaniu).

W przypadku efektów uczenia się w kategorii umiejętności weryfikacja ma na ogół charakter praktyczny – student jest zobowiązany do wykonania zadania, np. przygotowania prezentacji multimedialnej, dokonania analizy, sporządzenia opracowania, przygotowania projektu. Tytułem ilustracji wskazać można poniższe przykładowe metody sprawdzania efektów uczenia się odnoszących się do umiejętności praktycznych:

1. Na studiach pierwszego stopnia:

- 1) efekt Z1_U03: potrafi kierować i współdziałać w projektach, w tym wprowadzających określone zmiany w organizacji, a także przeprowadzić ich ocenę, posługując się przy tym normami, standardami i regułami zawodowymi – efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Tradycyjne i zwinne zarządzanie projektami, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez przygotowanie w grupie dokumentacji projektowej w wybranym obszarze (projekt może mieć charakter społeczny, gospodarczy, kulturalny). W projekcie należy uwzględnić następujące elementy: diagnoza problemu, cele, wskaźniki, opis działań, harmonogram, sposób zarządzania projektem, analiza ryzyka, zasoby. Przed przystąpieniem do pracy członkowie grupy przygotowują i przedstawiają podział obowiązków przy realizacji zadania.
- 2) efekt Z1_U04: potrafi dobrać, wykorzystać oraz dokonać oceny skuteczności metod, technik i narzędzi służących do badania, opisu i praktycznej analizy stanu organizacji i/lub jej otoczenia oraz kierunku zachodzących zmian - efekt ten realizowany jest m. in. w ramach przedmiotu Badania marketingowe, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez wykonanie projektu badań dla wybranego rynku produktowo-geograficznego. Projekt obejmuje zdefiniowanie problemu decyzyjnego oraz na jego podstawie problemu badawczego, następnie przygotowanie planu badań, wykonanie wstępnej oceny stanu wiedzy w zakresie wybranej problematyki badawczej (badania biurkowe), zdefiniowanie hipotez do badań pierwotnych, opracowanie narzędzia badawczego, testowanie narzędzia oraz przygotowanie raportu z badań.
- 3) efekt Z1_U06: posługuje się normami i standardami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi, jakościowymi) w procesach planowania, organizowania, motywowania i kontroli w celu uzasadniania konkretnych działań i decyzji m. in. w ramach przedmiotu Zarządzanie kapitałem ludzkim, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez przygotowanie prezentacji dotyczącej modelu zarządzania kapitałem ludzkim w konkretnej, wybranej organizacji. W modelu należy przedstawić kwestie związane z potrzebami w zakresie zatrudnienia (planowanie zasobów ludzkich) oraz sposobu rekrutacji i selekcji, rozwoju i utrzymania pracowników, motywowania, oceniania i wynagradzania.
- 4) efekt Z1_U13: rozumie potrzebę podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, potrafi wyznaczać kierunki własnego rozwoju oraz samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie – efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Skuteczne poszukiwanie pracy, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez wykonanie zadania, w ramach którego studenci piszą swoje CV i list motywacyjny oraz odpowiadają na pytania w specjalnie przygotowanym kwestionariuszu (pytania dotyczące m. in. posiadanych kwalifikacji, motywacji do podjęcia pracy oraz pomysłu na własny rozwój na konkretnym stanowisku).
- 5) efekt Z1_U18: potrafi dokonać analizy i przygotować plan marketingowy, posługiwać się narzędziami marketingowymi w realizacji celów organizacji, a także monitorować efekty tych działań - efekt ten realizowany jest m. in. w ramach przedmiotu Event marketing, w przypadku

którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest m. in. poprzez wykonanie w grupach projektu (strategii) wydarzeń marketingowych dla wybranej firmy. W strategii powinny znaleźć się następujące elementy: cele, odbiorcy, strategie dotarcia do odbiorców, szczegółowy opis wydarzeń, harmonogram, zasoby, metody promocji eventów, określenie ryzyka.

2. Na studiach drugiego stopnia:

- 1) efekt Z2_U07: umie formułować problemy projektowe, a także planować i kontrolować realizację projektów i programów oraz zarządzać portfelem projektów, w tym z wykorzystaniem nowych technologii – efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Marketing międzynarodowy, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest w formie projektu polegającym na przygotowywaniu strategii promocji wybranego produktu na rynku międzynarodowym. W projekcie należy opisać promowany produkt, określić rynek zagraniczny, przeprowadzić analizę otoczenia międzynarodowego (m.in. otoczenie ekonomiczne, demograficzne, społeczne, prawne, kulturowe, naturalne), dokonać opisu odbiorców produktu i szczegółowo opisać narzędzia promocji produktu.
- 2) efekt Z2_U09: potrafi posługiwać się systemami normatywnymi (ekonomicznymi, finansowymi, prawnymi i innymi), a także wynikającymi z nich regułami w celu rozwiązywania problemów związanych z zarządzaniem organizacją - efekt ten realizowany jest m. in. w ramach przedmiotu Prawo cywilne, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest m. in. w formie prac pisemnych, polegających na przygotowaniu dla konkretnej sytuacji: 1) umowy przedwstępnej; 2) umowy o dzieło lub zlecenia; 3) umowy sprzedaży.
- 3) efekt Z2_U10: potrafi dokonać holistycznej oceny sytuacji (w tym oceny ekonomicznej) oraz podejmować decyzje o charakterze taktycznym i strategicznym, w tym z wykorzystaniem nowych technologii – efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Zarządzanie strategiczne, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest m. in. poprzez opracowanie koncepcji strategicznej dla wybranego rynku i wybranej organizacji wraz z identyfikacją kluczowych inicjatyw strategicznych.
- 4) efekt Z2_U15: posiada umiejętności reagowania i podejmowania decyzji w warunkach niepewności i kryzysu - efekt ten realizowany jest m. in. w ramach przedmiotu Logistyka humanitarna i pomoc rozwojowa, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez projekt grupowy na temat logistyki humanitarnej oraz jej etapów na przykładzie konkretnego konfliktu zbrojnego, katastrofy naturalnej/kryzysu humanitarnego.
- 5) efekt Z2_U18: potrafi budować zespoły zadaniowe i zarządzać nimi posługując się normami i standardami w procesach planowania, organizowania, motywowania i kontroli na poziomie zintegrowanym - efekt ten realizowany jest m. in. w ramach przedmiotu Zarządzanie zespołem zadaniowym, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez pracę w grupach nad projektem związanym z zarządzaniem zespołem zadaniowym, obejmującym: fazy tworzenia zespołu, przydzielanie ról poszczególnym członkom zespołu, sposoby komunikacji, metody rozwiązywania problemów, system motywowania zespołu i podejmowanie decyzji.

W zakresie kompetencji społecznych osiągnięcie efektów uczenia się sprawdza się zazwyczaj pośrednio. Sprawdzenie następuje w wyniku oceny zachowania i prezentowanych postaw studenta podczas zajęć, egzaminów, dyskusji oraz przede wszystkim wartości i przesłanek, którymi kieruje się student podczas realizacji konkretnych zadań praktycznych. Przeprowadzana jest również analiza tekstu pracy dyplomowej pod względem jej samodzielnego opracowania (Jednolity System

Antyplagiatowy). W WSPA kompetencje społeczne studentów rozwijane są także w ramach bloku zajęć o nazwie Technologia kreatywności, w skład którego wchodzi przedmioty takie jak Komunikacja interpersonalna, Techniki rozwoju kreatywności, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów i Projekt własnego przedsięwzięcia (studia pierwszego stopnia) oraz Metodyka zarządzania kompetencjami i Podejmowanie decyzji (studia drugiego stopnia). Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych w ramach powyższych zajęć dokonywana jest w szczególności na podstawie oceny pracy zespołowej i aktywności na zajęciach, w tym udziału w dyskusjach na temat zaproponowanych sytuacji problematycznych oraz zaangażowania w dzielenie się doświadczeniami z zakresu dylematów związanych z wartościami oraz próbami rozwiązywania tych dylematów m. in. we własnym miejscu pracy.

Efekty uczenia się z zakresu znajomości języka obcego osiągnane są w ramach lektoratów z języków obcych. W trakcie lektoratów studenci korzystają z tekstów obcojęzycznych, komunikują się na zajęciach w języku obcym, przygotowują wypowiedzi i prezentacje oraz posługują się językiem specjalistycznym. Weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się służą takie metody jak ocena aktywnego udziału w zajęciach, wypowiedź ustna, rozwiązywanie zadań problemowych, przygotowanie projektów i prezentacji.

Jak już zostało wspomniane, nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia ma obowiązek udokumentować prowadzenie bieżącej i końcowej weryfikacji efektów uczenia się poprzez przechowywanie prac pisemnych opracowanych przez studentów oraz przechowywanie dokumentu wskazującego na przeprowadzenie ustnej weryfikacji efektów (np. lista studentów wraz z wykazem zadanych pytań lub zadań). Po zakończeniu semestru nauczyciel akademicki ma obowiązek przekazać wszystkie prace egzaminacyjne i zaliczeniowe studentów do Biblioteki WSPA lub zamieścić je na platformie e-learningowej WSPA.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych został określony w Regulaminie praktyk zawodowych. Zgodnie z jego brzmieniem obowiązującym od 1 października 2024 roku weryfikacja efektów uczenia się założonych dla praktyk zawodowych następuje na podstawie odpowiedniej dokumentacji złożonej przez studenta, wśród której należy wyróżnić: dziennik praktyk (wcześniej sprawozdanie z praktyk) oraz pisemne zaświadczenie o odbyciu praktyk wraz z pisemną opinią opiekuna praktyk z ramienia zakładu pracy. Dokumenty związane z odbywaniem przez studenta praktyk zawodowych są przechowywane przez Asystenta ds. Praktyk do końca okresu studiów, a następnie przez Archiwum WSPA. Podstawowej weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych dokonuje Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych. W jej ramach stosowana jest analiza i ocena dziennika praktyk, analiza opinii opiekuna praktyk powołanego w miejscu odbywania praktyk oraz rozmowa z praktykantem na temat przebiegu praktyk. Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych polega na weryfikacji zgodności przebiegu praktyki zawodowej z celami i ramowymi treściami praktyk zawodowych opracowanych dla kierunku Zarządzanie, a w szczególności: charakteru zadań, prawidłowości wymiaru czasowego i terminu odbywania praktyki zawodowej oraz przestrzegania przez studenta dyscypliny i porządku pracy przyjętych w miejscu odbywania praktyki. Dziennik praktyk stanowi autoanalizę studenta z realizacji praktyk, w którym student szczegółowo opisuje jej przebieg (wykonywane zadania i czynności). Biorąc pod uwagę specyfikę praktyki zawodowej wśród efektów uczenia się dominują umiejętności i kompetencje społeczne, które są weryfikowane na zasadach opisanych powyżej. Dodatkowo, dla zapewnienia jak najlepszej jakości praktyki zawodowej

Doradca Edukacyjno-Zawodowy może przeprowadzić czynności kontrolne w zakresie prawidłowości realizacji praktyk zawodowych przez studentów. Bieżąca kontrola realizacji praktyk pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji, gdy jej przebieg odbiega od zakładanego zakresu. Efektem może być nawet przerwanie realizacji praktyki, na co pozwala Regulamin praktyk zawodowych, wprowadzony uchwałą Senatu nr 576/2024 z dnia 26 czerwca 2024 roku, zgodnie z którym istnieje możliwość odwołania studenta z aktualnie odbywanej praktyki (co jest równoznaczne z uznaniem, że student praktyki nie odbył), w sytuacjach gdy: „jednostka przyjmująca na praktyki nie dopełni któregoś z obowiązków ciążących na niej na mocy zawartej umowy w sprawie organizacji praktyk.”; „Student naruszy dyscyplinę lub porządek przyjęte w instytucji; zachowanie studenta nie jest stosowne do charakteru instytucji”; „na wniosek studenta, gdy w związku z odbywaną praktyką zostaną naruszone prawa lub zaistnieją obiektywne okoliczności uniemożliwiające studentowi odbycie praktyki”.

W ramach procesu dyplomowania dokonuje się ostatecznej weryfikacji kierunkowych efektów uczenia się uzyskanych w całym toku studiów. Szczegółowe zasady dyplomowania określa Regulamin studiów oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Zarządzanie. Kontrola poziomu merytorycznego i poprawności przygotowania prac dyplomowych przeprowadzana jest na podstawie analizy prac dyplomowych złożonych do obrony w danym roku akademickim. W toku weryfikacji poprawności przygotowania prac dyplomowych dokonywanej przez promotora i recenzenta określa się, czy poziom merytoryczny prac odpowiada wymogom stawianym pracom dyplomowym, sprawdza się poprawność formalnej strony pracy, ocenia zgodność zakresu tematycznego prac dyplomowych z kierunkiem studiów, a także dokonuje się obowiązkowej weryfikacji pracy pod kątem wystąpienia plagiatu z wykorzystaniem odpowiedniego oprogramowania. Praca dyplomowa powinna zawierać dokładne omówienie kontekstu pracy, problemu, którym praca się zajmuje, stanu zagadnienia z odwołaniem do literatury, wad i niedoskonałości obecnych rozwiązań oraz nowej jakości, którą należałoby stworzyć. W ramach seminarium dyplomowego dokonywana jest systematyczna weryfikacja poszczególnych etapów w przygotowaniu pracy dyplomowej. Na każdym seminarium student referuje swoje postępy w pisaniu poszczególnych rozdziałów pracy oraz przebiegu badań empirycznych. Przekłada prowadzącemu do sprawdzenia poszczególne części swojej pracy. Warunkiem zaliczenia pierwszego semestru jest wykonanie zadań oraz przedłożenie promotorowi tematu pracy dyplomowej. Zaliczenie drugiego semestru odbywa się na podstawie przedstawienia całości pracy. Prace dyplomowe przechowywane są w archiwum Uczelni przez 50 lat, w teczce specjalnie przygotowanej dla każdego absolwenta, opisanej jego nazwiskiem. Egzamin dyplomowy odbywa się przed co najmniej trzyosobową komisją, w skład której wchodzi: Rektor lub wskazana przez niego osoba jako przewodniczący komisji, promotor oraz recenzent. W przypadku wykonywania pracy dyplomowej dla potrzeb konkretnego podmiotu gospodarczego przewodniczący komisji może powołać dodatkowo w skład komisji, z głosem doradczym, przedstawiciela zainteresowanego podmiotu. Termin egzaminu wyznacza przewodniczący komisji, przy czym egzamin powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym dwóch miesięcy od daty złożenia pracy. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i składa się z trzech części: w części pierwszej student dokonuje prezentacji pracy (część niepodlegająca ocenie), w części drugiej student odpowiada na pytanie recenzenta, które może dotyczyć pracy dyplomowej lub zagadnień merytorycznych związanych z przygotowaną pracą (część podlegająca ocenie), a w części trzeciej student losuje dwa zagadnienia pochodzące z katalogu zagadnień określonych dla kierunku i udziela odpowiedzi na dwa pytania sformułowane przez Członków Komisji na podstawie wylosowanych zagadnień, przy czym jedno

z zagadnień pochodzi z katalogu zagadnień ogólnych dotyczących kierunku, natomiast jedno pochodzi z katalogu dla wybranej przez studenta specjalności (część podlegająca ocenie).

Tematyka prac dyplomowych na kierunku Zarządzanie społeczna pozostaje pod stałą kontrolą Dziekana kierunku oraz Zespołu ds. jakości kształcenia. Główną determinantą w szczegółowym doborze zakresu tematycznego pracy dyplomowej określonego w jej tytule są zainteresowania przedmiotowe i naukowe poszczególnych studentów oraz ich promotorów. W Uczelni obowiązuje zasada zapisywania się studentów na seminaRIA u przyszłych promotorów. Studenci przed dokonaniem wyboru mają możliwość zapoznania się z sylwetkami naukowymi i/lub zawodowymi nauczycieli akademickich, pełniących funkcję promotorów. Studenci zapoznając się z wykazem zagadnień, leżących w obszarze zainteresowań naukowych i/lub zawodowych danego nauczyciela akademickiego mogą je skonfrontować z własnymi aspiracjami, dotyczącymi realizacji pracy dyplomowej i dzięki temu w najbardziej zadowalający sposób wybrać opiekuna swojej pracy dyplomowej. W obszarze zarządzania możliwe są do realizacji następujące rodzaje prac dyplomowych:

- 1) prace o charakterze problemowo-badawczym, polegające na przygotowaniu i przeprowadzeniu własnych badań, ich analizie oraz wnioskowaniu, zasadnicza zawartość poprzedzona jest przeglądem podejmowanego zagadnienia sporządzonym na podstawie literatury przedmiotu;
- 2) prace projektowe – przyczyniające się do rozwiązania konkretnego problemu, np. w zakresie zarządzania kapitałem ludzkim, promocji produktu, poprawy funkcjonowania organizacji czy poprawy jakości świadczonych usług;
- 3) prace analityczne, na podstawie przeglądu literatury, zasobów internetowych oraz innych dostępnych źródeł, w szczególności prace omawiające aktualne tendencje w zarządzaniu.

W ostatnich latach absolwenci kierunku Zarządzanie opracowali i obronili prace dyplomowe podejmujące m. in. następującą tematykę (szczegółowy wykaz stanowi załącznik nr 7 do niniejszego raportu):

1. Na studiach pierwszego stopnia:

- 1) „Style przywództwa a motywacja pracowników w przedsiębiorstwie Intrograf” (promotor: dr inż. Radosław Marciniak, prof. WSPA);
- 2) „Analiza kreatywnego oraz innowacyjnego zarządzania na przykładzie firmy Fabrika Slavyanskaya Stolitsa” (promotor: dr inż. Radosław Marciniak, prof. WSPA);
- 3) „Różnice w systemie motywacyjnym pracowników pokoleń X, Y, Z w świetle opinii pracowników wybranych lubelskich firm. Analiza porównawcza” (promotor: dr Marta Komorska, prof. WSPA);
- 4) „Zarządzanie doświadczeniem klienta - znaczenie oraz integracja działań na przykładzie sieci handlowych w Lublinie” (promotor: dr Marta Komorska, prof. WSPA);
- 5) „Efektywne sposoby motywowania pracowników na przykładzie firmy X” (promotor: dr Magda Parzyszek);
- 6) „Zarządzanie wielkopowierzchniowymi obiektami handlowymi w trakcie kryzysu energetycznego na przykładzie wybranych sklepów na terenie Lublina” (promotor: dr Marta Komorska, prof. WSPA);
- 7) „Polityka szkoleń w organizacji i skuteczność szkoleń na przykładzie przedsiębiorstwa Lubelski Węgiel Bogdanka S. A.” (promotor: mgr Marek Świć);

- 8) „Ocena efektów procesów naprawczych w zapobieganiu dobrowolnej fluktuacji pracowniczej na podstawie firmy Social Media ABC” (promotor: dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA);
- 9) „Strategia marketingowa marki ŻABKA z perspektywy kryzysu inflacyjnego w Polsce” (promotor: dr Magda Parzyszek);
- 10) „Stres w pracy a jego wpływ na efektywność pracowników w wybranym przedsiębiorstwie” (promotor: dr Ewa Miszczak, prof. WSPA).

2. Na studiach drugiego stopnia:

- 1) „Świadomość wpływu Dark Marketing'u na decyzje konsumentów w opinii studentów lubelskich uczelni” (promotor: dr Marta Komorska, prof. WSPA);
- 2) „Wykorzystanie koncepcji motywacyjnych w przedsiębiorstwach na przykładzie dużych przedsiębiorstw usługowych w Warszawie” (promotor: dr inż. Radosław Marciniak, prof. WSPA);
- 3) „Społeczna odpowiedzialność biznesu w aspekcie budowania wizerunku firmy na przykładzie marki IKEA” (promotor: dr Magda Parzyszek);
- 4) „Rola inteligencji emocjonalnej kierowników. Na przykładzie wybranych korporacji międzynarodowych” (promotor: dr Marta Komorska, prof. WSPA);
- 5) „Analiza struktury kapitału wybranych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością z województwa lubelskiego w okresie 2019-21” (promotor: dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA);
- 6) „Wpływ rozwoju zawodowego pracownika na jego miejsce na rynku pracy w Lublinie” (promotor: dr inż. Radosław Marciniak, prof. WSPA);
- 7) „Wpływ dobrostanu pracowników na wybrane kategorie wyników biznesowych przedsiębiorstwa alfa q” (promotor: dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA);
- 8) „Motywowanie pracowników na przykładzie Urzędu Miasta Kraśnik” (promotor: dr inż. Radosław Marciniak);
- 9) „Wiedza konsumentów dotycząca wpływu przekazów reklamowych na podejmowanie decyzji zakupowych na podstawie badań sondażowych” (promotor: dr Ewa Miszczak, prof. WSPA);
- 10) „Kultura organizacyjna a rozwój przedsiębiorstwa na przykładzie wybranej spółki” (promotor: dr Mirosław Szpakowski).

Zgodnie z procedurami przyjętymi w WSPA, prace dyplomowe przechowywane są w archiwum Uczelni przez 50 lat, w teczce specjalnie przygotowanej dla każdego absolwenta, opisanej jego nazwiskiem.

Wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów

Informacje o losach zawodowych absolwentów gromadzone są przy użyciu ankiety, powstałej w ramach projektu „WySPA kwalifikacji i umiejętności- zintegrowany program rozwoju uczelni”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Narzędzie skupia się na metodach ilościowych oraz pozwala na zastosowanie techniki CAWI, czyli Computer Assisted WebInterview. Respondenci otrzymują link do ankiety on-line, wypełniają ją a następnie udzielone przez nich odpowiedzi automatycznie zapisują się w bazie danych i Systemie Ankiety WSPA. Stosowana forma badania, pozwala na łatwe i szybkie dotarcie do dużej liczby respondentów, umożliwia podgląd do prowadzonych badań a także pozwala na uzyskanie w prosty sposób ich wyników. W badaniu dobór próby ma charakter celowy, ankiety rozsyłane są absolwentów, którzy ukończyli WSPA w ciągu

ostatnich 12 miesięcy. Celem badania jest uzyskanie wiedzy dotyczącej opinii studentów/absolwentów na temat przygotowania ich przez uczelnię do wejścia na rynek pracy. Badanie ma również na celu monitorowanie przygotowania absolwentów do wykonywania wybranego przez nich zawodu, wyposażenia w niezbędne umiejętności i kompetencje.

Badania przeprowadzone wśród absolwentów przez Akademickie Biuro Karier w 2023 r. wskazują, iż studenci WSPA w większości kończą z dobrym wynikiem podjęte studia, wykazują chęć dalszego kształcenia bądź podnoszenia/uzupełniania kwalifikacji, kształcą się również poza uczelnią. Blisko 75% badanych jest aktywna zawodowo, 33% deklaruje wykonywanie zawodu zgodnego z kierunkiem studiów, a 28% wykonuje pracę „częściowo” związaną z kierunkiem. Ponad połowa absolwentów rozpoczęła aktywność zawodową już w trakcie studiów, pojawiały się również odpowiedzi, że badani byli zatrudnieni już przed rozpoczęciem studiów. W większości badani wyrażają zadowolenie z aktualnej sytuacji zawodowej. Ocena przydatności nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji prezentuje się również dobrze, natomiast Uczelnia powinna stale pracować nad działaniami w kierunku jak najlepszego dopasowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz pracodawców. Uczelnia powinna również stale podnosić jakość kształcenia oraz dbać o zapewnienie studentom kadry praktyków, którzy mogą przekazać wiedzę opartą na bazie ich doświadczeń. Ważnym elementem jest również stały kontakt Uczelni ze środowiskiem pracodawców oraz ścisła współpraca Uczelni z partnerami reprezentującymi biznes. Istotne jest także monitorowanie „popytu” na specjalistów na rynku pracy oraz ocena zasadności i przydatności prowadzonych kierunków. Niezwykle istotna jest także stała aktywność Biura Karier w tym: pomoc w doskonaleniu konkretnych umiejętności wymaganych na stanowiskach pracy, organizacja targów pracy, szkoleń, warsztatów np. przygotowujących do pisania dokumentów aplikacyjnych (CV, listów motywacyjnych), organizowanie spotkań z pracodawcami, szerzenie wiedzy dotyczącej praktyk i staży oraz ich znaczenia dla studenta.

Badanie ankietowe prowadzone było również w roku 2024, w okresie kwiecień-maj, podczas którego studenci kierunku Zarządzanie stanowili 7,69% ankietowanych. Chcąc dokonać ogólnej charakterystyki osób, które ukończyły kierunek Zarządzanie, można wskazać, że są to osoby kończące studia z wynikiem bardzo dobry lub dobry, które uzupełniają kwalifikacje również poza WSPA (są w trakcie studiów na innej Uczelni), pracujące na umowę o pracę lub prowadzące własną działalność gospodarczą. Ankietowani z kierunku Zarządzanie podjęli pracę przed rozpoczęciem studiów lub w ich trakcie, pracują na stanowiskach kierownika, dyrektora czy specjalisty. Miejsca pracy to duże przedsiębiorstwa oraz jednoosobowa działalność gospodarcza, z branży sprzedaży czy bankowości. Grupa ta deklaruje podnoszenie kwalifikacji poprzez studia magisterskie, podyplomowe lub kursy i szkolenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Charakterystyka kadry prowadzącej zajęcia

Kadrę dydaktyczną kierunku Zarządzanie stanowią 82 osoby, w tym: 2 osoby posiadające stopień naukowy doktora habilitowanego (w tym 1 osoba zatrudniona na podstawie umowy, dla której WSPA stanowi podstawowe miejsce pracy), 33 osoby posiadające stopień naukowy doktora (w tym 14 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, dla których WSPA stanowi podstawowe miejsce pracy) oraz 47 osób posiadających tytuł zawodowy magistra (w tym 5 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, dla których WSPA stanowi podstawowe miejsce pracy). Na ocenianym kierunku zostały spełnione aktualnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j. Dz.U. 2024 poz. 1571 z późn. zm.) dotyczące nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia - ponad 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w WSPA jako podstawowym miejscu pracy (profil praktyczny studiów), a wszystkie zajęcia są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć oraz przez inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie.

Studia pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie przypisane są do dziedziny nauk społecznych, dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse. Wśród kadry dydaktycznej posiadającej dorobek naukowy i / lub doświadczenie zawodowe związane z przedmiotami kierunkowymi wskazać należy następujących wykładowców: dr hab. Mariya Fleychuk, dr hab. Tomasz Białowąs, dr Jakub Bis, dr Radosław Marciniak, prof. WSPA, dr Andrzej Borowski, dr Marta Komorska, prof. WSPA, dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA, dr Dariusz Dudek, dr Anna Jargiełło, prof. WSPA, dr Małgorzata Jedynek, dr Rafał Kucharczyk, dr Robert Pankiewicz, dr Magda Parzyszek, dr Róża Dzierżak, dr Bartosz Sobotka, dr Mirosław Szpakowski, dr Tomasz Żminda, mgr Katarzyna Belniak, mgr Anna Bielak, mgr Joanna Czaplak, mgr Michał Furmanek, mgr Monika Kłos, mgr Monika Kwiatkowska, mgr Małgorzata Lipczyńska, mgr Filip Longwic, mgr Zachary Matijczenko, mgr Paweł Prokop, mgr Monika Skalska, mgr Justyna Sprawka, mgr Marta Szymańska-Jarosz, mgr Marek Świć. Kadrę dydaktyczną kierunku uzupełniają wykładowcy przedmiotów, w ramach których studenci osiągają efekty uczenia się odnoszące się do etycznych, prawnych oraz społecznych uwarunkowań działalności zawodowej związanej ze studiowanym kierunkiem, a także nabywają umiejętności posługiwania się językiem obcym, stosowania technik informacyjno-komunikacyjnych oraz umiejętności związane z zastosowaniem matematyki i statystyki w zarządzaniu. W skład dydaktyków prowadzących zajęcia w powyższym zakresie wchodzi:

- 1) wykładowcy prowadzący zajęcia dotyczące uwarunkowań prawnych: dr Paweł Lesiński, dr Paweł Rogalski, mgr Magdalena Nurzyńska-Sawicka, mgr Anna Rozwadowska-Miziuła, mgr Natalia Walczak;
- 2) wykładowcy prowadzący zajęcia dotyczące uwarunkowań etycznych i społecznych: dr Ewa Miszczak, prof. WSPA, dr Monika Maj-Golianek, dr Norbert Obara, dr Marcin Garbowski, mgr Elżbieta Kłos, mgr Ewa Raczkowska, mgr Maria Sieńko, mgr Piotr Skrzypczak;
- 3) wykładowcy prowadzący zajęcia z zakresu matematyki i statystyki: dr Katarzyna Ziętek-Kwaśniewska, dr Ewa Łazuka, dr Kamil Powroźnik, mgr Joanna Szyszkowska;
- 4) wykładowcy prowadzący zajęcia z zakresu technik informacyjno-komunikacyjnych: mgr Wioletta Montusiewicz;

- 5) wykładowcy - lektorzy języków obcych: mgr Małgorzata Gierulska, mgr Aneta Jaworska, mgr Marcin Jonik, mgr Agnieszka Kwit, mgr Dorota Malarska-Zwolińska, mgr Salloom Asef, mgr Eliza Siatecka, mgr Sylwia Sotwin-Kowalska, mgr Magdalena Szadkowska, mgr Konrad Szadkowski, mgr Michał Szewczyk, mgr Tomasz Trautman.

Studia drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie przypisane są do dziedziny nauk społecznych, dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse, nauki prawne, oraz do dziedziny nauk inżynierjno-technicznych, dyscypliny naukowej informatyka techniczna i telekomunikacja. Wśród kadry dydaktycznej posiadającej dorobek naukowy i / lub doświadczenie zawodowe w obszarach powiązanych z powyższymi dyscyplinami oraz prowadzonymi przedmiotami kierunkowymi wskazać należy następujących wykładowców: dr hab. Mariya Fleychuk, dr hab. Tomasz Białowas, dr Jakub Bis, dr Andrzej Borowski, dr Dariusz Dobrowolski, dr Dariusz Dudek, dr Anna Jargiełło, prof. WSPA, dr Artur Kokoszkiwicz, dr Marta Komorska, prof. WSPA, dr Monika Maj-Golianek, dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Ewa Miszczak, prof. WSPA, dr Magda Parzyszek, dr Krzysztof Pyter, dr Bartosz Sobotka, dr Małgorzata Sosińska-Wit, dr Anna Spoz, dr Mirosław Szpakowski, dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA, dr Joanna Wyrwisz, dr Tomasz Żminda, mgr Aleksander Batorski, mgr Anna Bielak, mgr Piotr Besztak, mgr Lech Daniel, mgr Andrzej Dec, mgr Joanna Dejko, mgr Michał Furmanek, mgr Monika Kłos, mgr Monika Kwiatkowska, mgr Mateusz Musiałek, mgr Michał Ozimek, mgr Piotr Pańkowski, mgr Małgorzata Sadurska, mgr Marek Świć, mgr Grzegorz Teresiński, mgr Piotr Zawrotniak. Kadre dydaktyczną kierunku również uzupełniają wykładowcy przedmiotów, w ramach których studenci nabywają umiejętności posługiwania się językiem obcym oraz umiejętności związane z zastosowaniem matematyki i statystyki w zarządzaniu. W skład dydaktyków prowadzących zajęcia w powyższym zakresie wchodzi:

- 1) wykładowcy prowadzący zajęcia z zakresu matematyki i statystyki: dr Ewa Łazuka;
- 2) wykładowcy - lektorzy języków obcych: mgr Marcin Jonik, mgr Magdalena Szadkowska, mgr Eliza Siatecka, mgr Aneta Jaworska, mgr Sylwia Sotwin-Kowalska, mgr Tomasz Trautman.

Dobór kadry dydaktycznej został oparty na doświadczeniu w procesie kształcenia oraz dorobku naukowym lub zawodowym. Większość nauczycieli akademickich, wchodzących w skład kadry dydaktycznej kierunku Zarządzanie, posiada doświadczenie zawodowe, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie kierunkowych efektów uczenia się, zdobyte poza uczelnią i wynikające z prowadzonych działalności gospodarczych, pracy zawodowej, przeprowadzanych szkoleń czy warsztatów dla instytucji i przedsiębiorstw. Prowadzenie zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz wykładowców będących praktykami, jest szczególnie istotne z punktu widzenia studentów, którzy dzięki temu mają możliwość nabycia wiedzy i umiejętności praktycznych. Na kierunku Zarządzanie są to m.in.:

- 1) dr Andrzej Borowski – Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji, Urząd Miasta Lublin;
- 2) dr Marcin Garbowski – Inspektor w referacie ekosystemów gospodarczych, Urząd Miasta Lublin, Prezes Stowarzyszenia Wolna Lubelszczyzna;
- 3) dr Artur Kokoszkiwicz - Radca prawny i Kierownik Działu Business Compliance; Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S. A.;
- 4) dr Magda Parzyszek - Główny Specjalista ds. wydarzeń regionalnych, Centrum Spotkania Kultur w Lublinie;
- 5) dr Bartosz Sobotka – Dyrektor ds. Rozwoju Biznesu, Syntea SA, Animator, Sektorowa Rada ds. Kompetencji Sektor Nowoczesne Usługi Biznesowe;

- 6) mgr Paweł Prokop – Prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Lublin ds. partycypacji społecznej i współpracy transgranicznej, Przewodniczący komitetu ds. współpracy samorządów w Polsko-Ukraińskiej Izbie Gospodarczej;
- 7) mgr Katarzyna Belniak – HR Business Partner, Leroy Merlin Polska Sp. z o. o.;
- 8) mgr Anna Bielak – Dyrektor Biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 9) mgr Joanna Dejko – Właścicielka firmy Joanna Dejko Studium Doskonalenia Zdolności Poznawczych, Psycholog, Trener, Coach, Doradca Zawodowy;
- 10) mgr Monika Kłos – Zastępca Dyrektora Wydziału Funduszy Europejskich, Urząd Miasta Lublin;
- 11) mgr Monika Kwiatkowska – Kierownik Oddziału, Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie;
- 12) mgr Małgorzata Lipczyńska - Dyrektor handlowy, MaMoART Małgorzata Lipczyńska;
- 13) mgr Zachary Matijczenko – CEO, Co-funder, Doradca biznesowy, inPL group Accounting & Outsourcing, Lublin;
- 14) mgr Piotr Pańkowski – Doradca finansowy, Phinance S. A., Właściciel firmy Piotr Pańkowski – doradztwo finansowe;
- 15) mgr Monika Skalska – Właścicielka Biura Rachunkowego Consulting Monika Skalska, biegła sądowa z zakresu księgowości;
- 16) mgr Justyna Sprawka – Strateg marki osobistej i szkoleniowej, Justyna Sprawka Brand Consulting;
- 17) mgr Marta Szymańska-Jarosz – Specjalista ds. komunikacji i promocji, trener, Biuro Karier Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Projektantka kariery, Konsultantka LinkedIn;
- 18) mgr Marek Świć, Właściciel firmy IMPACT, Lublin;
- 19) mgr Grzegorz Teresiński, Właściciel YPSILON Consulting Trade&PR Grzegorz Teresiński;
- 20) mgr Piotr Zawrotniak – Ekspert w Oddziale Logistyki, Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie.

Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku Zarządzanie mają także bogaty dorobek naukowy, w ramach którego wymienić można autorstwo następujących monografii, artykułów itp.:

- 1) Jakub Bis, Artur Dmowski, An Optimal Algorithm of Material Reserves Management based on Probabilistic Model, European Research Studies Journal.- 2021, vol. 24, nr Special Issue 2, s. 179-188 [MNiSW: 100];
- 2) Jakub Bis, Marta Sokół, Aleksandra Zalewska, Branża papiernicza jako istotny sektor polskiej gospodarki / Lublin: Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej, 2021.- 133 s.- ISBN 978-83-7947-501-8 [MNiSW: 120];
- 3) Andrzej Borowski, Istota i znaczenie komunikacji w zarządzaniu organizacją, [w] Samorzady wobec wyzwań współczesności red. Paweł Rogalski, Norbertinum, Lublin, 2022;
- 4) Andrzej Borowski, Rozwój lokalny w aspekcie działań gminy i wsparcia Unii Europejskiej A. Borowski, B. Sobotka, D. Szczerbiwilk, [w] Samorzady wobec wyzwań współczesności red. Paweł Rogalski, Norbertinum, Lublin, 2022;
- 5) Andrzej Borowski, Motivating Employees in Public Administration, [w] 5th International Scientific Conference Is it Time for a Total Reset?, red. Zlatko Nedelko Darja Boršič, University of Maribor University Press, Maribor, maj 2021;

- 6) Dariusz Dudek, Jakub Bis, Badanie satysfakcji klientów biur obsługi na przykładzie wybranych linii biznesowych jednego z polskich koncernów energetycznych, *Journal of Modern Science*, Numer Specjalny, Tom 5 (54), 2023;
- 7) Dariusz Dudek, M. Lipowski, I. Lipowska, R. Mąciak, Switching Behavior in the Polish Energy Market—The Importance of Resistance to Change. *Energies* 2024, Vol 17(2), 2024.
- 8) Monika Kłós, Korzyści ze współpracy międzygminnej w ramach strategii ponadlokalnych, *Przegląd Gospodarki Komunalnej*, kwartalnik „Rozwój i Środowisko”, 2022;
- 9) Artur Kokoszkiwicz, Sprawiedliwy proces administracyjny jako zadanie państwa: studium teoretycznoprawne / Just administrative proces as a task of the state : theoretical and legal study, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2022, ss. 318;
- 10) Artur Kokoszkiwicz, The institution of a whistleblower in the Polish legal system - meaning and perspectives in the area of public administration activities, współautorstwo z Ł. Bolestą, *Prawo i Więź*, nr 1(31)/2020, Spółdzielczy Instytut Naukowy, Sopot 2020, s. 40-52;
- 11) Magda Parzyszek, Cyberkultura a znaczenie kompetencji międzykulturowych w społeczeństwie sieci, [w:] *Wartości i nowoczesność w strategii odpowiedzialnego rozwoju. Nowe ścieżki rozwoju w Europie Środkowej i Wschodniej*, S. Partycki, R. Sobiecki (red.), Lublin 2017 – monografia recenzowana;
- 12) Magda Parzyszek, Komunikacja w społeczeństwie sieci. Wyzwania i ryzyko związane z transformacją nowych mediów, [w:] *Organizacja społeczna w strukturach sieci. Doświadczenia i perspektywy rozwoju w Europie Środkowej i Wschodniej*, A. Betlej, S. Partycki, M. Parzyszek (red.), Wyd. KUL, Lublin 2016 – monografia recenzowana;
- 13) Marcin Garbowski, Transhumanistyczny Rozjemca: Czy postęp techniczny pogodzi globalistów i lokalistów?, „*Pressje*” 51-52, 2017, s. 84-90;
- 14) Marcin Garbowski, Szkodniki, czy „partyzanci” cyberprzestrzeni – próba typologizacji internetowych trolli w: *Hejterstwo – nowa praktyka kulturowa? Geneza, przypadki, diagnozy*, w: J. Dyrkowska, N. Lemann, M. Wróblewski, A. Zatora (red.), Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 66-79;
- 15) Joanna Wyrwisz, Komunikowanie wartości zaangażowania marki w zrównoważony rozwój [w:] *Wyzwania współczesnego marketingu: ekomarketing, komunikacja, kompetencje marketingowe*, 2023, s. 35-48;
- 16) Joanna Wyrwisz, Kobieta jako konsument w przestrzeni mediów społecznościowych, *Journal of Modern Science*, 2023, vol. 54, nr 5, s. 863-880;
- 17) Joanna Wyrwisz, The Relationship between Consumers’ Characteristics and the Expectations towards a Brand’s Value, *European Research Studies Journal*, 2021, vol. 24, nr Special Issue 2, s. 264-277;
- 18) Joanna Wyrwisz, Sustainability as a Brand Power Factor in the Women's and Men's Assessment, *European Research Studies Journal*, 2021, vol. 24, nr Special Issue 2, s. 357- 367;
- 19) Joanna Wyrwisz, Influencer marketing a komunikacja wizerunku marki [w:] *Rewolucja 4.0: nowe technologie w marketingu*, 2020, s. 79-88;
- 20) Maria Mazur, D. Kovalchuk, Studenci pochodzenia ukraińskiego w Polsce, na przykładzie miasta Lublin, [w:] P. Rogalski (red.) *Samorządy wobec wyzwań współczesności*, Norbertinum, Lublin 2022;
- 21) Maria Mazur, Wielokulturowość jako czynnik kultury organizacyjnej Uczelni w warunkach rozpowszechniania się Covid-19, [w:] I. Krawczyk-Sokołowska (red.) *Zrównoważony rozwój w zarządzaniu i finansach*, Wyd. Politechniki Częstochowskiej, 2021;

- 22) Bartosz Sobotka, Kompetencje jutra, czyli czego rzeczywistość będzie wymagała od naszych dzieci, OSM, Warszawa 2020;
- 23) Bartosz Sobotka, E. Migalka, A. Kuzior, Multi-level cooperation within the framework of the integrated qualifications system as an opportunity to better adapt education to the labour market needs, Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization & Management, 183, 2023; 100 pkt;
- 24) Bartosz Sobotka, A. Kuzior, K. Anna Postrzednik-Lotko, B. Smolka-Franke, Managing competences of generation Y and Z in the opinion of the employees in the Modern Business Services Sector in Poland in the post-pandemic period, Sustainability 2022, 14, 100 pkt, IF 3.889;
- 25) Tomasz Żminda, Bis J., Sobotka B., The Influence of Social Economic Zones on Local Economy, [w:] V. Softa, I. Dobi, J. Gjermeni (red.), 2-nd International Conference on: „Intercultural Studies in the Field of Justice, Economic And Social Sciences”: conference proceeding book, Wisdom University College, Tirana.
- 26) Tomasz Żminda, Majek A., Funkcjonowanie giełdy papierów wartościowych, [w:] A. Paździor (red.), Podstawy inwestowania na rynkach finansowych, Politechnika Lubelska, Lublin 2023.
- 27) Tomasz Żminda, Majek A., Analiza portfelowa, w:] A. Paździor (red.), Podstawy inwestowania na rynkach finansowych, Politechnika Lubelska, Lublin 2023.

Obsada zajęć dydaktycznych

Powierzenie zajęć dydaktycznych w WSPA odbywa się na podstawie analizy dorobku naukowego, zawodowego i dydaktycznego. Za obsadę zajęć dydaktycznych i organizację procesu dydaktycznego na kierunku Zarządzanie odpowiedzialny jest Dziekan kierunku. Dokonując obsady, Dziekan kieruje się takimi kryteriami jak: wykształcenie kierunkowe/obszarowe, dorobek naukowy, osiągnięcia praktyczne i dydaktyczne. Dodatkowo, wpływ na obsadę zajęć mają przeprowadzane systematycznie hospitacje oraz opinie studentów dotyczące pracy nauczycieli akademickich wyrażone w ankietach ewaluacyjnych studentów oraz zajęć.

Kadra dydaktyczna kierunku Zarządzanie legitymuje się dorobkiem publikacyjnym z zakresu dyscyplin naukowych, do których przypisane zostały kierunkowe efekty uczenia się. W przypadku dydaktyków – praktyków decydującą kwestią jest doświadczenie zawodowe z zakresu prowadzonych zajęć, z uwzględnieniem aktualności, jakości i komunikatywności przekazywanych treści oraz adekwatności do zakładanych efektów uczenia się. Jako przykład powierzenia zajęć dydaktycznych, które prowadzą do osiągania przez studentów umiejętności praktycznych wskazać można:

1. Na studiach pierwszego stopnia:
  - 1) powierzenie zajęć z przedmiotu Strategie personalne Pani mgr Katarzynie Belniak – HR Business Partner, Leroy Merlin Polska Sp. z o. o.;
  - 2) powierzenie zajęć z przedmiotu Nowoczesne metody i techniki zarządzania Panu dr Bartoszowi Sobotce - Dyrektorowi ds. Rozwoju Biznesu, Syntea SA;
  - 3) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Tradycyjne i zwinne zarządzanie projektami Pani mgr Annie Bielak – Dyrektorowi Biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
  - 4) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Nowe trendy w zarządzaniu potencjałem ludzkim Panu dr Andrzejowi Borowskiemu – Zastępcy Dyrektora Wydziału Komunikacji w Urzędzie Miasta Lublin;

- 5) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Nowoczesne metody i techniki zarządzania Panu mgr Pawłowi Prokopowi – Prezesowi Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 6) powierzenie zajęć z przedmiotu Podstawy rachunkowości Pani Monice Skalskiej – Właścicielce Biura Rachunkowego CONSULTING Monika Skalska;
- 7) powierzenie zajęć z przedmiotu Autoprezentacja i branding na rynku pracy Pani mgr Justynie Sprawce - Strategowi marki osobistej i szkoleniowej, Justyna Sprawka Brand Consulting;
- 8) powierzenie zajęć z przedmiotu Skuteczne poszukiwanie pracy Pani Marcie Szymańskiej – Jarosz - Specjalistce ds. komunikacji i promocji, trenerce w Biurze Karier KUL, Projektantce kariery, Konsultantce LinkedIn;

2. Na studiach drugiego stopnia:

- 1) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotów Logistyka humanitarna i pomoc rozwojowa oraz Zarządzanie kryzysowe Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA - Interwentce kryzysowej / Officer Protection w Stowarzyszeniu Homo Faber, Pełnomocniczce Wojewody Lubelskiego ds. procesów migracyjnych i integracji;
- 2) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Prawo handlowe Panu dr Arturowi Kokoszkiwiczowi - Radcy prawnemu i Kierownikowi Działu Business Compliance w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S. A.;
- 3) powierzenie zajęć z przedmiotu Fundusze strukturalne i celowe Pani mgr Annie Bielak – Dyrektorowi Biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 4) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Psychologia w biznesie Pani mgr Joannie Dejko – Właścicielce firmy Joanna Dejko Studium Doskonalenia Zdolności Poznawczych, prowadzącej także działalność zawodową jako psycholog, trener, coach, doradca zawodowy;
- 5) powierzenia zajęć dydaktycznych z przedmiotu Zarządzanie zespołem zadaniowym Pani mgr Monice Kwiatkowskiej – Kierownikowi Oddziału Lubelskiej Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie;
- 6) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Zarządzanie finansami osobistymi Panu mgr Piotrowi Pańkowskiemu - Doradcy finansowemu w Phinance S. A., Właścicielowi firmy Piotr Pańkowski – doradztwo finansowe;
- 7) powierzenie zajęć z przedmiotu SEM i pozycjonowanie Panu mgr Michałowi Ozimkowi – specjaliście SEM w Vilaro Sp. z o. o.;
- 8) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Zarządzanie tożsamością organizacyjną Panu mgr Markowi Świciowi – Właścicielowi firmy IMPACT.

Zespół tworzący obsadę kadrową na kierunku Zarządzanie ma także bogate doświadczenie dydaktyczne, zdobyte m. in. w ramach prowadzenia zajęć dydaktycznych w takich uczelniach jak m. in.: Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Jagielloński, Politechnika Lubelska, Akademia Zamojska, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego, Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Akademia Nauk Stosowanych Wincentego Pola w Lublinie. Wykładowcy kierunku posiadają również doświadczenie pedagogiczne zdobyte w szkolnictwie zawodowym czy ponadgimnazjalnym. W trakcie realizacji zajęć dydaktycznych nauczyciele akademicy stosują metody dydaktyczne, zwiększające zaangażowanie studentów w proces uczenia się, np.: analiza przypadku, praca zespołowa, dyskusja problemowa. Wypracowany program praktyk zawodowych, polegający na obustronnej konsultacji, a następnie współpracy, ma na celu realizację zakładanych efektów uczenia

się uzgodnionych wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi, a w efekcie wypracowanie praktycznych prac projektowych przez studentów.

Polityka kadrowa i wspieranie kadry

Zgodnie ze Strategią WSPA na lata 2021-2026 jednym z celów strategicznych stojących przed Uczelnią w nadchodzących latach jest podnoszenie poziomu kształcenia poprzez rozwój naukowy i profesjonalny kadry dydaktycznej i badawczo-dydaktycznej oraz rozszerzenie i zacieśnienie współpracy WSPA z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego, m. in. poprzez udział w prowadzeniu zajęć, adekwatnie do celów kształcenia wynikających z programu studiów. Dobór dydaktyków jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć i uwzględnia ich dorobek praktyczny, doświadczenie zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne. Wśród technik selekcyjnych wykorzystuje się analizę dokumentów biograficznych kandydatów (CV, list motywacyjny, dokumenty potwierdzające nabyte kompetencje) oraz rozmowy kwalifikacyjne.

Kadra dydaktyczna jest systematycznie oceniana poprzez przeprowadzane corocznie ankiety studenckie, rozmowy ze studentami, hospitacje oraz w ramach oceny okresowej nauczycieli akademickich. Zasady hospitacji zajęć dydaktycznych od roku akademickiego 2024/2025 regulowane są zarządzeniem nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku. Wśród kryteriów podlegających ocenie znajdują się m. in. zgodność tematyki prowadzonych zajęć z programem przedmiotu; merytoryczny poziom wiedzy przekazywanej studentom; umiejętność przekazywania wiedzy studentom czy stosowanie metod aktywizacji studentów. Z kolei ocena okresowa nauczycieli akademickich przeprowadzana jest zgodnie z § 32 Statutu WSPA w Lublinie oraz Regulaminem oceny okresowej nauczycieli akademickich, który w obecnym brzmieniu został zarządzeniem nr 85/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA z dnia 30 września 2024 roku. Wyniki tych ocen są analizowane przez Władze Uczelni i kierunku, a w sytuacjach problemowych podejmowane są odpowiednie działania, mające na celu poprawę jakości kształcenia. Efektem analizy oceny nauczycieli akademickich są decyzje związane z powierzaniem zajęć. Przeprowadzone w danym roku akademickim badania opinii studentów oraz hospitacje podsumowywane są w sprawozdaniu przyjmowanym corocznie w drodze uchwały przez Senat WSPA. Sprawozdanie to wpływa na obsadę zajęć dydaktycznych oraz plan hospitacji zajęć w kolejnym roku akademickim. Warto dodać, iż dla docenienia zaangażowania w pracę dydaktyczną wykładowcy zostają oficjalnie wyróżnieni i nagrodzeni podczas uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego – wśród wyróżnionych wykładowców kierunku Zarządzanie znaleźli się: Pani mgr Anna Bielak, Pan dr Andrzej Borowski, Pan dr Dariusz Dudek, Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA, Pani dr Marta Komorska, prof. WSPA, Pan dr Radosław Marciniak, prof. WSPA, Pani dr Ewa Miszczak, prof. WSPA, Pani mgr Małgorzata Sadurska, Pan dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA, Pan dr Artur Kokoszkiewicz, Pan mgr Paweł Prokop, Pan mgr Marek Świć, Pan mgr Michał Furmanek oraz Pani mgr Ewa Raczkowska. Co istotne, w stosunku do nauczycieli akademickich, którzy posiadają stopień naukowy doktora oraz znaczne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, dydaktycznej, zawodowej lub artystycznej, Władze oraz Senat Uczelni mają możliwość podjęcia decyzji o zatrudnieniu na stanowisku profesora nadzwyczajnego Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Do tej pory na stanowisku takim zostali zatrudnieni następujący wykładowcy kierunku Zarządzanie: dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Radosław Marciniak, prof. WSPA, dr Anna Jargiełło, prof. WSPA, dr Marta Komorska, prof. WSPA, dr Ewa Miszczak, prof. WSPA, dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA.

Uczelnia umożliwia rozwój kadry akademickiej poprzez uczestnictwo w konferencjach i seminariach (jako przykład wskazać tu można członkostwo Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA w Komitecie Naukowym i Organizacyjnym Międzynarodowej Konferencji pt.: „Granica polsko-ukraińska-szansa czy bariera rozwoju?”, członkostwo Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA, Pani mgr Anny Bielak i Pana mgr Pawła Prokopa w Komitetach Naukowym i Organizacyjnym Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Samorządu wobec wyzwań współczesności). Pracownicy wyrażający chęć publikowania mogą otrzymać wsparcie finansowe ze strony Uczelni w postaci dofinansowania do publikacji pełnej lub częściowej. Decyzja o przyznaniu dofinansowania należy do Rektora WSPA i w porozumieniu z Kanclerzem jest przekazywana pracownikowi dydaktycznemu starającemu się o wsparcie finansowe. Jako przykład wskazać tu można sfinansowanie przez Władze Uczelni pokonferencyjnej publikacji naukowej o tytule „Samorządy wobec wyzwań współczesności” pod redakcją naukową Pana Pawła Rogalskiego, w której znalazły się artykuły następujących wykładowców kierunku Zarządzanie: Pani dr Ewy Miszczak, prof. WSPA, Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA, Pana dra Artura Kokoszkiewicza, Pana dra Andrzeja Borowskiego, oraz publikacji o tytule „Wpływ kryzysu na zarządzanie uczelniami” pod redakcją naukową Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA, w której znalazł się artykuł Pana dra Mirosława Szpakowskiego, również wykładowcy na kierunku Zarządzanie. Tytułem ilustracji wskazać można także pokrycie przez Uczelnię części kosztów przeprowadzenia przewodu doktorskiego wykładowcy kierunku Zarządzanie – Pana dra Andrzeja Borowskiego oraz dofinansowanie przez Władze Uczelni wydania książki Pana dra Artura Kokoszkiewicza pt.: „Sprawiedliwy proces administracyjny jako zadanie państwa. Studium teoretycznoprawne.”. Ponadto, WSPA wspiera rozwijanie kompetencji kadry, w tym dydaktycznych, m.in. poprzez dofinansowanie do studiów podyplomowych (zgodnie z zarządzeniem nr 77/K/WSPA/2016-2017 z dnia 13 września 2017 roku w sprawie zmiany Zarządzenia nr 113/K/2012-2013 z dnia 30 września 2012 roku w sprawie ustalenia zasad i trybu udzielania zniżek dla studentów oraz pracowników administracyjnych i ich rodzin w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie). Wykładowcy WSPA mają możliwość uczestniczenia w wymianie międzynarodowej w ramach projektu ERASMUS, który został szerzej opisany w punkcie 7., dotyczącym umiędzynarodowienia. Wśród nauczycieli akademickich kierunku Zarządzanie, którzy uczestniczyli w wymianie międzynarodowej, znaleźli się: dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Marta Komorska, prof. WSPA, dr Paweł Rogalski, dr Magda Parzyszek, dr Andrzej Borowski, dr Artur Kokoszkiewicz, mgr Piotr Skrzypczak, mgr Maria Sieńko. Kadra ma możliwość uczestniczenia też w zdalnych wydarzeniach międzynarodowych oferowanych przez wielu partnerów zagranicznych. Nauczyciele akademicy mogą również uczestniczyć w szkoleniach z zakresu umiejętności społecznych, kończących się uzyskaniem certyfikatu trenerskiego. Wśród wykładowców kierunku Zarządzanie, którzy skorzystali z powyższej możliwości, wskazać można Panią mgr Ewę Raczkowską, Panią mgr Elżbietę Kłos oraz Panią mgr Marię Sieńko.

Nauczyciele akademicy mogą korzystać z pokoju wykładowcy, przygotowanego do pracy indywidualnej oraz rekreacji pomiędzy zajęciami. Pokój wyposażony jest w meble biurowe i rekreacyjne, balkon, stół konferencyjny, tablicę suchościeralną, zaplecze gospodarcze, kserokopiarkę, naczynia stołowe, dystrybutor wrzątku i zimnej wody. Kolejną ważną przestrzenią dla wykładowców i jest Czytelnia, w której przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access

(Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Biblioteka Nauki, Agregator Centrum Otwartej Nauki), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. W przestrzeni Uczelni zamontowane są także dystrybutory ciepłych i zimnych napojów i przekąsek. Bezpośrednio koło wejścia głównego do Uczelni dostępna jest szatnia. W godzinach otwarcia Uczelni dostępny jest portier, który posiada wszelkie informacje organizacyjne, np. o organizacji i miejscu odbywania się zajęć, dysponuje pomocami dydaktycznymi w postaci m. in. sprzętu audiowizualnego oraz służy doraźnym wsparciem technicznym. W Uczelni działa także bar Wyspa smaków. Uwagi w zakresie zasobów materialnych służących kształceniu wykładowcy mogą zgłaszać bezpośrednio Dziekanom, Dyrektorowi Centrum Administracji, Dyrektorowi Centrum Studiów Wyższych czy też Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia. Wszelkie zgłoszone uwagi przekazuje się niezwłocznie Władzom Uczelni. Szczególną rolę odgrywa znajdująca się na Portierni WSPA „Księga potrzeb wykładowcy”, w której nauczyciele akademicy mogą na bieżąco wpisywać ewentualne niedogodności lub zapotrzebowania związane z infrastrukturą Uczelni. Księga codziennie sprawdzana jest przez Dyrektora Centrum Administracji oraz Pracownika technicznego, który na bieżąco dokonuje napraw, uzupełnień i innych niezbędnych czynności. Jednocześnie, na podstawie rozmów z kadrą akademicką, gromadzone są dodatkowe informacje na temat stanu pomieszczeń i wyposażenia, a także na temat zakresu i adekwatności środków wsparcia dla studentów.

Dla wszystkich wykładowców udostępnione zostały szkolenia z zakresu obsługi platformy PUW.WSPA, zarówno w formie tekstowej, jak i w postaci filmów instruktażowych, które są dostępne całodobowo na platformie w zakładce Obsługa platformy zdalnego nauczania - szkolenie dla wykładowców. Dydaktycy mają stały dostęp do materiałów szkoleniowych, z których mogą korzystać w dowolnym czasie. Nad przebiegiem procesu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia czuwają pracownicy Działu obsługi kształcenia on-line, którzy wspierają wykładowców w bieżącej realizacji zajęć, a także monitorują aktywność nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia. Ponadto, Uczelnia wydaje podręczniki oraz książki pokonferencyjne, które mogą być wykorzystywane w dydaktyce (zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej).

Dostrzegając potrzebę stałego podnoszenia kompetencji dotyczących sprawnego realizowania procesu kształcenia na kierunku Zarządzanie należy także zwrócić uwagę na liczne szkolenia i kursy, w których uczestniczy i uczestniczyła kadra dydaktyczna. Wyróżnić tutaj należy:

1. Projekty międzynarodowe:

- 1) udział w projekcie, dofinansowanym ze środków Unii Europejskiej, o nazwie „Open minded” (realizacja: 05.11-2018 - 31.01.2021). W ramach projektu uczestnicy otrzymali następujące wsparcie:
  - a) szkolenia dla kadry administracyjnej i dydaktycznej - w ramach projektu zorganizowano cykl szkoleń językowych (język angielski, rosyjski, hiszpański, w tym zajęcia z native speakerem); cykl szkoleń z zakresu efektywnej komunikacji i pracy z klientem (rozumianym jako student); cykl szkoleń z zakresu komunikacji w środowisku wielokulturowym; cykl szkoleń z zakresu zarządzania kryzysem - zasady i praktyki dotyczące kryzysów oraz zarządzania kryzysowego;
  - b) wizyty studyjne pracowników WSPA - zaplanowane i zrealizowane w ramach projektu działania przyczyniły się do zwiększenia potencjału WSPA w Lublinie w obszarze związanym z obsługą i współpracą z zagranicznymi studentami oraz kadrą akademicką. W ramach szkoleń osoby, które miały najbliższy kontakt ze studentami i kadrą

z zagranicy, uczestniczyło w dwóch wizytach studyjnych w uczelniach partnerskich: Duale Hochschule Baden- Württemberg w Karlsruhe – Niemcy oraz Polytechnic Institute of Setúbal - Portugalia. Celem wizyt była wymiana doświadczeń z pracownikami uczelni partnerskich, które mają bogate doświadczenie w obsłudze zagranicznych studentów.

2) udział w projekcie „Wyspa internacjonalizacji” (01.10.2019-30.09.2021). Projekt ten skierowany był do dwóch głównych grup docelowych: pracowników WSPA w Lublinie oraz studentów uczelni. W ramach projektu zrealizowano cykl szkoleń, które pozwoliły kadrze WSPA na pogłębienie swojej wiedzy w obszarze kompetencji kulturowych i lepszej komunikacji z osobami pochodzącymi z obcych państw:

- a) szkolenie - zarządzanie zespołem wielokulturowym i zróżnicowanym kulturowo, dzięki któremu uczestnicy nabyli niezbędną wiedzę oraz kompetencje z zakresu: różnic międzykulturowych, stereotypów, kultury organizacyjnej, różnorodności kulturowej, etyki pracy i wynikających z niej zachowań, zarządzania czasem, czynników konfliktogennych w zespole międzykulturowym, komunikacji w zespole, roli lidera zespołu międzykulturowego.
- b) szkolenie dotyczące wybranych kręgów kulturowych: Bliski Wschód, Azja Centralna, Afryka Europa Wschodnia. Z uwagi na pochodzenie dotychczasowych studentów zagranicznych, studiujących w WSPA, zasadne było przybliżenie specyfiki powyższych krajów pracownikom WSPA w celu lepszego zrozumienia sposobu ich funkcjonowania;
- c) szkolenia dotyczące międzynarodowego PR i obsługi klienta zagranicznego, mające na celu wzmocnienie potencjału WSPA w prowadzeniu skutecznych kampanii informacyjno-promocyjnych, skierowanych do odbiorców wywodzących się z ww. kręgów kulturowych;
- d) szkolenie - myślenie analityczne, o tematyce oscylującej wokół zagadnień: rozwiązywania sytuacji problemowych, rozwijania umiejętności kreatywnego myślenia, innowacyjności, analitycznego podejścia do problemów, podejmowania decyzji.

3) udział w projekcie „Inclusive University”, finansowanym ze środków Programu Erasmus+. Celem projektu było m. in. wyposażenie dydaktyków w wiedzę dotyczącą organizacji i koordynacji procesów edukacyjnych skierowanych do studentów ze specjalnymi potrzebami i niepełnosprawnościami, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii; wsparcie naukowców – jak diagnozować i rozwijać programy edukacyjne odpowiadające potrzebom studentów niepełnosprawnych, opracowanie strategii i metod edukacyjnych skierowanych do różnych rodzajów niepełnosprawności; zwiększenie świadomości społeczności uniwersyteckiej na temat obecności studentów z niepełnosprawnościami na uniwersytecie. W ramach projektu opracowano publikację skierowaną do dydaktyków na temat nauczania studentów z różnymi niepełnosprawnościami oraz programu szkoleń dotyczących podnoszenia świadomości pracowników uczelni (dydaktycznych i administracyjnych) oraz studentów na temat obecności na uniwersytecie studentów z niepełnosprawnością.

2. Projekty krajowe:

1) udział w projekcie „WySPA dydaktyków”, którego celem jest kompleksowe poniesienie kompetencji kadry prowadzącej dydaktykę (80UP, min. 40K) w WSPA zgodnie z analizą potrzeb ("Rozpoznanie potrzeb szkoleniowych kadr dydaktycznych WSPA w Lublinie 2023", przeprowadzoną wśród kadry przed realizacją projektu). Projekt skupia się na podnoszeniu kompetencji kadry prowadzącej dydaktykę w WSPA. W ramach projektu, 80 uczestników zostanie objętych szkoleniami z zakresu trzech wymaganych obszarów: a) dydaktyki

(nowoczesne metody dydaktyczne i metodyki kształcenia), b) kompetencji cyfrowych oraz c) zielonej transformacji oraz objęcia wsparciem w postaci możliwości dofinansowania studiów podyplomowych z obszaru wybranego przez wykładowcę. Wzbogaci to potencjał WSPA i ofertę komplementarnego kształcenia dopasowanego do potrzeb rozwijającej się gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji (zgodnie z Europejską Strategią Cyfrową (2020), podkreślającą kluczowość rozwoju komp. cyfrowych oraz Raportem Światowego Forum Ekonomicznego wskazującego zmiany rynku pracy i potrzebę przygotowania kadr w zakresie automatyzacji i cyfryzacji).

a) Szkolenia dydaktyczne:

1. Metodyka opracowania pracy dyplomowej –24 h
2. Action learning – 24 h
3. Service design –30 h
4. Praca ze studentem w sytuacji kryzysu adaptacyjnego – 16 h
5. Storytelling w procesie dydaktycznym –24 h
6. Techniki perswazji i ochrony przed manipulacją w procesie dydaktycznym –30 h.
7. Project Management dla dydaktyków - 50 h

b) Szkolenia cyfrowe:

1. Doskonalenie umiejętności komunikacji online (E-learning i platformy edukacyjne) oraz Interaktywne narzędzia edukacyjne (36h).
2. Wirtualna rzeczywistość (VR) i rozszerzona rzeczywistość (AR) (24h).
3. Analiza danych i personalizacja nauki (24h).
4. Kreatywność i kolaboracja online (24h).
5. Ochrona prywatności i bezpieczeństwo online (12 h).
6. Rozpoznawanie prac dyplomowych opartych na sztucznej inteligencji: Narzędzia, techniki i ocena autentyczności (36h)

c) Szkolenia:

1. Ścieżka - Kompetencje w zakresie zielonej transformacji
  - 1.1. Green skills – zrównoważony rozwój i zielona transformacja w procesach zarządzania
  - 1.2. Świadoma skuteczna edukacja- jak uczyć o zielonej transformacji
2. Ścieżka - Kompetencje w zakresie projektowania uniwersalnego
  - 2.1 Projektowanie uniwersalne w edukacji – metody i narzędzia pracy dydaktyka
Koordynator ds. dostępności
3. Ścieżka - Zespoły projektowe - Multidyscyplinarna wymiana doświadczeń z zakresu zielonej transformacji i zastosowania rozwiązań praktycznych w edukacji.

2) udział w projekcie „WySPA Dostępności”, którego celem było podniesienie poziomu dostępności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w zakresie realizacji potrzeb osób niepełnosprawnych w wielu wymiarach, zarówno w obszarze edukacyjnym, świadomościowym, kompetencyjnym jak i architektonicznym czy technicznym. Wśród głównych działań w projekcie wskazać należy szereg szkoleń dla pracowników kadry dydaktycznej, związanych z podnoszeniem wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób niepełnosprawnych, m.in. wrażliwość na niepełnosprawność; tworzenie materiałów dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami; jak uczyć osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności; kształcenie osób głuchych i słabosłyszących – wyzwania dla nauczycieli

akademickich; kurs lipsspeakingu; kurs fonogestów; kurs języka migowego; szkolenie z zakresu metod nauczania języków obcych osób z niepełnosprawnością.

- 3) udział w projekcie „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni realizowany”, obejmującym szkolenia i studia podyplomowe, dotyczące kompetencji dydaktycznych pracowników WSPA, takie jak: grafic recording; kreatywność a efektywność innowacyjność w pracy indywidualnej i zespołowej; tworzenie modeli biznesowych metodą Business Model Canvas; warsztaty prawidłowej emisji, estetyki i higieny głosu; cloudera Data Analyst Training: Using Pig, Hive, and Impala with Hadoop; zaawansowane wykorzystanie platformy e-learningowej w procesie kształcenia; kurs języka angielskiego przygotowujący do egzaminu C1; branżowe kursy języka ang. podnoszące kompetencje dydaktyczne, prowadzone przez lektorów i natives spikerów; zajęcia z lektorem -275 h, zajęcia z natives spikerami 150 h; zarządzanie informacją i przepływem informacji.
- 4) udział w projekcie „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni – edycja 2”, obejmującym szkolenia i studia podyplomowe, dotyczące kompetencji dydaktycznych pracowników WSPA, takie jak:
  - a) Design thinking;
  - b) Jak uczyć kreatywnie, jak uczyć kreatywności?;
  - c) Grywalizacja w edukacji: skuteczność gamifikacji w edukacji, elementy mechaniki i dynamiki gier oraz ich zastosowanie w edukacji, prezentacja akademickich kursów zgamifikowanych, projektowanie zgamifikowanego przedmiotu;
  - d) Prezi: tworzenie własnych prezentacji, kompleksowe wprowadzenie do narzędzi tworzenia prezentacji, prace nad własną prezentacją;
  - e) Adobe Captivate w dydaktyce akademickiej – poziom zaawansowany: kompleksowe przedstawienie zasad funkcjonowania i możliwości programu Adobe Captivate pod kątem poprawy jakości dydaktyki (na poziomie zaawan.), w tym tworzenie testów zrozumienia oprogramowania, rozumienie trybu FMR, praca ze Swatch Managerem, testowanie w Captivate i Adobe Edge, integracja Captivate i MS PowerPoint;
  - f) Sztuka skutecznej prezentacji w języku angielskim: przygotowanie i struktura prezentacji, wykorzystanie pomocy audiowizualnych i programów do prezentacji multimedialnych, umiejętność odpowiadania na trudne pytania, techniki radzenia sobie ze stresem, przedstawienie i ocena własnej prezentacji;
  - g) Wykorzystanie zasobów typu Open Access i Otwartych Zasobów Internetu (OZE) w praktyce pracownika naukowo-dydaktycznego: podstawy prawa autorskiego w ramach Otwartych Zasobów Edukacyjnych,
  - h) Mapy Myśli, czyli jak tworzyć zasoby osobistej wiedzy (24h): zapoznanie się z techniką nauczania, której jądrem są Mapy Myśli, poznanie wielorakich zastosowań Map Myśli i myślenia wizualnego w procesie nauczania, w tym narzędzi do wdrażania tej metody w ramach prowadzenia zajęć;
  - i) Microsoft Excel Automatyzacja raportowania i analizy danych z użyciem VBA (40h): podstawy Visual Basic for Applications, rozszerzanie możliwości Visual Basic for Applications na użytek procesu dydaktycznego i zarządzania informacją, tworzenie własnych aplikacji oraz manipulowanie obiektami Microsoft Excel z pozycji Visual Basic for Applications;
  - j) “e-LEARNING”;
  - k) Webinary;

- l) Otwarte zasoby edukacyjne;
  - m) Metodyk początkujący;
  - n) Metodyk zaawansowany;
  - o) Prawa autorskie.
- 5) udział w projekcie „WySPA uniwersalnego projektowania”, który miał na celu podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i umiejętności studentów i pracowników dydaktycznych w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez praktyczne wykorzystanie zasad projektowania uniwersalnego. Wśród podejmowanych aktywności zaplanowano również szkolenia dla kadry dydaktycznej, które pozwoliły na podniesienie wiedzy na temat projektowania uniwersalnego oraz na prowadzenie zajęć ze studentami w ramach opracowanych modułów - zarówno w projekcie ale również po jego zakończeniu i na innych kierunkach. Pozwoliło to na przełamanie barier mentalnych w kontekście ON oraz zwiększyło dostępność szkolnictwa wyższego.
- 6) udział w projekcie „The system of support for academic teachers in process of shaping soft skills of their students”, którego celem było m. in. wyposażenie nauczycieli akademickich w umiejętności i wiedzę pozwalającą im kształtować umiejętności miękkie studentów podczas regularnych zajęć, zmiana nastawienia nauczycieli akademickich i zachęcenie ich do wspierania uczniów w kształtowaniu umiejętności miękkich, wspieranie nauczycieli w procesie usprawniania ich pracy i podnoszenia jakości kształcenia, stworzenie środowiska przyjaznego rozwojowi zawodowemu nauczycieli akademickich w celu zwiększenia wydajności pracy z młodymi ludźmi, opracowanie narzędzi, które będą szeroko dostępne dla nauczycieli akademickich, którzy chcą podnosić swoje umiejętności, inicjowanie w środowisku akademickim dyskusji na temat możliwości i zalet kształtowania umiejętności miękkich młodych ludzi podczas regularnych zajęć, przyczynienie się do tworzenia skuteczniejszych metod zdobywania umiejętności miękkich przez studentów.
- 7) działania w ramach projektu – Internationally active – professionally valuable”, finansowanego ze środków programu Erasmus+ (01.12.2020-30.11.2022). Zaplanowane w ramach projektu działania miały na celu wypracowanie skutecznych narzędzi i rozwiązań, które wesprą dydaktyków z uczelni obszarze rozwoju zawodowego na poziomie międzynarodowym. Działania projektowe były skoncentrowane na poszukiwaniu przyczyn niskiego zaangażowania pracowników uczelni w działania międzynarodowe: zajęcia ze studentami, badania naukowe, publikacje, wyjazdy zagraniczne itp. Odkrycie przyczyn niskiego zaangażowania pozwoliło na opracowanie narzędzi, które skutecznie pomogą wspierać edukatorów w procesie podnoszenia jakości ich pracy i efektywności działań międzynarodowych. Pracownicy WSPA aktywnie uczestniczyli we wszystkich fazach realizacji projektu. Główne wyniki opracowane w ramach projektu to:
- a) raport z badań przeprowadzonych w ramach projektu dotyczący powodów niskiego zainteresowania działaniami międzynarodowymi, przeszkód, jakie dydaktycy napotykają, jeśli chcą zaangażować się w internacjonalizację na swoich macierzystych uczelniach;
  - b) publikacja odnośnie dobrych praktyk w motywowaniu pracowników do udziału w międzynarodowych działaniach uczelni (na podstawie desk research), praktyczne wskazówki i porady, jak motywować pracowników do udziału w działaniach umiędzynarodawiających realizowanych przez uniwersytety i samodzielnie rozwijać się na arenie międzynarodowej;

- c) zestaw materiałów szkoleniowych dedykowanych pracownikom europejskich uczelni. Materiały zawierają 5 modułów, z których każdy stanowi odpowiedź na problemy zidentyfikowane w trakcie badań w pierwszej fazie projektu;
  - d) jedno 5-dniowe szkolenie dla przedstawicieli władz (lub osób odpowiedzialnych za rekrutację pracowników do działań międzynarodowych realizowanych na uczelni), podczas którego przedstawiciele władz uczelni opracowywali dla swoich jednostek strategię motywowania pracowników do zwiększenia zaangażowania w działania międzynarodowe.
- 8) działania w ramach punktu Europe Direct Lublin WySPA (2021-2025), którego głównym zadaniem jest informowanie o różnych zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem UE w Regionie. Kadra WSPA, studenci kierunków, m.in. Zarządzanie, aktywnie angażowali się w działania realizowane przez Punkt. Pracownicy WSPA m.in.:
- a) prowadzili zajęcia ze studentami, dotyczące polityki unijnej (poza programem);
  - b) nagrywali webinaria, podcasty, wywiady dotyczące zagadnień dotyczących UE i jej obecności w naszym regionie;
  - c) przygotowywali artykuły tematyczne dotyczące różnych sfer działania UE na Lubelszczyźnie;
  - d) przygotowywali studentów do debat międzystudenckich;
  - e) uczestniczyli w konferencjach organizowanych lub współorganizowanych przez punkt;
  - f) prowadzili szkolenia dla nauczycieli, ngo i przedsiębiorców – z zakresu nowej perspektywy finansowej, pracy z młodzieżą itp..

Co istotne, w związku z dostosowaniem do zmieniającego się zapotrzebowania wprowadzono w ramach projektu: WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni realizowany" szkolenia dla wykładowców z zakresu: „Wdrożenie zrównoważonego rozwoju w procesach funkcjonowania organizacji". Szkolenie jest odpowiedzią na bieżące zmiany w zakresie wprowadzania nowych technologii i rozwiązań w zarządzaniu na poszczególnych kierunkach. Powyższe działania przyczyniają się do podnoszenia jakości i efektywności pracy Uczelni. Dzięki udziałowi w szkoleniach kadra WSPA rozwija swoje kompetencje oraz aktualizuje poziom wiedzy, co pozytywnie wpływa na komfort studiowania samych studentów.

W zakresie trybu rozwiązywania ewentualnych konfliktów pomiędzy pracownikami W Uczelni wdrożona została procedura antydyskryminacyjna, w ramach której powołany został Rzecznik Akademicki oraz Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Powyższą procedurą regulują następujące zarządzenia:

- 1) Zarządzenie nr 78/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 30.09.2020 r. w sprawie powołania Rzecznika Akademickiego WSPA;
- 2) Zarządzenie nr 79/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 30.09.2020 r. w sprawie wprowadzenia procedury antydyskryminacyjnej w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 3) Zarządzenie nr 83/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 30.09.2020 r. w sprawie powołania Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji.

Ponadto, w Uczelni funkcjonuje Kodeks Etyki, który został wprowadzony zarządzeniem nr 72/R/WSPA/2016-2017 z dnia 12 września 2017 roku.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Warto podkreślić, iż działalność kadry dydaktycznej kierunku Zarządzanie jest wysoko ceniona w środowisku lokalnym. Jako przykład wskazać tu można uhonorowanie Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA Medalem Zasłużony dla Miasta Lublin. Medal został przyznany w listopadzie 2022 roku przez Prezydenta Miasta Lublin za bogaty dorobek naukowy oraz cenny wkład w rozwój polityki migracyjnej i azylowej, z podziękowaniem za szczególne zasługi w niesieniu pomocy Narodowi Ukraińskiemu, a także promocję Lublina jako ośrodka akademickiego. Ponadto, w dniu 28 lutego 2023 roku wykładowcy kierunku - Pan mgr Piotr Skrzypczak i Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA - otrzymali Medal Lublin Bohaterom. Wykładowcy zostali uhonorowani za wielkie czyny oraz zasługi ofiarom kryzysu humanitarnego z wyrazami szczególnego uznania za strategiczne wsparcie Miasta Lublin w niesieniu pomocy Narodowi Ukraińskiemu oraz wkład w propagowanie szlachetnych wartości. Z kolei Pan mgr Marcin Pastuszak otrzymał wyróżnienie w konkursie „Nagrody Trzeciego Sektora”, w kategorii Osobowość Trzeciego Sektora Województwa Lubelskiego 2022. Ponadto, w roku 2023 Pan dr Radosław Marciniak, prof. WSPA otrzymał medal złoty za długoletnią służbę, a Pani mgr Ewa Raczkowska medal srebrny za długoletnią służbę. Dyplom Uznania Wojewody Lubelskiego w tym samym roku otrzymali następujący wykładowcy: Pan dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA, Pani dr Marta Komorska, prof. WSPA, Pani dr Ewa Miszczak, prof. WSPA, Pani mgr Ewa Raczkowska. Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA została także nominowana w plebiscycie Osobowość Roku organizowanym przez Kurier Lubelski.

Wykładowcy ocenianego kierunku inicjują i aktywnie włączają się w działania na rzecz pomocy Ukrainie, m. in. w ramach instytucji, które reprezentują (Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA, Pan mgr Piotr Skrzypczak – Stowarzyszenie Homo Faber, Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie; Pan mgr Marcin Pastuszak – Prezes Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Społecznych, Zastępca Wójta Gminy Jabłonna; Pani mgr Anna Bielak, Pan mgr Paweł Prokop – Fundacja Inicjatyw Menedżerskich). Wysokie zaangażowanie wykładowców w realizację inicjatyw społecznych ma ogromny wpływ na postawy studentów, którzy przyłączają się do wszelkich podejmowanych aktywności takich jak zbiórki darów, pomoc w zakwaterowaniach, tłumaczeniach, udział w wolontariacie. Kadra dydaktyczna w sposób ponadprogramowy przyczynia się więc do kształtowania u studentów kompetencji społecznych, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, tj. wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy (P6S_KO) oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, dbałość o dorobek i tradycje zawodu (P6S_KR).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Siedziba Uczelni znajduje się we własnym budynku przy ul. Bursaki 12 o powierzchni ponad 4.400 m², kubatura – 19.785 m³. Grunty WSPA w Lublinie położone przy ul. Bursaki stanowią wielkość 10.681 m²: działka nr 38 – 3.728 m² – użytkowanie wieczyste, działka nr 37/2 – 2.013 m² – własność, działka nr 43/2 – 840 m² – użytkowanie wieczyste, działka 1/7 – 4.100 m² – użytkowanie wieczyste. Budynek WSPA spełnia normy BHP, bezpieczeństwa przeciwpożarowego (razy w roku odbywa się przegląd sprzętu przeciwpożarowego potwierdzany protokołami przeglądu, przegląd oświetlenia ewakuacyjnego, głównego wyłącznika prądu, przegląd instalacji wentylacyjnej i przewodów kominowych). Corocznie odbywa się obowiązkowy techniczny przegląd budowlany obiektu dopuszczający obiekt do użytkowania. Ponadto prowadzone są bieżące przeglądy i konserwacje zgodnie z zaleceniami prawa budowlanego, takie jak przeglądy Urzędu Dozoru Technicznego windy oraz platform dla osób z niepełnosprawnościami, instalacji grzewczej oraz zbiorników ciśnieniowych.

Gmach Uczelni dostosowany jest do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Na bieżąco realizowane są prace mające na celu ułatwić dostęp do obiektu osobom z niepełnosprawnościami. Do budynku prowadzi łagodny podjazd dla wózków inwalidzkich, a budynek dydaktyczny wyposażony jest w dwie windy i platformy schodowe (pomiędzy półpiętami), które pozwalają na dotarcie do każdego poziomu budynku. W ramach przeprowadzonego w minionym roku akademickim remontu dokonana została budowa windy w pełni dostosowanej do osób niewidomych oraz osób z dysfunkcjami ruchowymi. W celu zwiększenia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, Centrum Rekrutacji oraz Rektorat zostały wyposażone w wideotelefony do komunikacji z osobami głuchoniemymi. Toalety damskie i męskie również dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W Bibliotece zainstalowano zautomatyzowane drzwi wejściowe. Powstało tam także stanowisko pracy – komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących (np. „Multilektor”, dzięki któremu osoba niewidoma może korzystać z książek czy notatek w czarnodruku), monitor, drukarka brajlowska, powiększona klawiatura oraz odwrócona powiększona myszka komputerowa (trackball), które są polecane dla osób słabowidzących oraz przy niedowładzie kończyn górnych. Studenci mają do dyspozycji darmowy parking zapewniający 150 miejsc wraz z wyznaczonymi i oznakowanymi (zgodnie z najnowszymi regulacjami prawnymi) miejscami dla osób z niepełnosprawnościami. Drzwi wejściowe do poszczególnych biur (np. Dział Rozliczeń finansowych, Dziekanat, Akademickie Biuro Karier) zostały oznakowane napisami w alfabecie Braille, co jest udogodnieniem dla osób niewidomych. Aula 018 została wyposażona w pętlę indukcyjną, ułatwiającą udział w wykładach studentom z dysfunkcjami słuchu. Działaniem mającym na celu monitorowanie potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami było także przeprowadzenie monitoringu poprzez tzw. matrycę dostępności. Wnioski z monitoringu zostały przekazane Władzom Uczelni i zawierają się w przeprowadzonym remoncie budynku (np. dodatkowa winda). Dodatkowo na bieżąco wykonywana jest rewitalizacja sal poprzez odświeżanie ścian, a także zmianę wykładzin, montaż podłóg drewnianych (sale 223, 224), 85-calowej tablicy multimedialnej (sala 223), 65-calowych telewizorów lub projektorów multimedialnych w salach wykładowych (wszystkie sale wykładowe są wyposażone w ww. sprzęty). Wymieniono także na nowe rolety w większości sal wykładowych. Ponadto, w ostatnim czasie zakończono prace mające na celu powiększenie obszaru parkingu chronionego strefą zamkniętą, odgrodzoną szlabanami, do której wjazd regulowany jest rejestratorem umożliwiając jedynie autoryzowany wjazd. Zastosowanie

powyższych zabiegów ma na celu zwiększenie dostępności miejsc parkingowych dla studentów oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu w obrębie parkingu uczelni.

Baza dydaktyczna WSPA dostosowana jest do specyfiki prowadzonych w Uczelni kierunków studiów oraz trybu studiowania, zapewnia pełną realizację procesu kształcenia i umożliwia osiąganie efektów uczenia się na odpowiednim poziomie. Liczba i powierzchnia sal wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych, konwersatoryjnych, laboratoriów komputerowych jest dostosowana do liczby studentów, zaś w salach liczba stanowisk jest adekwatna do powierzchni pomieszczenia i liczby studentów. W budynku WSPA mieszczą się: 2 aule, które można połączyć w jedną dla 500 osób, 1 sala wykładowa dla 78 osób, 2 sale wykładowe dla 40-44 osób, 8 sal seminaryjnych, 7 sal do ćwiczeń i konwersatoriów, 1 studio multimedialne, laboratorium transportu, fizyki i elektrotechniki, laboratorium elektrotechniki, pracownia projektowania wnętrz, modelarnia i sala rysunkowa, pracownia pielęgniarstwa (anatomii), 10 nowoczesnych laboratoriów komputerowych, w tym: laboratorium będące jednocześnie salą projektową i laboratorium CISCO oraz mobilną szafę CISCO umożliwiającą przeprowadzenie zajęć dydaktycznych z sieci w dowolnej Sali komputerowej. Zajęcia z wychowania fizycznego, odbywają się w wynajmowanych pomieszczeniach w Klubach Sportowych „7FIT” przy ul. Jana Pawła II w Lublinie oraz „Xtreme Fitness” przy Al. Unii Lubelskiej w Lublinie. W tym samym momencie w budynku należącym do Uczelni z zajęć może uczestniczyć około 1.434 Studentów. Studenci mają także do dyspozycji odpowiednie zaplecze socjalne w postaci baru studenckiego, kąciku „Przerwa”, 7 maszyn vendingowych serwujących ciepłą kawę, herbatę, przekąski, kanapki i drożdżówki, szatni oraz nieodpłatnego parkingu.

Tabela 6. Wykaz sal dydaktycznych w siedzibie WSPA

Lp.	Sala	Powierzchnia [m ²]	Liczba stanowisk/liczba osób	Przeznaczenie
1.	007	31,26	24	sala ćwiczeniowa
2.	018	272,7	280	aula
3.	019	189,07	220	aula
4.	101	26,5	24	sala ćwiczeniowa
5.	102	28,97	18	sala seminaryjna
6.	103	28,99	18	sala seminaryjna
7.	104	29,33	18	sala seminaryjna
8.	106	32,45	16	studio multimedialne
9.	111	66	45	laboratorium transportu / laboratorium fizyki / elektrotechniki
10.	113	33	26	sala ćwiczeniowa
11.	114	31	26	sala ćwiczeniowa
12.	120	28,78	18	sala seminaryjna
13.	121	58,28	42	pracownia projektowania wnętrz
14.	122	59,22	18	modelarnia/sala rysunkowa
15.	201	32	24	sala ćwiczeniowa
16.	202	28,5	18	sala seminaryjna
17.	203	28,52	18	sala seminaryjna

18.	204	28,85	15	laboratorium komputerowe sztucznej inteligencji / laboratorium komputerowe SII
19.	205	28,97	15	laboratorium komputerowe
20.	206	51,15	23	laboratorium komputerowe CISCO / Lingaro
21.	207	30,45	16	laboratorium komputerowe Pyramid Games
22.	208	31,57	16	laboratorium komputerowe
23.	209	31,32	16	laboratorium komputerowe
24.	210	31,36	16	laboratorium komputerowe
25.	211	31,85	16	laboratorium komputerowe/ sala projektowa
26.	213	31,62	18	laboratorium komputerowe Capgemini
27.	214	30,61	18	laboratorium komputerowe
28.	219	56,82	42	sala ćwiczeniowa
29.	220	57,61	42	sala ćwiczeniowa
30.	221	29,25	20	sala seminaryjna
31.	222	28,25	20	sala seminaryjna
32.	223	82,89	78	sala wykładowa
33.	224	50,82	44	sala wykładowa
34.	224a	46,12	40	sala wykładowa
35.	225	77,47	78	pracownia pielęgniarstwa
		1761,55	1386	

Na laboratoria komputerowe oraz inne komputery dydaktyczne składa się 147 jednostek. Uczelnia posiada 10 w pełni klimatyzowanych laboratoriów komputerowych, wyposażonych w wysokiej klasy zestawy komputerowe z procesorami od Intel Core2 Duo, Intel Core i7 do AMD AI O, z pamięcią RAM od 4 GB do 16 GB i monitory LCD od 17" do 27". Do komputerów dydaktycznych zaliczają się również jednostki umiejscowione w aulach wykładowych oraz 13 laptopów wykorzystywanych przez wykładowców. Jedna z sal laboratoryjnych wyposażona jest w 16 komputerów Apple Mac Mini, podłączonych do monitorów 24". Dodatkowo do dyspozycji na zajęcia dydaktyczne są dostępne: tablety Apple iPad (3), smartfony iPhone (3) oraz tablety i smartfony z systemem Google Android (6). W zależności od rodzaju prowadzonych zajęć, komputery te działają pod kontrolą systemów: Windows 10 Education oraz MAC OS. Uczelnia posiada także tablety graficzne HUION Kamvas Pro 16 (20 sztuk), gogle BOBOVR Z5 przeznaczone do większości smartfonów z systemem Android lub iOS (18 sztuk), aplikację do nauki języka angielskiego za pomocą VR przeznaczoną na urządzenia mobilne, oraz smartfony Samsung M21 (3 sztuki). Jedno z wymienionych wyżej laboratoriów zostało zaprojektowane do przeprowadzania kursów CCNA oraz CCNP w ramach Lokalnej Akademii CISCO. Pracownia Lokalnej Akademii CISCO w WSPA dysponuje:

- 1) 15 komputerami (AMD Ryzen 8-rdzeni, 32GB pamięci RAM, port RS-232, dodatkowa karta sieciowa, 24" monitory oraz zainstalowany system operacyjny Windows 11 64-bit);

- 2) 5 kompletnymi zestawami do kursów CCNP Iw zestawie: 4 routery, 2 przełączniki warstwy drugiej i 2 warstwy trzeciej), czyli 20 szt. routerów 2811, 10 szt. przełączników 2960 i 10 szt. przełączników 35601;
- 3) 2 pełnymi, rekomendowanymi przez Cisco, zestawami do zajęć z zakresu telefonii internetowej VoIP zawierające m.in. procesory DSP, interfejsy EO, FXO i FXSI;
- 4) kontrolerem sieci bezprzewodowych oraz urządzeniami AccessPoint Cisco Aironet 1200;
- 5) 5 sprzętowymi telefonami IP firmy Cisco FERIA 7970 i 79651;
- 6) urządzeniem Adtran 550 (rekomendowanym przez Cisco do kursów VoIP i CCNP wykorzystywanym jako przełącznica Frame Relay i centrala telefoniczna (WSPA jest jedną z nielicznych Akademii posiadającą takie urządzenie);
- 7) dodatkowymi routerami Cisco Linksys WRT 160n (wykorzystywanymi do zajęć CCNAI);
- 8) serwerem sieciowym do dyspozycji Akademii Cisco, ulokowanym w pracowni;
- 9) projektorem multimedialnym z możliwością uruchomienia prezentacji z dowolnego komputera w sali.

Wszystkie urządzenia umieszczone są w dwóch połączonych, stojących szafach 19" o wysokości 42U. Z pracowni można korzystać w 100% zdalnie, za pośrednictwem sieci Internet. Całe okablowanie wykonane zostało w kategorii 5e, a każde stanowisko wyposażone jest w 4 porty Ethernet, co umożliwia bardzo elastyczne korzystanie z wyposażenia Akademii.

Warto podkreślić, iż w ostatnich latach Uczelnia utworzyła i wyposażyla pracownię - studio multimedialne, mieszczące się na pierwszym piętrze, w sali 106. Studio wyposażone jest m. in. w laptopy, kamery, mikrofony (przewodowe, bezprzewodowe, krawatowe), słuchawki, miksery, lampy studyjne, statywy, telewizory, cyfrowe rejestratory dźwięku. Pracownia została także odpowiednio zaciemniona i wygłuszona. W minionym roku akademickim utworzone zostało także laboratorium komputerowe, mieszczące się w sali 204. Laboratorium to stanowi nową część infrastruktury edukacyjnej WSPA, a jego uroczyste otwarcie odbyło się w dniu 14 lutego 2024 roku. Co istotne, otwarcie laboratorium jest wynikiem współpracy między WSPA a Sii Polska – wiodącą firmą technologiczną specjalizującą się w rozwiązaniach IT i inżynierii. Laboratorium zostało wyposażone w 15 nowoczesnych komputerów stacjonarnych, charakteryzujących się wysokimi parametrami technicznymi. Każda jednostka dysponuje procesorem AMD Ryzen 7 5800X3D z 8 rdzeniami fizycznymi, taktowanym częstotliwością 3400.0 MHz. Procesor jest zainstalowany na płycie głównej Asus TUF Gaming B550-PLUS, na której znajduje się także 16 GB pamięci operacyjnej (z możliwością rozbudowy maksymalnie do 128 GB). Konfigurację komputera uzupełnia dysk NVMe (PCIe 4x 8.0 GT/s) model ADATA SX8200PNP o pojemności 512 GB, wydajna karta graficzna z procesorem NVIDIA AD104 i pamięcią 12282 MB (GDDR6X SDRAM), oraz urządzenia audio obsługujące dźwięk wysokiej rozdzielczości. Zintegrowana z płytą główną karta sieciowa RealTek RTL8125 Gaming 2.5GbE Family może obsługiwać transmisję danych z prędkością do 2,5 Gb/s. Komputery zainstalowane w sali 204 tworzą sieć lokalną, stanowiącą osobny segment sieci komputerowej WSPA. Komunikują się one z siecią zewnętrzną za pośrednictwem 24-portowego przełącznika TP-Link TL-SG1024D który wspiera mechanizmy służące do zwiększenia wydajności i poprawy bezpieczeństwa sieci. Dzięki wyposażeniu płyt głównych w moduły wi-fi istnieje także możliwość włączenia poszczególnych stanowisk bezpośrednio do ogólnouczelnianej sieci bezprzewodowej. Zainstalowana moc obliczeniowa oraz rozbudowane możliwości przesyłania danych pozwalają traktować opisywane tu komputery jako wydajne stacje graficzne przeznaczone do zastosowań multimedialnych. Uzupełnieniem każdego zestawu jest 27-calowy monitor Philips

272E1GJ o maksymalnej rozdzielczości obrazu 1920 x 1080 pikseli przy częstotliwości wyświetlania 48-144 Hz.

WSPA dysponuje licencjonowanym oprogramowaniem wykorzystywanym na potrzeby zajęć dydaktycznych oraz administracji. Uczelnia uczestniczy w programach edukacyjnych, dzięki którym możliwe jest korzystanie z oprogramowania edukacyjnego, nabywanego bezpłatnie lub po obniżonych cenach.

Tabela 7. Wykaz licencji

Lp.	Nazwa programu	Liczba licencji
1.	JetBrains Product Pack for Students, w którego skład wchodzi między innymi: IntelliJ, CLion, PyCharm, PhpStorm, RubyMine	160
2.	Autodesk AutoCAD 2024	125
3.	Microsoft Office Professional Plus 2016	1750
4.	Microsoft Office 365	1000
5.	Adobe Photoshop	20
6.	Adobe Creative Cloud	10
7.	Matlab 2024a	20
8.	SketchUp 2024	36
9.	Blender	open source
10.	Microsoft Windows 10 Enterprise	500
11.	Microsoft Windows 10 Pro	500
12.	Android Studio	darmowa
13.	Xcode	darmowa
14.	Apache NetBeans IDE 21	darmowa
15.	CodeBlocks	darmowa
16.	Cisco Packet Tracer 8.2.2	darmowa
17.	Oracle VM VirtualBox 7.0.18	darmowa
18.	VisualStudio code	darmowa

Studenci kierunku Zarządzanie w trakcie zajęć korzystają również z programu Trello - intuicyjnej aplikacji do zarządzania projektami i zadaniami, która pozwala na organizowanie pracy w formie interaktywnych tablic, list i kart. Dzięki synchronizacji w czasie rzeczywistym użytkownicy mogą śledzić postęp, przypisywać zadania, ustalać terminy i współpracować w zespołach. Aplikacja oferuje integrację z popularnymi narzędziami, takimi jak Slack, Google Drive czy Microsoft Teams, a także działa w trybie offline, umożliwiając dostęp do projektów nawet bez połączenia z Internetem. Innym narzędziem, które warto w tym miejscu wymienić są branżowe symulacje biznesowe (Revas), umożliwiające wirtualne prowadzenie firmy. Udział w grze daje możliwość rozwoju kompetencji i umiejętności przedsiębiorczych: kreatywności, analitycznego myślenia, wnioskowania, rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji. Gry uczą też planowania biznesu, analizowania rynku i budowania modeli biznesowych. W trakcie zajęć studenci mieli za zadanie podjęcie działalności w wybranej branży i następnie zaplanowanie niezbędnych zasobów firmy, opracowanie strategii funkcjonowania i rozwoju tej firmy oraz zaplanowanie prowadzenia firmy w warunkach rynkowych i konkurencyjnych.

WSPA korzysta również z innych pakietów edukacyjnych oprogramowania wykorzystywanego w takich dziedzinach jak zarządzanie firmą, programowanie w językach wysokiego poziomu, inżynieria oprogramowania. Uczelnia uczestniczy w takich programach jak G Suite w skład którego wchodzi aplikacje: Gmail, Meet, Classroom, Google Chat, Google Hangouts, Google Drive. Każdy student ma bezpłatny dostęp do pakietu Office 365 w wersji online, który zawiera: Outlook, OneDrive, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, SharePoint, Teams, Sway, Forms. Studenci, którzy są w trakcie pisania prac dyplomowych mają zapewniony pakiet Office 365 PRO.

Uczelnia podłączona jest do Internetu za pośrednictwem łącza światłowodowego operatora komercyjnego o łącznej przepustowości symetrycznej 500 Mb/s. Na całym terenie Uczelni wykładowcy i studenci mogą korzystać z sieci bezprzewodowej w technologii Wi-Fi 802.11b/g/n. W ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia udostępnia studentom i kadry dydaktycznej Platformę Zdalnego Nauczania Moodle 3.3.2+ (Build:20171025) system typu open source, oparty na technologii PHP, system operacyjny Linux Debian 8.1 i system bazodanowy MySQL (5.5.59). Platforma funkcjonuje jako serwis internetowy, dostępny w globalnej sieci Internet z każdego miejsca na świecie. Każdy użytkownik posiadający komputer, łącze internetowe i przeglądarkę internetową ma możliwość korzystania z narzędzi platformy. Uczelnia zapewnia odpowiednią infrastrukturę sprzętową (serwerową), pozwalającą na dostęp do systemu przez 24 godziny na dobę. W celu przystosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzroku platforma została wyposażona we wtyczkę powiększania/przyciemniania obrazu. Studenci mają zapewniony dostęp do komputerów i Internetu także poza zajęciami dydaktycznymi dla realizacji zadań pracy własnej, studentom udostępniono 6 jednostek usytuowanych w bibliotece. W czytelnicy do dyspozycji studentów jest również drukarka i dwa skanery. Czytelnia wyposażona jest w stanowisko komputerowe umożliwiające pracę osobom niedowidzącym tj. komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących, multilektor (system lektorski SARA – samodzielne urządzenie do czytania drukowanych materiałów), drukarka brajlowska, powiększona klawiatura oraz odwrócona powiększona myszka komputerowa (trackball), polecane dla osób słabowidzących oraz przy niedowładzie kończyn górnych. W WSPA pracują nowoczesne platformy serwerowe, oferowane przez liderów światowego rynku informatycznego, firmy Intel i Dell. Serwery WSPA obsługiwane są przez następujące systemy operacyjne: Linux (Debian, CentOS), Windows Server. Serwery spełniają funkcje dydaktyczne oraz wspomagają zadania wypełniane przez administrację Uczelni.

Uczelnia cały czas unowocześnia i uzupełnia sprzęt wspomagający proces dydaktyczny. Posiada m. in. 32 projektory multimedialne (w tym 15 projektorów stanowiących stałe wyposażenie sal wykładowych), 2 tablice interaktywne, TV LCD, kamery oraz przenośny zestaw nagłośnienia (mikser analogowy Yamaha, 2 zestawy głośnikowe dwudrożne oraz 2 głośniki basowe), a także pełne wyposażenie dwóch auli (w tym: 2 projektory, 2 zintegrowane zestawy nagłośnienia posiadające wzmacniacz, kontroler wejścia audio i mikrofon, 2 układy sterowania oświetleniem/ dźwiękiem/ sygnałem video oraz 4 zestawy mikrofonów bezprzewodowych). Pokój wykładowców wyposażony jest w kserokopiarkę. W Bibliotece dla studentów dostępna jest drukarka laserowa. WSPA wyposażona jest w sprzęt komputerowy i oprogramowanie tworzące nowoczesny system informatyczny dla studentów. W ciągu minionego roku Uczelnia dokonała zakupu i modernizacji nagłośnienia w aulach 018 i 019 (zakup mównicy wraz z zestawem mikrofonów bezprzewodowych), a także dokonano zakupu monitora multimedialnego do Sali 223, tablicy multimedialnej do Sali 224,

13 sztuk telewizorów Philips, które zainstalowano w salach dydaktycznych, czy zakupu 5 sztuk laptopów Lenovo. Obecnie wszystkie sale wykładowe zostały wyposażone w telewizory LCD wielkoformatowe lub rzutniki wraz z okablowaniem do podłączenia laptopa.

Uczelnia zapewnia pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego i Kół Naukowych, do których mają dostęp wszyscy studenci i opiekunowie tychże organizacji. W pomieszczeniach tych studenci mają do swojej dyspozycji komputery, a także niezbędny sprzęt biurowy. Pomieszczenia te służą wszystkim studentom. Są także miejscem wymiany pomysłów i inicjatyw. W wyniku ankiet studenckich, na prośbę Studentów WSPA, przy pokoju Samorządu Studenckiego utworzono także kącik „PRZERWA” wyposażony w mikrofalówkę oraz dystrybutor wody. Samorząd Studencki we współpracy ze swoim opiekunem przygotował także kącik *Zgrajmy_sie*, (II piętro), który stał się miejscem integracji, rozwoju i odpoczynku studentów w przerwach między zajęciami. Wyposażenie kącika zostało przygotowane na podstawie uwag i próśb Samorządu Studentów. Do dyspozycji studentów pozostają wygodne kanapy, pufy, materiały piśmiennicze, a także gry planszowe. Wzdłuż ścian wszystkich korytarzy zamontowane są krzesła i ustawione są kanapy dla studentów. W miesiącach ciepłych wystawiane są leżaki uczelniane. W otoczeniu Uczelni na stałe rozlokowane są ławki oraz zadaszona strefa dla palących. Studenci mają także do dyspozycji tzw. pokój wyciszeń, który przeznaczony jest głównie dla osób z obniżoną sprawnością funkcjonowania społecznego, wynikającą ze spektrum autyzmu. Mogą z niego korzystać również osoby z różnymi dysfunkcjami oraz studenci doświadczający kryzysu psychicznego.

Nauczyciele akademicy mogą z kolei korzystać z pokoju wykładowcy, przygotowanego do pracy indywidualnej oraz rekreacji pomiędzy zajęciami. Pokój wyposażony jest w meble biurowe i rekreacyjne, balkon, stół konferencyjny, tablicę suchościeralną, zaplecze gospodarcze, kserokopiarkę, naczynia stołowe, dystrybutor wrzątku i zimnej wody. Kolejną ważną przestrzenią dla wykładowców i studentów jest Czytelnia, w której przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwi czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Biblioteka Nauki, Agregator Centrum Otwartej Nauki), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. W przestrzeni Uczelni zamontowane są także dystrybutory ciepłych i zimnych napojów i przekąsek. Bezpośrednio koło wejścia głównego do Uczelni dostępna jest szatnia. W godzinach otwarcia Uczelni dostępny jest portier, który posiada wszelkie informacje organizacyjne, np. o organizacji i miejscu odbywania się zajęć, dysponuje pomocami dydaktycznymi w postaci m. in. sprzętu audiowizualnego oraz służy doraźnym wsparciem technicznym. W Uczelni działa także bar Wyspa smaków.

Infrastruktura Uczelni, w tym oprogramowanie specjalistyczne i materiały dydaktyczne, dostępne są dla Studentów WSPA w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej. Zgodnie z zarządzeniem nr 52/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 22 maja 2023 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu korzystania z sal laboratoryjnych i wypożyczania sprzętu, Uczelnia udostępnia do bezpłatnego użytkowania studentom sale laboratoryjne i sprzęt komputerowy. Możliwość skorzystania z sali laboratoryjnej i wypożyczenia sprzętu posiada każdy student, pracownik, a także wykładowca. Potrzebę skorzystania z sali laboratoryjnej zainteresowany zgłasza do Centrum Studiów Wyższych. Potrzebę wypożyczenia urządzeń będących w posiadaniu uczelni zainteresowany zgłasza

do Dyrektora Administracji. Wypożyczenie następuje na wniosek osoby wypożyczającej na czas określony w pokwitowaniu pobrania sprzętu. Po uzyskaniu zgody sprzęt zostaje wydany bezpośrednio osobie zainteresowanej. Sprzęt może być wykorzystywany przez użytkownika wyłącznie do celów edukacyjnych (np. praca na platformie edukacyjnej, wykonanie pracy domowej, projektu, prezentacji itp.).

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Zbiory biblioteczne to ponad 38 100 woluminów, kilkadziesiąt prenumerowanych czasopism oraz zbiory audiowizualne. Ze zbiorów Biblioteki mogą korzystać studenci i słuchacze studiów podyplomowych oraz kadra dydaktyczna i administracyjna Uczelni. Wszystkim zainteresowanym Biblioteka udostępnia swoje zbiory na miejscu w czytelni. Biblioteka WSPA do obsługi czytelników korzysta z nowoczesnego zintegrowanego systemu Patron 5. O zasobach księgozbioru informują katalogi komputerowe <https://katalog.wspa.pl>. W czytelni przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Otwartych Publikacji Naukowych, Biblioteka Nauki, Biblioteka Cyfrowa Polona), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. Na bieżąco odbywa się wymiana międzybiblioteczna. Biblioteka kontynuuje uczestnictwo w projekcie dla szkół wyższych „Bankowość * Finanse * Samorząd – Wiedza on-line”.

Księgozbiór podręczny obejmuje encyklopedie, słowniki, roczniki statystyczne, informatory oraz bieżące czasopisma. Biblioteka prenumeruje 36 tytułów czasopism (17 w postaci e-wydań) tematycznie odpowiadających profilowi Uczelni, w tym „Personel i Zarządzanie”, „Organizacja i Kierowanie”, „Marketer Plus”, „E-Commerce w Praktyce”, „Marketing i Rynek”. Ponadto poprzez Wirtualną Bibliotekę Nauki dostępne są dziedzinowe czasopisma naukowe, np. „Journal of the Academy of Marketing Science”, „Journal of International Business Studies”. Biblioteka WSPA poleca także studentom czasopisma open access m.in. „Organizacja i Zarządzanie”, „Organizacja i Kierowanie”, „Nowoczesne Systemy Zarządzania”, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie”. Poniżej przedstawiono wykaz prenumerowanych czasopism:

- 1) Architektura – Murator (e-wydanie) (ISSN: 1232-6372)
- 2) Controlling-24 : Rachunkowość Zarządcza i Finanse (ISSN: 2956-5669)
- 3) Dziennik Wschodni (e-wydanie) (ISSN: 1425-7068)
- 4) E-Commerce w Praktyce (ISSN: 2544-9184)
- 5) Focus On Business Polska (ISSN: 2720-3557)
- 6) Gazeta Bankowa (e-wydanie) (ISSN: 0860-7613)
- 7) Gazeta Wyborcza (e-wydanie) (ISSN: 0860-908X)
- 8) Kultura i Społeczeństwo (ISSN: 0023-5172)
- 9) ITwiz (e-wydanie) (ISSN: 2353-5628)
- 10) Język Polski (ISSN: 0021-6941)
- 11) Kurier Lubelski (e-wydanie) (ISSN: 1898-3154)
- 12) Kwartalnik Filmowy (ISSN: 0452-9502)
- 13) Logistyka (e-wydanie) (ISSN: 1231-5478)
- 14) Marketer Plus (ISSN: 2083-6368)
- 15) Marketing i Rynek (ISSN: 1231-7853)

- 16) Media & Marketing Polska (ISSN: 1507-174X)
- 17) MIT Sloan Management Review Polska (e-wydanie) (ISSN: 2657-9081)
- 18) Newsweek Polska (e-wydanie) (ISSN: 1642-5685)
- 19) Organizacja i Kierowanie (ISSN: 0137-5466)
- 20) Państwo i Prawo (e-wydanie) (ISSN: 0031-0980)
- 21) Personel i Zarządzanie (e-wydanie) (ISSN: 1641-0793)
- 22) Polityka (e-wydanie) (ISSN: 0032-3500)
- 23) Polski Przegląd Dyplomatyczny (ISSN: 1642-4069)
- 24) Press (e-wydanie) (ISSN: 1425-9818)
- 25) Przegląd Europejski (ISSN: 1641-2478)
- 26) Przegląd Polityczny (ISSN 1232-6488)
- 27) Rachunkowość (e-wydanie) (ISSN: 0481-5475)
- 28) Rzeczpospolita (e-wydanie) (ISSN: 0208-9130)
- 29) Samochody Specjalne (e-wydanie) (ISSN: 1428-5495)
- 30) Samorząd Terytorialny (e-wydanie) (ISSN: 0867-4973)
- 31) Sprawy Międzynarodowe (ISSN: 0038-853X)
- 32) Studia Polityczne (ISSN: 1230-3135)
- 33) Studia Politologiczne (ISSN: 1640-8888)
- 34) TV-SAT Magazyn (ISSN: 0860-9349)
- 35) Wspólnota. Pismo samorządu terytorialnego (e-wydanie) (ISSN: 0867-0935)
- 36) Zawód: Architekt (ISSN: 1898-486X).

E-zasoby Biblioteki WSPA składają się ze zbiorów licencjonowanych dostępnych w ramach projektu MNiSW Wirtualna Biblioteka Nauki oraz dostępu do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica. Księgozbiór Biblioteki WSPA jest systematycznie digitalizowany i umieszczany w Bibliotece Cyfrowej WSPA <https://dlibra.wspa.pl>. Do digitalizacji zbiorów Biblioteka posiada specjalistyczny skaner ATIZ i zestaw oprogramowania BookDrive. Dostęp do e-zasobów możliwy jest ze wszystkich komputerów w czytelni, jak również poprzez dostęp indywidualny.

Biblioteka została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych (m.in. zautomatyzowane drzwi wejściowe). Czytelnia wyposażona jest w stanowisko komputerowe umożliwiające pracę osobom niedowidzącym, tj. komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących, multilektor (system lektorski SARA – samodzielne urządzenie do czytania drukowanych materiałów), drukarka brajlowska, powiększona klawiatura oraz odwrócona powiększona myszka komputerowa (trackball), polecane dla osób słabowidzących oraz przy niedowładzie kończyn górnych.

Profil gromadzenia zbiorów dostosowany jest do charakteru uczelni i kierunków kształcenia. Uczelnia dokłada wszelkich starań, by zapewnić studentom dostęp do najnowszych wydawnictw związanych z prowadzonymi kierunkami studiów, stale powiększając posiadane zbiory uwzględniając indywidualne zainteresowania i sugestie studentów przez funkcję „Zaproponuj książkę”.

Godziny otwarcia Biblioteki: Poniedziałek-czwartek 7.30-15.30, piątek: 8.00-17.00, sobota: 8.00-14.00.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Przegląd infrastruktury dydaktycznej dokonywany jest na bieżąco przez Dyrektora Centrum Administracji. Z przeprowadzonego przeglądu Dyrektor sporządza sprawozdanie, w którym uwzględnia działania zrealizowane w minionym roku akademickim. Dodatkowo do oceny zasobów materialnych stosuje się procedurę inwentaryzacji mienia, przeprowadzaną na podstawie przepisów o rachunkowości. Spis zasobów materialnych w ramach inwentaryzacji koordynuje Główny Księgowy. Sprawozdanie Dyrektora Centrum Administracji oraz wyniki inwentaryzacji w zakresie infrastruktury i wyposażenia służących kształceniu przedstawia się Władzom Uczelni. Na tej podstawie Rektor, Kanclerz lub upoważniona przez Rektora lub Kanclerza osoba podejmuje decyzje dotyczące zakupów lub modernizacji sprzętu. Oceny zasobów materialnych dokonuje się także podczas corocznego badania opinii studentów wszystkich lat i kierunków studiów w WSPA w Lublinie na temat oceny zajęć dydaktycznych i funkcjonowania uczelni, przeprowadzanego przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Podczas powyższego badania omawia się w szczególności zagadnienia dotyczące dostępności literatury zalecanej dla poszczególnych przedmiotów, wyposażenia sal dydaktycznych oraz wyposażenia sal w sprzęt multimedialny. Z badania Pełnomocnik ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia sporządza raport, który prezentuje na posiedzeniu Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Na tej podstawie podejmowane są dalsze kroki zmierzające do poprawy sytuacji w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Jako przykład odpowiedzi na zgłoszenia studentów w zakresie infrastruktury wskazać można organizację kąjaka „PRZERWA” przy pokoju Samorządu Studenckiego, który wyposażono w kuchenkę mikrofalową oraz dystrybutor wody. Uwagi w zakresie zasobów materialnych służących kształceniu mogą także niezależnie składać nauczyciele akademicy oraz interesariusze zewnętrzni – bezpośrednio Dziekanom, Dyrektorowi Centrum Administracji, Dyrektorowi Centrum Studiów Wyższych czy też Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia. Wszelkie zgłoszone uwagi przekazuje się niezwłocznie Władzom Uczelni. Szczególną rolę odgrywa znajdująca się na Portierni WSPA „Księga potrzeb wykładowcy”, w której nauczyciele akademicy mogą na bieżąco wpisywać ewentualne niedogodności lub zapotrzebowania związane z infrastrukturą Uczelni. Księga codziennie sprawdzana jest przez Dyrektora Centrum Administracji oraz Pracownika technicznego, który na bieżąco dokonuje napraw, uzupełnień i innych niezbędnych czynności. Jednocześnie, na podstawie rozmów ze studentami oraz rozmów z kadrą akademicką, gromadzone są dodatkowe informacje na temat stanu pomieszczeń i wyposażenia, a także na temat zakresu i adekwatności środków wsparcia dla studentów. Działaniem mającym na celu monitorowanie potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami było także przeprowadzenie monitoringu poprzez tzw. matrycę dostępności. Wnioski z monitoringu zostały przekazane Władzom Uczelni i zawierają się w przeprowadzonym remoncie budynku (np. dodatkowa winda). W zakresie systemu biblioteczno-informacyjnego corocznie dokonywany jest przegląd literatury i uzupełniany o wskazane w kartach przedmiotu pozycje. Zbiory biblioteki stale rosną. Wybór publikacji do zakupu odbywa się na podstawie sugestii wykładowców (literatura obowiązkowa i uzupełniająca do przedmiotu), brane są pod uwagę również zapytania i zainteresowania studentów („Zaproponuj książkę do Biblioteki”) oraz aktualne, ciekawe oferty wydawnicze. W polityce gromadzenia Uczelnia największą wagę przywiązuje do nabywania jak najnowszych pozycji książkowych, materiałów źródłowych, monografii itp. Uwzględniane są także sugestie studentów zawarte w ankietach semestralnych przeprowadzanych przez Uczelnię („Ocena pracy biblioteki i dostępności literatury wskazanej w sylabusach”).

W minionym roku akademickim Uczelnia przeprowadziła jedne z największych od czasów swojego funkcjonowania prace remontowo-budowlane. Do dyspozycji studentów, słuchaczy, wykładowców oraz pracowników oddano:

- 1) nową windę, która została zbudowana od podstaw w „nowym” skrzydle budynku, które uległo przebudowie. Została ona zbudowana z myślą o studentach z niepełnosprawnościami, aby poprawić ich komfort studiowania i aby przestrzeń WSPA była bardziej dostępna;
- 2) zmodernizowane toalety we współpracy z partnerem WSPA - firmą SALONIKA;
- 3) zmodernizowane przestrzenie na parterze, pierwszym i drugim piętrze, które zyskały nowoczesny wygląd.

W okresie od maja do końca września 2024 Uczelnia zrealizowała także szereg prac, które miały na celu podniesienie komfortu pracy wykładowców, a także komfortu studiowania studentów WSPA i podniesienia jakości usług oferowanych przez WSPA w Lublinie. Przeprowadzono następujące prace remontowo-modernizacyjne:

- 1) pomalowano 15 sal wykładowych;
- 2) zmodernizowano meble w dwóch salach komputerowych – 208, 209;
- 3) we wszystkich salach wykładowych zostały zamontowane na stałe nowe 65 calowe telewizory lub rzutniki multimedialne - zakupiono 85 calową tablicę multimedialną (ze środków UE), która jest na stałe do dyspozycji w sali 223;
- 4) położono nową podłogę drewnianą w salach 223 i 224;
- 5) zamontowano klimatyzację w sali 223;
- 6) zmodernizowano monitoring uczelniany;
- 7) w większości sal wykładowych zamontowano nowe rolety;
- 8) z dniem 1 października uruchomiony został nowy barek „Wyspa smaków” (nowy operator z nową ofertą), na terenie uczelni pojawiły się nowe automaty vendingowe, oferujące kawę, herbatę, czekoladę, słodkie i słone przekąski, napoje oraz świeże kanapki;
- 9) dokonano malowania ogrodzenia Uczelni od strony ul. Związkowej i ul. Bursaki;
- 10) przeprowadzono remont elewacji.

Jednocześnie Uczelnia planuje dalszy rozwój - w ramach projektu „WySPA praktycznego kształcenia” planowane jest stworzenie szerokiego zaplecza technologicznego i dydaktycznego, które znacząco podniesie poziom kształcenia na Uczelni: od laboratoriów informatycznych po specjalistyczne pracownie architektury i projektowania wnętrz. Inwestycje w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie dają studentom możliwość zdobywania praktycznych umiejętności na poziomie zbliżonym do rzeczywistych warunków pracy. W ramach powyższego projektu utworzony zostanie Zespół laboratoriów informatycznych (pojemność jednorazowa po 16 osób, łącznie: 80 osób) wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia 5 pracowni/sal: Mikroprocesorowej, Programistycznej, Graficznej, Technologii mobilnych, Technologii Machine Learning, obejmującym w szczególności: zestawy komputerowe komplet baza+monitor, zestawy mikrokontrolerów wraz z akcesoriami, zestawy do budowy i programowania, robotów, projektory, meble ergonomiczne, drukarka do wydruku zdjęć wraz z papierem, ploter do wydruków wielkoformatowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

W Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie kształcenie na wszystkich kierunkach studiów prowadzone jest według profilu praktycznego, w związku z czym Władze Uczelni podejmują szczególne działania w celu rozszerzenia zarówno obszarów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jak i zwiększenia liczby firm i instytucji, z którymi taką współpracę podejmuje. Obecnie najważniejszymi filarami działań podejmowanych wspólnie ze wspomnianym wyżej otoczeniem na kierunku Zarządzanie są: konsultowanie, opiniowanie i projektowanie programu studiów oraz udział w jego realizacji; organizacja praktyk zawodowych; prowadzenie zajęć dydaktycznych przez wykładowców – praktyków.

W zakresie pierwszego z powyższych filarów przyjęto zasadę konsultowania programu studiów i procesu kształcenia z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności w ramach powołanych dla każdego kierunku Rad Konsultacyjnych, w skład których wchodzi przedstawiciele instytucji i przedsiębiorstw, zajmujących się działalnością powiązaną z charakterem kierunku. Na kierunku Zarządzanie Rada Konsultacyjna (wspólna z kierunkiem Finanse i rachunkowość z uwagi na tożsame dyscypliny naukowe) w obecnym składzie została powołana zarządzeniem nr 83/R/WSPA/2023-2024 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku. Członkami Rady są:

- 1) Anna Bielak – Dziekan kierunku Zarządzanie;
- 2) Andrzej Borowski – Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość;
- 3) Grażyna Joachimowicz - Fundacja Inicjatyw Menedżerskich;
- 4) Marek Świć – IMPACT;
- 5) Piotr Marek - Grupa TipMedia;
- 6) Grzegorz Teresiński - Ypsilon Consulting Trade&PR;
- 7) Ilona Mierzwa-Kowalik - koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O) Lublin;
- 8) Marcin Raszewski -koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O) Lublin;
- 9) Zachary Matijczenko - inPL Group;
- 10) Agnieszka Kusa-Malec - Księgowa, Dyrektor w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;
- 11) Jowita Sosińska - Członek Zarządu Pekao faktoring Sp. z o. o.;
- 12) Iwona Romańska - Dyrektor w Black Red White;
- 13) Wojciech Sobiesiak - Prezes Zarządu w Miejskiej Korporacji Komunikacyjnej Sp. z o. o.;
- 14) Katarzyna Żuk - Główna księgowa w Witopl Sp z o. o.;
- 15) Agnieszka Młynarska - Właściciel Biura Rachunkowego;
- 16) Marzena Wasilek - Manager Oddziału Cash Director;
- 17) Anita Gołębiowska - Dyrektor Operacyjny Cash Director;
- 18) Grzegorz Witek – Menadżer firmy Vistra;
- 19) Artur Palac – Dyrektor Regionalny Lubelskiego Oddziału Sii Polska.

Członkowie Rady Konsultacyjnej wyrażają opinie na temat dotychczasowego programu studiów oraz procesu jego realizacji, a następnie opiniują projekt zmian dokonanych na podstawie wspomnianych wyżej opinii. Ostatnie posiedzenia członków Rady Konsultacyjnej na kierunku Zarządzanie odbyły się w dniach 12.04.2023 roku oraz 12.03.2024 roku. Tego typu spotkania służą zacieśnianiu współpracy i konsultacji programu studiów między pracownikami dydaktycznymi kierunku Zarządzanie a pracodawcami. Rzeczywiste zaangażowanie przedstawicieli otoczenia

społeczno-gospodarczego pozwala skutecznie reagować na ich oczekiwania w zakresie programu studiów, a także podejmować współpracę w projektach rozwojowych. Na posiedzeniu w dniu 12.04.2023 roku członkowie Rady Konsultacyjnej kierunku Zarządzanie oraz Finanse i rachunkowość pozytywnie ocenili programy studiów. Uzgodniono, iż treści związane z nauczaniem nowości wdrażanych w księgowości (w tym KSeF) powinny być przekazywane w ramach przedmiotów Podstawy rachunkowości oraz Rachunkowość finansowa. Członkowie Rady Konsultacyjnej pozytywnie odnieśli się do propozycji dziekana kierunku Zarządzanie dotyczącej wprowadzenia nowych przedmiotów na studiach pierwszego i drugiego stopnia, takich jak: Wprowadzenie do badań społecznych, Wprowadzenie do badań naukowych oraz Przygotowanie, analiza opłacalności i etapy projektu innowacyjnego. W trakcie posiedzenia dokonano także analizy zagadnień egzaminacyjnych na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz omówiono charakter prac etapowych wykonywanych przez studentów w ramach poszczególnych przedmiotów. Natomiast w trakcie posiedzenia w dniu 12.03.2024 roku Członkowie Rady zasugerowali wprowadzenie przedmiotu ESG w przedsiębiorstwie oraz zmianę nazwy specjalności z Innowacyjne zarządzanie firmą na Zarządzanie firmą, a także pozytywnie zaopiniowali propozycję Dziekana kierunku Zarządzanie dotyczącą wprowadzenia nowej specjalności na studiach magisterskich pod nazwą Menedżer HR i coaching biznesowy. Podczas posiedzenia omówiono także tematy prac dyplomowych i etapowych oraz kwestie związane z praktykami i stażami. Warto podkreślić, iż w trakcie spotkania przedstawiciele Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przedstawili obszary współpracy z Uczelnią, które dotyczyć będą: prowadzenia wykładów na temat ubezpieczeń społecznych; konkursów na najlepszą pracę dyplomową; możliwości publikacji artykułów na łamach punktuowanego kwartalnika „Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka”; przyjmowania studentów na praktyki; prowadzenia wspólnych projektów badawczych.

Należy zauważyć, iż Członkowie Rady Konsultacyjnej na kierunku Zarządzanie oraz Finanse i rachunkowość reprezentują podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego, które w swojej bieżącej działalności związane są bezpośrednio z funkcjonowaniem sektora biznesowego, instytucji publicznych i organizacji pozarządowych oraz instytucji finansowych. Dzięki temu propozycje i sugestie dotyczące programu studiów przekazywane przez Członków Rady Konsultacyjnej są wyrazem dbania o aktualność przedmiotów i dostosowania ich do wymagań szybko zmieniających się trendów w zarządzaniu. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż program studiów konsultowany jest także z przedstawicielami studentów oraz nauczycielami akademickimi – praktykami, którzy reprezentują firmy i instytucje działające w sektorze powiązany z kierunkiem Zarządzanie. Efektem powyższych konsultacji było wspomniane już wprowadzenie specjalności na studiach magisterskich pod nazwą Menedżer HR i coaching biznesowy, rezygnacja z przedmiotu Projekt modelu biznesowego, czy też wprowadzenie przedmiotów Zarządzanie innowacjami, Warsztaty przedsiębiorczości – kreatywność i innowacje oraz Biznes w środowisku lokalnym.

W odniesieniu do drugiego filaru, jakim jest organizacja praktyk zawodowych, Centrum Planowania Kariery i Akademickie Biuro Karier WSPA we współpracy z Władzami Uczelni podejmuje szereg działań służących nawiązaniu kontaktów z instytucjami oraz firmami, zajmującymi się działalnością związaną z obszarem kształcenia na kierunku Zarządzanie. Doradca edukacyjno-zawodowy we współpracy z Władzami Uczelni podejmuje szereg działań służących nawiązaniu kontaktów, w celu zapewnienia jak największej liczby miejsc, w których studenci mieliby możliwość odbywania praktyk. Aktualnie Uczelnia dysponuje listą blisko 50 partnerów, wśród których znajdują się m.in. :

- 1) działy HR instytucji sektora publicznego, biznesowego i pozarządowego;
- 2) agencje PR i agencjach marketingowych;
- 3) duże przedsiębiorstwach (np. PGE);
- 4) sektor MŚP;
- 5) przedsiębiorstwa branży handlowej;
- 6) agencje doradztwa personalnego;
- 7) instytucje ubezpieczeniowe;
- 8) izby przemysłowo-handlowe.

Realizacja praktyk każdorazowo formalizowana jest za pomocą umowy o realizację praktyk, a także skierowaniem na praktyki zawodowe. Praktyki zawodowe na studiach pierwszego stopnia realizowane są w trakcie V i VI semestru studiów, w wymiarze 720 godzin i 30 punktów ECTS (I część praktyki w V semestrze, w wymiarze 250 godzin i 10 punktów ECTS, oraz II część praktyk w trakcie VI semestru, w wymiarze 470 godzin i 20 punktów ECTS). Na studiach drugiego stopnia praktyki zawodowe realizowane są w trakcie IV semestru w wymiarze 420 godzin i 17 punktów ECTS. Tak rozbudowany system praktyk stwarza szansę na bardzo dobre przygotowanie studentów do pracy, ma też na celu stymulowanie pracodawców do lepszego wykorzystania tego instrumentu jako sposobu pozyskania nowych pracowników. Centrum Planowania Kariery w celu podtrzymania relacji z pracodawcami prowadzi również działania monitorujące realizację praktyk zawodowych, są to m. in. rozmowy telefoniczne z pracodawcami, a także wizyty monitorujące bezpośrednio u pracodawców w trakcie trwania praktyki danego studenta (hospitacje). Dodatkowo w roku akademickim 2023/2024 z inicjatywy Centrum Planowania Kariery pracodawcy podczas spotkania hospitacyjnego praktyk proszeni są o udzielenie odpowiedzi na ankietę ewaluacyjną praktyk, gdzie pojawiają się pytania dotyczące ogólnej oceny studenta, ale przede wszystkim umiejętności i cech, które powinien posiadać potencjalny kandydat do pracy, pożądanych przez studentów kompetencji, zadań z jakimi praktykanci mają najwięcej trudności, a także informacje dotyczące aktualnych potrzeb pracodawcy jeśli chodzi o stanowiska pracy, czy kierunki studiów z których najchętniej dany pracodawca przyjmuje studentów. Powyższa ankieta nie jest długa, ale dzięki bezpośredniej rozmowie z pracodawcą, pozwala na uzyskanie istotnych dla Uczelni informacji, na przykład doskonalenia programu studiów, dokonywanie analizy zapotrzebowania na rynku pracy na specjalistów bądź kompetencje/umiejętności, dokonywanie zmian czy ulepszeń w programie studiów, a także rozwój kierunku. Współpraca Centrum Planowania Kariery z otoczeniem społeczno-gospodarczym polega jednak nie tylko na organizacji praktyk zawodowych, ale również udostępnianiu ofert pracy, staży, warsztatów, szkoleń, wydarzeń skierowanych do studentów i absolwentów na stronie Akademickiego Biura Karier czy też Facebooku Uczelni i Akademickiego Biura Karier. Codziennie aktualizowana jest strona internetowa Centrum Planowania Kariery, dodawane są oferty staży, praktyk, pracy - krajowej i zagranicznej, zamieszczane są artykuły dotyczące rynku pracy, pojawiają się informacje dotyczące inicjatyw skierowanych do studentów (warsztaty, szkolenia, konferencje itp.). Akademickie Biuro Karier w odpowiedzi na potrzeby studentów i absolwentów, ale również w celu utrzymania ciągłego kontaktu z rynkiem pracy, organizuje także rozmaite inicjatywy, tj. Targi Pracy (Targi Pracy „Rynek otwarty” – pierwsza edycja 2022), Uczelniane Tygodnie Kariery (4 edycje - 2018, 2019 oraz wersje hybrydowe - 2020 i 2021), bezpośrednie spotkania z pracodawcami na Uczelni, webinary, warsztaty z przedsiębiorczości, inne działania mające na celu aktywizację zawodową studentów i absolwentów - wolontariat, szkolenia, wymiany, praktyki zagraniczne, oferty pracy wakacyjnej.

W roku akademickim 2023/2024 w dniu 11.04.2024 odbył się Dzień Kariery, dedykowany studentom WSPA, ale również osobom z zewnątrz, w którym wzięli udział zarówno partnerzy Uczelni, jak również pracodawcy z regionu Lubelszczyzny oraz studenci i osoby zainteresowane z Lublina i okolic. Uczelnia na bieżąco podąża za potrzebami biznesu, ale również słucha opinii swoich studentów i absolwentów. Wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom, a także w trosce o praktyczne przygotowanie do wejścia na rynek pracy, hasłem przewodnim zorganizowanego wydarzenia było „Krok do kariery, czyli najważniejszy pierwszy krok”. Podczas wydarzenia uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w warsztacie dotyczącym przygotowania do rozmowy rekrutacyjnej, prowadzonym przez doświadczoną osobę, reprezentującą dział HR jednej z większych lubelskich firm. Dodatkowo uczestnicy wzięli udział w warsztacie z profesjonalnego pisania CV, a także warsztacie z rozmowy rekrutacyjnej on-line, czy budowania i kreowania wizerunku, oraz własnej marki. W ramach wydarzenia każdy z uczestników mógł skorzystać z porad doradcy zawodowego w kąci kariery, czy zrobić profesjonalne zdjęcie do CV. Jednocześnie chcąc odejść od tradycyjnej formy stoisk wystawienniczych zastąpiono je spotkaniami stolikowymi pracodawców z zainteresowanymi studentami. Wśród gości pojawiły się firmy i instytucje z obszaru finansów, administracji czy informatyki, takie jak m. in.:

- 1) EOS;
- 2) Stokrotka;
- 3) Izba Administracji Skarbowej;
- 4) Manpower Lublin;
- 5) Sii Lublin;
- 6) Infinite IT Solution;
- 7) Voice Contact Center;
- 8) Concentrix Lublin.

Uczestnicy wydarzenia podczas krótkiego spotkania mogli zaprezentować swoje CV, odbyć symulację rozmowy rekrutacyjnej oraz otrzymać informację o aktualnych miejscach pracy czy też wymaganiach na wybrane stanowiska. Wśród tzw. szkoleń miękkich, które organizowane były w ramach w/w wydarzenia warto wspomnieć o szkoleniu prowadzonym przez doświadczoną Doradczynię Kariery, Panią Martę Szymańska-Jarosz, pt. „Kreowanie wizerunku, autoprezentacja, budowanie własnej marki”. W trakcie warsztatu studenci rozmawiali o skutecznej prezentacji własnej osoby, wizerunku, a także budowaniu własnej marki - między innymi w mediach społecznościowych. Uczestnicy szkolenia mogli również dowiedzieć się w jakim celu potrzebny jest profil na portalu LinkedIn, jak właściwie uzupełnić go, tak aby był profesjonalny i dopełniał nasz wizerunek, wzbudzał zainteresowanie pracodawcy. W bieżącym roku akademickim również planowane jest wydarzenie związane z rynkiem pracy, dedykowane studentom WSPA.

Trzeci z filarów, czyli prowadzenie zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz wykładowców będących praktykami z zakresu zarządzania, jest szczególnie istotny z punktu widzenia studentów, którzy dzięki temu mają możliwość nabycia wiedzy i umiejętności praktycznych. Na kierunku Zarządzanie są to m. in.:

- 1) dr Dariusz Dudek – Polska Grupa Energetyczna (b. dyrektor generalny PGE Dystrybucja Oddział Lublin);
- 2) dr Mirosław Szpakowski - Knowledge Innovation Center sp. z o. o.;
- 3) dr Bartosz Sobotka –Syntea S. A.;

- 4) dr Magda Parzyszek - Centrum Spotkania Kultur w Lublinie;
- 5) mgr Paweł Prokop – Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, doradca Prezydenta Miasta Lublin;
- 6) mgr Marek Świć – firma IMPACT;
- 7) mgr Grzegorz Teresiński – Ypsilon Consulting Trade&PR;
- 8) mgr Zachary Matijczenko - in PL Group, Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza;
- 9) mgr Aleksander Batorski – Lubelskie Centrum Konferencyjne;
- 10) mgr Monika Kłos – Urząd Miasta Lublin;
- 11) mgr Monika Kwiatkowska – Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości;
- 12) mgr Michał Furmanek – Urząd Miasta Lublin;
- 13) mgr Małgorzata Torój - Colibri Coaching & Training;
- 14) mgr Monika Skalska - Biuro Rachunkowe CONSULTING ;
- 15) mgr Piotr Pańkowski - Phinance S. A., właściciel Piotr Pańkowski - doradca finansowy.;
- 16) mgr Joanna Dejko - Studium Doskonalenia Zdolności Poznawczych;
- 17) mgr Justyna Sprawka - Justyna Sprawka Brand Consulting;
- 18) mgr Katarzyna Belniak - HR Business Partner, Leroy Merlin Polska Sp. z o. o..

W przypadku dydaktyków – praktyków decydującą kwestią jest doświadczenie zawodowe z zakresu prowadzonych zajęć, z uwzględnieniem aktualności, jakości i komunikatywności przekazywanych treści oraz adekwatności do zakładanych efektów uczenia się. Jako przykład powierzenia zajęć dydaktycznych, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych wskazać można:

1. Na studiach pierwszego stopnia:

- 1) powierzenie zajęć z przedmiotu Strategie personalne Pani mgr Katarzynie Belniak – HR Business Partner, Leroy Merlin Polska Sp. z o. o.;
- 2) powierzenie zajęć z przedmiotu Nowoczesne metody i techniki zarządzania Panu dr Bartoszowi Sobotce - Dyrektorowi ds. Rozwoju Biznesu, Syntea SA;
- 3) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Tradycyjne i zwinne zarządzanie projektami Pani mgr Annie Bielak – Dyrektorowi Biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 4) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Nowe trendy w zarządzaniu potencjałem ludzkim Panu dr Andrzejowi Borowskiemu – Zastępcy Dyrektora Wydziału Komunikacji w Urzędzie Miasta Lublin;
- 5) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Nowoczesne metody i techniki zarządzania Panu mgr Pawłowi Prokopowi – Prezesowi Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 6) powierzenie zajęć z przedmiotu Podstawy rachunkowości Pani Monice Skalskiej – Właścicielce Biura Rachunkowego CONSULTING Monika Skalska;
- 7) powierzenie zajęć z przedmiotu Autoprezentacja i branding na rynku pracy Pani mgr Justynie Sprawce - Strategowi marki osobistej i szkoleniowej, Justyna Sprawka Brand Consulting;
- 8) powierzenie zajęć z przedmiotu Skuteczne poszukiwanie pracy Pani Marcie Szymańskiej – Jarosz - Specjalistce ds. komunikacji i promocji, trenerce w Biurze Karier KUL, Projektantce kariery, Konsultantce LinkedIn.

2. Na studiach drugiego stopnia:

- 1) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotów Logistyka humanitarna i pomoc rozwojowa oraz Zarządzanie kryzysowe Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA - Interwentce kryzysowej /

- Officer Protection w Stowarzyszeniu Homo Faber, Pełnomocnicze Wojewody Lubelskiego ds. procesów migracyjnych i integracji;
- 2) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Prawo handlowe Panu dr Arturowi Kokoszkiewiczowi - Radcy prawnemu i Kierownikowi Działu Business Compliance w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S. A.;
  - 3) powierzenie zajęć z przedmiotu Fundusze strukturalne i celowe Pani mgr Annie Bielak – Dyrektorowi Biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
  - 4) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Psychologia w biznesie Pani mgr Joannie Dejko – Właścicielce firmy Joanna Dejko Studium Doskonalenia Zdolności Poznawczych, prowadzącej także działalność zawodową jako psycholog, trener, coach, doradca zawodowy;
  - 5) powierzenia zajęć dydaktycznych z przedmiotu Zarządzanie zespołem zadaniowym Pani mgr Monice Kwiatkowskiej – Kierownikowi Oddziału Lubelskiej Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie;
  - 6) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Zarządzanie finansami osobistymi Panu mgr Piotrowi Pańkowskiemu - Doradcy finansowemu w Phinance S. A., Właścicielowi firmy Piotr Pańkowski – doradztwo finansowe;
  - 7) powierzenie zajęć z przedmiotu SEM i pozycjonowanie Panu mgr Michałowi Ozimkowi – specjaliście SEM w Vilaro Sp. z o. o.;
  - 8) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotów Zarządzanie tożsamością organizacyjną oraz Biznes plan Panu mgr Markowi Świciowi – Właścicielowi firmy IMPACT;

Na współpracę kierunku Zarządzanie z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego składa się w przeważającej mierze kooperacja z partnerami technologicznymi w zakresie konsultowania programu studiów, prowadzenia przedmiotów praktycznych oraz możliwość odbywania praktyk zawodowych bezpośrednio w instytucjach partnerskich. Z poszczególnymi partnerami prowadzone są przedsięwzięcia i projekty, mające na celu zwiększenie wymiernych możliwości dydaktycznych kierunku oraz poszerzenie oferty edukacyjnej studiów. Najważniejsze z nich to:

- 1) organizacja konferencji wspólnie z Wydziałem Strategii Urzędu Miasta Lublin i Fundacją Inicjatyw Menedżerskich „Samorządy wobec wyzwań współczesności” – na konferencji poruszono zagadnienia związane z innowacyjnym zarządzaniem miastami;
- 2) organizacja międzynarodowej konferencji wspólnie z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich „Współczesne trendy w zarządzaniu”;
- 3) wspólna organizacja konferencji z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich, firmą IMPACT oraz partnerami technologicznymi kierunków Zarządzanie i Administracja „Przedsiębiorczość i administracja – 25 lat współpracy”;
- 4) organizacja międzynarodowej konferencji wspólnie z Polsko-Ukraińską Izbą Gospodarczą i Fundacją Inicjatyw Menedżerskich „Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?” Powyższy event łączy wiele środowisk, a jego uczestnicy przez dwa dni obradowali w celu wypracowania rozwiązań w zakresie zwiększenia przepustowości granicy oraz poprawy efektywności transportu kolejowego i drogowego. W wydarzeniu udział wzięli m. in.: Iryna Wereszczuk- Wicepremier Ukrainy, Waldemar Buda - Minister Rozwoju i Technologii, Paweł Szefernaker - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pełnomocnik rządu ds. uchodźców wojennych z Ukrainy, Lech Antoni Kołakowski - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bartosz Zberaszczuk - Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Jacek Piechota - Prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej;

- 5) przygotowanie i prowadzenie warsztatów wspólnie z przedstawicielami Fundacji Inicjatyw Menedżerskich i firmy IMPACT nt. „Młody lider czy młody menedżer” oraz „Zarządzanie jest cool”. Warsztaty były dedykowane młodzieży szkół średnich z Lublina;
- 6) przygotowanie i wygłoszenie prelekcji przez przedstawicieli partnerów technologicznych: Pana Pawła Prokopa (Fundacja Inicjatyw Menedżerskich) i dr Bartosza Sobotkę (Syntea) nt. Przyszły rynek pracy – wizja fantastyczna czy rzeczywista”;
- 7) organizacja prelekcji „Zarządzanie ludźmi w wydaniu science fiction – czy to możliwe?”. Prelekcje miały miejsce w ramach Ogólnopolskiego Festiwalu Fantastyki FALKON;
- 8) prowadzenie warsztatów w zakresie mediacji i negocjacji dla uczniów szkół średnich przez przedstawicieli partnera technologicznego – Fundację Inicjatyw Menedżerskich;
- 9) współopracowanie programu studiów podyplomowych MBA i Zarządzanie kapitałem ludzkim;
- 10) organizacja debaty z cyklu Innowacyjny rozwój Lublina we współpracy z Urzędem Miasta Lublin oraz członkami Rady Innowacyjnego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Lublina – podczas debaty poruszone zostały tematy roli uczelni w mieście oraz wyzwań z jakimi mierzą się na co dzień szkoły wyższe. W debacie udział wzięli Dyrektor Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości – dr Mariusz Sagan.

Kolejnym obszarem współpracy jest przygotowanie działań i wydarzeń w ramach studenckiego koła naukowego PROGRES. Dotychczas w ramach koła zorganizowano szkolenie w zakresie kas fiskalnych, które poprowadził Pan dr Mirosław Szpakowski – wykładowca WSPA oraz przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego. Odbyły się także warsztaty „Myślenie pytaniami” – czyli coachingowy sposób na dobrą komunikację”, które zostały poprowadzone przez Panią Monikę Pulińską – Sztorc – wykładowcą Uczelni i przedstawiciela otoczenia gospodarczego. W najbliższej przyszłości organizowane będą debaty z pracodawcami, osobami pełniącymi funkcje menedżerskie i właścicielami firm dotyczące m. in. zmieniających się trendów w zakresie zarządzania ludźmi, rozwoju osobistego, radzenia sobie z kryzysami w firmie i przyszłości rynku pracy.

Warto również zwrócić uwagę, że większość tematów projektowych, a także prac etapowych realizowanych podczas zajęć, to tematy konsultowane ze środowiskiem i otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jako przykład należy tu podać:

- 1) przygotowanie przez studentów planu audytu organizacyjnego (w ramach przedmiotu Audyt organizacyjny);
- 2) przygotowanie prezentacji (weryfikującej umiejętności) na temat własnych kompetencji w obszarze: wiedzy, umiejętności, postaw i talentów oraz dokonanie analizy luk kompetencyjnych (w ramach przedmiotu Kompetencje menedżerskie);
- 3) przygotowanie projektu na temat elementów tożsamości organizacyjnej konkretnej organizacji.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu konsultacji bieżącej i planowanej oferty dydaktycznej oraz wspierania Władz WSPA w podejmowaniu decyzji o charakterze strategicznym zarządzeniem Rektora nr 23/R/WSPA/2016-2017 z dnia 13 marca 2017 roku powołana została Rada Rozwoju WSPA, przemianowana następnie zarządzeniami Rektora nr

34/R/WSPA/2016-2017 i 35/R/WSPA/2016-2017 z dnia 18 maja 2017 roku na Konwent Rozwoju.
W aktualny skład Konwentu Rozwoju wchodzi przedstawiciele takich firm i instytucji jak:

- 1) Wojewoda Lubelski;
- 2) Marszałek Województwa Lubelskiego;
- 3) Starosta Powiatu Lubelskiego;
- 4) Konsul Generalny Ukrainy w Lublinie;
- 5) Konsul Honorowy Republiki Czeskiej w Lublinie;
- 6) Konsul Honorowy Austrii w Lublinie;
- 7) Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- 8) Wydział Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- 9) Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin;
- 10) Wydział Kultury Urzędu Miasta Lublin;
- 11) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin;
- 12) Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie;
- 13) Miejski Urząd Pracy w Lublinie;
- 14) Powiatowy Urząd Pracy w Lublinie;
- 15) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie;
- 16) Lubelski Park Naukowo-Technologiczny;
- 17) Niepubliczna Szkoła Podstawowa Montessori w Lublinie.
- 18) Stowarzyszenie Homo Faber;
- 19) Kurier Lubelski;
- 20) Zakład Ubezpieczeń Społecznych o. Lublin;
- 21) PFRON Oddział Lubelski;
- 22) 1 Wojskowy Szpital Kliniczny w Lublinie;
- 23) KOMANDOR S. A.;
- 24) Lokalna Grupa Działania na Rzecz Rozwoju Gmin Powiatu Lubelskiego – "Kraina wokół Lublina";
- 25) Związek Gmin Lubelszczyzny;
- 26) Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji - Ośrodek Zamiejscowy w Lublinie;
- 27) Fundacja Inicjatyw Menedżerskich;
- 28) International Coach Federation - Oddział Regionalny;
- 29) Pyramid Games;
- 30) Billenium;
- 31) Fundacja Sempre a Frente;
- 32) Stowarzyszenie Architektów Polskich Lublin o. Lublin;
- 33) Lubelska Okręgowa Rada Izby Architektów RP;
- 34) Muzeum Narodowe w Lublinie;
- 35) Sii Delivery Center w Lublinie;
- 36) Perła Browary Lubelskie S.A.;
- 37) Publimar S. j.;
- 38) Teatr Stary;
- 39) SKENDE Lublin;
- 40) Targi Lublin;
- 41) Gala S. A.;
- 42) ROHLIG SUUS Logistics S. A..

Podczas posiedzeń Konwentu Rozwoju omawiane są w szczególności możliwości zaangażowania się poszczególnych członków Konwentu w działalność WSPA. W ramach dotychczasowych konsultacji przedstawiciele przedsiębiorstw zaproponowali m.in. współpracę w zakresie budowania specjalności związanych z marketingiem, oferując zarówno wsparcie przy realizacji projektów marketingowych, budowaniu programów studiów, jak i organizacji praktyk studenckich. Przedstawiciele Władz samorządowych poinformowali z kolei, iż w związku z umiędzynarodowieniem Uczelni widzą ogromną możliwość współpracy poprzez zaangażowanie studentów pochodzących z krajów ościennych, w szczególności z Ukrainy. W trakcie spotkań poruszone zostały także kwestie związane z planami dotyczącymi utworzenia nowych kierunków studiów, zawodami deficytowymi i nadwyżkowymi, zapotrzebowaniem lubelskiego rynku pracy na absolwentów studiów wyższych, a także poruszono problematykę wchodzenia absolwentów-cudzoziemców na rynek pracy. Dostrzegalna potrzeba podejmowania wielopłaszczyznowej dyskusji dotyczącej kierunków kształcenia przyszłych absolwentów oraz ogromna efektywność rozmów z członkami Konwentu Rozwoju upewniła Władze WSPA w Lublinie w przekonaniu, iż współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest niezbędna do lepszego funkcjonowania Uczelni. Ostatnie posiedzenie Konwentu Rozwoju odbyło się w dniu 6 grudnia 2024 roku, natomiast relacja z posiedzenia Konwentu w 2023 roku dostępna pod linkiem: <https://lublin.tvp.pl/69158449/konwent-rozwoju-wspia>).

Zakres opisywanej współpracy jest ponadto poddawany okresowym przeglądom. Dotyczą one poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i jej wpływu na doskonalenie realizacji programu studiów, w tym osiąganie przez studentów założonych efektów uczenia się. Opisywane zagadnienia stanowią przedmiot rozważań kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia, a przegląd współpracy z otoczeniem społecznym na poszczególnych kierunkach dokonywany jest corocznie podczas posiedzenia Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz na bieżąco podczas posiedzeń Kolegium Dziekańskiego. Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia pod przewodnictwem Dziekana kierunku w semestrze letnim każdego roku akademickiego analizuje uwagi i propozycje do programu studiów zgłoszone przez Radę Konsultacyjną kierunku, w skład której wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Zespół ds. Jakości Kształcenia po dokonaniu oceny zgłoszonych propozycji podejmuje decyzję o wprowadzeniu lub niewprowadzeniu ich do programu studiów. Członkowie Rady Konsultacyjnej wskazują również kierunki tematyczne prac semestralnych i dyplomowych. Na posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia zapraszani są studenci, którzy mają możliwość wyrażenia opinii na temat proponowanych zmian w programie studiów, a także wskazania obszarów współpracy, które chcieliby realizować w ramach studiów. W przypadku braku zaangażowania Członków Rady Konsultacyjnej Zespół ds. Jakości Kształcenia może wskazać potrzebę dokonania zmian w składzie Rady. Ponadto, przegląd współpracy podejmowanej w minionym roku akademickim 2023/2024 został przyjęty w drodze uchwały przez Senat WSPA w dniu 30 września 2024 roku, w ramach sprawozdania z realizacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Na bieżąco dokonywane są także przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podczas posiedzeń Kolegium Dziekańskiego (odbywających się raz w tygodniu).

Przegląd współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dokonywany jest także w zakresie Konwentu Rozwoju WSPA – Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia po zakończeniu danego roku akademickiego analizuje ustalenia podjęte przez Konwent oraz zaangażowanie jego członków. Sprawdzana jest także adekwatność działalności, którą zajmują się poszczególni członkowie Konwentu, do oferty edukacyjnej WSPA. Jako przykład decyzji podjętych w tym zakresie wskazać można włączenie do Konwentu Rozwoju przedstawiciela 1 Wojskowego Szpitala Klinicznego

w Lublinie, co spowodowane było utworzeniem w WSPA w Lublinie studiów na kierunku Pielęgniarstwo.

W zakresie współpracy dotyczącej realizacji praktyk zawodowych Kierunkowy oraz Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonują oceny aktualności i liczby podpisanych porozumień z firmami i instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. W przypadku potrzeby zaktualizowania lub nawiązania nowych porozumień i deklaracji wytyczne przekazywane są do Akademickiego Biura Karier, które podejmuje szereg działań służących nawiązaniu kontaktów z instytucjami oraz firmami, zajmującymi się działalnością związaną z obszarem kształcenia na kierunku Zarządzanie, w celu zapewnienia jak największej liczby miejsc, w których studenci mieliby możliwość odbywania praktyk. Ponadto, w ramach badania ewaluacyjnego przeprowadzanego wśród studentów przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości kształcenia studenci dokonują oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie praktyk zawodowych – w otwartej dyskusji ze wspomnianym wyżej Pełnomocnikiem odpowiadają na pytania takie jak: Jak z Państwa perspektywy wygląda organizacja praktyk zawodowych? Z czym są problemy i co można usprawnić? Władze Uczelni poddają analizie wyniki ankiet, omawiają je podczas posiedzenia Kolegium Dziekańskiego, a następnie podejmują niezbędne działania w celu usunięcia zaistniałych nieprawidłowości lub udoskonalenia funkcjonowania poszczególnych działów. Studenci mogą również w każdej chwili wnieść skargę lub wniosek, zgodnie z procedurą wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na stałe wpisane jest w misję Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Dokumenty regulujące strategię rozwoju Uczelni zarówno na lata 2015-2020, jak i na lata 2021-2026, wskazują, iż WSPA jest uczelnią kształcąca i integrującą studentów z całego świata, stosującą nowoczesne formy kształcenia, otwartą na różnorodność, kształtującą postawy prospołeczne. Wśród strategicznych celów WSPA znalazły się m.in.: kształcenie studentów z całego świata oraz umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego poprzez zwiększenie mobilności studentów i kadry, pozyskiwanie środków zewnętrznych na projekty międzynarodowe, zwiększenie ilości uczelni partnerskich w Europie oraz w innych regionach świata, umiędzynarodowienie kadry dydaktycznej, podnoszenie kompetencji międzykulturowych i językowych kadry dydaktycznej i administracyjnej. W koncepcji kształcenia kierunku Zarządzanie założono zaś, iż absolwent ma być przygotowany do wejścia na rynek pracy niezależnie od lokalizacji miejsca pracy, posiadając nie tylko wiedzę teoretyczną, ale przede wszystkim mając umiejętności jej wykorzystania w rozwiązywaniu problemów, z którymi będzie musiał się zmierzyć w pracy zawodowej. Ponadto, koncepcja kształcenia na kierunku kształtowana jest w generalnym założeniu w oparciu o przesłanki wewnętrzne oraz zewnętrzne, takie jak m. in. dobre praktyki dotyczące wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, właściwych dla kształcenia praktycznego w obszarze zarządzania.

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia kierunku Zarządzanie odbywa się w dwóch ścieżkach językowych: polskiej i angielskiej. Program studiów w języku angielskim jest jednak obecnie

realizowany wyłącznie na drugim i trzecim roku studiów, co wynika z decyzji Władz Uczelni o stopniowym wygaszaniu kształcenia cudzoziemców w tym języku. Decyzja ta została podjęta w związku z trudnościami związanymi z uzyskiwaniem wiz oraz nostryfikacją dokumentów edukacyjnych przez obcokrajowców w Polsce. Te czynniki znacząco wpłynęły na możliwość rekrutacji studentów zagranicznych i efektywność realizacji programu w języku angielskim.

Absolwenci kierunku Zarządzanie powinni charakteryzować się praktyczną znajomością co najmniej jednego języka obcego, dlatego też realizowane są obowiązkowe lektoraty z języka obcego – na studiach pierwszego stopnia w semestrach 1-4, a na studiach drugiego stopnia w semestrach 1-2. Studenci mają do wyboru naukę następujących języków obcych: angielski, niemiecki, hiszpański, rosyjski. W ramach zajęć z języków obcych studenci uczą się elementów słownictwa specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów, treści gramatycznych, płynnego porozumiewania się w języku obcym, brania czynnego udziału w dyskusjach i debatach, wyrażania opinii i przedstawiania swoich poglądów, argumentowania i formułowania swojego punktu widzenia, polemizowania i wypracowywania rozwiązań kompromisowych, a także wyrażania emocji i rozmawiania o przeżyciach w różnych sytuacjach życiowych. Metody weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w ramach nauki języków obcych, są dostosowane do specyfiki i charakteru lektoratu. W tym obszarze dominują zatem formy umożliwiające ocenę wszystkich aspektów zaawansowania językowego, czyli w zakresie: czytania, mówienia, słuchania i pisania. Od lektorów wymaga się, aby w procesie analizy postępów w nauce wykorzystywali (oprócz tradycyjnych prac zaliczeniowych i egzaminów) prace cząstkowe takie, jak: prezentacje, ćwiczenia pisemne i ustne oraz formy dyskusyjne, które służą nabyciu praktycznych umiejętności posługiwania się danym językiem obcym. Po zakończeniu studiów absolwenci studiów pierwszego stopnia posiadają umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2, a absolwenci studiów drugiego stopnia – na poziomie B2+.

W celu zwiększenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia do programu studiów kierunku Zarządzanie wprowadzono przedmiot Ekonomia realizowany z elementami języka angielskiego, a także moduł Język obcy praktyce, w ramach którego realizowane są dwa przedmioty w języku angielskim: Intercultural communication in business – warsztat oraz Event marketing – projekt. Z kolei do programu studiów drugiego stopnia wprowadzono przedmioty Decision making oraz Competence management methodology – oba prowadzone w języku angielskim. Ponadto, realizując opisane wyżej cele strategiczne i dostrzegając potrzebę rozwijania kompetencji międzykulturowych studentów Uczelnia, począwszy od roku akademickiego 2019/2020, wprowadziła do programów studiów wszystkich kierunków, w tym Zarządzanie, przedmiot Komunikacja międzykulturowa. Przedmiot ten ma na celu w szczególności poznanie zagadnień związanych ze sposobami opisu i analizy kultur, rozwijanie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie wielokulturowym, w szczególności umiejętności komunikacji z osobami odmiennymi kulturowo, nabycie umiejętności wykorzystywania wiedzy z komunikacji międzykulturowej w życiu codziennym.

WSPA w Lublinie zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w trakcie procesu kształcenia w wymianie międzynarodowej - Uczelnia od 2006 roku czynnie uczestniczy w Programie wymiany międzynarodowej Erasmus, od 2014 roku w Programie Erasmus+ i od 2021 w nowej edycji Programu Erasmus+, ma za sobą dwie edycje programów mobilnościowych finansowanych ze środków norweskich Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy. Obecnie Uczelnia realizuje projekty w ramach Programu Erasmus+. Zasady wymian studenckich obejmują proces uznawalności dokonań studenta

zagranicą, uznanie okresu wymiany i zdobytych wyników w nauce, w tym punktów ECTS. Dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus+, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia.

Studenci kierunku Zarządzanie mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z kilkoma uczelniami zagranicznymi: University of Applied Sciences BALTAZAR ZAPRESIC - Chorwacja, Frederick University - Cypr, Deggendorf Institute of Technology - Niemcy, DHBW Karlsruhe - Niemcy, Kodolanyi Janos University of Applied Sciences - Węgry, Università Ca' Foscari Venezia - Włochy, Università degli Studi di Teramo - Włochy, ISMA University - Łotwa, RISEBA University of Applied Sciences - Łotwa, Šiauliai State College - Litwa, Instituto Politecnico de Castelo Branco - Portugalia, Instituto Politécnico de Setúbal - Portugalia, University of Security Management in Kosice - Słowacja, International School for Social and Business Studies Słowenia, Universidad de Málaga - Hiszpania, Universidad de Jaén – Hiszpania, oferującymi możliwości wymiany dla kierunku Zarządzanie w języku angielskim. W ciągu ostatnich 3 lat odbyły się wyjazdy na studia i praktyki w ilości: 4 studentów na studia (2 os. w Słowenii - International School for Social and Business Studies, 2 os. w Niemczech - DHBW Karlsruhe), 94 studentów na praktykę do takich krajów jak: Szwecja, Włochy, Łotwa, Francja, Portugalia, Czechy, Hiszpania, Niemcy, Turcja, Wielka Brytania, Holandia, Litwa, Bułgaria. W Uczelni organizowane są także wydarzenia międzynarodowe przybliżające inne kultury i języki, zawierające prezentacje partnerskich uczelni, pozwalające lepiej poznać ofertę edukacyjną i kraje, z którymi prowadzona jest współpraca. Studenci co roku uczestniczą w dniach informacyjnych programu Erasmus+, w czasie których mogą poznać ogólne zasady wymiany, odbywają się spotkania z uczestnikami wyjazdów, którzy dzielą się swoim doświadczeniem międzynarodowym. Zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni na cykl wykładów tematycznych oraz praktycy z przedsiębiorstw na wykłady otwarte i warsztaty praktyczne.

Kadra dydaktyczna kierunku Zarządzanie jest zaangażowana w projekty z udziałem partnerów zagranicznych i aktywnie uczestniczy w mobilnościach w ramach Programu Erasmus+. Główne kierunki współpracy to Islandia, Chorwacja, Gruzja, Hiszpania oraz Portugalia. Planuje się, że w nadchodzącym roku akademickim współpraca ta zostanie rozszerzona o nowe uczelnie. Mobilności realizowane przez nauczycieli akademickich kierunku obejmują wyjazdy szkoleniowe i na prowadzenie zajęć. Wyjazdy zrealizowane przez kadrę dydaktyczną kierunku Zarządzanie w uczelniach zagranicznych to:

- 1) dr Maria Mazur, prof. WSPA:
  - a) International Black Sea University – Gruzja, temat: Globalization processes in modern world;
  - b) Sulkhan-Saba Orbeliani University - Gruzja, temat: Human rights in the war time;
  - c) University of Mauritius, szkolenie;
  - d) Batumi State Maritime Academy – Gruzja, szkolenie.
- 2) dr Andrzej Borowski:
  - a) Instituto Politecnico de Lisboa - Portugalia, temat wykładu: Human capital management vs. Human resources management;

- b) University of Split - Chorwacja, temat wykładu: Human capital management vs. Human resources management;
  - c) Universidad Pontificia de Salamanca - Hiszpania, szkolenie.
- 3) dr Magda Parzyszek:
- a) Frederick University, Nikozja, Cypr - wizyta studyjna i seminarium w ramach projektu Wyspa Dostępności.
- 4) dr Artur Kokoszkiewicz:
- a) Polytechnic of Setubal - Portugalia, temat wykładu: More rights or less rights in the economy?;
  - b) American University of Bulgaria, temat wykładu: Administrative law in Poland- selected issue for the comparative analysis of legal;
  - c) University of Split - Chorwacja, temat wykładu: More rights or less rights in the economy?;
  - d) Universidad Pontificia de Salamanca - Hiszpania, szkolenie.
- 5) dr Marta Komorska, prof. WSPA:
- a) Solheimar - Islandia, temat: Social work and social policy in EU projects;
  - b) Masaryk University – Czechy, temat: Universal Design for Learning by upport Centre for Students with Special Needs;
  - c) Jaen University – Hiszpania, szkolenie;
  - d) Adventures for students - Islandia, szkolenie: working with refugees - Icelandic conditions.
- 6) Mgr Anna Bielak:
- a) University of Reykjavik, Islandia, szkolenie.
- 7) Mgr Paweł Prokop
- a) ATATURK - Alatau International University - Kirgistan, Temat: Management Workshops Program;
  - b) ISMA University - Łotwa, temat: Management Workshops Program.
- 8) mgr Piotr Skrzypczak:
- a) Sulkhan-Saba Orbeliani University- Gruzja, temat- Law and Global Security;
  - b) University of Mauritius, szkolenie.
- 9) mgr Marcin Jonik:
- a) EDU Culture - Cypr, zakres tematyczny szkolenia: Metodyka nauczania języków obcych;
  - b) Euro Pass- Irlandia, zakres tematyczny szkolenia: rozszerzanie warsztatu pracy- nowe technologie w nauczaniu.
- 10) mgr Maria Sieńko:
- a) University of Lapland - Finlandia, zakres tematyczny szkolenia: Nowe metody dydaktyczne w procesie nauczania;
  - b) UWC Maastricht - Holandia, zakres tematyczny szkolenia: Wsparcie procesu nauczania dla studentów międzynarodowych;
  - c) Link Arkitektur - Norwegia, zakres tematyczny szkolenia: Rozwiązania przy projektowaniu wnętrz- użycie najnowszych technologii.

Planowane są kolejne wyjazdy kadry dydaktycznej na wykłady i szkolenia między innymi do Włoch i do Niemiec. Kadra ma możliwość uczestniczenia też w zdalnych wydarzeniach międzynarodowych

oferowanych przez wielu partnerów zagranicznych. Ponadto, wśród najistotniejszych wydarzeń dotyczących współpracy międzynarodowej, które odbyły się w ostatnich latach, wskazać można:

- 1) VI Międzynarodowa Konferencja "Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?" - jedno z najważniejszych wydarzeń dyplomatycznych w Lublinie, w ramach współpracy WSPA z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich, mające na celu poszerzenie wiedzy z zakresu współpracy transgranicznej oraz procesów migracyjnych. Konferencja odbyła się w dniach 12-13 grudnia 2022 roku w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, a jej uczestnicy przez dwa dni obradowali w celu wypracowania rozwiązań w zakresie zwiększenia przepustowości granicy oraz poprawy efektywności transportu kolejowego i drogowego. W wydarzeniu udział wzięli m. in.: Iryna Wereszczuk - Wicepremier Ukrainy, Waldemar Buda - Minister Rozwoju i Technologii, Paweł Szefernaker - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pełnomocnik rządu ds. uchodźców wojennych z Ukrainy, Lech Antoni Kołakowski - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bartosz Zbaraszcuk - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Jacek Piechota - Prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej;
- 2) wizyta przedstawicieli Fundacji Ukraine America Initiative z USA w WSPA w Lublinie. W skład delegacji wszedł m. in. Corey Stapleton, który jest kandydatem w wyborach prezydenckich USA z ramienia partii republikańskiej. Głównym tematem spotkania był kryzys humanitarny w Lublinie, związany z wojną w Ukrainie. Rozmowy koncentrowały się wokół działalności wolontariackiej studentów uczelni lubelskich, a przede wszystkim studentów WSPA w Lublinie. Wystąpienia dotyczyły także Miasto Lublin, którego władze z zaangażowaniem podjęły spójne, skoordynowane działania dotyczące pomocy dla uchodźców wojennych z Ukrainy;
- 3) debata akademicka pt. "Wpływ wojny w Ukrainie na Unię Europejską oczami studentów", która odbyła się w dniu 7 grudnia 2022 r.. Podczas panelu I studenci KUL odpowiedzieli na pytania związane z wpływem polityki EU wobec wojny w Ukrainie na rzeczywistość studencką. Panel II skupiał się na działalności wolontariackiej. Studenci-wolontariusze z WSPA opowiedzieli o swoich wspomnieniach z dnia 24 lutego oraz o swojej pomocy w ramach Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie. Wydarzenie zostało zorganizowane przez WSPA w Lublinie, EUROPE DIRECT Lublin WSPA, Instytut Nauk o Polityce i Administracji KUL, Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych KUL, Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego KUL oraz Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych WSPA;
- 4) wizyta rektorów uniwersytetów z Ukrainy, które znajdują się na terytorium obecnie okupowanym przez Rosję, w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 5) Culture Fest – Dzień Studentów Międzynarodowych (14 marca 2023 r.) – wydarzenie zorganizowane przez Studentów zagranicznych WSPA, podczas którego uczestnicy mogli obejrzeć prezentacje krajów takich, jak: Etiopia, Kazachstan, Rwanda, Nigeria, Maroko, Zimbabwe, Tajlandia, Ukraina; wziąć udział w konkursie wiedzy na temat tych krajów; wysłuchać występu muzycznego piosenkarek z Ukrainy i zespołu Helping Hand Band;
- 6) udział w panelu dyskusyjnym na konferencji dotyczącej sytuacji migrantów i migrantek na Lubelszczyźnie i w Polsce (26 września 2023 r.) . Moderatorem panelu był Pan Paweł Prokop – Prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich i wykładowca WSPA. W dyskusji, z ramienia WSPA, wzięli udział: dr Maria Mazur, prof. WSPA – Rektor WSPA, dr inż. Michalina Gryńiewicz-Jaworska - Dziekan kierunku Informatyka oraz Studenci WSPA. Konferencja organizowana była przez partnera biznesowego WSPA - Fundację Inicjatyw Menedżerskich, w partnerstwie z Fundacją Zarządzania i Innowacji w ramach projektu „Jedni z nas”;

- 7) Wizyta rektorów oraz kadry dydaktycznej z Międzynarodowego Uniwersytetu Ala-Too z Kirgistanu;
- 8) Międzynarodowa Konferencja Hybrydowa pt. „Zarządzanie edukacją zdalną – szanse i wyzwania” zorganizowana przez Dział Projektów Zewnętrznych WSPA – konferencja była okazją do dyskusji o problemach, wyzwaniach i doświadczeniach związanych z nauczaniem zdalnym. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele WSPA, innych uczelni lubelskich oraz uczelni zagranicznych;
- 9) Targi Międzynarodowe zorganizowane przez Dział Współpracy Międzynarodowej WSPA, podczas których przedstawiciele uczelni partnerskich prezentowali swoje kraje. Cała społeczność WSPA miała okazję spróbować zagranicznych przysmaków, obejrzeć tradycyjne produkty, a także porozmawiać o kulturze i zwyczajach różnych krajów;
- 10) udział Przewodniczącego Samorządu Studentów WSPA w spotkaniu z Ambasadorem Królestwa Niderlandów - Panią Daphne Bergsma. Przewodniczący Samorządu Studentów WSPA opowiedział m. in. o działalności Rady Studentów Lublina, której jest członkiem, a także o tym jak młodym ludziom żyje się w Lublinie i jakie zmiany i mechanizmy zostały zainicjowane lub już wykonane w kontekście Europejskiej Stolicy Młodzieży.

Uczelnia realizując misję umiędzynarodowienia przyjmuje wzorce z zagranicznych uczelni partnerskich, ale także prezentuje uczelniom z krajów słabiej rozwiniętych strukturę i zasady funkcjonowania WSPA, pokazuje, jakie działania można podejmować na rzecz poszerzenia współpracy międzynarodowej, w tym jak organizować warsztaty dla studentów i pracowników, oraz dzieli się wiedzą na temat działalności administracyjnej Unii Europejskiej. Aktualnie Uczelnia realizuje projekt „WySPA dydaktyków” (01.05.2024 – nadal), w ramach którego realizowane są szkolenia dla kadry dydaktycznej - w ramach projektu uczestnicy otrzymali następujące wsparcie: językowe (język angielski branżowy (50h) oraz zajęcia z native speakerem (80h)), wizyty studyjne, zakup międzynarodowych publikacji. Co istotne, jak już wcześniej wspomniano, Uczelnia realizowała projekt o nazwie „Open minded” (okres realizacji: 05.11-2018- 31.01.2021), który skierowany był do dwóch głównych grup docelowych: pracownicy WSPA w Lubinie (40 pracowników: 10 dydaktycznych, 30 administracyjnych) oraz studentów uczelni. W ramach projektu uczestnicy otrzymali następujące wsparcie:

- 1) Szkolenia dla kadry administracyjnej i dydaktycznej: językowe, z zakresu efektywnej komunikacji i pracy z klientem (rozumianym jako student), z zakresu komunikacji w środowisku wielokulturowym, z zakresu zarządzania kryzysem - zasady i praktyki dotyczące kryzysów oraz zarządzania kryzysowego. Dzięki szkoleniom pracownicy WSPA poprawili efektywność swojej pracy ze studentami i pracownikami zagranicznymi. Zwiększył się komfort studiowania i pracy dla studentów i pracowników zagranicznych.
- 2) Wizyty studyjne pracowników WSPA - zaplanowane i zrealizowane w ramach projektu działania przyczyniły się do zwiększenia potencjału WSPA w Lublinie w obszarze związanym z obsługą i współpracą z zagranicznymi studentami oraz kadrą akademicką. WSPA od wielu lat funkcjonuje w środowisku międzynarodowym, kształcąc zagranicznych studentów, współpracuje z uczelniami i ośrodkami uniwersyteckimi z różnych krajów. W ramach projektu zrealizowane działania przyczyniły się z jednej strony do zwiększenia kompetencji językowych, komunikacyjnych i międzykulturowych kadry dydaktycznej i administracyjnej (poprzez udział w cyklu szkoleń), a także przyczyniły się do poprawy jakości pracy oraz zwiększenia potencjału międzynarodowego uczelni. W ramach szkoleń 10 osób, które miały najbliższy kontakt ze

studentami i kadram z zagranicy, uczestniczyło w dwóch wizytach studyjnych w uczelniach partnerskich: Duale Hochschule Baden- Württemberg w Karlsruhe – Niemcy oraz Polytechnic Institute of Setúbal - Portugalia.

- 3) Nauka języka polskiego dla studentów zagranicznych - zrealizowano kursy dla studentów zagranicznych, którzy przez 3 semestry uczestniczyli w bezpłatnych kursach nauki języka polskiego. Ogółem przeszkolono 10 grup, w których uczestniczyło 230 studentów zagranicznych (łącznie 90h zajęć dla każdego studenta). Zajęcia uzupełniane były praktycznymi informacjami dotyczącymi różnych aspektów życia w Polsce. Dzięki uczestnictwu w zajęciach studenci zagraniczni szybciej przystosowali się do życia w naszym kraju oraz zintegrowali ze społecznością Uczelni. Zajęcia były prowadzone przez doświadczonych lektorów i kończyły się uzyskaniem certyfikatu.
- 4) Punkt Welcome Centre - stworzono profesjonalne miejsce pierwszego kontaktu z Uczelnią, w którym pracownicy zapewniają studentom i pracownikom zagranicznym pełną pomoc we wszystkich kwestiach dotyczących studiowania i pobytu w Lublinie.

Realizacja projektu przyczyniła się z jednej strony do podniesienia jakości pracy ze studentami oraz pracownikami zagranicznymi na WSPA, z drugiej zaś do zwiększenia ich komfortu podczas studiów i pracy na uczelni, a co za tym idzie zachęcenia ich do kontynuowania nauki i współpracy z WSPA. Rezultatem jest wzrost efektywności i jakości pracy ze studentami zagranicznymi, wzrost zadowolenia pracowników i studentów WSPA ze współpracy, ściślejsza integracja studentów WSPA, zwiększenie komfortu pracy i studiowania na WSPA dla cudzoziemców, zwiększenie komfortu cudzoziemców pracujących i studiujących na WSPA odnośnie przebywania w Lublinie. Wszystko to przełożyło się również na zwiększenie liczby cudzoziemców pracujących i studiujących na WSPA w Lublinie.

Innym projektem dofinansowanym z funduszy Unii Europejskiej, który realizowała Uczelnia, był projekt „Wyspa internacjonalizacji” (01.10.2019-30.09.2021). Projekt ten skierowany był do dwóch głównych grup docelowych: pracowników WSPA w Lubinie oraz studentów uczelni. W ramach projektu zrealizowano cykl szkoleń, które pozwoliły kadrze WSPA na pogłębienie swojej wiedzy w obszarze kompetencji kulturowych i lepszej komunikacji z osobami pochodzącymi z obcych państw:

- 1) Szkolenie - zarządzanie zespołem wielokulturowym i zróżnicowanym kulturowo;
- 2) Szkolenie dotyczące wybranych kręgów kulturowych: Bliski Wschód, Azja Centralna, Afryka Europa Wschodnia - z uwagi pochodzenie dotychczasowych studentów zagranicznych kształcących się w WSPA zasadne było przybliżenie specyfiki tych krajów pracownikom WSPA w celu lepszego zrozumienia sposobu ich funkcjonowania.
- 3) Szkolenie dotyczące międzynarodowego PR i obsługi klienta zagranicznego - mające na celu wzmocnienie potencjału WSPA w prowadzeniu skutecznych kampanii informacyjno-promocyjnych, skierowanych do odbiorców wywodzących się z ww. kręgów kulturowych.
- 4) Szkolenie - myślenie analityczne - dotyczące tematyki rozwiązywania sytuacji problemowych, rozwijania umiejętności kreatywnego myślenia, innowacyjności, analitycznego podejścia do problemów, podejmowania decyzji.

Dzięki udziałowi w szkoleniach kadra WSPA podniosła swoje kompetencje i poziom wiedzy na temat współpracy ze studentami zagranicznymi, jak również bliżej poznała specyfikę kręgów kulturowych, z których pochodzą studenci zagraniczni, co ułatwiło zrozumienie kontekstu zachowań studentów oraz sposobu ich funkcjonowania. Podniosło to także komfort studiowania samych

studentów. W ramach realizacji powyższego projektu zrealizowano także szereg działań mających na celu stymulację międzynarodowej wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy WSPA a uczelniami partnerskimi, takich jak:

- 1) zakup publikacji/książek/czasopism w języku angielskim do Biblioteki WSPA. Zakupione zostały najnowsze pozycje z dziedzin, w których WSPA prowadzi kształcenie w języku angielskim. Konkretnie tytuły zostały skonsultowane z kadrą dydaktyczną.
- 2) organizacja konferencji międzynarodowych - "Współczesne trendy w zarządzaniu" - edycja 1 (rok akademicki 2019/2020) i edycja 2 (rok akademicki 2020/2021). Konferencja podzielona na 3 obszary tematyczne - 1. Zarządzanie organizacjami, 2. Ekonomiczny i finansowy aspekt zarządzania organizacjami, 3. Inżynieria w zarządzaniu. Konferencje były tłumaczone na język angielski, rosyjski (tłumaczenia symultaniczne), zapewnione były również tłumaczenia w j. migowym. Do udziału w konferencji zaproszeni zostali naukowcy, przedsiębiorcy, specjaliści z branż z Lublina (innych ośrodków naukowych) i z całej Polski. W każdej edycji konferencji zostali zaproszeni prelegenci z zagranicy (z uczelni partnerskich WSPA), którzy wygłosili referaty. Po każdej konferencji została opracowana publikacja pokonferencyjna w wersji angielskiej, w wersji elektronicznej (+ wydruk wersji papierowej dla uczestników konferencji).
- 3) wizyty studyjne profesorów zagranicznych - 2 edycje - w roku akademickim 2019/2020 wizyta 2 profesorów z Portugalii, w roku akademickim 2020/2021 wizyta 2 profesorów ze Słowenii na 1 tydzień. Zrealizowano: wykłady otwarte dla studentów WSPA, spotkania z kadrą dydaktyczną WSPA, hospitację zajęć, wymiana wiedzy i doświadczeń. Do udziału zaproszeni zostali przedstawiciele uczelni partnerskich: PAR University College in Rijeka (Chorwacja), Deggendorf Institute of Technology (Niemcy), Instituto Politecnico de Setubal (Portugalia), International School for Social and Business Studies in Celje (Słowenia) i innych uczelni partnerskich.

W celu podniesienia poziomu wiedzy społeczności akademickiej na temat kultur krajów pochodzenia studentów zagranicznych oraz lepszego zrozumienia tych kultur przez studentów pochodzących z Polski zorganizowano z kolei następujące wydarzenia nakierowane na integrację międzykulturową:

- 1) wykłady otwarte skierowane do wszystkich studentów WSPA (prowadzone w języku angielskim, aby mogli wziąć w nich udział wszyscy zainteresowani studenci nie tylko z Polski, ale i zza granicy). Zrealizowano cykl wykładów dotyczących różnych kręgów kulturowych: Bliski Wschód, Afryka, Azja Centralna, Europa Wschodnia. Wykładowcami byli specjaliści z danej dziedziny.
- 2) Międzynarodowe Dni Kultury – wydarzenia towarzyszące wykładom otwartym, przybliżające poszczególne kręgi kulturowe w sposób namacalny, praktyczny - np. popołudnia z kulturą (organizacja pokazów filmów, nauka tańców, degustacja tradycyjnych/regionalnych potraw). Tematyka została skorelowana z trybem wykładów otwartych. W ich organizację włączeni zostali aktywnie studenci zagraniczni, którzy będą pełnili rolę multiplikatorów i animatorów. Pozwoliło to na kształtowanie pozytywnego wizerunku studentów zagranicznych i ich kręgów kulturowych. Studenci poznawali siebie nawzajem, co ułatwiło kształtowanie pozytywnych postaw zrozumienia i szacunku do obcych kultur.
- 3) integracja studentów zagranicznych z otoczeniem lokalnym - wspólne wyjścia studentów zagranicznych i polskich do miejsc kultury, rozrywki - mające na celu przybliżenie im kultury, tradycji Polski oraz poznanie Lublina jako miasta wielokulturowego i przyjaznego

obcokrajowcom. W ramach tego działania zrealizowano wspólne wyjścia studentów do: muzeów, kina, teatru, wyjścia integracyjne np. na kręgle, do parku linowego, skate parku - gdzie w mniej formalnej atmosferze studenci mogli poznać się wzajemnie, rozwijać kompetencje międzykulturowe i integrować się ze społecznością lokalną.

Ponadto, w ramach projektu „Wyspa internacjonalizacji” Uczelnia zrealizowała następujące działania:

- 1) zaktualizowanie i zmodernizowanie strony www Uczelni wraz z systemem rejestracji on-line, dostępnym w 4 językach obcych: polski, angielski, rosyjski, ukraiński, dzięki czemu zwiększyła się możliwość oddziaływania WSPA za granicą i możliwe stało się dotarcie do szerszej grupy potencjalnych klientów na wielu rynkach;
- 2) opracowanie zestawu materiałów informacyjno-promocyjnych, dostępnych w 4 językach obcych (polskim, angielski, ukraińskim, rosyjskim): informatorów, ulotek, folderów, plakatów, broszur. Opracowane materiały zostały wykorzystane podczas kampanii rekrutacyjno-informacyjnej, jak również częściowo zostały wysłane do agentów pośredniczących w procesach rekrutacyjnych oraz wykorzystane podczas targów edukacyjnych, w których WSPA brała udział (Dział Rekrutacji i Dział Marketingu).

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji W Lublinie prowadzi punkt Europe Direct, w ramach którego wykładowcy i studenci angażowali się m. in. w działania takie jak:

- 1) uczestnictwo w spotkaniach w ramach Inicjatywy obywatelskiej – były to warsztaty, podczas których wypracowywane były pomysły na usprawnienie funkcjonowania różnych struktur UE;
- 2) uczestnictwo w wykładach dotyczących różnych zagadnień polityki unijnej;
- 3) przeprowadzenie sond ulicznych wśród mieszkańców Lublina dotyczących zagadnień związanych z aktualnymi wydarzeniami na arenie międzynarodowej;
- 4) pomoc jako wolontariusze podczas konferencji organizowanych przez ED, lub podczas których wystawione było stoisko z materiałami informacyjnymi punktu;
- 5) obsługa stoiska informacyjnego Punktu podczas różnych wydarzeń na terenie Lublina.

Warto podkreślić, iż Pełnomocnik ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia przeprowadza cyklicznie (nie rzadziej niż raz w roku) badanie wśród studentów, którego celem jest m. in. zbadanie ich opinii na temat dostępności do informacji o procesie kształcenia, w tym o wymianie międzynarodowej. Co istotne, informacje dotyczące wymiany międzynarodowej dostępne są na tablicy ogłoszeń na pierwszym piętrze budynku Uczelni, gdzie prezentowane są także zdjęcia z wyjazdów, co przyczynia się do promowania tej działalności wśród studentów. Ponadto, Centrum Współpracy Międzynarodowej opracowuje i przekazuje Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia coroczne sprawozdanie dotyczące współpracy międzynarodowej. Na podstawie powyższych badań i sprawozdań Władze Uczelni dokonują identyfikacji ewentualnych nieprawidłowości w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia i podejmują decyzje, mające na celu przeciwdziałanie im. Doskonalenie umiędzynarodowienia odbywa się również poprzez poszerzanie oferty zajęć w językach obcych, czego dowodem jest wprowadzenie do programu studiów kierunku Zarządzanie przedmiotów prowadzonych w językach obcych oraz przedmiotu Komunikacja międzykulturowa.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Co niezwykle istotne dla Uczelni, w dniu 28 listopada 2024 roku Urząd Miasta Lublin ogłosił wyniki Konkursu Prezydenta Miasta Lublin na wsparcie rozwoju i umiędzynarodowienia lubelskiego ośrodka akademickiego pod nazwą „Visiting Professors in Lublin” – edycja IV. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie jako jedyna uczelnia niepubliczna uzyskała pozytywną ocenę wniosku i tym samym znalazła się w gronie sześciu jednostek, które uzyskały środki finansowe na organizację wizyty zagranicznych naukowców – w przypadku WSPA jest to Pan prof. Felix Puime-Guillen - pracownik University of A Coruña (Hiszpania), którego obszarami specjalizacyjnymi są rachunkowość zarządcza, finanse oraz energia odnawialna. Wizyta Profesora, zgłoszona do Konkursu z ramienia Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, odbędzie się w maju 2025 r. i umożliwi głębszą analizę zagadnień dotyczących wdrażania rozwiązań ekologicznych oraz możliwości nawiązania dalszej współpracy na linii miasto-uczelnia-biznes.

W przypadku kryterium dotyczącego umiędzynarodowienia procesu kształcenia nie sposób nie podkreślić także działalności studentów i wykładowców na rzecz pomocy i wsparcia dla uchodźców i uchodźczyń w związku z wojną w Ukrainie. Z inicjatywy lubelskich organizacji pozarządowych został powołany Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie, który rozpoczął działalność w pierwszym dniu agresji Rosji na Ukrainę. Głównym zadaniem Komitetu stała się koordynacja pomocy uchodźcom przybywającym z terenów objętych wojną w Ukrainie. Bez wątplenia mocną stroną komitetu są osoby, których doświadczenie, umiejętności, kompetencje językowe, znajomość miasta pozwoliły w tych kluczowych pierwszych dniach zbudować sprawnie działający system wsparcia kryzysowego. W większości wolontariuszami w mieście są studenci Politechniki Lubelskiej oraz Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Wolontariusze z Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie ze względu na znajomość języków obcych świadczyli pomoc i wsparcie dla uchodźców w wskazanych wcześniej w raporcie miejscach interwencyjnego zakwaterowania ludności ukraińskiej. Około 70 studentów Uczelni oraz wykładowcy kierunku - mgr Piotr Skrzypczak oraz dr Maria Mazur, prof. WSPA - od samego początku inwazji Rosji na Ukrainę działają z ramienia Lubelskiego Komitetu Społecznego Pomocy Ukrainie.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

System wsparcia dla różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością

System opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów uczenia się jest elementem wspomagającym indywidualizację procesu kształcenia. Uwzględniając potrzeby różnych grup studentów w Uczelni istnieje możliwość odbywania studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów. O ten tryb studiowania studiów mogą ubiegać się w szczególności studenci kształcący się na więcej niż jednym kierunku studiów, wychowujący dzieci, legitymujący się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o złym stanie zdrowia, będący członkami sportowej kadry narodowej, oraz studenci, którzy z innych powodów nie mogą realizować studiów w trybie zwykłym. Zastosowane na

kierunku metody kształcenia umożliwiają identyfikację i zaspokojenie spersonalizowanych/szczególnych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami, poprzez działania organizacyjne, np. dodatkowe konsultacje oraz zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych umożliwiających studentom z niepełnosprawnościami korzystanie z infrastruktury jednostki. Na Uczelni działa Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami oraz Biuro ds. osób z niepełnosprawnościami, które udziela wsparcia studentom z niepełnosprawnościami i przewlekle chorym w sytuacji, kiedy stan ich zdrowia utrudnia realizację studiów w trybie standardowym. Proponowane przez Biuro rozwiązania mają na celu wyrównanie szans studentów w dostępie do oferty akademickiej. Uczelnia oferuje studentom z niepełnosprawnościami możliwość skorzystania z:

- 1) usług asystenta;
- 2) usług tłumacza języka migowego;
- 3) transportu na zajęcia dydaktyczne;
- 4) dodatkowych zajęć z języka angielskiego – grupowych;
- 5) udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach;
- 6) usług doradczych;
- 7) konsultacji (psychologicznych, logopedycznych, prawnych, zawodowych – prowadzonych w formie stacjonarnej i online);
- 8) wyjazdów edukacyjnych;
- 9) konsultacji związanych z poszukiwaniem pracy, rynkiem pracy itp.;
- 10) dostosowania formy egzaminu lub rozmowy kwalifikacyjnej indywidualnie do osoby;
- 11) zdawania egzaminu z wykorzystaniem dostosowanego komputera;
- 12) adaptacji materiałów egzaminacyjnych (druk powiększony);
- 13) wydłużenia czasu trwania egzaminu maksymalnie o 50%;
- 14) indywidualnej organizacji toku studiów;
- 15) całościowego lub częściowego zwolnienia z obowiązku uczestnictwa w zajęciach – w takim przypadku właściwy Dziekan ustali i określi warunki zaliczenia zajęć dydaktycznych;
- 16) specjalistycznego sprzętu dla osób z niepełnosprawnością (wypożyczalnia);
- 17) innowacyjnej platformy e-learning, dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzroku (wtyczka powiększania / przyciemniania obrazu).

Studenci i pracownicy z niesprawnością wzroku, słuchu oraz osoby z niesprawnością rąk mogą wypożyczyć elektroniczne urządzenia przenośne, takie jak: komputery przenośne (notebooki), systemy FM dla osób słabosłyszących, lupy elektroniczne, klawiatury dla osób z niepełnosprawnością ruchową dłoni, dla osób jednoręcznych, tablety, w tym m.in.: iPady, Samsungi, programy udźwiękawiające Window-Eyes i Jaws, notesy / notatniki brajlowskie (Braille Sense, Kajetek), odtwarzacze dźwięku np. BookSense, iPod, VoiceDream Reader, linijki brajlowskie, dyktafony, programy powiększające Zoom Text i SuperNovaMagnifier, powiększalniki przenośne, alternatywne klawiatury, przenośne skanery A4, systemy Roger wspomagające słyszenie, wózki inwalidzkie. WSPA dysponuje także stroną internetową dedykowaną studentom z niepełnosprawnościami, która zawiera informacje m. in. o formach wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, dokumentach niezbędnych do udzielenia wsparcia za strony Uczelni oraz możliwych do wypożyczenia elektronicznych urządzeniach przenośnych. Pracownicy Uczelni uczestniczyli z kolei w następujących bezpłatnych szkoleniach:

- 1) Edukacja włączająca;
- 2) Uczelnia Edukacja włączająca;

- 3) Uczelnia wobec studentów z zaburzeniami psychicznymi – formy wsparcia edukacyjnego;
- 4) Etykieta wobec osób z niepełnosprawnościami;
- 5) Technologie wspierające edukację osób niepełnosprawnych;
- 6) Wrażliwość na niepełnosprawność;
- 7) Kurs lipsspeakingu;
- 8) Kurs fonogestów – I, II stopień;
- 9) Kurs języka migowego – I, II stopień, B1;
- 10) Jak uczyć osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
- 11) Kształcenie osób głuchych i słabosłyszących;
- 12) Projektowanie uniwersalne;
- 13) Funkcjonowanie osób z całościowym zaburzeniem rozwoju.

W latach 2020-2023 WSPA realizowała projekt „WySPA Dostępności”, którego celem głównym było podniesienie poziomu dostępności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w zakresie realizacji potrzeb osób z niepełnosprawnościami w wielu wymiarach, zarówno w obszarze edukacyjnym, świadomościowym, kompetencyjnym, jak i architektonicznym czy technicznym. Projekt obejmował szereg działań, począwszy od niwelowania barier architektonicznych i technologicznych, dostosowania procesu kształcenia i materiałów dydaktycznych, assistive technologies, po podniesienie kompetencji kadr uczelni, zatrudnienie specjalistów – doradców edukacyjnych, asystentów dydaktycznych i psychologów oraz tłumaczy języka migowego, czy też wprowadzenie usprawnień technicznych ułatwiających uczestnictwo studentów i załatwianie bieżących spraw. Opracowane zakresy działań łącznie przyczyniły się do wsparcia zmian organizacyjnych i podniesienia kompetencji kadry oraz poprawy dostępności kształcenia w ramach studiów wyższych. Główne działania w projekcie obejmowały modernizację i rozszerzenie działalności Biura ds. osób z niepełnosprawnościami, opracowanie poradników i folderów traktujących o potrzebach i formach pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami, dostosowanie i likwidację barier architektonicznych, modernizację stron www, audyt procedur i dokumentów, szereg szkoleń dla pracowników kadry dydaktycznej i administracyjnej związanych z podnoszeniem wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób z niepełnosprawnościami, czy też wprowadzenie rozwiązań wspomagających proces kształcenia. Utworzono wypożyczalnię sprzętu wspomagającego kształcenie, opracowano aplikację mobilną dla OzN. Wszystkie powyższe działania mają na celu wykreowanie w Uczelni środowiska niezwykle przyjaznego i dostępnego dla osób z niepełnosprawnościami i zwiększenie dostępności uczelni wyższych dla osób z niepełnosprawnościami, a w konsekwencji ich udział w kształceniu na poziomie studiów wyższych. W ramach realizacji działań projektowych WSPA zniwelowała bariery architektoniczne - zmodernizowano budynek, dobudowano windę przystosowaną do korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami, zapewniono miejsca parkingowe, ciągi komunikacyjno-ewakuacyjne dla os. z niepełnosprawnością. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji złożyła także projekt „WySPA praktycznego kształcenia” w ramach działania 7.4 Infrastruktura szkół wyższych FELU.07.04, polegający na komplementarnym dostosowaniu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie poprzez dostosowaniu budynku do aktualnych przepisów pożarowych w kontekście pełnej dostępności budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W latach 2020-2023 Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji realizowała również projekt „WySPA uniwersalnego projektowania”, który miał na celu podniesienie poziomu wiedzy,

świadomości i umiejętności studentów i pracowników dydaktycznych w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez praktyczne wykorzystanie zasad projektowania uniwersalnego. Wśród podejmowanych aktywności zaplanowano i zrealizowano szkolenia dla kadry dydaktycznej, pozwalające na podniesienie wiedzy na temat projektowania uniwersalnego oraz na prowadzenie zajęć ze studentami w ramach opracowanych modułów - zarówno w projekcie, ale również po jego zakończeniu i na innych kierunkach. Pozwoliło to na przełamanie barier mentalnych w kontekście OzN oraz zwiększenie dostępność szkolnictwa wyższego.

Warto podkreślić także, iż w dniu 20 marca 2023 r. WSPA w Lublinie podpisała porozumienie z Oddziałem Lubelskim PFRON. Porozumienie dotyczy zasad współpracy w zakresie podnoszenia świadomości społeczeństwa w sprawach dotyczących osób z niepełnosprawnościami oraz budowania ich wizerunku zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wśród wspólnie ustalonych działań wskazać można także włączanie się obu instytucji w akcje promocyjne dotyczące problematyki osób z niepełnosprawnościami, wspieranie programów w zakresie edukacji oraz integracji społecznej, wspólne konferencje i spotkania dotyczące problematyki osób z niepełnosprawnościami oraz wymiany doświadczeń. Jednym z działań promocyjnych był udział Pani dr Marty Komorskiej, prof. WSPA – Pełnomocnika Rektora WSPA ds. studentów z niepełnosprawnościami w transmitowanym na żywo programie telewizyjnym, w którym Pani Profesor rozmawiała na temat dostępności, prezentując symulatory dysfunkcji, które towarzyszą osobom z niepełnosprawnościami. W programie gościła również studentka WSPA, która opowiedziała o tym, jak osobie ze specjalnymi potrzebami studiuje się w WSPA (<https://lublin.tvp.pl/73063499/29-wrzesnia-2023>). Warto wspomnieć, iż Uczelnia regularnie organizuje różnego rodzaju wydarzenia, np. seminaria i konferencje dotyczące problematyki wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami. Jako przykład wskazać konferencję "Dostępność. Ujęcie edukacji włączającej i różnorodności. Projektowanie uniwersalne – współczesne wyzwania", która odbyła się w dniu 28.12.2023 roku. W ramach konferencji dziekani przygotowali inspirujące wykłady, przynoszące nowe spojrzenie na tematykę dostępności, takie jak:

- 1) W stronę spójności społecznej. Problematyka niepełnosprawności z perspektywy integracji i partycypacji. Kierunki rozwoju, dr Marta Komorska – Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami i mgr Dominika Janik-Lis – Dziekan kierunku Socjologia;
- 2) Projektowanie uniwersalne, dr Małgorzata Michalska – Nakonieczna – Prorektor ds. ogólnych, Dziekan kierunku Projektowanie wnętrz;
- 3) Zarządzanie kapitałem ludzkim a dostępność architektoniczna – casus UML, dr Andrzej Borowski – Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość;
- 4) Tworzenie inkluzywnego środowiska w pracy IT: wyzwania i rozwiązania, dr inż. Michalina Gryniwicz – Jaworska – Dziekan kierunku Informatyka;
- 5) Osoby z niepełnosprawnością w zarządzaniu, mgr Anna Bielak – Dziekan kierunku Zarządzanie;
- 6) Język prosty w dokumentacji urzędowej, mgr Marcin Pastuszek – Dziekan kierunku Administracja ;
- 7) Edukacja włączająca – wyzwaniem dla współczesnej szkoły, dr Monika Maj - Golianek – Dziekan kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Z kolei w dniu 21 listopada 2024 roku odbyła się konferencja pod hasłem „Mapa drogowa dostępności. Potrzeby nieoczywiste w świecie osób młodych”, która była organizowana przez Uczelnię we współpracy ze Związkiem Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych oraz Lubelskim Partnerstwem na Rzecz Dostępności. Wydarzenie poświęcone było problematyce

dostępności, szczególnie w kontekście młodych osób oraz ich zdrowia psychicznego. W trakcie konferencji odbyło się wiele wystąpień, które rzuciły światło na różnorodne aspekty dostępności z perspektywy prawnej, socjologicznej i medycznej. Kulminacyjnym punktem konferencji był panel dyskusyjny, podczas którego eksperci, w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych, specjaliści medyczni i edukatorzy, podjęli próbę stworzenia Mapy Drogowej Dostępności – wskazując wyzwania i rozwiązania, jakie możemy wdrożyć, aby lepiej wspierać młodych ludzi.

Uczelnia zapewnia także wsparcie dla kobiet wychowujących lub spodziewających się dziecka. W szczególności należy tutaj wskazać takie formy wsparcia jak: indywidualna organizacja studiów, urlop dziekański, studia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, system stypendiów, zapomoga, wsparcie ze strony Pełnomocnika ds. Studentów. Uczelnia, uwzględniając szczególne zainteresowania i uzdolnienia studentów, umożliwia im indywidualny dobór treści, metod i form kształcenia w ramach indywidualnego programu studiów (IPS). Rektor lub upoważniona przez niego osoba na wniosek studenta może zezwolić na indywidualny tok studiów, wyznaczając:

- 1) treść indywidualnego programu studiów, który musi spełniać wymagania, wynikające z efektów uczenia się określonych dla kierunku i nie może prowadzić do obniżenia liczby punktów ECTS wymaganych dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
- 2) opiekuna naukowego, którym może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora.

Warunkiem koniecznym ubiegania się o IPS jest ukończenie przynajmniej pierwszego roku studiów, uzyskanie pełnej liczby punktów ECTS przewidzianej programem studiów oraz średniej ocen ze studiów nie mniejszej niż 4,7. Kontrola realizacji indywidualnego programu studiów jest prowadzona w tym samym trybie, co kontrola postępów w nauce pozostałych studentów.

Ważnym punktem wsparcia dla studentów jest uruchomione w 2021 roku Centrum Pomocy i Wsparcia dla Polonii i Cudzoziemców, stanowiące jednostkę organizacyjną WSPA zajmującą się doradztwem i pomocą dla różnych grup migrantów, w tym studentów zagranicznych WSPA. Celem Centrum jest stworzenie lepszych warunków pobytu studentów zagranicznych studiujących w Lublinie oraz niesienie pomocy w rozwiązywaniu ich codziennych problemów, a także w sytuacjach trudnych. Działanie Centrum skierowane jest przede wszystkim na studentów zagranicznych, jako realne wsparcie zarówno w kwestiach związanych ze studiami, ale również w kwestiach pobytu i adaptacji w mieście Lublin. Zespół Centrum na co dzień odpowiada na pytania związane z życiem akademickim oraz pobytem w mieście Lublin, pomaga językowo i ułatwia wypełnianie dokumentacji urzędowej. Do zadań Centrum należy:

- 1) wsparcie informacyjno-administracyjne dla zagranicznych studentów, słuchaczy studiów podyplomowych, a także innych grup migrantów;
- 2) wsparcie informacyjno-administracyjne w aspekcie różnic międzykulturowych i problemów adaptacyjnych;
- 3) wsparcie informacyjno-administracyjne jednostek WSPA w sprawach związanych z obsługą zagranicznych studentów i słuchaczy studiów podyplomowych;
- 4) pomoc w kwestiach pobytu w Lublinie;
- 5) pomoc językowa w Urzędach.

Warto podkreślić, iż od samego początku wojny w Ukrainie Uczelnia zaangażowała się w działalność Lubelskiego Komitetu Społecznego Pomocy Ukrainie. 70 wolontariuszy – studentów WSPA było zaangażowanych w pomoc humanitarną dla uchodźców wojennych z Ukrainy, w tym

w działania w miejscach zbiorowego zakwaterowania na terenie miasta Lublin. W roku akademickim 2022/2023 Uczelnia nawiązała współpracę z Fundacją Ukraine America Initiative z USA w celu wsparcia i pomocy finansowej dla Studentów z Ukrainy znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Pani Rektor dr Maria Mazur, prof. WSPA jako interwentka kryzysowa Stowarzyszenia Homo Faber realizująca na co dzień zadania z ramienia UNHCR jest w stałym kontakcie ze studentami przebywającymi w trudnej sytuacji życiowej. W mieście Lublin od stycznia 2023 r. funkcjonuje miejsce integracji, a także pomocy i wsparcia dla migrantów i migrantek. Studenci WSPA w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Homo Faber mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także brać udział w licznych wydarzeniach odbywających się w Baobabie (Lublin, Krakowskie Przedmieście 39b). Dodatkowo, w dniu 19 lutego 2024 roku odbyło się spotkanie Studentów wszystkich kierunków studiów z Dyrektorem Oddziału UNHCR w Lublinie – Panem Marco Procaccini, które dotyczyło możliwości pomocy i wsparcia agendy ONZ dla Studentów pochodzących z terenów objętych wojną.

Ponadto, w zakresie wsparcia studentów zagranicznych Uczelnia, w ramach Letniej Szkoły Języka Polskiego, od przeszło 10 lat prowadzi naukę języka polskiego dla studentów z innych krajów. Kurs przeznaczony jest dla przyszłych studentów, chcących w krótkim czasie nauczyć się języka polskiego lub podnieść poziom swojej wiedzy. Letnia Szkoła Języka Polskiego obejmuje nie tylko zajęcia teoretyczne z języka polskiego, ale także wykłady z historii i kultury Polski, praktyczne zajęcia językowe oraz wycieczki. Uczestnicy kursu dzieleni są na dwie grupy w zależności od poziomu znajomości języka polskiego – zaawansowaną i podstawową. Program kursu zależy od poziomu grupy. Ostatni kurs został zrealizowany w dniach 9-29 września 2024 roku. Ponadto, Uczelnia oferuje kurs języka polskiego dla wszystkich zainteresowanych nauką języka polskiego, przede wszystkim dla osób z zagranicy, w celu podniesienia znajomości i skutecznej komunikacji w tym języku. Kurs można dostosować do każdej grupy wiekowej oraz do stopnia znajomości języka. Przed rozpoczęciem nauki języka polskiego na platformie e-learningowej WSPA przeprowadzany jest test wiedzy ze znajomości języka. Test pozwala zweryfikować poziom zaawansowania danego uczestnika. Program kursu jest dopasowany do poziomu zaawansowania. W czasie rzeczywistym na platformie prowadzone jest webinarium z lektorem, chat, a także zadania do samodzielnego wykonania.

Władze Uczelni dostrzegając potrzebę stałego wsparcia studentów zagranicznych powołały także Pełnomocnika Rektora ds. studentów anglojęzycznych, którym obecnie jest Pani Agnieszka Trepkowska, będąca jednocześnie pracownikiem Centrum Współpracy Międzynarodowej, dzięki czemu Studenci mają możliwość zwrócenia się do Pełnomocnika w każdej sprawie codziennie w godzinach pracy Centrum. Studenci zagraniczni mają także możliwość wzięcia udziału w dedykowanych im cyklicznych spotkaniach m. in. z prawnikiem – ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 13 listopada 2024 roku i dotyczyło legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (wizy, karty pobytu, karty Polaka, uchodźcy wojenni z Ukrainy a zmiany w spec. ustawie, polityka łączenia rodzin itd.). Spotkanie poprowadziły Pani Patrycja Gustyn – radczyni prawna w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa oraz Pani Marta Kazymyryw - specjalistka ds. imigracji w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa. Kolejnym tego typu wydarzeniem było zorganizowane w dniu 24 kwietnia 2024 roku spotkanie informacyjne dla studentów z Ukrainy, podczas którego uczestnicy mogli dowiedzieć się m. in. jak podnieść poziom znajomości języka polskiego i zdobyć umiejętności oraz wiedzę, które pozwolą swobodniej funkcjonować w nowym środowisku.

Jak już wspomniano w opisie kryterium 7. Uczelnia organizuje oraz umożliwia udział w wielu wydarzeniach integrujących studentów zagranicznych, wśród których wskazać można Tydzień Europejski (6-11 maja 2024 r.), który był okazją do poznania historii, zwyczajów i kuchni poszczególnych państw członkowskich UE, dzięki przygotowanym z tej okazji stoiskom tematycznym, regionalnym poczęstunkom oraz quizom z nagrodami, czy też Culture Fest – Dzień Studentów Międzynarodowych (14 marca 2023 r.) – wydarzenie zorganizowane przez Studentów zagranicznych WSPA, podczas którego uczestnicy mogli obejrzeć prezentacje krajów takich, jak: Etiopia, Kazachstan, Rwanda, Nigeria, Maroko, Zimbabwe, Tajlandia, Ukraina, wziąć udział w konkursie wiedzy na temat tych krajów, wysłuchać występu muzycznego piosenkarek z Ukrainy i zespołu Helping Hand Band.

Dodatkowo, w ramach projektu „Open minded”, Uczelnia zrealizowała działania wspierające integrację studentów zagranicznych. Wśród działań tych znalazły się: organizacja kursów języka polskiego dla cudzoziemców oraz organizacja miejsca dedykowanego obsłudze studentów i kadry zagranicznej. W ramach projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej („Open minded” i „Wyspa Internacjonalizacji”) zrealizowano także szereg innych działań i wydarzeń, mających na celu wsparcie studentów zagranicznych, które opisano szerzej w pkt. 7., dotyczącym umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie wspiera studentów w procesie uczenia się. Jak już wcześniej wspomniano Uczelnia umożliwia odbywanie studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów, a także podejmuje szereg działań, by dostosować proces kształcenia w szczególności do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, kobiet wychowujących lub spodziewających się dziecka oraz studentów zagranicznych. Studenci z Polski oraz Studenci – Cudzoziemcy na kierunku Zarządzanie wspierani są szerokim wachlarzem pomocy materialnej. Mogą oni aplikować o:

- 1) Stypendium socjalne;
- 2) Stypendium socjalne w zwiększonej wysokości;
- 3) Stypendium dla osób niepełnosprawnych;
- 4) Stypendia finansowane przez Urząd Miasta Lublin;
- 5) Stypendium Rektora;
- 6) Stypendium Rektora dla Studentów pierwszego roku;
- 7) Zapomogę;
- 8) Kredyt studencki.

Informacje o stypendiach studenci uzyskują bezpośrednio od pracownika Uczelni (Specjalista ds. księgowości) w Dziale Rozliczeń Finansowych ze Studentami, telefonicznie lub mailowo. Informacje umieszczone są również na platformie e-learningowej, a także na stronie internetowej Uczelni (w aktualnościach na stronie głównej i ogłoszeniach w zakładce Stypendia), gdzie znajdują się informacje na temat rodzajów wsparcia, możliwości ubiegania się o dane świadczenie, terminach i harmonogramie składania wniosków, wykaz wymaganych dokumentów oraz druki wzorów wniosków o stypendium. Informacje w formie ogłoszeń umieszczone są także na tablicach ogłoszeniowych znajdujących się na terenie budynku Uczelni w miejscach dostępnych dla studentów oraz wyraźnie oznaczonych, a także na portalach społecznościowych (np. Facebook). Kandydaci na studia otrzymują także ogólne informacje na ten temat podczas procesu rekrutacyjnego oraz

spotkania informacyjnego przeprowadzanego na początku roku akademickiego prowadzonego przez Specjalistę ds. księgowości.

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie aktywnie wspiera swoich studentów w rozwoju naukowym, oferując im szerokie możliwości poszerzania wiedzy i zdobywania nowych doświadczeń. Wspomnianymi wyżej działaniami są w szczególności:

- 1) Umożliwianie udziału w kołach naukowych, takich jak:
  - a) Interdyscyplinarne Koło Nauk Społecznych PROGRES, którego celem działania jest pobudzenie aktywności oraz rozwój zainteresowań społecznych studentów kierunków Socjologia oraz Zarządzanie. Intencją działania koła pozostaje także dalsze poszerzanie wiedzy i umiejętności praktycznego jej zastosowania, projektowanie badań naukowych oraz uczestniczenie w wielu wspólnych ciekawych przedsięwzięciach (wśród zrealizowanych działań wskazać można np. szkolenie w zakresie kas fiskalnych, które poprowadził Pan dr Mirosław Szpakowski – wykładowca WSPA, oraz warsztaty „Myślenie pytaniami” – czyli coachingowy sposób na dobrą komunikację”, które zostały poprowadzone przez Panią Monikę Pulińską – Sztorc – wykładowcę Uczelni i przedstawiciela otoczenia gospodarczego);
  - b) Studenckie Koło Dziennikarskie, którego uczestnicy nabywają praktykę w tworzeniu artykułów prasowych i materiałów filmowych, uczą się pisanie w atrakcyjny sposób, odbywają trening wystąpień publicznych;
  - c) Koło Naukowe „Narzędzia kreatywności”, którego celem jest zapewnienie studentom możliwości rozwoju i eksperymentowania w różnorodnych obszarach grafiki komputerowej i kreacji wizualnej;
  - d) Koło Naukowe „Grafika 3D w Grach Komputerowych”, we współpracy z partnerem WSPA – PoligonStudio, którego celem jest zapewnienie uczestnikom dogłębnej wiedzy i praktycznych umiejętności w tworzeniu grafiki trójwymiarowej;
  - e) Koło Naukowe „Nowe Technologie i Cyfryzacja”, we współpracy z Techevents, którego celem jest tworzenie innowacyjnych projektów, realizacja podcastów, kreowanie treści na YouTube, realizacja projektów zespołowych oraz indywidualnych, oraz stworzenie własnego portfolio przydatnego do podjęcia pracy w branży IT.
- 2) Organizacja, informowanie i zachęcanie do udziału w szkoleniach wydarzeniach i konferencjach - Studenci są na bieżąco informowani o wszystkich bieżących konferencjach, grantach i konkursach. Udział w tych wydarzeniach jest dobrowolny. Studenci są informowani przez Dział Marketingu, Biuro Karier, niekiedy wykładowców i Dziekana. Uczelnia wspiera Studentów dofinansowując szkolenia, wyjazdy i udział w projektach, w tym także dzięki realizacji projektów z funduszy europejskich i środków NCBR-u. Jako przykład wskazać można poniższe działania:
  - a) Studenci kierunków Zarządzanie, Stosunki międzynarodowe oraz Informatyka wzięli udział i czynnie reprezentowali WSPA w Międzyuczelnianej Debacie Oksfordzkiej w dniu 18 listopada 2024 r.. Format debaty oksfordzkiej zapewnił dynamiczną i merytoryczną wymianę argumentów między stroną propozycji (WSPA) i opozycji (UMCS). Uczestnicy zaprezentowali wiedzę, umiejętność logicznego myślenia oraz zdolność do błyskawicznego reagowania na kontrargumenty. Zwycięzcą została drużyna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.
  - b) Studenci III roku kierunku Zarządzani brali udział w konkursie „Akademickie Mistrzostwa Menedżerskie”. Jest to ogólnopolski konkurs biznesowy dla uczelni wyższych. Dzięki

udziałowi w konkursie uczestnicy rozgrywek mieli okazję kształtować kompetencje biznesowe. Opiekunem studentów była Pani mgr Monika Kłos.

- c) Studenci II roku I stopnia oraz II stopnia brali udział w dwóch konferencjach międzynarodowych: „Międzynarodowe doświadczenia historyczne odbudowy gospodarczej. Wnioski dla Ukrainy” oraz „Global security and Asymmetry of the World Economy in Conditions of Unstable Development of Economic System”.
- d) W dniu 4 marca 2024 roku Studenci wzięli udział w debacie „Głosuję – decyduję” organizowanej przez sieć Europe Direct w Polsce, w związku ze zbliżającymi się wyborami do Parlamentu Europejskiego.
- e) W ramach współpracy z Fundacją Inicjatyw Menadżerskich, w dniach 12-13 grudnia 2022 roku w WSPA w Lublinie odbyło się jedno z najważniejszych wydarzeń dyplomatycznych w Lublinie - VI Międzynarodowa Konferencja "Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?". Uczestnicy eventu przez dwa dni obradowali w celu wypracowania rozwiązań w zakresie zwiększenia przepustowości granicy oraz poprawy efektywności transportu kolejowego i drogowego. W wydarzeniu udział wzięli m. in.: Iryna Wereszczuk- Wicepremier Ukrainy, Waldemar Buda - Minister Rozwoju i Technologii, Paweł Szefernaker - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pełnomocnik rządu ds. uchodźców wojennych z Ukrainy, Lech Antoni Kołakowski - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bartosz Zbaraszcuk - Sekretarz Stanu w Ministerstwo Finansów, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Jacek Piechota - Prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej. Studenci kierunku Zarządzanie byli uczestnikami konferencji. Niektórzy ze studentów byli wolontariuszami pomagającymi w przygotowaniach do konferencji.
- f) W dniu 20.06.2024 roku z okazji Dnia Uchodźcy w Lublinie miało miejsce wiele merytorycznych wydarzeń zorganizowanych przez UNHCR. W siedzibie WSPA zorganizowano panel dyskusyjny moderowany przez mgr Annę Bielak - Dziekan kierunku Zarządzanie i Dyrektor Biura Fundacja Inicjatyw Menedżerskich. Dyskusję poprzedziło wystąpienie wprowadzające pt. "Zmiany w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym", które wygłosiła dr Maria Mazur, prof. WSPA - Rektor WSPA i Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. procesów migracyjnych i integracji. Ponadto w ramach współpracy z UNHCR studenci wzięli udział w dwóch grupach fokusowych. 1. Potrzeby studentów ze statusem UKR w Polsce. 2. Młodzi na rynku pracy.
- g) W dniu 5.11.2023 roku na planie filmowym w Centrum Kultury studenci kierunków Zarządzanie, Informatyka i Stosunki międzynarodowe, wraz z wykładowcami – Panem mgr Piotrem Skrzypczakiem i Panią dr Marią Mazur, prof. WSPA, wzięli udział w nagraniu filmu, którego premiera odbyła się 11 Listopada 2023 roku, w trakcie obchodów Narodowego Święta Niepodległości. Grupa kilkudziesięciu osób widocznych w filmie to osoby z różnorodnych społeczności reprezentujących Lublin. Celem filmu było spotkanie osób, które na co dzień nie mają ze sobą kontaktu, zaproszenie do rozmowy, zburzenie stereotypów, poznanie się i uświadomienie sobie i innym jak wiele nas łączy mimo różnic, które są oczywistym elementem wspólnego życia i tak dużej społeczności, jaką są mieszkanki i mieszkańcy Lublina.
- h) W dniu 16.12.2023 roku Studenci wzięli udział i uczestniczyli w organizacji objazdowego festiwalu WATCH DOCS Prawa Człowieka w Filmie. W Lublinie pokaz filmów odbył się w Baobabie. Jest to wydarzenie cykliczne organizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Homo Faber.

- i) Projekt „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni” (w ramach Osi Priorytetowej: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój POWER), którego głównym celem jest wzrost jakości kształcenia Uczelni poprzez wyposażenie studentów w praktyczne umiejętności, kształcenie w języku obcym, podniesienie kompetencji językowych, zawodowych, komunikacyjnych, informatycznych i analitycznych. W ramach projektu studenci kierunku Zarządzanie uczestniczyli w szkoleniach i warsztatach prowadzących do nabycia kompetencji sporządzania projektów oraz kompetencji miękkich. Brali udział też w kursach języka angielskiego.
  - j) Projekt „Lubelska WySPA IT – zintegrowany rozwój uczelni” (w ramach Osi Priorytetowej: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój POWER). W ramach tego projektu studenci kierunku Zarządzanie uczestniczyli w szkoleniach dotyczących obsługi programu Excel, zarządzania projektami.
  - k) Projekt „WySPA kwalifikacji i umiejętności (w ramach Osi Priorytetowej: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) – studenci kierunku Zarządzanie ukończyli szkolenia z zakresu Green HR – zarządzanie zgodne ze zrównoważonym rozwojem.
- 3) Wspieranie publikacji naukowych Studentów – jako przykład można wskazać wspólne publikacje wykładowców i studentów, które ukazały się w pokonferencyjnej publikacji pt. „Samorządy wobec wyzwań współczesności”. Uczelnia nawiązała także sformalizowaną w drodze porozumienia współpracę z czasopismem Prawo i Polityka. Wzajemna współpraca zakłada m. in. publikację najlepszych prac dyplomowych studentów WSPA, czego przykładem jest opublikowanie artykułu naukowego autorstwa absolwentki WSPA i jej promotora - Pana dra Artura Kokoszkiewicza, wykładowcy na kierunku Zarządzanie. Wkrótce zostanie opublikowany także artykuł przygotowany wspólnie przez Panią dr Martę Komorską, prof. WSPA i studentkę studiów magisterskich na kierunku Zarządzanie - Panią Anastasię Samarinę. Opracowana publikacja w formie artykułu dotyczy organizacji i zarządzania instytucją pomocy społecznej. Artykuł opisuje zarządzanie kryzysowe instytucją pieczy zastępczej w sytuacji konfliktu zbrojnego i ewakuacji instytucji na podstawie analizy doświadczeń ukraińskich pracowników ewakuowanego domu dziecka. Publikacja artykułu planowana jest w czasopiśmie Polityka Społeczna oraz po uzupełnieniu treści merytorycznych, jako artykuł, w monografii.
- 4) Realizacja prac etapowych, których tematy są konsultowane z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku – tytułem ilustracji wskazać tu można przygotowanie przez studentów planu audytu organizacyjnego (w ramach przedmiotu Audyt organizacyjny), przygotowanie prezentacji (weryfikującej umiejętności) na temat własnych kompetencji w obszarze: wiedzy, umiejętności, postaw i talentów oraz dokonanie analizy luk kompetencyjnych (w ramach przedmiotu Kompetencje menedżerskie), oraz przygotowanie projektu na temat elementów tożsamości organizacyjnej konkretnej organizacji). W ten sposób studenci uczą się rozwiązywania konkretnych problemów, zdobywają umiejętności, które są cenione w otoczeniu społeczno-gospodarczym, realizując projekty w firmach i instytucjach, zdobywają niezbędne praktyczne doświadczenia wymagane w przyszłej pracy zawodowej.
- 5) Współpraca z ekspertami i praktykami z różnych dziedzin – jako przykład wskazać można:

- a) wizytę studyjną studentów kierunków Zarządzanie i Stosunki międzynarodowe w Ratuszu Miasta Lublin w ramach przedmiotu "Nowe trendy w zarządzaniu zasobami ludzkimi". W trakcie wizyty Studenci uczestniczyli w wykładach, które przybliżyły im różne aspekty zarządzania kapitałem ludzkim. Swoimi doświadczeniami zawodowymi podzielili się: Grzegorz Rzepecki, Dyrektor Warsztatów Kultury, Paweł Markiewicz, Prezes Zarządu Fundacja im. Tomasza Wójtowicza, Grzegorz Malec, Dyrektor Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Lublinie. Spostrzeżeniami podzieliła się również Monika Kwiatkowska, Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Lublin oraz wykładowca WSPA, która była inicjatorką wizyty;
  - b) udział w szkoleniu prowadzonym przez doświadczoną doradczynię kariery, Panią Martę Szymańska-Jarosz, pt. „Kreowanie wizerunku, autoprezentacja, budowanie własnej marki”. W trakcie warsztatu studenci rozmawiali o skutecznej prezentacji własnej osoby, wizerunku, a także budowaniu własnej marki - między innymi w mediach społecznościowych. Uczestnicy szkolenia mogli również dowiedzieć się w jakim celu potrzebny jest profil na portalu LinkedIn, jak właściwie uzupełnić go, tak aby był profesjonalny i dopełniał wizerunek, wzbudzał zainteresowanie pracodawcy.
- 6) Udział w konkursach na prace dyplomowe – wyróżniające się wysokim poziomem prace dyplomowe zgłaszane są do konkursów regionalnych i ogólnopolskich, takich jak np. konkurs Prezydenta Miasta Lublin na najlepszą pracę dyplomową;
  - 7) Organizacja spotkań dla studentów piszących pracę licencjacką lub magisterską w WSPA – spotkania prowadzone są przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia – Pana dr Adama Włodarczyka, prof. WSPA. W trakcie spotkania omawiane są wyzwania, z jakimi studenci zmagają się podczas przygotowywania swoich prac dyplomowych, a także strategie ich skutecznego rozwiązania.
  - 8) Udział w programie „Stypendia biznesowe”, który powstał jako wspólna inicjatywa na linii ważnej współpracy samorząd – biznes – uczelnia. Program jest odpowiedzią na zainteresowanie firm wspieraniem studentów lubelskich uczelni, a jednocześnie daje możliwość studentom współpracy z najlepszymi w biznesie. Jest to program stypendialny, w którym firmy fundują stypendia finansowe dla najzdolniejszych i najbardziej aktywnych studentów lubelskich uczelni.
  - 9) Udział w programie „Miejski program stypendialny dla studentów i doktorantów”, mającym na celu wsparcie wybitnie uzdolnionych osób, których działalność naukowa i pozanaukowa przyczynia się do rozwoju miasta Lublin oraz jego gospodarki.

WSPA wspiera studentów nie tylko w rozwoju akademickim, ale także sportowym. W dniu 21 maja 2024 roku odbyło się spotkanie przedstawicieli Klubu Środowiskowego Akademickiego Związku Sportowego w Lublinie ze studentami WSPA w sprawie powołania na Uczelni koła AZS, a w dniu 24 listopada 2024 r. studenci kierunków Zarządzanie i Informatyka w WSPA w Lublinie (członkowie koła) reprezentowali Uczelnię w Ćwierćfinale Akademickich Mistrzostw Polski – Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w dwuboju siłowym. Udział w mistrzostwach był możliwy m. in. dzięki sfinansowaniu Studentom karnetów do klubów sportowych przez WSPA. Uczelnia współpracuje też z klubami sportowymi 7FIT” oraz „Xtreme Fitness” w Lublinie w kwestii organizacji zajęć z wychowania fizycznego.

WSPA w Lublinie zapewnia wszystkim studentom dostęp do kadry dydaktycznej poza zajęciami programowymi. Ponadto wszyscy dydaktycy udostępniają studentom adresy mailowe do indywidualnego kontaktu. Dziekan kierunku – Pani mgr Anna Bielak prowadzi konsultacje dziekańskie w siedzibie Uczelni według harmonogramu podanego do wiadomości Studentów.

W ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia udostępnia studentom i kadrze dydaktycznej Platformę Moodle – Polski Uniwersytet Wirtualny WSPA (www.puw.wspa.pl), a ponadto każdy wykładowca i student WSPA posiada bezpłatny dostęp do pakietu Office 365, w skład którego wchodzi: poczta, OneDrive, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, SharePoint, Teams, Sway, Forms, Stream. Dla wszystkich wykładowców i studentów udostępnione zostały szkolenia z zakresu obsługi platformy PUW.WSPA, zarówno w formie tekstowej, jak i w postaci filmów instruktażowych, które są dostępne całodobowo na platformie w zakładkach szkoleń dla studentów oraz wykładowców.

Istotnym elementem wsparcia dydaktycznego jest nowoczesna baza dydaktyczna (aule, sale ćwiczeniowe oraz specjalistyczne pracownie i laboratoria). Studenci mogą korzystać z profesjonalnie przygotowanego zaplecza oraz sprzętu, który jest niezbędny do prawidłowego przebiegu procesu kształcenia. Uczelnia zapewnia pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego i Kół Naukowych, do których mają dostęp wszyscy studenci i opiekunowie tychże organizacji. W pomieszczeniach tych studenci mają do swojej dyspozycji komputery, a także niezbędny sprzęt biurowy. Pomieszczenia te służą wszystkim studentom. Są także miejscem wymiany pomysłów i inicjatyw. W wyniku ankiet studenckich, na prośbę Studentów WSPA, przy pokoju Samorządu Studenckiego utworzono także kącik „PRZERWA” wyposażony w mikrofalówkę oraz dystrybutor wody. Do dyspozycji studentów pozostają wygodne kanapy, pufy, materiały piśmiennicze, a także gry planszowe. Wzdłuż ścian wszystkich korytarzy zamontowane są krzesła i ustawione są kanapy dla studentów. W miesiącach ciepłych wystawiane są leżaki uczelniane. W otoczeniu Uczelni na stałe rozlokowane są ławki oraz zadaszona strefa dla palących. Studenci mają także do dyspozycji tzw. pokój wyciszeń, który przeznaczony jest głównie dla osób z obniżoną sprawnością funkcjonowania społecznego, wynikającą ze spektrum autyzmu. Mogą z niego korzystać również osoby z różnymi dysfunkcjami oraz studenci doświadczający kryzysu psychicznego. Kolejną ważną przestrzenią dla studentów jest Czytelnia, w której przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Biblioteka Nauki, Agregator Centrum Otwartej Nauki), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. W przestrzeni Uczelni zamontowane są także dystrybutory ciepłych i zimnych napojów i przekąsek. Bezpośrednio koło wejścia głównego do Uczelni dostępna jest szatnia. W godzinach otwarcia Uczelni dostępny jest portier, który posiada wszelkie informacje organizacyjne, np. o organizacji i miejscu odbywania się zajęć, dysponuje pomocami dydaktycznymi w postaci m. in. sprzętu audiowizualnego oraz służy doraźnym wsparciem technicznym. W Uczelni działa także bar Wyspa smaków.

Infrastruktura Uczelni, w tym oprogramowanie specjalistyczne i materiały dydaktyczne, dostępne są dla Studentów WSPA również poza zajęciami dydaktycznymi, w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej. Zgodnie z zarządzeniem nr 52/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 22

maja 2023 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu korzystania z sal laboratoryjnych i wypożyczania sprzętu, Uczelnia udostępnia do bezpłatnego użytkowania studentom sale laboratoryjne i sprzęt komputerowy. Możliwość skorzystania z sali laboratoryjnej i wypożyczenia sprzętu posiada każdy student, pracownik, a także wykładowca. Potrzebę skorzystania z sali laboratoryjnej zainteresowany zgłasza do Centrum Studiów Wyższych. Potrzebę wypożyczenia urządzeń będących w posiadaniu uczelni zainteresowany zgłasza do Dyrektora Administracji. Wypożyczenie następuje na wniosek osoby wypożyczającej na czas określony w pokwitowaniu pobrania sprzętu. Po uzyskaniu zgody sprzęt zostaje wydany bezpośrednio osobie zainteresowanej. Sprzęt może być wykorzystywany przez użytkownika wyłącznie do celów edukacyjnych (np. praca na platformie edukacyjnej, wykonanie pracy domowej, projektu, prezentacji itp.).

Na potrzeby wsparcia studentów w procesie realizacji praktyk zawodowych Władze Uczelni zawierają porozumienia z organizacjami otoczenia społeczno-gospodarczego, wśród których wyróżnić można następujące firmy i instytucje: Zakład Ubezpieczeń Społecznych ZUS Oddział w Lublinie, Fundacja Inicjatyw Menadżerskich w Lublinie, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji "Bystrzyca" w Lublinie, INPL GROUP SP. Z O. O. z siedzibą w Lublinie, Grupa Tipmedia Sp. z o. o., Firma Impact, Bury Sp. Z o. o., Netrix, VOAL Sp. z o. o., Synergia Sp. z o. o., Lubelskie Centrum Konferencyjne, Lubelskie Centrum Consultingu, Fundacja Managerska Creative, Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w Lublinie, Targi Lublin S. A., Pracodawcy Ziemi Lubelskiej, Lokalna Grupa Działania na Rzecz Rozwoju Gmin Powiatu Lubelskiego, Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie.

Dodatkowym wsparciem, jakie mogą otrzymać studenci podczas poszukiwania miejsc praktyk, jest rozmowa doradcza z użyciem narzędzi diagnostycznych w Centrum Planowania Kariery WSPA. Zdarzają się sytuacje, w których student nie jest pewny, w jakim miejscu mógłby odbyć praktyki, jaki konkretnie obszar w zakresie zarządzania go interesuje oraz jakie są jego predyspozycje i możliwości. Doradca Edukacyjno-Zawodowy proponuje wówczas narzędzia takie jak: ankieta głównego celu zawodowego, stworzenie indywidualnego planu działania, a także testy predyspozycji i zainteresowań zawodowych. Podczas spotkania z doradcą omawiane są możliwości odbywania praktyk zawodowych. Przedstawiana jest oferta pracodawców, u których odbywać się mogą praktyki, w ramach zawartych przez Uczelnię porozumień. Przeprowadzany jest wstępny wywiad w celu właściwego doboru miejsca praktyk do realizowanego procesu kształcenia. Omawiane są także zasady odbywania praktyk, kwestie formalne oraz dokumenty niezbędne do odbycia praktyk. Doradca przekazuje informacje dotyczące korzyści z odbywania praktyk (nowe umiejętności, wiedza, poznanie danej branży, możliwość zdobycia doświadczenia). Po pozytywnej weryfikacji miejsca praktyk student otrzymuje od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego potwierdzenie udzielenia porady. W kolejnym kroku student kontaktuje się z Asystentem ds. Praktyk Zawodowych, przedstawiając uzyskany dokument od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego. Na tej podstawie Asystent ds. Praktyk Zawodowych przygotowuje skierowanie na praktykę oraz umowę o organizację praktyk.

WSPA w Lublinie zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w trakcie procesu kształcenia w wymianie międzynarodowej - Uczelnia od 2006 roku czynnie uczestniczy w Programie wymiany międzynarodowej Erasmus, od 2014 roku w Programie Erasmus +, ma za sobą dwie edycje programów mobilnościowych finansowanych ze środków norweskich Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy i dwie edycje Programu Edukacja. Obecnie uczelnia realizuje projekty z Programu Erasmus + na lata 2021-27. Zasady wymian studenckich obejmują proces uznawalności dokonań studenta zagranicą, uznanie okresu wymiany i zdobytych wyników w nauce, w tym punktów ECTS.

Dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus +, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia.

Studenci kierunku Zarządzanie mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z Uczelniami z różnych państw Europy: University of Applied Sciences BALTAZAR ZAPRESIC - Chorwacja, Frederick University - Cypr, Deggendorf Institute of Technology - Niemcy, DHBW Karlsruhe - Niemcy, Kodolanyi Janos University of Applied Sciences - Węgry, Università Ca' Foscari Venezia - Włochy, Università degli Studi di Teramo - Włochy, ISMA University - Łotwa, RISEBA University of Applied Sciences - Łotwa, Šiauliai State College - Litwa, Instituto Politecnico de Castelo Branco - Portugalia, Instituto Politécnico de Setúbal - Portugalia, University of Security Management in Kosice - Słowacja, International School for Social and Business Studies - Słowenia, Universidad de Málaga - Hiszpania, Universidad de Jaèn – Hiszpania oferującymi studia w języku angielskim. W Uczelni organizowane są także wydarzenia międzynarodowe przybliżające inne kultury i języki, zawierające prezentacje partnerskich uczelni, pozwalające lepiej poznać ofertę edukacyjną i kraje, z którymi prowadzona jest współpraca. Studenci co roku uczestniczą w dniach informacyjnych programu Erasmus+, w czasie których mogą poznać ogólne zasady wymiany, odbywają się spotkania z uczestnikami wyjazdów, którzy dzielą się swoim doświadczeniem międzynarodowym. Zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni na cykle wykładów tematycznych oraz praktycy z przedsiębiorstw na wykłady otwarte i warsztaty praktyczne.

W zakresie wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy należy podkreślić możliwość korzystania z usług działającego przy Uczelni Centrum Planowania Kariery. W ramach oferowanego wsparcia studenci mogą:

- 1) otrzymać pomoc w wyborze właściwej ścieżki kariery zawodowej i edukacyjnej oraz zdobyciu odpowiednich kwalifikacji i doświadczeń zawodowych;
- 2) otrzymać indywidualne wsparcie związane zarówno z przygotowaniem dokumentów aplikacyjnych, jak i przygotowaniem kandydata do procesu rekrutacyjnego;
- 3) brać udział w szkoleniach i warsztatach związanych z przekazaniem szerokiej wiedzy na temat funkcjonowania obecnego rynku pracy, środków i sposobów poszukiwania pracy, ukierunkowanych na obecne oczekiwania pracodawców;
- 4) uzyskać pomoc w poszukiwaniu pracy, staży, praktyk;
- 5) rozwiać wątpliwości dotyczące wyboru drogi zawodowej;
- 6) dowiedzieć się więcej o sobie: o swoich mocnych i słabych stronach, kompetencjach i umiejętnościach;
- 7) zaplanować efektywne poszukiwanie pracy, poznać metody poszukiwania pracy, zasady tworzenia dokumentów aplikacyjnych, przygotować się do autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej
- 8) zdobyć informacje związane z planowaniem własnej działalności gospodarczej.

Akademickie Biuro Karier świadczyło i świadczy powyższe usługi w ramach swojej działalności, a także w ramach działań zaplanowanych w projekcie „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni”, współfinansowanego w ramach funduszy UE. W ramach projektu udzielono ponad 350 porad, oraz wsparcia w obszarze badania kompetencji, zainteresowań

i predyspozycji zawodowych, bilansów kompetencji i umiejętności, a także przeprowadzono aktywizację studentów i absolwentów poprzez organizację spotkań z pracodawcami, zarówno na terenie Uczelni, jak i w formie wyjść studentów bezpośrednio do zakładów pracy/instytucji, spotkań pracodawców ze studentami on-line, oraz organizowanych cyklicznie od lat Targów Pracy i Dni Kariery. W roku akademickim 2023/2024 Dzień Kariery odbył się w dniu 11.04.2024 r., a udział w nim wzięli udział zarówno partnerzy Uczelni, jak również pracodawcy z regionu Lubelszczyzny oraz studenci i osoby zainteresowane z Lublina i okolic. Hasłem przewodnim zorganizowanego wydarzenia było „Krok do kariery, czyli najważniejszy pierwszy krok”. Podczas wydarzenia uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w warsztacie dotyczącym przygotowania do rozmowy rekrutacyjnej, prowadzonym przez doświadczoną osobę, reprezentującą dział HR jednej z większych lubelskich firm. Dodatkowo uczestnicy wzięli udział w warsztacie z profesjonalnego pisania CV, a także warsztacie z rozmowy rekrutacyjnej on-line, czy budowania i kreowania wizerunku, oraz własnej marki. W ramach wydarzenia każdy z uczestników mógł skorzystać z porad doradcy zawodowego w kąci kariery, czy zrobić profesjonalne zdjęcie do CV. Jednocześnie chcąc odejść od tradycyjnej formy stoisk wystawienniczych zastąpiono je spotkaniami stolikowymi pracodawców z zainteresowanymi studentami. Wśród gości pojawiły się firmy i instytucje z obszaru finansów, administracji czy informatyki, takie jak m. in.: EOS, Stokrotka, Izba Administracji Skarbowej, Manpower Lublin, Sii Lublin, Infinite IT Solution, Voice Contact Center, Concentrix Lublin. Uczestnicy wydarzenia mogli zaprezentować swoje CV, odbyć symulację rozmowy rekrutacyjnej oraz otrzymać informację o aktualnych miejscach pracy czy też wymaganiach na wybrane stanowiska. W bieżącym roku akademickim również planowane jest wydarzenie związane z rynkiem pracy, dedykowane studentom WSPA. Na portalu internetowym Centrum Planowania Kariery prowadzona jest bieżąca aktualizacja dotycząca: ofert pracy, staży, praktyk, inicjatyw skierowanych do studentów. Informacje dotyczące inicjatyw/działań skierowanych do studentów umieszczane są również na Facebooku Akademickiego Biura Karier. Na stronie internetowej Centrum Planowania Kariery oraz Facebooku umieszczane są również informacje o działalności biura, ciekawe artykuły, porady, informacje o szkoleniach, warsztatach, konkursach, stypendiach, wymianach międzynarodowych.

Władze Uczelni dostrzegają także ogromną potrzebę wsparcia studentów w rozwoju ich aktywności twórczej, czyli kreatywności, przedsiębiorczości i szeroko pojętych kompetencji społecznych. W związku z powyższym programy studiów wszystkich kierunków prowadzonych w WSPA w Lublinie, w tym kierunku Zarządzanie, zawierają blok zajęć o nazwie Technologia kreatywności, w skład którego wchodzi przedmioty takie jak Komunikacja interpersonalna, Techniki rozwoju kreatywności, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów i Projekt własnego przedsięwzięcia (studia pierwszego stopnia) oraz Metodyka zarządzania kompetencjami i Podejmowanie decyzji (studia drugiego stopnia). Dzięki powyższym zajęciom studenci poszerzają własną wyobraźnię, trenują tworzenie pomysłów, idei, rozwiązań, rozwijają swoją otwartość, kompetencje społeczne i interpersonalne, biorą udział w warsztatach kreatywności, formułują i realizują projekty (metodą projektową), stają przed rynkowymi wyzwaniami i rozwiązują problemy realnych firm, wdrażają swoje pomysły w życie, tworzą produkty i rozwiązania, przygotowują się do organizacji własnych przedsięwzięć i startu na rynku, stale aktualizują swoją wiedzę, ćwiczą i rozwijają umiejętności i kompetencje. Ponadto, dostrzegając potrzebę rozwijania kompetencji międzykulturowych studentów Uczelnia wprowadziła do programów studiów wszystkich kierunków, w tym kierunku Zarządzanie, przedmiot Komunikacja międzykulturowa, który ma na celu w szczególności poznanie zagadnień związanych ze sposobami opisu i analizy kultur, rozwijanie umiejętności funkcjonowania

w społeczeństwie wielokulturowym, w szczególności umiejętności komunikacji z osobami odmiennymi kulturowo, nabycie umiejętności wykorzystywania wiedzy z komunikacji międzykulturowej w życiu codziennym. Zauważając nowe potrzeby oraz wyzwania stojące przed studentami we współczesnym świecie, od roku akademickiego 2024/2025 do programów studiów wprowadzono także następujące przedmioty ogólnouczelniane: Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne, Higiena psychiczna i techniki autoterapii oraz Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji.

Duże wsparcie dla studentów kierunku Zarządzanie stanowią także realizowane w Uczelni projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej, w tym:

- 1) projekt „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni – edycja 2”, w ramach którego w roku akademickim 2019/2020 został zrealizowany cykl kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie. W ramach projektu realizowany jest moduł „Podnoszenie kompetencji”, który umożliwia studentom podnoszenie kwalifikacji językowych dzięki szkoleniu metodą projektową (Practical English training). Celem szkolenia jest synergia nauki języka angielskiego (słownictwa fachowego) i umiejętności pracy zespołowej oraz przeprowadzenie symulacji rozmowy kwalifikacyjnej po angielsku z udziałem praktyków. Szkolenie zakończone jest egzaminem (przed-testy wstępne) i certyfikacją wg standardu TOIEC/TELC. Projekt przewidywał także wizyty studyjne u pracodawców, dodatkowe zadania praktyczne dla studentów realizowane w formie zespołów projektowych we współpracy z praktykami nad potencjalnymi projektami, a także szkolenia w innowacyjnym laboratorium kształtowania kompetencji miękkich typu I-LAB, na które składają się następujące moduły: komunikacja w grupie, trening kompetencji sprzedażowych i przedsiębiorczości, inteligencja emocjonalna, personal branding, trening kreatywnego myślenia. Ponadto dla studentów w ramach projektu organizowano szkolenia tematyczne – program Auto-Cad, zespoły projektowe dotyczące synergii kompetencji zarządzania z projektowaniem wewnątrz, zorganizowano szereg wizyt studyjnych do miejsc ściśle powiązanych z rynkiem pracy przyszłych absolwentów kierunku;
- 2) projekt „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni”, w ramach którego studenci mają możliwość podnoszenia kwalifikacji dzięki bezpłatnym, certyfikowanym szkoleniom (Moduł „Podnoszenie kwalifikacji”, który obejmuje darmowy bilans kompetencji, przeprowadzany przez psychologa i/lub doradcę zawodowego; szkolenia językowe; szkolenia zawodowe; wizyty studyjne u pracodawców; szkolenia informatyczne; szkolenia komunikacyjne; szkolenia EBC * L, Moduł „WySPA aktywności zawodowej”, który obejmuje diagnozę kompetencji i indywidualne poradnictwo zawodowe, poradnictwo w zakresie zakładania działalności gospodarczej i kreowania postaw przedsiębiorczych; organizowanie spotkań z pracodawcami; udział w Targach Pracy; współpracę przy organizacji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery; współpracę przy monitorowaniu losów absolwenta). Projekt zakładał możliwość uzyskania certyfikatu EBCL obejmującego szereg zagadnień z zakresu zarządzania, marketingu, finansów oraz komunikacji biznesowej. Poprzez powyższe studenci Zarządzania oraz studenci kierunku Finanse i rachunkowość otrzymali dodatkowy certyfikat wzmacniający pozycje na rynku pracy. Ponadto studenci kierunku Zarządzanie, w związku z następującymi zmianami gospodarczymi, uczestniczyli w szkoleniu "Green HR - zarządzanie zgodne ze zrównoważonym rozwojem”;

- 3) projekt „Open minded”, w ramach którego realizowane były działania wspierające integrację studentów zagranicznych. Wśród działań tych znalazły się: organizacja kursów języka polskiego dla cudzoziemców oraz organizacja miejsca dedykowanego obsłudze studentów i kadry zagranicznej;
- 4) Punkt informacji Europe Direct Lublin, którego głównym zadaniem jest informowanie mieszkańców Lubelszczyzny o różnych zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem UE w Regionie. Studenci WSPA aktywnie angażowali się w działania realizowane przez Punkt, m. in.:
  - a) uczestniczyli w spotkaniach w ramach Inicjatywy obywatelskiej – były to warsztaty podczas których wypracowywane były pomysły na usprawnienie funkcjonowania różnych struktur UE;
  - b) uczestniczyli w wykładach dotyczących różnych zagadnień polityki unijnej;
  - c) przeprowadzali sondy uliczne wśród mieszkańców Lublina dotyczące zagadnień związanych z aktualnymi wydarzeniami na arenie międzynarodowej;
  - d) pomagali jako wolontariusze podczas konferencji organizowanych przez ED lub podczas których wystawione było stoisko z materiałami informacyjnymi punktu;
  - e) obsługiwali stoiska informacyjne Punktu podczas różnych wydarzeń na terenie Lublina.
- 5) Projekt „Organize Yourself – Time and self-management as a key to your succes, finansowany ze środków programu Erasmus+ i realizowany w okresie 01.04.2021-31.09.2022. Projekt promował wspieranie młodych ludzi w procesie zdobywania i rozwijania tej podstawowej umiejętności potrzebnej niemal w każdym aspekcie życia i samzarządzania. Poprzez złożone działania projekt przyczynił się do opracowania zestawu narzędzi, które będą realną i praktyczną pomocą młodym ludziom w zdobywaniu tak ważnych kompetencji, jak zarządzanie swoim czasem i planowanie działań.

W ramach realizacji projektów zorganizowano multidyscyplinarne koła naukowe, prowadzone w formie zespołów projektowych:

1. „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni -edycja 2”
  - 1) Koło naukowe – tworzenie projektów społecznych – opiekun: Anna Bielak;
  - 2) Koło naukowe grafika komputerowa – opiekun: Michał Brogowski.
2. „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni realizowany”
  - 1) Zespół projektowy - "Green HR- zarządzanie zgodnie ze zrównoważonym rozwojem" – opiekun: dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA , Paweł Prokop;
  - 2) Projekt interdyscyplinarny - Jak zaprojektować i zarządzać przestrzenią społecznie użyteczną – opiekun: dr Małgorzata Michalska – Nakonieczna, prof. WSPA

System motywowania studentów

Jednym ze środków służących zwiększaniu motywacji do osiągania lepszych wyników nauczania jest możliwość otrzymywania stypendium Rektora, które przyznawane jest za wysoką średnią ocen (min. 4,51) oraz za dodatkowe osiągnięcia: naukowe, artystyczne i sportowe. Kryteria przyznawania stypendium są corocznie aktualizowane z uwagi na poszerzającą się ofertę edukacyjną WSPA oraz nowe kategorie osiągnięć wykazywanych przez studentów. Studenci mogą otrzymywać wsparcie w formie świadczeń wypłacanych ze środków MNiSW (stypendium rektora, stypendium socjalne, stypendium socjalne w zwiększonej wysokości, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomoga). Studenci WSPA mogą również ubiegać się o inne świadczenia: Stypendium Ministra Nauki

i Szkolnictwa Wyższego, Stypendia finansowane przez Urząd Miasta Lublin, Kredyt studencki, Stypendium Marszałka Województwa Lubelskiego. Informacje o stypendiach studenci uzyskują bezpośrednio od pracownika Uczelni (specjalista ds. księgowości) w Dziale Rozliczeń Finansowych ze Studentami, telefonicznie lub mailowo oraz ze strony internetowej Uczelni (aktualności na stronie głównej, ogłoszenia w zakładce Stypendia), gdzie znajdują się informacje na temat rodzajów wsparcia, możliwości ubiegania się o dane świadczenie, terminach i harmonogramie składania wniosków, wykaz wymaganych dokumentów oraz druki wzorów wniosków o stypendium. Informacje w formie ogłoszeń umieszczane są także na tablicach ogłoszeniowych znajdujących się na terenie budynku Uczelni w miejscach dostępnych dla studentów oraz wyraźnie oznaczonych, a także na portalach społecznościowych (np. Facebook). Kandydaci na studia otrzymują także ogólne informacje na ten temat podczas procesu rekrutacyjnego oraz spotkania informacyjnego przeprowadzanego na początku roku akademickiego prowadzonego przez Specjalistę ds. księgowości. Innym środkiem zwiększającym motywację do uzyskiwania wyższych wyników w nauce oraz kształtowania rozwoju naukowego jest udzielanie przez Władze Uczelni zniżek w wysokości czesnego z tytułu aktywnej działalności w kołach naukowych i organizacjach studenckich, w tym Samorządzie WSPA, oraz aktywnym uczestnictwie w życiu akademickim.

Kolejnym ze sposobów motywowania studentów jest możliwość udziału w programie Ambasador WSPA. Program Ambasador WSPA przeznaczony jest dla studentów WSPA w Lublinie, którzy będą brać aktywny udział w promowaniu uczelni. Uczestnicząc w Programie Ambasador studenci mają szansę na zdobycie doświadczenia i rozwijanie dodatkowych kompetencji. Do zadań Ambasadorów należy uczestnictwo w targach edukacyjnych, wydarzeniach uczelni; prezentacja oferty edukacyjnej osobom zainteresowanym studiami w WSPA; udział w spotkaniach z uczniami szkół ponadpodstawowych; współpraca z Centrum Marketingu i Promocji przy organizacji wydarzeń. Korzyści z udziału w programie Ambasador to:

- 1) zdobycie dodatkowych umiejętności i doświadczeń;
- 2) możliwość zdobycia dodatkowych kompetencji społecznych i zawodowych;
- 3) okazja do poznania siebie i własnych możliwości, umiejętności i talentów;
- 4) rozwijanie charakteru i cech takich jak umiejętność współpracy, odpowiedzialność, punktualność;
- 5) korzyści finansowe – obniżenie czesnego nawet do 25% za semester;
- 6) referencje, które można wykorzystać jako doświadczenie w CV;
- 7) okazja do poznania ciekawych ludzi;
- 8) komplet gadżetów i strój reprezentacyjny WSPA.

System obsługi administracyjnej studentów i osoby odpowiedzialne za sprawy studenckie

Kluczowym punktem obsługi administracyjnej studentów jest Centrum Studiów Wyższych, którego pracownicy w szczególności odpowiedzialni są za bieżącą obsługę studentów, dokumentowanie przebiegu studiów, tworzenie i modyfikowanie planów zajęć, prowadzenie zapisów na specjalności i seminaria, organizację egzaminów dyplomowych, czy zamieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej Uczelni (m. in. o zmianach w planach studiów). Pracownicy Centrum w razie konieczności pośredniczą w kontaktach studentów z Dziekanami kierunków oraz kadrą dydaktyczną kształcąca na danym kierunku. Za realizację praktyk zawodowych odpowiedzialni są z kolei: Asystent ds. Praktyk, Dorada Edukacyjno-Zawodowy oraz Kierunkowi Pełnomocnicy ds. praktyk. W zakresie pomocy materialnej oraz stypendiów studenci obsługiwani są przez Dział Rozliczeń Finansowych ze

Studentami. Za organizację i realizację wymiany międzynarodowej odpowiadają pracownicy Centrum Współpracy Międzynarodowej, za pomoc we wchodzeniu na rynek pracy i kontynuację nauki pracownicy Centrum Planowania Kariery, a za organizację i obsługę szkoleń i innych form wsparcia w ramach projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej pracownicy Centrum Projektów Zewnętrznych.

Sprawami studenckimi zajmuje się Dziekan kierunku, który pełni rolę opiekuna kierunku oraz Pełnomocnik Rektora ds. Studentów, który pomaga studentom zarówno w sprawach związanych ze studiowaniem, jak i z relacjami Student–Uczelnia. Podstawowym obszarem jego aktywności jest udzielanie porad i podejmowanie interwencji w indywidualnych sprawach studentów. Do zadań Pełnomocnika Rektora ds. Studentów należy: pomoc studentom w sprawach związanych ze studiowaniem oraz funkcjonowaniem na Uczelni, dbanie o poprawną obsługę studenta i reagowanie w sytuacjach niewłaściwej obsługi, rozstrzyganie indywidualnych problemów studentów, bieżące informowanie o problemach studenckich na kolegiach dziekańskich, współpraca z Pełnomocnikiem ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Sprawami osób z niepełnosprawnościami zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Do podstawowych kompetencji i obowiązków Pełnomocnika należy wspieranie wszelkich działań na rzecz pełnej integracji społecznej, aktywizacji zawodowej i przeciwdziałania izolacji społecznej osób z niepełnosprawnościami, prowadzenie Biura ds. osób z niepełnosprawnościami, prowadzenie panelu informacyjnego Biura, określanie potrzeb związanych ze studiowaniem osób z niepełnosprawnościami. Pełnomocnik pełni nadzór i zarządza Biurem ds. osób z niepełnosprawnościami (BON). Kontakt z Biurem ds. osób z niepełnosprawnościami oraz Pełnomocnikiem odbywa się w formie stacjonarnej tj. dyżur na terenie Uczelni, w pokoju BON oraz poprzez formę online. Na stronie BON udostępnione są bieżące informacje kluczowe dla zainteresowanych np. informacje o dyżurach oraz wachlarz poradników, multimediów, artykułów z zakresu edukacji i promocji integracji społecznej. Kolejną osobą udzielającą studentom wsparcia jest Rzecznik Akademicki. Jego zadaniem jest w szczególności wspieranie społeczności akademickiej w rozwiązywaniu konfliktów w sytuacjach budzących wątpliwości, dbanie o zapewnienie równego traktowania i poszanowania wszystkich członków wspólnoty akademickiej, monitorowanie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa, reagowanie na zgłaszane zagrożenia dla bezpieczeństwa oraz udzielanie pomocy merytorycznej osobom dotkniętym zdarzeniem naruszającym bezpieczeństwo lub informacji na temat możliwości jej szybkiego i efektywnego uzyskania. W celu wsparcia studentów anglojęzycznych powołany został z kolei wspomniany już wcześniej Pełnomocnik Rektora ds. studentów anglojęzycznych.

Dostrzegając istotną rolę obsługi administracyjnej w sprawnym realizowaniu procesu kształcenia na kierunku Zarządzanie, Władze Uczelni podejmują działania mające na celu rozwój i motywowanie pracowników administracyjnych, w szczególności poprzez liczne szkolenia i kursy z zakresu m. in.:

- 1) podnoszenia świadomości pracowników na temat obecności na uniwersytecie studentów z niepełnosprawnością poprzez udział w szkoleniach w ramach projektu Inclusive University (finansowanego ze środków Programu Erasmus+, Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk, Partnerstwa strategiczne, sektor Szkolnictwo Wyższe);
- 2) podnoszenia wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób niepełnosprawnych, w tym na temat obecności na uniwersytecie studentów z niepełnosprawnością, poprzez udział w szkoleniach w ramach projektów: WySPA Dostępności, WySPA uniwersalnego projektowania

- oraz Inclusive University (finansowanego ze środków Programu Erasmus+, Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk, Partnerstwa strategiczne, sektor Szkolnictwo Wyższe);
- 3) podnoszenia wiedzy i kompetencji w obszarze współpracy międzynarodowej i międzykulturowej poprzez udział w szkoleniach takich jak: „Zarządzanie zespołem wielokulturowym i zróżnicowanym kulturowo”, szkoleniach dotyczących wybranych kręgów kulturowych – Bliski Wschód, Europa Wschodnia, Azja Centralna, Afryka, „Międzynarodowy PR i obsługa klienta międzynarodowego”, „Myślenie analityczne” (szkolenia w ramach projektu WySPA internacjonalizacji);
  - 4) rozwoju kompetencji zarządczych poprzez udział w:
    - a) szkoleniach z zakresu zarządzania zespołem, motywowania i przywództwa; studiach podyplomowych z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi oraz zarządzania i rachunkowości; studiach MBA; szkoleniach takich jak: Zarządzanie i współpraca w zespole (AT), Autoprezentacja. Prowadzenie narad i spotkań biznesowych, Coaching menedżerski, Nowoczesne motywowanie pracowników, Komunikacja w przywództwie, Praktyczny trening menedżerski, Skuteczna komunikacja w pracy finansisty, Przywództwo. Praktyczne narzędzia budowania pozycji lidera, Kreatywność. Twórcze rozwiązywanie problemów biznesowych (w ramach projektu WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni);
    - b) szkoleniach z zakresu obsługi klienta, w tym cudzoziemców, wystąpień medialnych, języka angielskiego, design thinking; studiach podyplomowych z zakresu przygotowania pedagogicznego, psychologii zarządzania, inspektora danych osobowych, doradztwa zawodowego i edukacyjnego, komunikacji marketingowej w Internecie, zintegrowanych systemów informatycznych ERP II; szkoleniach z zakresu obsługi platformy e-learningowej takich jak: „e-Learning”, Webinary, Otwarte zasoby edukacyjne, Metodyk początkujący, Metodyk zaawansowany, Prawa autorskie (w ramach projektu WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni – edycja 2);
    - c) szkoleniach z zakresu: Edukacja włączająca – założenia i praktyka, Uczelnia wobec studentów z zaburzeniami psychicznymi – formy wsparcia edukacyjnego, Etykieta wobec osób z niepełnosprawnościami, Technologie wspierające edukację ON, Funkcjonowanie osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju, szkolenia w zakresie świadomości związanych z barierami środowiska fizycznego, Projektowanie uniwersalne, Obsługa klienta z niepełnosprawnością, Wrażliwość na niepełnosprawność, Osoba z niepełnosprawnością – pełnosprawny pracownik, Kurs fonogestów, Kurs języka migowego – stopień podstawowy A1, A2, B1, Szkolenie z zakresu użytkowania i możliwości jakie oferuje zakupiony sprzęt (w ramach projektu WySPA Dostępności);
  - 5) podnoszenia kompetencji językowych, komunikacyjnych i międzykulturowych poprzez udział w szkoleniach z zakresu: efektywnej komunikacji i pracy z klientem (studentem), komunikacji w środowisku wielokulturowym, kompetencji językowych (język angielski, rosyjski, hiszpański) (w ramach projektu Open minded).

Warto podkreślić, iż kadra administracyjna Uczelni posługuje się językami obcymi w sposób umożliwiający sprawną obsługę studentów WSPA – w szczególności należy tutaj wyróżnić Centrum Studiów Wyższych (Dziekanat) oraz Centrum Rekrutacji i obsługi kandydata, w których obsługa studentów odbywa się w czterech językach (polski, angielski, rosyjski, ukraiński).

W świetle wojny na Ukrainie wsparcie dla studentów objęło jeszcze większy zakres. Po wybuchu wojny zostały zorganizowane dwa spotkania z Panią mec. Beatą Magdaleną Witkowską - prawnikiem polskim i niemieckim, absolwentką m.in. Reńskiego Uniwersytetu Fryderyka Wilhelma w Bonn, Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz Uniwersytetu w Oxfordzie (Brooks College) w Wielkiej Brytanii. Pani Mecenas prowadzi w Polsce i Niemczech kancelarie zajmujące się legalizacją pobytu, a na co dzień współpracuje także z małymi i średnimi podmiotami gospodarczymi działającymi na rynku polskim oraz na rynkach zagranicznych. Spotkania Pani Mecenas ze Studentami WSPA odbyły się w lutym i kwietniu 2022 roku, w językach polskim i angielskim. W kolejnych latach spotkania nabrały cyklicznego charakteru - w 2023 roku były prowadzone przez Pana Juliana Hofmana, prawnika i przedstawiciela Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, a w roku 2024 przez Panią Patrycję Gustyn, radczynię prawną w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, oraz Panią Martę Kazymyriw - specjalistkę ds. imigracji w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa. Spotkania te mają na celu w szczególności przekazanie informacji dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (wizy, karty pobytu, karty Polaka, uchodźcy wojenni z Ukrainy a zmiany w specustawie).

Skargi i wnioski

Studenci mają możliwość wnoszenia skarg i wniosków, zgodnie z procedurą regulowaną zarządzeniem Rektora nr 3/R/WSPA/2021-2022 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 22 października 2021 roku. Procedura ta określa zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków składanych przez studentów, słuchaczy studiów podyplomowych, pracowników dydaktycznych, administracyjnych oraz innych osób. Przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie albo nienależyte wykonywanie zadań przez organy lub pracowników uczelni, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe bądź nadmiernie sformalizowane załatwianie spraw. Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji uczelni, doskonalenia jakości kształcenia w uczelni, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności - w tym intelektualnej, lepszego zaspokajania potrzeb społeczności akademickiej uczelni. Skargi i wnioski mogą być składane pisemnie, oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu. Skargi i wnioski składa się w Rektoracie, Centrum Studiów Wyższych lub Centrum Studiów Podyplomowych, w dniach i godzinach przyjmowania interesantów lub pracy powyższych komórek organizacyjnych, a także przesyła się tradycyjną lub elektroniczną drogą pocztową. Studenci mogą składać skargi lub sygnalizować sytuacje konfliktowe Rektorowi, Prorektorom, Kanclerzowi, Dziekanom właściwym do spraw danego kierunku studiów wyższych osobiście, a także za pośrednictwem starosty grupy lub przedstawiciela Samorządu Studenckiego. Po zarejestrowaniu skargi lub wniosku w Rejestrze, organ lub osoba, której zlecono rozpatrzenie skargi lub wniosku podejmuje niezbędne kroki w celu ich rozpoznania i wyjaśnienia. O sposobie załatwienia skargi lub wniosku należy zawiadomić osobę, która je wniosła. Organami odpowiedzialnymi za rozpatrywanie skarg i wniosków są: Dyrektor Centrum Studiów Wyższych – w przypadku skarg i wniosków dotyczących spraw z zakresu dydaktyki i organizacji studiów wyższych oraz dotyczących studentów; Dyrektor Centrum Studiów Podyplomowych - w przypadku skarg i wniosków dotyczących spraw z zakresu dydaktyki i organizacji studiów podyplomowych oraz dotyczących słuchaczy studiów podyplomowych; Kanclerz – w przypadku skarg i wniosków dotyczących spraw administracyjnych i organizacji administracji; Rektor i Prorektorzy – w pozostałych sprawach, a także w sprawach dotyczących Dyrektora Centrum Studiów Wyższych, Dyrektora Centrum Studiów Podyplomowych

i Kanclerza oraz w sprawach odwołań od rozstrzygnięć, podjętych przez te osoby. Procedura rozpatrywania skarg i wniosków dostępna jest publicznie na stronie internetowej Uczelni w zakładce Student – Dziekanat – Skargi i wnioski.

Studenci mają także możliwość zgłaszania swoich uwag i wniosków poprzez udział w anonimowych ankietach audytoryjnych i dostępnych on-line oraz udział w spotkaniach Pełnomocnika ds. ewaluacji jakości kształcenia z poszczególnymi rocznikami na każdym z kierunków, a także w trakcie dyżurów dziekanów i konsultacji wykładowców, co zostało szerzej opisane w akapicie Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów oraz kadry wspierającej proces kształcenia.

Działania dotyczące bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy

W zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy w Uczelni funkcjonuje procedura antydyskryminacyjna, wprowadzona zarządzeniem nr 79/R/WSPA/2020-2021 Rektora WSPA z dnia 30 września 2020 roku, która określa zasady oraz sposób postępowania w procesie przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu. Zgodnie z powyższą procedurą Uczelnia zobowiązana jest podejmować wszelkie dozwolone przepisami prawa działania polegające w szczególności na:

- 1) promowaniu pożądanych, zgodnych z zasadami współżycia społecznego postaw i zachowań w relacjach między pracownikami;
- 2) upowszechnianiu wiedzy na temat zjawiska dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu, metod zapobiegania ich występowaniu oraz konsekwencji wystąpienia;
- 3) monitorowaniu problematyki dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu oraz stosowaniu procedur antymobbingowych w praktyce.

W celu przeciwdziałania wszelkim zjawiskom dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego, mobbingu i ich skutkom Rektor powołuje Rzecznika Akademickiego WSPA i Komisję ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Rzecznik Akademicki WSPA pełni rolę osoby pierwszego kontaktu, którego zadaniem jest wsparcie oraz pomoc członkom społeczności akademickiej w przypadkach dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu na terenie Uczelni. Rolą rzecznika akademickiego jest m.in. pomoc w rozwiązywaniu konfliktów, udzielanie merytorycznego wsparcia poszkodowanym w zrozumieniu sytuacji i możliwości podjęcia kolejnych kroków formalnych, pomoc w zorganizowaniu wsparcia psychologicznego i prawnego dla osób poszkodowanych. Osoba, która uznała, że została poddana dyskryminacji, molestowaniu, molestowaniu seksualnemu bądź mobbingowi oraz jest lub była świadkiem takich działań, powinna zgłosić ten fakt pisemnie do Rektora, w formie skargi. Rektor w terminie 5 dni roboczych od otrzymania skargi o dyskryminację, molestowanie, molestowanie seksualne lub mobbing przekazuje sprawę do Komisji, która ustala stan faktyczny i ocenia, czy doszło do wskazanego zdarzenia. Rozpatrywanie spraw przez Komisję odbywa się z zachowaniem zasad: bezwzględności, poufności oraz bezstronności. Postępowanie przed Komisją kończy się wydaniem opinii wraz z uzasadnieniem, którą Przewodniczący Komisji przekazuje w terminie 14 dni Rektorowi. Jeżeli z przedłożonej opinii i zebranych dokumentów wynika, że doszło do dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego lub nierównego traktowania, Rektor podejmuje decyzję o przekazaniu sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w odniesieniu do nauczycieli akademickich i studentów. Warto

zaznaczyć, iż funkcję Rzecznika Akademickiego WSPA pełni Pan mgr Piotr Skrzypczak – współzałożyciel Stowarzyszenia Homo Faber, które realizuje takie działania jak: Latający Uniwersytet Praw Człowieka, Lubelskie Centrum Uchodźców, Niewidzialny mieszkańcy - rzecznictwo na rzecz migrantów i migrantek w Lublinie, One for All, All for One IV, Wyjść z cienia - wsparcie pokrzywdzonych przestępstwami motywowanymi uprzedzeniami. Tak bogate doświadczenie Rzecznika Akademickiego WSPA stanowi ogromne wsparcie dla studentów oraz pracowników Uczelni. Warto podkreślić, iż na Uczelni odbywają się cykliczne spotkania z Rzecznikiem Akademickim, podczas których przekazywane są informacje o podstawowych zasadach bezpieczeństwa oraz umiejętności stawiania granic i asertywności, w celu wspólnego tworzenia bezpiecznej przestrzeni do studiowania. Ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 3 grudnia 2024 roku. Również cyklicznie organizowane są spotkania z przedstawicielem Policji, podczas których studenci mogą dowiedzieć się tego, jak dbać o swoje bezpieczeństwo na uczelni, w domu i w przestrzeni publicznej. Ostatnie tego typu spotkanie odbyło się w dniu 5 grudnia 2024 roku. Z kolei w dniu 20 listopada 2024 roku odbyło się spotkanie informacyjne z Naczelnikiem Wydziału Organizacji NFZ – Panią Natalią Malowaną, która przedstawiła szczegółowe informacje i odpowiedziała na pytania studentów dotyczące formalności związanych z ubezpieczeniem zdrowotnym.

Należy tutaj także podkreślić, iż studenci kierunku Zarządzanie w ramach programu studiów realizują obowiązkowe zajęcia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przedmioty takie jak: Filozofia z etyką, Ochrona danych osobowych, Komunikacja międzykulturowa, Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów, Ochrona własności intelektualnej, Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne. Przedmioty te mają na celu uwrażliwienie studentów na wartości etyczne oraz poszanowanie podmiotowości studenta, co wpisane jest w misję WSPA, zgodnie z którą Uczelnia jest otwarta na różnorodność, kształtuje postawy prospołeczne, a poprzez świadomy proces kształcenia rozwija poczucie podmiotowości człowieka.

Wsparcie psychologiczne

Pierwszym kontaktem dla studenta poszukującego pomocy jest Dziekan ds. kierunku oraz / i Pełnomocnik Rektora ds. Studentów / Dyrektor Centrum Studiów Wyższych. Dziekan pełni cotygodniowe dyżury w pokoju dziekańskim. Pełnomocnik Rektora ds. studentów jest obecny na uczelni codziennie w godzinach 7.30 – 15.30 oraz pełni dyżury w czasie zjazdów, z myślą o studentach niestacjonarnych. Podobnie obowiązki wypełnia Pełnomocnik Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami, Rzecznik Akademicki oraz Pełnomocnik Rektora ds. studentów anglojęzycznych. Studenci są informowani o możliwości otrzymania wsparcia, na spotkaniu, które odbywa się na początku każdego roku akademickiego, a informacje, w tym kontaktowe są dostępne na stronie internetowej WSPA.

Uczelnia współpracuje z organizacją pozarządową Baobab, która oferuje pomoc psychologiczną / psychiatryczną. Pomoc jest udzielana bez ponoszenia przez studenta kosztów konsultacji. Czas oczekiwania na konsultację jest zależny od aktualnych potrzeb, w tym liczby oczekujących na pomoc, rodzaju konsultacji, rangi problemu. Centrum Interwencji Kryzysowej pozostaje w stałym kontakcie z przedstawicielami Uczelni. Pani Rektor dr Maria Mazur, prof. WSPA jako interwentka kryzysowa Stowarzyszenia Homo Faber, realizująca na co dzień zadania z ramienia UNHCR, jest w stałym kontakcie ze studentami przebywającymi w trudnej sytuacji życiowej i może udzielać pierwszej pomocy psychologicznej, a jako Pełnomocnik Wojewody ds. Procesów Migracyjnych i Integracji, jest

władna kierować do punktów szerokiego wsparcia. W mieście Lublin od stycznia 2023 r. funkcjonuje miejsce integracji, a także pomocy i wsparcia dla migrantów i migrantek. Studenci WSPA w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Homo Faber mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także brać udział w licznych wydarzeniach odbywających się w Baobabie (Lublin, Krakowskie Przedmieście 39b). Kolejną miejską instytucją, której powstanie jest związane z działaniami w ramach Europejskiej Stolicy Młodzieży, którą Lublin był w 2023 roku, jest „Hej! Przestrzeń młodych”. Powstała ona z myślą o integracji i wsparciu młodzieży, pochodzącej z różnych krajów i kultur. Napływ uchodźców po wybuchu wojny w Ukrainie wpłynął na intensyfikację i rozwój długoterminowej polityki wsparcia.

Uczelnia organizuje również szereg warsztatów i szkoleń w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego, zapraszając specjalistów z zewnątrz. Organizowane są cykliczne spotkania z psychologiem, np. pt.: „Jak radzić sobie ze stresem”, z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji pt.: „Bezpieczny student”, z Fundacją Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, dotyczące praw człowieka i obywatela. Lubelski Park Naukowo - Technologiczny organizuje bezpłatne szkolenia dla studentów ukraińskich, w zakresie wsparcia w funkcjonowaniu w nowym środowisku, o których informacja jest przekazywana studentom WSPA w formie zaproszenia pisemnego oraz osobistego. W minionym roku akademickim odbyło się także spotkanie z Dyrektorem Oddziału UNHCR w Lublinie – Panem Marco Procaccini, które dotyczyło możliwości pomocy i wsparcia agendy ONZ dla Studentów pochodzących z terenów objętych wojną.

Programy studiów wszystkich kierunków, w tym kierunku Zarządzanie, zawierają również przedmioty mające na celu wsparcie rozwoju osobowościowego studentów. Na każdym semestrze studiów przewidziano jeden przedmiot, np. Komunikacja interpersonalna, Techniki rozwoju kreatywności czy Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów. Przedmioty są realizowane w formie warsztatów z zakresu kompetencji miękkich. Co istotne, zauważając nowe potrzeby oraz wyzwania stojące przed studentami we współczesnym świecie, od roku akademickiego 2024/2025 do programów studiów wprowadzono także następujące przedmioty ogólnouczelniane:

- 1) Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne - przedmiot ten wzmacnia świadomość obywatelską studentów i przygotowuje ich do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na zasadach prawa i odpowiedzialności społecznej. Wiedza o mechanizmach bezpieczeństwa publicznego, zarówno w kontekście fizycznym, jak i cyfrowym (np. ochrona przed cyberzagrożeniami), jest kluczowa w pracy zawodowej, gdzie etyczne podejście i zdolność reagowania na ryzyko mają bezpośrednie przełożenie na efektywność i reputację. Ponadto w świetle sytuacji geopolitycznej regionu Europy Środkowo-Wschodniej, w tym trwającej od prawie 3 lat wojny w Ukrainie, wprowadzenie przedmiotu jest kluczowe.
- 2) Higiena psychiczna i techniki autoterapii – zajęcia te pozwalają studentom radzić sobie z presją i stresem, które są konsekwencją pandemii, trwającej wojny w Ukrainie oraz są nieodłącznymi elementami pracy w zawodach związanych z zarządzaniem. Praktyczne techniki autoterapii pomagają zapobiegać wypaleniu zawodowemu i wspierają rozwój umiejętności radzenia sobie z trudnościami zawodowymi i osobistymi. Dzięki temu przyszli absolwenci będą bardziej odporni psychicznie i lepiej przystosowani do pracy w wymagającym środowisku.
- 3) Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji - włączenie tego przedmiotu do programu kształcenia jest odpowiedzią na rosnącą rolę nowych technologii, które przekształcają zarówno gospodarkę, jak i codzienną praktykę zawodową. Znajomość podstaw

działania sztucznej inteligencji (AI) oraz jej zastosowań, szczególnie w dziedzinie zarządzania, pozwala studentom lepiej rozumieć i wykorzystywać narzędzia automatyzacji, analityki predykcyjnej czy systemów wspomaganie decyzji. Wiedza z zakresu AI przygotowuje przyszłych specjalistów do pracy w dynamicznie zmieniającym się środowisku, gdzie technologia jest kluczowym elementem przewagi konkurencyjnej.

Wsparcie dla studentów z problemami zdrowotnymi (warunki studiowania osób ze szczególnymi potrzebami, zasady dotyczące urlopów, indywidualnej organizacji studiów) umożliwiają regulacje zawarte w Regulamin studiów WSPA. Do dyspozycji studentów pozostaje pokój wyciszeń, z którego mogą korzystać wszyscy studenci i pracownicy Uczelni, potrzebujący na jakiś czas odciąć się od szumu informacyjnego i nadmiaru bodźców zewnętrznych, a także pokój pracy własnej, przeznaczony dla studentów, którzy potrzebują cichego i odpowiedniego miejsca do nauki oraz pracy nad projektami.

Ponadto działania uczelni wspierają wykładowczynie – psychoterapeutki dr Małgorzata Jedynak oraz dr Monika Golianek - Maj, które działają na zasadzie wolontariatu i są pierwszym wsparciem w przypadku kryzysu psychicznego. Kontakt do wszystkich miejsc i osób, w których zakresie pozostaje pomoc studentom, są upublicznione na stronie uczelni i tablicach informacyjnych w budynku Uczelni.

Współpraca z Samorządem Studentów i organizacjami studenckimi

W celu reprezentowania i zrzeszania studentów w Uczelni aktywnie działa Samorząd Studentów WSPA. Głównym organem Samorządu Studentów jest Zarząd Samorządu Studentów, w skład którego wchodzi obecnie przewodniczący, wiceprzewodniczący (studentka kierunku Zarządzanie), sekretarz, a dodatkowo podczas ostatnich wyborów studenci wybrali ze swojego grona także pełnomocniczkę ds. osób z niepełnosprawnościami oraz specjalistę IT. Samorząd Studentów jest współorganizatorem, a także aktywnym uczestnikiem w licznych akcjach i wydarzeniach, takich jak m.in. mający na celu integrację członków Samorządu i pozostałych studentów konkurs talentów o nazwie „WySPA MA TALENT”, w ramach którego studenci prezentują swoje talenty i pasje. W ostatnich latach Samorząd we współpracy ze swoim opiekunem przygotował kącik *Zgrajmy_sie*, który stał się miejscem integracji, rozwoju i odpoczynku studentów w przerwach między zajęciami. Wyposażenie kącika zostało przygotowane na podstawie uwag i próśb Samorządu Studentów. Do dyspozycji studentów pozostają wygodne kanapy, pufy, materiały piśmiennicze, a także gry planszowe. Ponadto, Studenci w ramach współpracy ze swoim opiekunem zrealizowali również materiał promocyjny WSPA. Jednocześnie Samorząd Studentów skupia się na innych ważnych wydarzeniach takich jak: debaty polityczne na WSPA, konferencje, wydarzenia kulturalne i społeczne, akcje krwiodawstwa, akcje charytatywne i tym podobne. W ostatnich latach Samorząd zorganizował m. in. spotkanie mikołajkowe całej społeczności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Z kolei 15 kwietnia 2023 roku w siedzibie WSPA w Lublinie miało miejsce X Posiedzenie Parlamentu Młodych Rzeczypospolitej Polskiej. Uczestnicy poruszyli niezwykle ważny temat, jakim jest opieka psychologiczna w Polsce. Co istotne, dwóch studentów WSPA jest członkami Rady Studentów Lublina - organu opiniotwórczo-doradczego Prezydenta Miasta Lublin w zakresie konsultowania spraw dotyczących środowiska akademickiego miasta Lublin. Rada jest uprawniona do przedstawiania propozycji inicjatyw w zakresie rozwoju akademickości miasta. Najważniejszą kwestią dla Samorządu Studentów jest możliwość reprezentowania studentów przed Władzami Uczelni, a także reprezentowanie WSPA na różnego rodzaju akcjach zewnętrznych, takich jak targi edukacyjne, targi pracy, imprezy połączone z promocją Uczelni. Przedstawiciele Samorządu Studentów, będąc

członkami Senatu, mają możliwość współpracowania z Władzami Uczelni przy opracowywaniu szeregu wewnętrznych aktów prawnych i regulaminów (w tym dotyczących życia studenckiego, a także współpracy z kołami naukowymi), co ma duży wpływ na prawidłowe funkcjonowanie Uczelni. Ponadto, Studenci uczestniczą w projektowaniu programów studiów, w ramach prac kierunkowych zespołów ds. jakości kształcenia. Wszystkie programy studiów podlegają również zaopiniowaniu przez Samorząd Studentów. Uczelnia zapewnia pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego i Kół Naukowych, do których mają dostęp wszyscy studenci i opiekunowie tychże organizacji. W pomieszczeniach tych studenci mają do swojej dyspozycji komputery, a także niezbędny sprzęt biurowy. Pomieszczenia te służą wszystkim studentom. Są także miejscem wymiany pomysłów i inicjatyw. Każda z organizacji studenckich na początku roku akademickiego jest zobowiązana do przedstawienia propozycji budżetu Kanclerzowi WSPA, który następnie zatwierdza budżet razem z przyporządkowaniem pod konkretne działania dotyczące tych jednostek. Pod koniec roku akademickiego organizacje studenckie są zobowiązane do złożenia Władzom WSPA sprawozdania z działalności oraz z wykorzystania budżetu. Po akceptacji sprawozdania przez Władze organizacja uprawniona jest do przedstawienia propozycji budżetu na nowy rok akademicki.

Uczelnia zachęca również do aktywnego udziału w studenckich kołach naukowych, które funkcjonują w WSPA. Koła te zajmują się szeroko rozumianą współpracą studentów z wykładowcami, w celu realizacji wspólnych projektów. Studenci ocenianego kierunku w szczególności mają możliwość uczestniczenia w:

- 1) Interdyscyplinarnym Kole Nauk Społecznych PROGRES, dedykowanym w szczególności studentom kierunków Zarządzanie oraz Socjologia, którego opiekunami są: dr Dominika Janik - Lis, mgr Anna Bielak i dr Mirosław Szpakowski. Celem działania Interdyscyplinarnego Koła Nauk Społecznych PROGRES jest pobudzanie aktywności oraz rozwój zainteresowań społecznych studentów kierunku Socjologia oraz Zarządzanie w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Intencją działania koła pozostaje także dalsze poszerzanie wiedzy i umiejętności praktycznego jej zastosowania, projektowanie badań naukowych oraz uczestniczenie w wielu wspólnych ciekawych przedsięwzięciach. Członkowie koła mają możliwość poznania najnowszych trendów w zarządzaniu oraz zdobycia umiejętności w obszarze formułowania i realizacji projektów. Działanie koła będzie się opierać na spotkaniach, czynnym zaangażowaniu w życie uczeni, udziału w konferencjach, akcjach charytatywnych, dyskusjach akademickich i negocjowaniu różnych rozwiązań, wizytach studyjnych oraz spotkaniach z przedstawicielami z innych ośrodków akademickich i biznesowych. Uczestnictwo w interdyscyplinarnym kole naukowym to szansa na poznanie osób o podobnych pasjach i realizowanie wielu ciekawych projektów naukowych. To pozwoli studentom dostrzegać i definiować aktualne problemy społeczne, wzbudzać dociekliwość badawczą oraz chęć współpracy. Kluczowym atutem działalności koła będzie prowadzenie badań naukowych w problemowych obszarach tematycznych zgłaszanych przez organizacje otoczenia społeczno – gospodarczego współpracujące z Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Dzięki temu studenci zostaną zaangażowani w rozwiązywanie konkretnego problemu społecznego. Będą mogli rozwijać własne pomysły oraz kreatywne myślenie oraz będą mieć możliwość poznania różnych punktów widzenia na dane zjawisko lub problem społeczny. Koło ma charakter otwarte, to znaczy w organizowanych działaniach mogą uczestniczyć też studenci innych kierunków. Dotychczas zorganizowano m. in. szkolenie z zakresu obsługi kas fiskalnych, cieszące się dużym zainteresowaniem studentów, oraz

warsztat coachingowy „Myślenie pytaniami – czyli coachingowy sposób na dobrą komunikację” (prowadzony przez Panią Monikę Pulińska-Sztorc – coacha, członkinię International Coach Federation, wykładowczynię WSPA na kierunku Socjologia oraz Zarządzanie).

- 2) Studenckim Kole Dziennikarskim, którego opiekunem jest Pani Dorota Grabowska – wykładowczyni WSPA, Rzeczniczka prasowa Wojewody Lubelskiego. Uczestnicy Koła nabywają praktykę w tworzeniu artykułów prasowych i materiałów filmowych, uczą się pisanie w atrakcyjny sposób, odbywają trening wystąpień publicznych. W celu lepszej realizacji podjętych działań, studenci mają możliwość korzystania ze specjalnie przygotowanego studia multimedialnego, w którym pod okiem opiekuna mogą realizować nagrania z użyciem profesjonalnego sprzętu;
- 3) Kole Naukowym „Narzędzia kreatywności”, którego celem jest zapewnienie studentom możliwości rozwoju i eksperymentowania w różnorodnych obszarach grafiki komputerowej i kreacji wizualnej. Koło ma na celu stworzenie inspirującej i wspierającej przestrzeni, w której uczestnicy mogą realizować projekty związane z grafiką animowaną, fotografią, projektowaniem interfejsów, grafiką 3D, efektami wizualnymi (VFX), rysunkiem cyfrowym i innymi pokrewnymi dziedzinami. Poprzez aktywne uczestnictwo w kołach, studenci mają okazję nie tylko rozwijać swoje umiejętności techniczne i artystyczne, ale także współpracować z innymi pasjonatami, wymieniać się wiedzą oraz zdobywać doświadczenie w realizacji projektów kreatywnych;
- 4) Kole Naukowym „Grafika 3D w Grach Komputerowych” (we współpracy z partnerem WSPA – PoligonStudio), którego celem jest zapewnienie uczestnikom dogłębnej wiedzy i praktycznych umiejętności w tworzeniu grafiki trójwymiarowej. Studenci mają okazję nauczyć się podstaw i zaawansowanych technik modelowania, teksturowania, renderingu, a także eksportowania modeli do silnika gier Unity. Koło oferuje także współpracę z partnerem technologicznym Poligon Studio, co pozwala na realne zastosowanie nabytych umiejętności i zdobycie cennego doświadczenia. Zajęcia mają na celu nie tylko rozwój technicznych umiejętności uczestników, ale również inspirację do twórczego eksplorowania świata grafiki 3D i możliwości, jakie oferuje ta dziedzina;
- 5) Kole Naukowym „Nowe Technologie i Cyfryzacja”, we współpracy z Techevents, którego celem jest tworzenie innowacyjnych projektów, realizacja podcastów, kreowanie treści na YouTube, realizacja projektów zespołowych oraz indywidualnych, oraz stworzenie własnego portfolio przydatnego do podjęcia pracy w branży IT.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów oraz kadry wspierającej proces kształcenia

Monitorowaniu i doskonaleniu systemu wspierania oraz motywowania studentów służą badania jakości prowadzone w uczelni. Studenci mają wpływ na jakość pracy uczelni w zakresie dydaktyki i funkcjonowania WSPA jako instytucji poprzez udział w anonimowych ankietach audytoryjnych i dostępnych on-line oraz poprzez udział w spotkaniach Pełnomocnika ds. ewaluacji jakości kształcenia z poszczególnymi rocznikami na każdym z kierunków. Studenci proszeni są o wyrażenie opinii i ocenę pracy dydaktyków, pracowników biblioteki, administracji i pracowników technicznych. W wyniku przeprowadzonych badań zostaje sporządzony protokół wraz z rekomendacjami przedstawiany Władzom uczelni, dziekanom kierunków i dyrektorom (kierownikom) jednostek administracyjnych. Władze formułują zalecenia i wskazówki mające na celu poprawę jakości pracy,

jeśli jest to wskazane i przekazują swoje decyzje przedstawicielom Samorządu Studenckiego oraz umieszczają w formie oficjalnego listu otwartego odpowiedzi na postulaty i uwagi studentów na internetowej stronie uczelni. W ten sposób od wielu lat sprawnie funkcjonuje możliwość zgłaszania uwag i opinii studentów, które mają nie tylko charakter interwencyjny, ale również ewaluacyjny. Jakość i sposób pracy pracowników, z którymi stykają się studenci, podlega ustawicznej ewaluacji ze strony studentów. Badanie opinii studentów przeprowadzane jest regularnie pod koniec każdego z semestru, w semestrze zimowym przeprowadzane jest badanie ankietowe, natomiast w semestrze letnim - wywiad (rozmowa) ze studentami. W trakcie wywiadu Pełnomocnik rektora ds. ewaluacji jakości kształcenia kieruje do studentów pytania dotyczące poziomu ich zadowolenia ze sposobu rozwiązania spraw, które wcześniej były zgłaszane. Jeśli studenci wyrażają wątpliwości, obiekcje dotyczące trybu i sposobu rozwiązywania problemów, wtedy Pełnomocnik zgłasza te uwagi Władzom i przygotowuje stosowny raport. Jako przykład odpowiedzi na zgłoszenia studentów wskazać można organizację kąpika „PRZERWA” przy pokoju Samorządu Studenckiego, który wyposażono w kuchenkę mikrofalową oraz dystrybutor wody. Ponadto, każdy z dziekanów oraz pełnomocników Rektora posiada narzędzia kontaktu ze studentami i podczas dyżurów ma możliwość spotykać się ze studentami i reagować na zgłaszane przez nich problemy. Studenci mogą również w każdej chwili wnieść skargę lub wniosek, zgodnie ze wspomnianą wcześniej procedurą wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków. Ponadto, wiele udoskonaleń i udogodnień dla Studentów jest wprowadzanych w wyniku przeprowadzonych rozmów między nimi a kadrą akademicką i pracownikami administracji. Stały monitoring i reagowanie na potrzeby studentów są elementem wspomagającym ciągły proces doskonalenia systemu wspierania studentów. Szczególne znaczenie ma fakt, iż w ramach dyżurów konsultacyjnych studenci mogą się spotkać z kadrą dydaktyczną kierunku, która uczestniczy w procesie kształcenia. W Uczelni stosowane są także inne formy monitorowania potrzeb studenckich. Studenci mogą interweniować i uzyskiwać pomoc m. in. u: Dziekana Kierunku, Pełnomocnika Rektora ds. Studentów, Rzecznika Akademickiego, Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami, pracowników Biura Karier, czy przedstawiciela Samorządu Studentów. Ważnym środkiem, pełniącym rolę pośredniczącą między Władzami WSPA a Studentami, są posiedzenia Kolegium Dziekańskiego, podczas którego Dziekani informują o możliwościach wspierania i motywowania studentów prowadzonych przez siebie kierunków oraz sygnalizują wszelkie potrzeby, zgłaszane do nich przez studentów lub wykładowców. Władze Uczelni mają z kolei możliwość bezpośredniego skierowania do Dziekanów zaleceń lub zadań, mających na celu poprawę wspierania i motywowania Studentów danego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Nie dotyczy

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Wszystkie informacje dotyczące procesu kształcenia, w tym warunków rekrutacji, programu studiów i jego realizacji na kierunku Zarządzanie udostępnione są do publicznej informacji dwoma sposobami - drogą elektroniczną oraz w formie papierowej na tablicach informacyjnych Uczelni. Na stronie internetowej WSPA zamieszczane są na bieżąco aktualizowane informacje dla studentów, pracowników oraz interesariuszy zewnętrznych, w tym m. in. informator dla kandydatów na studia,

informacje dotyczące Uczelni, zasady realizacji praktyk studenckich oraz inne ważne informacje dotyczące wszystkich aspektów funkcjonowania WSPA w Lublinie. Szczegółowe informacje dla studentów dotyczące procedur i terminów objętych tokiem studiów (aktualne harmonogramy zajęć semestralnych i zjazdowych, terminy egzaminów, bieżące informacje dla studentów, np. ogłoszenia, zmiany w planie zajęć) dostępne są za pośrednictwem platformy e-learningowej WSPA, do której dostęp ma każdy student. W Biuletynie Informacji Publicznej Uczelnia zamieszcza m. in. programy studiów oraz uchwały Senatu dotyczące warunków i trybu rekrutacji. Jako przykład wskazać można poniższe zakładki na stronie internetowej Uczelni:

- 1) Oferta – Studia licencjackie lub magisterskie – Zarządzenie (informacje o kierunku, specjalności, czesne);
- 2) Rekrutacja (warunki przyjęć na studia);
- 3) Student - Dziekanat (ogłoszenia, organizacja roku akademickiego, zasady dyplomowania, informacje o praktykach zawodowych, dyżury Dziekanów, procedura przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków);
- 4) Student – Dział rozliczeń ze studentami (stawki czesnego, terminy płatności, ogłoszenia, akty prawne, wzory podań);
- 5) Uczelnia – Jakość kształcenia (programy studiów, w tym efekty uczenia się, akty prawne, sylabusy, procedura potwierdzania efektów uczenia się).

Informacje są na bieżąco aktualizowane przez osoby administrujące poszczególnymi zakładkami wedle pojawiających potrzeb, np. dodawane są nowe programy studiów i efekty uczenia się obowiązujące studentów danego kierunku rozpoczynających studia w konkretnym roku. Sylabusy przedmiotów również zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni, zatem publiczny dostęp do sylabusów, a tym samym do programu studiów zawierającego zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów, zapewniony jest dla wszystkich grup odbiorców, w tym dla kandydatów na studia. Uczelnia poprzez swoją stronę internetową przekazuje również aktualności. Informacje skierowane do kandydatów na studia, absolwentów, studentów, pracowników i nauczycieli akademickich są przedstawione w sposób czytelny i łatwo dostępny. Za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej istnieje dostęp do wszelkich zarządzeń Rektora, Statutu, Regulaminu studiów lub też podjętych decyzji Władz Uczelni. Strona internetowa jest dostosowana do urządzeń mobilnych, co stanowi dużą pomoc w procesie studiowania. Informacje dotyczące jakości kształcenia oraz akty prawne są umieszczane na stronie internetowej Uczelni.

Władze Uczelni organizują dla studentów pierwszego roku spotkanie inauguracyjne, podczas którego przekazują podstawowe, najważniejsze wiadomości. W spotkaniu biorą udział Dziekani kierunków, Pełnomocnicy Rektora oraz pracownicy administracyjni odpowiedzialni za obsługę studenta, wymianę międzynarodową, czy pomoc materialną i stypendia. Informacje dotyczące toku studiów są również publikowane na stronie internetowej WSPA oraz na platformie e-learningowej Moodle, a także umieszczane są na tablicy informacyjnej przy Dziekanacie oraz wysyłane mailingiem. Strona internetowa Uczelni przeszła w ostatnim czasie modyfikację, tak by w pełni była przystosowana do różnego rodzaju odbiorców. Publikowane treści są dostępne w języku polskim, angielskim, rosyjskim i ukraińskim. Osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z wsparcia, które umożliwia im powiększanie czcionki czy zastosowanie kontrastu. Część informacji przekazywana jest studentom i pracownikom za pośrednictwem platformy Moodle. W szczególności znajdują się tam

informacje dotyczące planów zajęć oraz szkolenia dla pracowników i studentów z zakresu obsługi platformy. WSPA w Lublinie zapewnia wszystkim studentom dostęp do kadry dydaktycznej poza zajęciami programowymi. Ponadto wszyscy dydaktycy udostępniają studentom adresy mailowe do indywidualnego kontaktu. Dziekan kierunku – Pani mgr Anna Bielak prowadzi konsultacje dziekańskie w siedzibie Uczelni według harmonogramu podanego do wiadomości Studentów. Ponadto systematycznie kontaktuje się osobiście ze Studentami przed prowadzonymi aktualnie zajęciami, pytając o bieżące kwestie, problemy i potrzeby. W przypadku pojawienia się sprawy będącej w obszarze zainteresowań Studentów kontaktuje się mailowo ze wszystkimi Studentami (np. przesłanie zaproszenia do uczestnictwa w nowo powstającym kole naukowym dedykowanym m. in. Studentom kierunków Zarządzanie oraz Socjologia).

Co istotne, własną stroną internetową posiada Biuro ds. osób z niepełnosprawnościami (<https://bonwspa.pl/>). Strona ta zawiera informacje m. in. o formach wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, dokumentach niezbędnych do udzielenia wsparcia za strony Uczelni, szkoleniach dla pracowników oraz możliwych do wypożyczenia elektronicznych urządzeniach przenośnych. Z kolei na portalu internetowym Akademickiego Biura Karier WSPA prowadzona jest bieżąca aktualizacja informacji dotyczących: ofert pracy, staży, praktyk, inicjatyw skierowanych do studentów. Informacje dotyczące inicjatyw/działań skierowanych do studentów umieszczane są również na Facebooku Akademickiego Biura Karier. Na stronie internetowej Akademickiego Biura Karier oraz Facebooku umieszczane są także informacje o działalności Biura, ciekawe artykuły, porady, informacje o szkoleniach, warsztatach, konkursach, stypendiach, wymianach międzynarodowych. Ponadto, studenci co roku uczestniczą w dniach informacyjnych programu Erasmus+, w czasie których mogą poznać ogólne zasady wymiany, odbywają się spotkania z uczestnikami wyjazdów, którzy dzielą się swoim doświadczeniem międzynarodowym. Zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni na cykle wykładów tematycznych oraz praktycy z przedsiębiorstw na wykłady otwarte i warsztaty praktyczne. Organizowane są też prezentacje i spotkania informacyjne w wersji online. Studenci i kandydaci mogą także śledzić działalność Uczelni na portalach społecznościowych, takich jak Facebook czy Instagram, gdzie prezentowane są m.in. najważniejsze aktualności dotyczące funkcjonowania WSPA. Wybrane ogłoszenia dotyczące toku studiów upowszechniane są w formie papierowej na tablicach informacyjnych Uczelni (plany zajęć, godziny konsultacji). Wyczerpujące informacje o przedmiocie student uzyskuje u nauczycieli akademickich prowadzących dane zajęcia. Wykładowca ma obowiązek poinformować studentów o treściach sylabusu, ze szczególnym uwzględnieniem treści przedmiotu, warunków zaliczenia oraz podstawowej literaturze. Ponadto sylabus jest zamieszczany w zakładce przedmiotu na platformie zdalnego nauczania WSPA. Również godziny dyżurów i konsultacji są przekazywane przez nauczycieli akademickich studentom podczas pierwszych zajęć.

Co warto podkreślić, dla Studentów WSPA cyklicznie organizowane są spotkania informacyjne, wśród których można wymienić:

- 1) Spotkania organizacyjne dla studentów pierwszego roku studiów, podczas których omawiane są kwestie dotyczące życia studenckiego, studiowania, udogodnień dla studentów i możliwości rozwoju. Informacje przekazywane są przez pracowników administracyjnych WSPA, którzy na co dzień czuwają nad sprawnym funkcjonowaniem uczelni, dziekanów poszczególnych kierunków, pełnomocników Rektora, a także przedstawicieli Samorządu Studenckiego.

- 2) Spotkania z prawnikiem – ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 13 listopada 2024 roku i dotyczyło legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (wizy, karty pobytu, karty Polaka, uchodźcy wojenni z Ukrainy a zmiany w spec. ustawie, polityka łączenia rodzin itd.). Spotkanie poprowadziły Pani Patrycja Gustyn – radczyni prawna w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa oraz Pani Marta Kazymyryv - specjalistka ds. imigracji w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa. W roku 2023 spotkania tego typu były prowadzone były przez Pana Juliana Hofmana, prawnika i przedstawiciela Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, a w roku 2022 przez Panią mec. Beatą Magdaleną Witkowską, która w Polsce i Niemczech prowadzi kancelarie zajmujące się legalizacją pobytu.
- 3) Spotkania informacyjne programu Erasmus+, w czasie których studenci mogą poznać ogólne zasady wymiany, a także międzynarodowe doświadczenia dotychczasowych uczestników wyjazdów. Na spotkania zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni oraz praktycy z firm z instytucji zewnętrznych.
- 4) Spotkania z Rzecznikiem Akademickim, podczas których przekazywane są informacje o podstawowych zasadach bezpieczeństwa oraz umiejętności stawiania granic i asertywności, w celu wspólnego tworzenia bezpiecznej przestrzeni do studiowania. Ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 3 grudnia 2024 roku.
- 5) Spotkania z przedstawicielem Policji, podczas których studenci mogą dowiedzieć się tego, jak dbać o swoje bezpieczeństwo na uczelni, w domu i w przestrzeni publicznej. Ostatnie tego typu spotkanie odbyło się w dniu 5 grudnia 2024 roku. Z kolei w dniu 20 listopada 2024 roku odbyło się spotkanie informacyjne z Naczelnikiem Wydziału Organizacji NFZ – Panią Natalią Malowaną, która przedstawiła szczegółowe informacje i odpowiedziała na pytania studentów dotyczące formalności związanych z ubezpieczeniem zdrowotnym.
- 6) Spotkania dla studentów piszących pracę dyplomową w WSPA – spotkania prowadzone są przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia – Pana dr Adama Włodarczyka, prof. WSPA. W trakcie spotkania omawiane są wyzwania, z jakimi studenci zmagają się podczas przygotowywania swoich prac dyplomowych, a także strategię ich skutecznego rozwiązania.
- 7) Uczelnia organizuje również szereg warsztatów i szkoleń w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego, zapraszając specjalistów z zewnątrz. Organizowane są cykliczne spotkania z psychologiem, np. pt.: „Jak radzić sobie ze stresem”, z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji pt.: „Bezpieczny student”, z Fundacją Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, dotyczące praw człowieka i obywatela. Lubelski Park Naukowo - Technologiczny organizuje bezpłatne szkolenia dla studentów ukraińskich, w zakresie wsparcia w funkcjonowaniu w nowym środowisku, o których informacja jest przekazywana naszym studentom w formie zaproszenia pisemnego oraz osobistego. W minionym roku akademickim odbyło się także spotkanie z Dyrektorem Oddziału UNHCR w Lublinie – Panem Marco Procaccini, które dotyczyło możliwości pomocy i wsparcia agendy ONZ dla Studentów pochodzących z terenów objętych wojną.
- 8) Uczelnia wspólnie z organizacją międzynarodową AIDS Healthcare Foundation (AHF) co roku w okolicach 1 grudnia Światowego Dnia AIDS organizuje spotkania z przedstawicielami organizacji, podczas których poruszane są kwestie programów profilaktyki prozdrowotnej. W roku ubiegłym Uczelnia zrealizowała wywiad z przedstawicielką organizacji Anną Szadkowską, podczas którego poruszono takie kwestie jak działalność AIDS Healthcare Foundation (AHF), programy profilaktyki realizowane przez AHF w Stanach Zjednoczonych i za granicą, poszerzenie zakresu świadczeń opieki o państwa Europejskie, obszary działalności w Lublinie, profilaktyka i leczenie, polityka informacyjna, punkt konsultacyjno-diagnostyczny

w Lublinie przy ul. Spokojnej, jak wygląda testowanie. W dniach 1 i 2 grudnia 2023 r. w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS na Uczelni miały miejsce spotkania informacyjne, prowadzone w językach angielskim i polskim, połączone z dobrowolnym testowaniem dla chętnych studentów oraz kadry akademickiej. W bieżącym roku akademickim spotkanie z AHF jest odbyło się w dniu 11 grudnia 2024 roku.

W zakresie dostępu do informacji o procesie kształcenia oraz jego wynikach, Dyrektor Centrum Studiów Wyższych oraz Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia dokonują oceny dostępności i aktualności treści na stronie internetowej WSPA. Studenci mają możliwość oceny publicznego dostępu do informacji w ramach badania ewaluacyjnego, prowadzonego przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, który przeprowadza ankietyzację oraz otwartą dyskusję ze studentami. Pytani są oni wówczas o następujące kwestie: źródło pozyskiwania aktualnych informacji na temat programów, planów studiów i harmonogramów zajęć, częstotliwość sytuacji, kiedy brakuje aktualnych informacji na stronie internetowej lub w gablocie, oczekiwania wobec Uczelni oraz jej pracowników w zakresie informacji. Zgodnie z przeprowadzonymi ostatnio wśród studentów badaniami ewaluacyjnymi ogólna ocena dostępu do informacji jest pozytywna, studenci stwierdzili, że nie mają większych problemów ze znalezieniem pożądanej informacji. Dodatkowo, ponad połowa respondentów oceniła dobrze funkcjonowanie strony internetowej. Raport z badania opinii studentów, wraz z odpowiedzią Rektora, również publikowany jest na stronie internetowej Uczelni, w zakładce Jakość kształcenia. Jednocześnie wszystkie zainteresowane osoby, w tym interesariusze zewnętrzni, mają możliwość bieżącego zgłaszania jakichkolwiek problemów na skrzynkę kontaktową - adresy e-mail do wszystkich działów administracyjnych Uczelni są dostępne w zakładce Kontakt. W przypadku zauważenia/zgłoszenia braków lub nieaktualnych treści, Władze Uczelni i Dyrektorzy poszczególnych działów kierują sprawę do osoby odpowiedzialnej za dane treści w celu ich uzupełnienia lub aktualizacji. W ocenie dostępu do informacji uczestniczyć mogą także inne kategorie odbiorców, np. kandydaci na studia, osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego, dzięki zamieszczeniu na stronie internetowej w zakładce „Kontakt” formularza elektronicznego, zawierającego pytania dotyczące czytelności strony, łatwości poruszania się po stronie oraz odnalezienia poszukiwanych informacji. Jako przykład zmian, które nastąpiły w polityce informacyjnej i były skutkiem monitoringu jej adekwatności i rzetelności, wskazać można utworzenie podstrony zawierającej informacje o Pełnomocnikach Rektora, na której umieszczono także zdjęcia i dane kontaktowe, tak, aby ułatwić Studentom dostęp do Pełnomocników. Strona została także dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto, w wyniku zaleceń wskazanych w toku procedury oceny dostępności do informacji publicznej, dokonywanej przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia oraz Dyrektora Centrum Studiów Wyższych, wszystkie sylabusy przedmiotów zostały zamieszczone na stronie internetowej Uczelni. Jako jednostkę odpowiedzialną za aktualność i kompletność sylabusów na stronie internetowej wskazano Centrum Jakości Kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Całościowa polityka jakości Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie przyjęta została uchwałą nr 237/2016 Senatu WSPA z dnia 29 kwietnia 2016 roku. Zgodnie z powyższą uchwałą, mając na względzie misję WSPA, jej wizję oraz strategię rozwoju, a także zmierzając do stałego podnoszenia jakości świadczonych usług, Uczelnia deklaruje nieustanne podejmowanie wszelkich działań zmierzających do:

- 1) tworzenia i utrzymywania warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi poprzez nabywanie odpowiedniej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, zgodnie z potrzebami wszystkich zainteresowanych osób i podmiotów;
- 2) stałego oferowania studentom i słuchaczom możliwie najwyższego poziomu kształcenia na wszelkich prowadzonych studiach, kursach i szkoleniach, uwzględniającego aktualne trendy i potrzeby rynku pracy oraz najlepsze ogólnopolskie i europejskie standardy;
- 3) zapewnienie wysokiej jakości obsługi i pełnego wsparcia dla wszystkich klientów i partnerów WSPA w Lublinie, a w szczególności kandydatów na studia, studentów, słuchaczy, absolwentów i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni;
- 4) stałego podnoszenia kwalifikacji kadr naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych WSPA w Lublinie w celu lepszej realizacji przyjętej polityki jakości i celów z nią związanych;
- 5) ciągłego podnoszenia świadomości wśród wszystkich członków społeczności akademickiej WSPA w Lublinie w zakresie kultury jakości i roli jaką odgrywa w prawidłowym funkcjonowaniu Uczelni.

Osobą odpowiedzialną merytorycznie za oceniany kierunek studiów jest Dziekan kierunku Zarządzanie. Do kompetencji Dziekana kierunku należy w szczególności kierowanie i bieżący nadzór nad prawidłowością procesu dydaktycznego na kierunku, dbałość o wysoki poziom prowadzonych zajęć (hospitacje, ocena poziomu dydaktycznego zajęć, ocena procesu dyplomowania), organizowanie cyklicznych spotkań z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w celu aktualizacji programów studiów, reprezentowanie Uczelni na zewnątrz w obrębie działań związanych z prowadzonym kierunkiem. Nadzór organizacyjno-administracyjny pełni z kolei Dyrektor Centrum Studiów Wyższych, do którego obowiązków w analizowanej materii należy przede wszystkim: planowanie organizacji roku akademickiego, nadzorowanie przygotowania planów obciążeń dydaktycznych, nadzór nad wdrażaniem szczegółowych harmonogramów realizacji programów studiów, nadzorowanie organizacji sesji egzaminacyjnych i egzaminów dyplomowych, dbanie o wysokie standardy obsługi studentów. Nad ewaluacją i doskonaleniem jakości kształcenia na kierunku Zarządzanie czuwa także Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Do kompetencji Pełnomocnika należy przede wszystkim: dokonywanie bieżącej i okresowej ewaluacji jakości kształcenia zgodnie z przyjętymi procedurami, opracowywanie podsumowań, sprawozdań lub raportów z przeprowadzonych ewaluacji, opracowywanie i proponowanie nowych metod i narzędzi służących obiektywnej ewaluacji jakości kształcenia, prowadzenie ewaluacji jakości kształcenia w wybranych obszarach, z własnej inicjatywy lub na polecenie Rektora lub Prorektora ds. ogólnych. Nadzór nad wdrażaniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, w tym nad realizacją działań i procedur dotyczących poszczególnych kierunków studiów, pełni Rektor WSPA.

Zasady doskonalenia jakości kształcenia uregulowane zostały w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (WSZJK), wprowadzonym zarządzeniem Rektora nr 63/R/WSPA/2018-2019 z dnia 30 września 2019 roku (zmienionym zarządzeniem Rektora nr 63/R/WSPA/2021-2022 z dnia 30 września 2022 roku oraz zarządzeniem nr 96/R/WSPA/2022-2023 z dnia 19 września 2023 roku). Zgodnie z powyższym zarządzeniem głównymi celami strategicznymi Uczelni w zakresie zapewniania jakości kształcenia są: wspieranie realizacji przyjętej polityki jakości; wspieranie realizacji przyjętych strategii rozwoju WSPA oraz jej jednostek podrzędnych, szczególnie w zakresie, w jakim dotyczą kształcenia; monitorowanie poziomu jakości kształcenia w WSPA; identyfikowanie i niwelowanie słabych lub problematycznych stron procesu kształcenia w WSPA; systematyczne podnoszenie poziomu jakości kształcenia w WSPA. Odpowiedzialnymi za realizację poszczególnych procedur i czynności podejmowanych w obszarze Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia są: Rektor, Prorektor, Kanclerz, Dziekan, Prodziekan, Senat, Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, Dyrektor Centrum Jakości Kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Kolegium Dziekańskie, Zespoły ds. Jakości Kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach powołanego Konwentu Rozwoju na poziomie całej Uczelni i powołanych Rad Konsultacyjnych na poziomie poszczególnych kierunków.

Zgodnie z zasadami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia za bieżące monitorowanie i okresowy przegląd, a także za projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów odpowiedzialne są następujące organy WSZJK: Dziekani kierunków, Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, Kierunkowe Rady Konsultacyjne, Dyrektor Centrum Jakości Kształcenia, Senat WSPA. Okresowego przeglądu programu studiów dokonuje się m. in. poprzez analizę wyników oceny osiągania efektów uczenia się, analizę pokrycia efektów uczenia się, analizę osiągania efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych oraz analizę osiągania efektów uczenia się w zakresie procesu dyplomowania. Decyzję o przystąpieniu do modyfikacji programu studiów na określonym kierunku i poziomie studiów podejmuje Zespół ds. Jakości Kształcenia właściwy dla tego kierunku studiów, po przeprowadzeniu okresowego przeglądu programu studiów oraz po zasięgnięciu opinii Rady Konsultacyjnej tego kierunku, a także po przeanalizowaniu danych dotyczących w szczególności: stopnia osiągania efektów uczenia się przez studentów tego kierunku, losów zawodowych absolwentów tego kierunku, zapotrzebowania rynku pracy na absolwentów wyposażonych w efekty uczenia się założone dla tego kierunku. W toku prac Zespołu ds. Jakości Kształcenia nad modyfikacją programu studiów stosuje się następującą kolejność prac i analiz:

- 1) analiza i ewentualna modyfikacja sylwetki absolwenta kierunku;
- 2) analiza i ewentualna modyfikacja kierunkowych efektów uczenia się;
- 3) analiza i ewentualna modyfikacja programu studiów;
- 4) analiza i ewentualna modyfikacja szczegółowych elementów procesu kształcenia (m. in. przedmiotowe efekty uczenia się, zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się; zasady oraz tryb odbywania i zaliczania praktyk zawodowych; zasady procesu dyplomowania).

Po zakończeniu prac merytorycznych nad modyfikacją programu, Zespół ds. Jakości Kształcenia przygotowuje wstępną dokumentację tych prac, umożliwiającą analizę dokonanych zmian, obejmującą elementy, które zostały w jakimkolwiek stopniu zmodyfikowane, a w szczególności:

- 1) uzasadnienie, cel i zakres dokonanych modyfikacji;

- 2) program studiów wraz z opisem sylwetki absolwenta, wykazem kierunkowych efektów uczenia się, opisem modułów kształcenia oraz planem studiów;
- 3) opis innych zmodyfikowanych elementów procesu kształcenia na tym kierunku.

Dokumentację wstępną przedstawia się:

- 1) Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia – w celu formalnej weryfikacji zgodności programu studiów z prawem, a w szczególności weryfikacji zgodności zmian z wymogami stawianymi przez Ustawę i Rozporządzenie;
- 2) Radzie Konsultacyjnej – w celu zaopiniowania proponowanych zmian, w szczególności w zakresie oczekiwań rynku pracy.

Ustalenie programu studiów wymaga zasięgnięcia opinii Samorządu Studenckiego. Wstępną dokumentację można także przedstawić do zaopiniowania innym przedstawicielom interesariuszy wewnętrznych, w szczególności nauczycielom akademickim, oraz interesariuszom zewnętrznym, w szczególności podmiotom reprezentującym rynek pracy – przedsiębiorcom, organom administracji publicznej (w tym administracji systemu wsparcia zatrudnienia), organizacjom pozarządowym i innym ekspertom z zakresu zatrudnienia i funkcjonowania rynku pracy. Po formalnym przyjęciu całości zmian, Zespół ds. Jakości Kształcenia przygotowuje ostateczną dokumentację, załączając do niej dodatkowo wszelkie opinie, które wpłynęły w toku konsultacji zmian programowych. Dokumentację wraz z opiniami Dziekan kierunku przedkłada Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia, który po ponownej weryfikacji naniesionych zmian, przekazuje dokumentację dotyczącą programu studiów Senatowi Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Program studiów zostaje przyjęty w drodze uchwały przez Senat Uczelni nie później niż do końca miesiąca czerwca. Po przyjęciu przez Senat Uczelni uchwalony program studiów ogłasza się na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

W doskonaleniu i realizacji programu studiów udział biorą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzeni. Wśród interesariuszy zewnętrznych wskazać należy w szczególności członków Rady Konsultacyjnej kierunku Zarządzanie (Rada wspólna z kierunkiem Finanse i rachunkowość z uwagi na tożsame dyscypliny naukowe), która w obecnym składzie została powołana zarządzeniem Rektora WSPA nr 83/R/WSPA/2023-2024 z 30 września 2024 roku, a jej członkami zostali:

- 1) Anna Bielak – Dziekan kierunku Zarządzanie, Przewodnicząca;
- 2) Andrzej Borowski – Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość, Przewodniczący;
- 3) Agnieszka Kusa-Malec - Księgowa, Dyrektor w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;
- 4) Jowita Sosińska - Członek Zarządu Pekao faktoring Sp. z o. o.;
- 5) Iwona Romańska - Dyrektor w Black Red White;
- 6) Wojciech Sobiesiak - Prezes Zarządu w Miejskiej Korporacji Komunikacyjnej Sp. z o. o.;
- 7) Katarzyna Żuk - Główna księgowa w Witopl Sp z o. o.;
- 8) Agnieszka Młynarska - Właściciel Biura Rachunkowego;
- 9) Marzena Wasilek - Manager Oddziału Cash Director;
- 10) Anita Gołębiowska - Dyrektor Operacyjny Cash Director;
- 11) Grzegorz Witek – Menadżer firmy Vistra;
- 12) Artur Palac – Dyrektor Regionalny Lubelskiego Oddziału Sii Polska;
- 13) Marcin Raszewski - Koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O/Lublin;
- 14) Ilona Mierzwa-Kowalik - Koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji ZUS O/Lublin;
- 15) Grażyna Joachimowicz - Fundacja Inicjatyw Menedżerskich;

- 16) Marek Świć - firma IMPACT;
- 17) Piotr Marek - Grupa TipMedia;
- 18) Grzegorz Teresiński - Ypsilon Consulting Trade & PR;
- 19) Zachary Matijczenko - inPL Group.

Członkowie Rady Konsultacyjnej wyrażają opinie na temat dotychczasowego programu studiów oraz procesu jego realizacji, a następnie opiniują projekt zmian dokonanych na podstawie wspomnianych wyżej opinii. Ostatnie posiedzenia członków Rady Konsultacyjnej na kierunku Zarządzanie odbyły się w dniach 12.04.2023 roku oraz 12.03.2024 roku. Tego typu spotkania służą zacieśnianiu współpracy i konsultacji programu studiów między pracownikami dydaktycznymi kierunku Zarządzanie a pracodawcami. Rzeczywiste zaangażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego pozwala skutecznie reagować na ich oczekiwania w zakresie programu studiów, a także podejmować współpracę w projektach rozwojowych. Na posiedzeniu w dniu 12.04.2023 roku członkowie Rady Konsultacyjnej kierunku Zarządzanie oraz Finanse i rachunkowość pozytywnie ocenili programy studiów. Uzgodniono, iż treści związane z nauczaniem nowości wdrażanych w księgowości (w tym KSeF) powinny być przekazywane w ramach przedmiotów Podstawy rachunkowości oraz Rachunkowość finansowa. Członkowie Rady Konsultacyjnej pozytywnie odnieśli się do propozycji dziekana kierunku Zarządzanie dotyczącej wprowadzenia nowych przedmiotów na studiach pierwszego i drugiego stopnia, takich jak: Wprowadzenie do badań społecznych, Wprowadzenie do badań naukowych oraz Przygotowanie, analiza opłacalności i etapy projektu innowacyjnego. W trakcie posiedzenia dokonano także analizy zagadnień egzaminacyjnych na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz omówiono charakter prac etapowych wykonywanych przez studentów w ramach poszczególnych przedmiotów. Natomiast w trakcie posiedzenia w dniu 12.03.2024 roku Członkowie Rady zasugerowali wprowadzenie przedmiotu ESG w przedsiębiorstwie oraz zmianę nazwy specjalności z Innowacyjne zarządzanie firmą na Zarządzanie firmą, a także pozytywnie zaopiniowali propozycję Dziekana kierunku Zarządzanie dotyczącą wprowadzenia nowej specjalności na studiach magisterskich pod nazwą Menedżer HR i coaching biznesowy. Podczas posiedzenia omówiono także tematy prac dyplomowych i etapowych oraz kwestie związane z praktykami i stażami. Warto podkreślić, iż w trakcie spotkania przedstawiciele Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przedstawili obszary współpracy z Uczelnią, które dotyczyć będą: prowadzenia wykładów na temat ubezpieczeń społecznych; konkursów na najlepszą pracę dyplomową; możliwości publikacji artykułów na łamach punktowanego kwartalnika „Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka”; przyjmowania studentów na praktyki; prowadzenia wspólnych projektów badawczych.

Wśród interesariuszy wewnętrznych, którzy uczestniczą w pracach nad programem studiów wyróżnić należy z kolei członków Zespołu ds. Jakości Kształcenia, powołanego w obecnym składzie dla kierunku Zarządzanie zarządzeniem nr 108/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2023 roku. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) mgr Anna Bielak – Dziekan kierunku, Przewodnicząca;
- 2) dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA;
- 3) dr inż. Radosław Marciniak, prof. WSPA;
- 4) dr Marta Komorska;
- 5) dr Bartosz Sobotka;
- 6) mgr Paweł Prokop;
- 7) Przedstawiciel Studentów.

Do kompetencji Zespołu ds. Jakości Kształcenia należy w szczególności:

- 1) analizowanie, aktualizowanie i doskonalenie koncepcji kształcenia kierunku studiów, w tym sylwetki absolwenta;
- 2) weryfikacja i doskonalenie zakładanych efektów uczenia się na kierunku, w tym efektów kierunkowych i przedmiotowych;
- 3) doskonalenie przyjętych programów studiów, zgodnie z wymogami ustawowymi, uchwałami i wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz innymi wymogami w zakresie poprawności formalno-prawnej;
- 4) wdrażanie procedur i wytycznych opracowanych przez pozostałe organy WSZJK;
- 5) opracowywanie pełnej dokumentacji prowadzonych działań, a w szczególności wniosków, opinii i sprawozdań;
- 6) organizacja i przeprowadzenie spotkań oraz konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w celu dostosowania oferty do wymagań rynku pracy oraz oczekiwań studentów i słuchaczy;
- 7) realizacja zadań określonych przez procedury Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia;
- 8) współpraca z innymi organami WSZJK w celu lepszej realizacji polityki jakości.

W procesie projektowania programów studiów na kierunku Zarządzanie ważną rolę pełnią także nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia, którzy mają możliwość wypowiedzenia się na temat programu ocenianego kierunku studiów oraz zaproponowania w nim zmian. Ponadto, wpływ na doskonalenie i realizację programów studiów mają studenci ocenianego kierunku. Są oni zapraszani na posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Kolegium Dziekańskiego czy Senatu, a zatwierdzenie programu studiów wymaga pozytywnej opinii Samorządu Studentów. Dbłość o realizację oraz doskonalenie programu studiów zapewniane jest również poprzez ocenę procesu dydaktycznego, przeprowadzaną przy pomocy ankiety studenckiej. Studenci mają możliwość oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, a swoje opinie mogą wyrażać w formie odpowiedzi na pytania w okresowo przeprowadzanych ankietach dotyczących jakości kształcenia, realizacji programu i oceny nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne. Zawarte w ankiecie pytanie otwarte pozwala na swobodną wypowiedź studentów. Na podstawie przeprowadzonych ankiet Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia opracowuje raport z badania opinii studentów na temat oceny zajęć dydaktycznych i funkcjonowania Uczelni.

Biorąc pod uwagę konsultacje z ostatnich lat z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi można wskazać następujące zmiany wprowadzone do programów studiów:

- 1) wprowadzenie przedmiotu ESG w przedsiębiorstwie;
- 2) wprowadzenie przedmiotu Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji;
- 3) zmiana nazwy specjalności na studiach pierwszego stopnia z Innowacyjne zarządzanie firmą na Zarządzanie firmą;
- 4) wprowadzenie przedmiotów Wprowadzenie do badań społecznych (studia pierwszego stopnia) oraz Wprowadzenie do badań naukowych (studia drugiego stopnia);
- 5) wprowadzenie na studiach drugiego stopnia specjalności o nazwie Menedżer HR i coaching biznesowy.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku Zarządzanie dokonywana jest w szczególności w ramach poniższych procedur Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia:

- 1) podstawowa weryfikacja efektów uczenia się - osoba, której powierzono prowadzenie zajęć dydaktycznych przewidzianych programem studiów opracowuje lub zapoznaje się z kartą opisu przedmiotu (sylabusem), zawierającą zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie tych zajęć dydaktycznych. Proponowane zasady i metody powinny uwzględniać bieżącą weryfikację efektów, prowadzoną w trakcie zajęć dydaktycznych (ocena cząstkowa) oraz końcową weryfikację efektów, przeprowadzaną na zakończenie cyklu zajęć w celu zweryfikowania osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się (ocena całościowa). W toku zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca te zajęcia wykorzystuje metody bieżącej weryfikacji efektów uczenia się, zgodnie z zasadami określonymi w karcie opisu przedmiotu. Nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne powinna dążyć do odpowiedniego zbalansowania częstotliwości i trudności stosowanych metod weryfikacji w stosunku do rodzaju i charakteru przedmiotu oraz ilości i stopnia trudności treści programowych będących podstawą zajęć. Weryfikacja końcowa efektów uczenia się powinna nastąpić nie później niż na ostatnich zajęciach dydaktycznych w ramach danego cyklu zajęć. Podstawowej weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych dokonuje Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych powołany dla właściwego kierunku. W zakresie weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych stosuje się w szczególności następujące metody weryfikacji: analiza i ocena dziennika z odbytych praktyk zawodowych; analiza opinii opiekuna praktyk powołanego w miejscu odbywania praktyk; rozmowa z praktykantem na temat przebiegu praktyk. W ramach procesu dyplomowania dokonuje się ostatecznej weryfikacji kierunkowych efektów uczenia się uzyskanych w całym toku studiów. Szczegółowe zasady weryfikacji efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania określa Regulamin studiów w WSPA w Lublinie oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Zarządzanie. W toku weryfikacji efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania, w zakresie prac dyplomowych o charakterze pisemnym dokonuje się obowiązkowej weryfikacji pracy pod kątem wystąpienia plagiatu z wykorzystaniem odpowiedniego oprogramowania.
- 2) monitoring osiągania efektów uczenia się, na który składa się:
  - a) weryfikacja pokrycia kierunkowych efektów uczenia się przez efekty przedmiotowe, dokonywana przez Dziekana i Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Centrum Jakości Kształcenia;
  - b) ocena osiągania efektów uczenia się w ramach poszczególnych przedmiotów dokonywana przez nauczycieli akademickich;
  - c) analiza struktury ocen wystawionych z zajęć dydaktycznych w czasie minionego roku akademickiego przeprowadzana przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia;
  - d) analiza osiągania efektów uczenia się w procesie dyplomowania i w ramach praktyk zawodowych.
- 3) ocena osiągania efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych - Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych na kierunku Zarządzanie dokonuje analizy osiągania efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych. Przy przeprowadzaniu analizy Pełnomocnik ds. Praktyk bierze pod uwagę w szczególności: dzienniki (wcześniej sprawozdania) z odbycia praktyk zawodowych, uwagi i informacje pozyskane w czasie rozmów ze studentami

ubiegającymi się o zaliczenia praktyk zawodowych, opinie pracodawców (opiekunów praktyk), u których studenci danego kierunku odbywali praktyki.

- 4) ocena osiągnięcia efektów uczenia się w procesie dyplomowania – Dziekan Kierunku wraz z Zespołem ds. Jakości Kształcenia opracowuje syntetyczne sprawozdanie z osiągnięcia efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania. Przy sporządzaniu sprawozdania brana jest pod uwagę w szczególności: analiza struktury ocen wystawionych w ramach procesu dyplomowania w minionym roku akademickim, tj. ocen promotora i recenzenta oraz ocen z egzaminu dyplomowego, a w szczególności sytuacje nietypowe i niepożądane, takie jak zbyt duża zbieżność lub rozbieżność ocen promotorów i recenzentów; ogólne informacje o poziomie przygotowania dyplomantów pozyskane od członków komisji ds. egzaminów dyplomowych; opinie i dodatkowe recenzje prac dyplomowych opracowane przez specjalistów niepełniących funkcji promotora ani recenzenta w danym procesie dyplomowania (w szczególności opinie ekspertów Polskiej Komisji Akredytacyjnej); informacje na temat występowania zjawisk plagiatu pozyskiwane w szczególności od promotorów lub recenzentów prac dyplomowych. Sprawozdanie z osiągnięcia efektów uczenia się w procesie dyplomowania, ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnych problemów i nieprawidłowości, wraz z propozycjami rozwiązań, jest wykorzystywane przez Dziekana na potrzeby dokonania kompleksowej oceny osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku oraz w procesie doskonalenia procesu dyplomowania.
- 5) monitorowanie zawodowych losów absolwentów WSPA - do monitorowania zawodowych losów absolwentów WSPA wykorzystywane są raporty opracowywane przez Akademickie Biuro Karier. Corocznie podczas posiedzenia Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia przedstawia się aktualne wyniki powyższego monitoringu. W toku analizy wyników monitoringu bierze się także pod uwagę wyniki i wskaźniki z lat ubiegłych w celach porównawczych. Monitorowanie karier absolwentów pozwala na projektowanie przez WSPA programów studiów, które w pełni dopasowane będą do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

W celu wdrażania i realizacji powyższych procedur corocznie wprowadzany jest Harmonogram realizacji procedur i zadań z zakresu zapewniania jakości kształcenia w danym roku akademickim. W przypadku roku akademickiego 2024/2025 harmonogram został przyjęty zarządzeniem nr 84/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA z dnia 30 września 2024 roku. Harmonogram ten określa terminy i realizację takich działań jak m. in.: przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych, obejmujących wszystkie formy i poziomy studiów; przeprowadzenie badania opinii wśród studentów na temat oceny zajęć dydaktycznych i funkcjonowania Uczelni; zatwierdzanie tematów prac dyplomowych; organizację posiedzeń Zespołów ds. Jakości Kształcenia i Rad Konsultacyjnych. Również zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia objęte są procedurami i regulacjami, mającymi na celu zapewnienie odpowiedniej jakości tych zajęć, na które składają się:

- 1) Uchwała nr 305/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania Regulaminu użytkowania platformy e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 426/2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Regulaminie użytkowania Platformy e-learningowej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 2) Uchwała nr 306/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 436/2020 z dnia 25 września 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Organizacji zajęć

dydaktycznych na platformie e-learningowej w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;

- 3) Zarządzenie nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku w sprawie zasad hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych;
- 4) Zarządzenie nr 50/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 19 maja 2023 roku w sprawie zasad monitoringu zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 5) Zarządzenie nr 101/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2023 roku w sprawie zasad weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej;
- 6) Zarządzenie nr 56/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 2 lipca 2024 roku w sprawie zasad realizacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych w roku akademickim 2024/2025 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.

Niezwykle ważnym elementem służącym zapewnianiu jakości kształcenia są regularne posiedzenia Kolegium Dziekańskiego, w skład którego wchodzi Władze WSPA oraz Dziekani kierunków, a zapraszani są – w zależności od tematyki danego spotkania - wykładowcy, pracownicy administracyjni oraz studenci. Podczas posiedzeń Kolegium Dziekańskiego omawiane są procedury związane z zapewnianiem jakości kształcenia, bieżące sprawy dotyczące realizacji procesu kształcenia, a także plany i pomysły dotyczące rozwoju kierunków, promocji i marketingu, oraz sprawy studenckie.

Uczelnia systematycznie doskonali wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, uwzględniając zewnętrzne rekomendacje i zalecenia wynikające z ocen przeprowadzonych zarówno na wizytowanym kierunku, jak i na innych kierunkach, które podlegały ocenie. Jako przykład wprowadzonych w ostatnim czasie zmian wskazać można:

- 1) Uchwałą nr 550/2023 Senatu WSPA z dnia 29 maja 2023 roku przyjęto nowy Regulamin praktyk zawodowych, w którym wprowadzono zasadę, iż zaliczenia praktyk zawodowych ze strony Uczelni dokonuje wyłącznie kierunkowy Pełnomocnik ds. praktyk. Ponadto, dokonano zmiany w metodzie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w ramach praktyk – zgodnie z nowo przyjętym Regulaminem praktyk krótkie sprawozdanie z praktyk zastąpione zostało dziennikiem praktyk, który ze względu na swój charakter oraz konieczność szczegółowego opisywania wykonywanych codziennie zadań w sposób kompletny i miarodajny będzie stanowił miarę postępów dokonywanych przez studenta. Powyższy Regulamin został zaktualizowany uchwałą nr 576/2024 Senatu WSPA z dnia 26 czerwca 2024 roku – w ramach aktualizacji do Regulaminu dodano wzór formularza zgłoszeniowego praktyki zawodowej, a także dokonano modyfikacji wzoru wniosku o zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie zatrudnienia/prowadzenia działalności gospodarczej/stażu/wolontariatu.
- 2) Zarządzeniem Rektora nr 77/R/WSPA/2022-2023 z dnia 21 czerwca 2023 roku przyjęto System weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, w którym zawarto w szczególności regulacje dotyczące określania kryteriów ocen, uzasadniania i wskazywania składowych ocen otrzymywanych przez studentów, a także sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przez studentów z niepełnosprawnościami. Ponadto, w zarządzeniu wskazano następujące zasady:

- a) program studiów każdego kierunku powinien określać celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów;
  - b) weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych przez studentów obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem;
  - c) nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględnia osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określanej przez niego oceny studenta, zarówno formującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej – w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
  - d) w przypadku każdej pracy etapowej prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus);
  - e) obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się.
- 3) Zarządzeniem nr 46/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 18 maja 2023 roku przyjęto Regulamin planowania i monitorowania realizacji zajęć dydaktycznych w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, zgodnie z którym planowanie zajęć odbywa się tak, aby wykorzystać w jak najlepszym stopniu czas studentów, a także umożliwić im odpowiednie przyswajanie wiedzy, nabycie umiejętności i kompetencji społecznych. Zajęcia rozmieszczane są w planie zajęć w sposób równomierny w miarę możliwości godzinowych i lokalowych. Realizacja zajęć powinna w pierwszej kolejności odbywać się w godzinach porannych i wczesnopopołudniowych. Plany zajęć tworzone są w oparciu o zgłoszone przez wykładowców do Działu Obsługi Pracownika preferencje co do terminów i godzin realizacji zajęć, z zastrzeżeniem następujących zasad: wykłady planowane są przed innymi formami realizacji zajęć (np. warsztatami, ćwiczeniami bądź projektami) z tego samego przedmiotu; wykłady mogą być prowadzone w blokach nie większych niż 4 godziny lekcyjne dla jednego przedmiotu.
- 4) W celu wsparcia procesu monitorowania jakości prac etapowych oraz dyplomowych w Uczelni powołano Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, którego zadaniem jest nadzorowanie prac dziekanów oraz kierunkowych zespołu ds. jakości kształcenia dotyczących monitoringu prac etapowych i prac dyplomowych studentów.
- 5) Do zasad rekrutacji dodano zapisy odnoszące się do kompetencji cyfrowych kandydatów na studia, zgodnie z którymi komplet dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji musi zawierać oświadczenie o posiadanych kompetencjach cyfrowych. Treść oświadczenia, stanowiącego załącznik do uchwały rekrutacyjnej, brzmi następująco: „W związku z realizacją części zajęć dydaktycznych w sposób zdalny wyrażam zgodę na kształcenie z użyciem sprzętu niezbędnego do aktywnego uczestnictwa w zajęciach (włączona kamera, sprawny mikrofon, zainstalowana aplikacja MSTeams). Ponadto potwierdzam, iż dysponuję właściwym sprzętem informatycznym oraz posiadam odpowiednie kompetencje cyfrowe. Jednocześnie oświadczam, że zapoznałem/łam się ze stroną internetową Uczelni – www.wspa.pl i umieszczonymi

w zakładce BIP aktami prawnymi, w szczególności z treścią Regulaminu Studiów Wyższych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.”.

- 6) Uchwałą nr 544/2023 Senatu WSPA z dnia 29 maja 2023 roku przyjęto nowy Regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, zgodnie z którym potwierdzenie efektów uczenia się może nastąpić jedynie w drodze identyfikacji i porównania efektów uczenia się będących rezultatem posiadanego doświadczenia zawodowego z efektami uczenia się określonymi w programie studiów danego kierunku.
- 7) Zarządzeniem nr 49/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA z dnia 19 maja 2023 roku przyjęto nowy Regulamin określający zasady uznawania efektów uczenia się nabytych w innej uczelni (Regulamin wyrównywania różnic programowych), zgodnie z którym uznanie efektów uczenia się może nastąpić jedynie w drodze identyfikacji i porównania efektów uczenia się nabytych w innej uczelni z efektami uczenia się określonymi w programie studiów danego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja kształcenia oparta o potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, z naciskiem na realizację profilu praktycznego. 2. Rozległa współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z sektorem biznesowym, publicznym i organizacjami pozarządowymi, dotycząca m. in. projektowania programu studiów, realizacji prac dyplomowych oraz organizacji praktyk. 3. Wysoka aktywność międzynarodowa Uczelni oraz realizacja licznych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskich i innych środków zewnętrznych. 4. Własne, nowoczesne laboratoria komputerowe wyposażone w oprogramowanie i sprzęt multimedialny umożliwiający prezentację materiałów dydaktycznych. 5. Kompleksowy system wsparcia studentów obejmujący pomoc merytoryczną, socjalną oraz integracyjną. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stała konieczność wydatkowania środków finansowych na aktualizację infrastruktury.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stałe wsparcie Uczelni przez Urząd Miasta Lublin w kontekście akademickiego rozwoju miasta. Stanowi ono część Strategii rozwoju metropolitalnego uchwalonej do 2030 roku. Wsparcie polega na koordynowaniu współpracy lokalnych instytucji, przedsiębiorstw i organizacji z Uczelnią (np. program MATCH, obecność przedstawicieli uczelni w Radzie Gospodarczej Miasta Lublina, Radzie Studentów Lublina, Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. miejskiego systemu wsparcia integracji migrantów i migrantek, Radzie Innowacyjnego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Lublina). 2. Zauważalny wzrost zainteresowania ze strony instytucji, organizacji międzynarodowych oraz firm współpracą z Uczelnią w zakresie praktyk i programów dostosowanych do potrzeb rynku pracy. 3. Zainteresowanie instytucji, organizacji międzynarodowych, organizacji 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postępujący niż demograficzny. 2. Geopolityczne wyzwania utrudniające podejmowanie nowych, długoterminowych działań, także w sektorze edukacyjnym. 3. Kryzys gospodarczy i społeczny, ograniczający zainteresowanie płatnymi formami kształcenia wyższego.

	<p>pozarządowych oraz przedsiębiorstw współpracą z Uczelnią w kontekście praktyk i kształcenia ukierunkowanego na zaspokojenie potrzeb rynku pracy.</p> <p>4. Wzrastające zapotrzebowanie rynku pracy, zarówno polskiego, jak i europejskiego, na specjalistów z szeroko pojętego obszaru zarządzania.</p>	
--	--	--

WYŻSZA SZKOŁA
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ADMINISTRACJI
W LUBLINIE
ul. Bursaki 12, 20-150 Lublin
tel: (71) 811-10-10, 740-84-13
(Pieczęć uczelni)
NIP 712-23-92-737

mgr Anna Bielak
Dziekan ds. kierunku Zarządzanie

Anne Bielak
.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

dr Maria Mazur, prof. WSPA
Rektor WSPA

Maria Mazur *Maria Mazur*
.....

(podpis Rektora)

Lublin, dnia 19 grudnia 2024 roku
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	33	27	69	50
	II	106	58	33	51
	III	47	41	43	45
II stopnia	I	0	0	30	38
	II	31	0	64	50
Razem:		217	126	239	234

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2023/2024	44	37	55	34
	2022/2023	62	24	32	26
	2021/2022	47	20	43	34

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

II stopnia	2023/2024	20	11	42	29
	2022/2023	10	13	41	33
	2021/2022	31	2	64	59
Razem:		214	107	277	215

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).³

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA STACJONARNE	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów / 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1677
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	96
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	W przypadku wyboru specjalności 1: 124 ECTS W przypadku wyboru specjalności 2: 120 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	56
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych ⁵	6 miesięcy / 720 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2397/272
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1685/327

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA NIESTACJONARNE	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów / 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	965
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	66
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	W przypadku wyboru specjalności 1: 124 ECTS W przypadku wyboru specjalności 2: 120 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	56
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych ⁷	6 miesięcy / 720 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	n/d
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2397/272
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach	2. 1685/327

⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	
---	--

STUDIA DRUGIEGO STOPNIA STACJONARNE	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry / 120 punktów ECTS
łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1135
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	62
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	W przypadku wyboru specjalności 1.: 74 ECTS W przypadku wyboru specjalności 2.: 78 ECTS W przypadku wyboru specjalności 3.: 77 ECTS
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	45
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	17
Wymiar praktyk zawodowych ⁹	3 miesiące / 420 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	n/d
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 1555/510
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1160/345

⁸ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

STUDIA DRUGIEGO STOPNIA NIESTACJONARNE	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry / 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹⁰	740
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	46
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	W przypadku wyboru specjalności 1.: 74 ECTS W przypadku wyboru specjalności 2.: 78 ECTS W przypadku wyboru specjalności 3.: 77 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	45
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	17
Wymiar praktyk zawodowych ¹¹	3 miesiące / 420 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	n/d
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 1555/510
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1160/345

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne¹²

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA STACJONARNE			
Nazwa zajęć/ grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS

¹⁰ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹¹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

¹² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Technologie informacyjne	Laboratorium	15	1
Podstawy zarządzania	Ćwiczenia	20	2
Nauka o organizacji	Ćwiczenia	20	2
Ekonomia	Ćwiczenia	15	2
Matematyka	Ćwiczenia	30	2
Statystyka opisowa	Ćwiczenia	15	2
Podstawy rachunkowości	Ćwiczenia	20	2
Użytkowanie baz danych i prezentacja treści	Laboratorium	30	3
Zarządzanie kapitałem ludzkim	Projekt	20	2
Zarządzanie czasem	Warsztat	10	1
Zarządzanie kryzysowe	Warsztat	10	1
Kompetencje menedżerskie	Warsztat	30	3
Techniki decyzyjne i organizatorskie	Projekt	30	3
Systemy informatyczne w zarządzaniu	Laboratorium	30	2
Podstawy marketingu	Ćwiczenia	15	2
Techniki sprzedaży	Ćwiczenia	30	2
Nowoczesne modele biznesowe	Projekt	30	2
Metody ilościowe w zarządzaniu	Projekt	15	1
Nowoczesne metody i techniki zarządzania	Ćwiczenia	20	2
Tradycyjne i zwinne zarządzanie projektami	Projekt	30	2
Badania marketingowe	Projekt	15	1
CRM	Projekt	30	3
ERP	Laboratorium	30	3
Skuteczne poszukiwanie pracy	Warsztat	15	1
Autoprezentacja i branding na rynku pracy	Warsztat	10	1
Diagnozowanie przedsiębiorstw	Projekt	15	1
Gry decyzyjne(symulacyjne)	Laboratorium	30	2
ESG w przedsiębiorstwie	Warsztat	15	1
Zarządzanie innowacjami	Ćwiczenia	15	1
Mapowanie i modelowanie procesów	Warsztat	15	2

biznesowych			
Intercultural communication in business	Warsztat	15	1
Event marketing	Projekt	20	2
Projekt własnego przedsięwzięcia	Projekt	15	1
Wyzwania współczesnego menedżera	Projekt	30	2
Biznes plan	Projekt	15	1
Język obcy cz. 1-4	Laboratorium	120	8
Praktyka zawodowa cz. 1-2	Praktyka zawodowa	720	30
Specjalność 1.: Zarządzanie firmą			
Finanse przedsiębiorstw	Ćwiczenia	30	3
Zarządzanie produkcją	Projekt	30	3
Negocjacje i mediacje	Warsztat	15	2
Biznes w środowisku lokalnym	Warsztat	30	2
Audyt organizacyjny	Warsztat	30	3
Logistyka	Projekt	30	3
Projekt systemu zarządzania	Projekt	30	3
E-biznes	Laboratorium	30	2
Zarządzanie poprzez wartości	Warsztat	30	3
Specjalność 2.: Zarządzanie HR			
Dokumentacja kadrowa i płacowa	Projekt	30	3
Nowe trendy w zarządzaniu potencjałem ludzkim	Projekt	30	3
Zarządzanie poprzez wiedzę	Projekt	15	2
Strategie personalne	Projekt	30	2
Metodyka zarządzania kompetencjami	Projekt	30	3
Elementy coachingu	Warsztat	15	2
Wartościowanie pracy i systemy ocen	Projekt	30	3
Personal branding	Warsztat	30	2
Razem:		W przypadku wyboru specjalności nr 1: 1815	W przypadku wyboru specjalności

	W przypadku wyboru specjalności nr 2: 1770	nr 1: 124 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 120
--	--	--

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA NIESTACJONARNE			
Nazwa zajęć/ grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Technologie informacyjne	Laboratorium	30	1
Podstawy zarządzania	Ćwiczenia	10	2
Nauka o organizacji	Ćwiczenia	10	2
Ekonomia	Ćwiczenia	15	2
Matematyka	Ćwiczenia	15	2
Statystyka opisowa	Ćwiczenia	10	2
Podstawy rachunkowości	Ćwiczenia	10	2
Użytkowanie baz danych i prezentacja treści	Laboratorium	10	3
Zarządzanie kapitałem ludzkim	Projekt	10	2
Zarządzanie czasem	Warsztat	10	1
Zarządzanie kryzysowe	Warsztat	10	1
Kompetencje menedżerskie	Warsztat	15	3
Techniki decyzyjne i organizatorskie	Projekt	15	3
Systemy informatyczne w zarządzaniu	Laboratorium	10	2
Podstawy marketingu	Ćwiczenia	10	2
Techniki sprzedaży	Ćwiczenia	15	2
Nowoczesne modele biznesowe	Projekt	15	2
Metody ilościowe w zarządzaniu	Projekt	10	1
Nowoczesne metody i techniki zarządzania	Ćwiczenia	10	2
Tradycyjne i zwinne zarządzanie projektami	Projekt	15	2
Badania marketingowe	Projekt	10	1
CRM	Projekt	10	3
ERP	Laboratorium	10	3
Skuteczne poszukiwanie pracy	Warsztat	5	1
Autoprezentacja i branding na rynku pracy	Warsztat	10	1

Diagnozowanie przedsiębiorstw	Projekt	10	1
Gry decyzyjne(symulacyjne)	Laboratorium	10	2
ESG w przedsiębiorstwie	Warsztat	10	1
Zarządzanie innowacjami	Ćwiczenia	10	1
Mapowanie i modelowanie procesów biznesowych	Warsztat	10	2
Intercultural communication in business	Warsztat	10	1
Event marketing	Projekt	10	2
Projekt własnego przedsięwzięcia	Projekt	10	1
Wyzwania współczesnego menedżera	Projekt	20	2
Biznes plan	Projekt	10	1
Język obcy cz. 1-4	Laboratorium	120	8
Praktyka zawodowa cz. 1-2	Praktyka zawodowa	720	30
Specjalność 1.: Zarządzanie firmą			
Finanse przedsiębiorstw	Ćwiczenia	10	3
Zarządzanie produkcją	Projekt	15	3
Negocjacje i mediacje	Warsztat	10	2
Biznes w środowisku lokalnym	Warsztat	10	2
Audyt organizacyjny	Warsztat	15	3
Logistyka	Projekt	15	3
Projekt systemu zarządzania	Projekt	10	3
E-biznes	Laboratorium	10	2
Zarządzanie poprzez wartości	Warsztat	10	3
Specjalność 2.: Zarządzanie HR			
Dokumentacja kadrowa i płacowa	Projekt	10	3
Nowe trendy w zarządzaniu potencjałem ludzkim	Projekt	10	3
Zarządzanie poprzez wiedzę	Projekt	10	2
Strategie personalne	Projekt	10	2
Metodyka zarządzania	Projekt	15	3

kompetencjami			
Elementy coachingu	Warsztat	10	2
Wartościowanie pracy i systemy ocen	Projekt	15	3
Personal branding	Warsztat	10	2
Razem:		W przypadku wyboru specjalności nr 1: 1355 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 1340	W przypadku wyboru specjalności nr 1: 124 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 120

STUDIA DRUGIEGO STOPNIA STACJONARNE			
Nazwa zajęć/ grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Narzędzia informatyki	Laboratorium	15	1
Systemy informatyczne w przedsiębiorstwie	Laboratorium	15	1
Zastosowanie informatyki w zarządzaniu	Laboratorium	15	2
Psychologia w biznesie	Ćwiczenia	30	2
Zarządzanie strategiczne	Projekt	30	2
Strategie organizacji na rynkach międzynarodowych	Laboratorium	15	2
Marketing międzynarodowy	Projekt	30	2
Competence management methodology (Metodyka zarządzania kompetencjami) w j. angielskim	Ćwiczenia	15	2
Prawo cywilne	Ćwiczenia	15	1
Prawo handlowe	Projekt	15	1
Etyka w zarządzaniu	Projekt	15	1
Rachunkowość zarządcza	Projekt	30	2
Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa	Projekt	15	1
Statystyka matematyczna	Ćwiczenia	30	2

Badania operacyjne	Ćwiczenia	15	1
Logistyka humanitarna i pomoc rozwojowa	Projekt	20	1
Decision making (Podejmowanie decyzji) w języku angielskim	Warsztat	15	1
Zarządzanie zespołem zadaniowym	Warsztat	15	2
Socjotechniki w zarządzaniu	Ćwiczenia	20	2
Zarządzanie procesami	Projekt	30	2
Zarządzanie tożsamością organizacyjną	Ćwiczenia	15	2
Zarządzanie wiedzą	Projekt	15	2
Język obcy cz. 1-2	Laboratorium	60	4
Praktyka zawodowa	Praktyka zawodowa	420	17
Specjalność 1.: E-biznes i nowoczesne formy marketingu			
Zachowania konsumentów	Ćwiczenia	30	2
Treści i obraz w e-marketingu	Projekt	15	2
E-marketing	Projekt	15	2
SEM i pozycjonowanie	Laboratorium	15	2
Analiza danych w e-biznesie	Laboratorium	15	2
Logistyka w e-biznesie	Ćwiczenia	15	2
E-handel	Laboratorium	15	2
Projektowanie modelu e-biznesu	Projekt	15	2
Zagrożenia e-biznesu	Projekt	15	2
Specjalność 2.: Menedżer finansowy			
Ekonomia menedżerska	Ćwiczenia	25	2
Innowacje w zarządzaniu finansami	Ćwiczenia	15	2
Strategie finansowe firmy	Projekt	20	2
Zintegrowane zarządzanie ryzykiem finansowym i inwestycyjnym w firmie	Projekt	15	1
Zarządzanie portfelem inwestycyjnym	Ćwiczenia	15	2
Metody pozyskiwania i	Ćwiczenia	10	2

wykorzystania kapitału w firmie			
Fundusze strukturalne i celowe	Laboratorium	15	2
Metody zarządzania płynnością finansową przedsiębiorstwa	Laboratorium	10	1
Zarządzanie finansami osobistymi	Projekt	15	1
Audyt wewnętrzny i kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych	Warsztat	15	1
Analiza portfelowa	Projekt	15	2
Zarządzanie finansami publicznymi	Projekt	15	2
Metody oceny ekonomicznej przedsiębiorstwa z modelami diagnozowania upadłości przedsiębiorstwa	Ćwiczenia	10	1
Doradztwo finansowe	Warsztat	10	1
Specjalność 3.: Menedżer HR i coaching biznesowy			
Polityka i procesy personalne w organizacji	Ćwiczenia	30	2
Personal branding i networking	Projekt	30	2
Projektowanie procesów rekrutacyjnych	Projekt	15	2
Techniki coachingowe w pracy menedżera	Projekt	30	3
Zarządzanie karierą pracowników	Projekt	15	2
Zarządzanie zespołem zróżnicowanym kulturowo	Warsztat	10	1
Psychologia w zarządzaniu i biznesie	Warsztat	15	2
Modele i narzędzia coachingu biznesowego	Ćwiczenia	30	2
Zrównoważony rozwój w HR	Warsztat	10	1

Executive i leadership coaching	Warsztat	15	2
Trening radzenia sobie ze stresem	Warsztat	10	1
Zarządzanie własnym rozwojem	Projekt	10	1
Razem:		W przypadku wyboru specjalności nr 1: 1060 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 1115 W przypadku wyboru specjalności nr 3: 1130	W przypadku wyboru specjalności nr 1: 74 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 78 W przypadku wyboru specjalności nr 3: 77

STUDIA DRUGIEGO STOPNIA NIESTACJONARNE			
Nazwa zajęć/ grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Narzędzia informatyki	Laboratorium	10	1
Systemy informatyczne w przedsiębiorstwie	Laboratorium	10	1
Zastosowanie informatyki w zarządzaniu	Laboratorium	10	2
Psychologia w biznesie	Ćwiczenia	15	2
Zarządzanie strategiczne	Projekt	15	2
Strategie organizacji na rynkach międzynarodowych	Laboratorium	15	2
Marketing międzynarodowy	Projekt	15	2
Competence management methodology (Metodyka zarządzania kompetencjami) w j. angielskim	Ćwiczenia	10	2
Prawo cywilne	Ćwiczenia	10	1
Prawo handlowe	Projekt	10	1
Etyka w zarządzaniu	Projekt	10	1
Rachunkowość zarządcza	Projekt	15	2
Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa	Projekt	10	1
Statystyka matematyczna	Ćwiczenia	15	2

Badania operacyjne	Ćwiczenia	10	1
Logistyka humanitarna i pomoc rozwojowa	Projekt	10	1
Decision making (Podejmowanie decyzji) w języku angielskim	Warsztat	10	1
Zarządzanie zespołem zadaniowym	Warsztat	10	2
Socjotechniki w zarządzaniu	Ćwiczenia	10	2
Zarządzanie procesami	Projekt	15	2
Zarządzanie tożsamością organizacyjną	Ćwiczenia	15	2
Zarządzanie wiedzą	Projekt	10	2
Język obcy cz. 1-2	Laboratorium	60	4
Praktyka zawodowa	Praktyka zawodowa	420	17
Specjalność 1.: E-biznes i nowoczesne formy marketingu			
Zachowania konsumentów	Ćwiczenia	15	2
Treści i obraz w e-marketingu	Projekt	10	2
E-marketing	Projekt	10	2
SEM i pozycjonowanie	Laboratorium	10	2
Analiza danych w e-biznesie	Laboratorium	10	2
Logistyka w e-biznesie	Ćwiczenia	10	2
E-handel	Laboratorium	10	2
Projektowanie modelu e-biznesu	Projekt	10	2
Zagrożenia e-biznesu	Projekt	10	2
Specjalność 2.: Menedżer finansowy			
Ekonomia menedżerska	Ćwiczenia	15	2
Innowacje w zarządzaniu finansami	Ćwiczenia	10	2
Strategie finansowe firmy	Projekt	10	2
Zintegrowane zarządzanie ryzykiem finansowym i inwestycyjnym w firmie	Projekt	10	1
Zarządzanie portfelem inwestycyjnym	Ćwiczenia	5	2
Metody pozyskiwania i	Ćwiczenia	10	2

wykorzystania kapitału w firmie			
Fundusze strukturalne i celowe	Laboratorium	10	2
Metody zarządzania płynnością finansową przedsiębiorstwa	Laboratorium	5	1
Zarządzanie finansami osobistymi	Projekt	10	1
Audyt wewnętrzny i kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych	Warsztat	5	1
Analiza portfelowa	Projekt	5	2
Zarządzanie finansami publicznymi	Projekt	10	2
Metody oceny ekonomicznej przedsiębiorstwa z modelami diagnozowania upadłości przedsiębiorstwa	Ćwiczenia	10	1
Doradztwo finansowe	Warsztat	5	1
Specjalność 3.: Menedżer HR i coaching biznesowy			
Polityka i procesy personalne w organizacji	Ćwiczenia	15	2
Personal branding i networking	Projekt	10	2
Projektowanie procesów rekrutacyjnych	Projekt	10	2
Techniki coachingowe w pracy menedżera	Projekt	10	3
Zarządzanie karierą pracowników	Projekt	10	2
Zarządzanie zespołem zróżnicowanym kulturowo	Warsztat	10	1
Psychologia w zarządzaniu i biznesie	Warsztat	10	2
Modele i narzędzia coachingu biznesowego	Ćwiczenia	10	2
Zrównoważony rozwój w HR	Warsztat	10	1

Executive i leadership coaching	Warsztat	10	2
Trening radzenia sobie ze stresem	Warsztat	10	1
Zarządzanie własnym rozwojem	Projekt	10	1
Razem:		W przypadku wyboru specjalności nr 1: 835 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 860 W przypadku wyboru specjalności nr 3: 865	W przypadku wyboru specjalności nr 1: 74 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 78 W przypadku wyboru specjalności nr 3: 77

Tabela 5. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹³

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA – STACJONARNE POLSKOJĘZYCZNE					
Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Ekonomia	Wykład	I	Stacjonarne	Polski z elementami języka angielskiego	27 (20)
Intercultural communication in business	Warsztat	V	Stacjonarne	Angielski	27 (20)
Event marketing	Projekt	V	Stacjonarne	Angielski	27 (20)

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA – NIESTACJONARNE POLSKOJĘZYCZNE					
Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Ekonomia	Wykład	I	Niestacjonarne	Polski z elementami	50 (7)

¹³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

				języka angielskiego	
Intercultural communication in business	Warsztat	V	Niestacjonarne	Angielski	50 (7)
Event marketing	Projekt	V	Niestacjonarne	Angielski	50 (7)

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA - STACJONARNE ANGLOJĘZYCZNE					
Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Zarządzanie – studia pierwszego stopnia prowadzone w języku angielskim, cykl kształcenia 2023-2026	-	I-VI (w roku akademickim 2024/2025 realizowane są semestry III i IV)	Stacjonarne	Angielski	15 (15)
Zarządzanie – studia pierwszego stopnia prowadzone w języku angielskim, cykl kształcenia 2022-2025	-	I-VI (w roku akademickim 2024/2025 realizowany jest semestr V i VII)	Stacjonarne	Angielski	14 (13)

STUDIA DRUGIEGO STOPNIA – NIESTACJONARNE POLSKOJĘZYCZNE					
Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Competence management methodology	Ćwiczenia	I	Niestacjonarne	Angielski	38 (6)
Decision making	Warsztat	II	Niestacjonarne	Angielski	38 (6)

Niniejszy raport podlega opublikowaniu na stronie internetowej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (<https://wsipa.pl/uczelnia/jakosc-ksztalcenia/>).